

Meerjarenbegroting 2026-2029

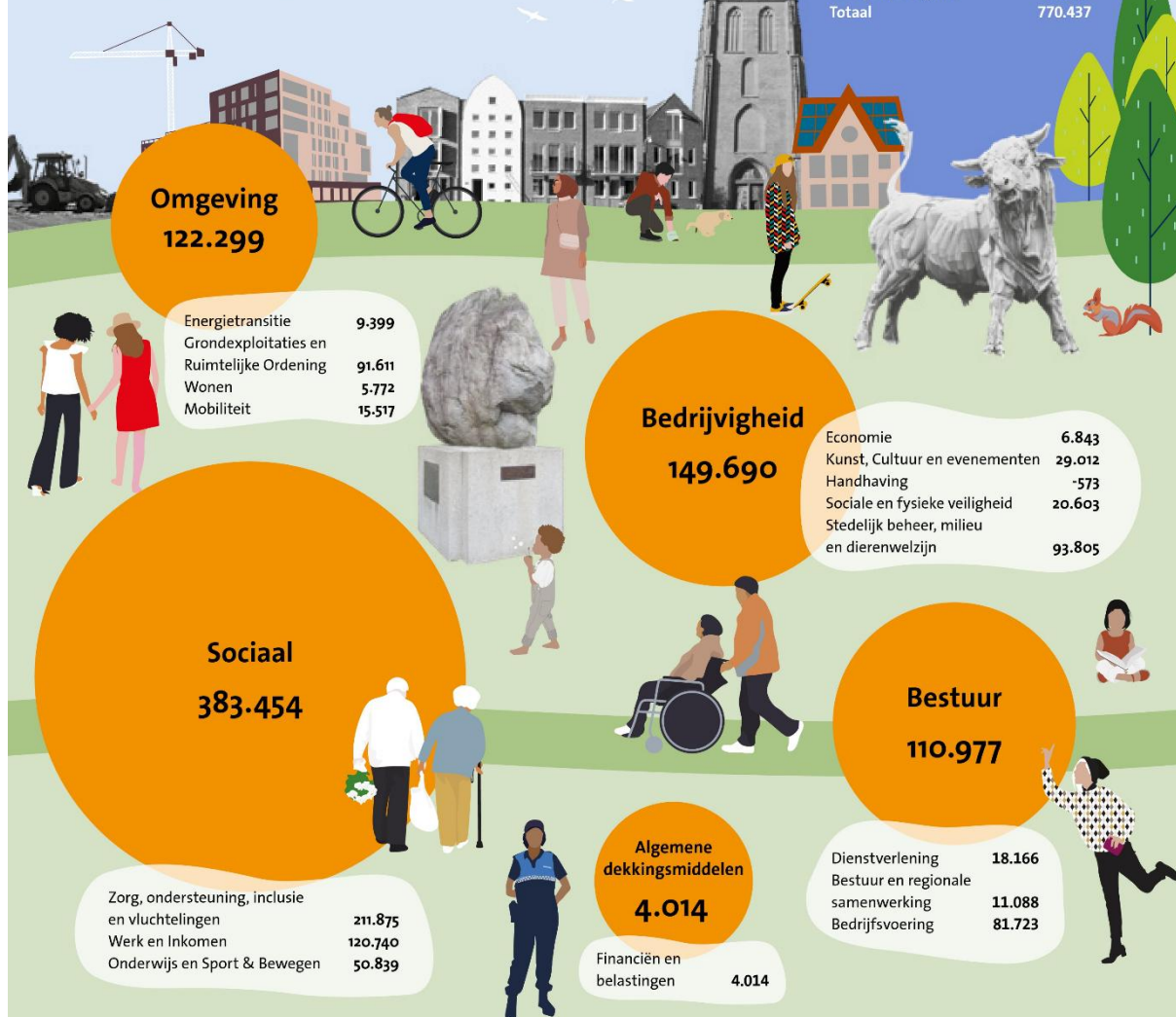
Gemeente Amersfoort

30-09-2025

Begroting 2026

In de begroting staat wat de gemeente wil bereiken, hoe ze dat wil doen en wat het kost. Ook staat in de begroting welke inkomsten de gemeente verwacht. De infographic hieronder laat zien waar het geld dat de gemeente in 2026 binnenkrijgt vandaan komt en waar het geld aan uitgegeven wordt. De bedragen zijn x € 1000. Onderaan staat een aantal gemeentelijke belastingen en heffingen, en hoeveel euro huishoudens daar gemiddeld aan kwijt zijn in 2026.

Waar gaat het geld naartoe in 2026?

Waar komt het geld vandaan in 2026?

Rijk	506.014
Belastingen	65.947
Afvalstoffenheffing	27.069
Rioolheffing	17.641
Leges en heffingen	14.048
Grondzaken	60.974
Reserves	18.408
Overige opbrengsten	60.336
Totaal	770.437

Wat betaalt een inwoner gemiddeld in 2026?

Rioolheffing- gebruikers
Per huishouden 70

Rioolheffing- eigenaren
Per huishouden 86

Afvalstoffenheffing
Eenpersoonshuishoudens 301
Meerpersoonshuishoudens 416

OZB-eigenaren
Per huishouden 476

Hondenbelasting
Per hond 106,50

Stad met een hart

Leeswijzer

Voor u ligt de Meerjarenbegroting 2026-2029. De meerjarenbegroting geeft inzicht in het te voeren beleid, de inkomsten en uitgaven (ofwel de baten en de lasten) in 2026, met ramingen voor de jaren 2027 t/m 2029. Het college van Burgemeester en Wethouders heeft de begroting op 30 september 2025 aan de gemeenteraad gepresenteerd. De begroting die de raad vaststelt, bieden we (conform de voorschriften uit de Gemeentewet) vóór 15 november 2025 aan de provinciale toezichthouder aan.

De begroting bestaat uit een bestuurlijke en financiële inleiding, gevolgd door 5 programma's waarin diverse deelprogramma's zijn opgenomen en de paragrafen. Naast de verplichte paragrafen vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) hebben we een extra paragraaf 'Duurzaamheid' en een extra paragraaf 'Ruimtelijke investeringsstrategie' opgenomen in deze begroting. Ook kent de meerjarenbegroting enkele bijlagen. Deze onderdelen zijn allemaal terug te vinden op de internetpagina en in de pdf van de Begroting 2026-2029. Daarbij is de internetpagina leidend. De pdf is een afgeleide daarvan en bevat niet alle 'doorklikmogelijkheden' die de internetpagina wel heeft.

Elk programma is voorzien van een inleiding met de hoofdpunten van het beleid. Daarna volgen de belangrijkste doelen, activiteiten en indicatoren van dat programma, alsmede een financiële tabel en de belangrijkste financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting 2025. Binnen de programma's onderscheiden we deelprogramma's. Dat is het niveau waarop uw raad de begrotingsbedragen vaststelt. Verder zijn op verzoek van uw raad per programma overzichten met de reserves en voorzieningen, investeringen, risico's, projecten en subsidies die bij dat programma horen, opgenomen. Dit alles is zo beknopt en integraal als mogelijk uitgewerkt. Dat draagt bij aan de stuurbaarheid door raad en college en verantwoording richting de inwoners van Amersfoort.

Ten aanzien van de financiële tabellen in de programma's: daarin analyseren we de mutaties in de begroting 2026 ten opzichte van de actuele begroting 2025 per 16 juli 2025. Daarbij betekent een '+' bij de baten een hogere begrote opbrengst en een '-' een lagere begrote opbrengst. Aan de lastenkant betekent een '+' dat dit gunstig is voor de gemeentelijke financiën, omdat er minder wordt uitgegeven; een '-' houdt in dat iets meer geld kost en dus ongunstig is voor onze financiën. We lichten in elk geval de financiële afwijkingen toe als die groter zijn dan € 0,3 miljoen; óf wanneer ze politiek/bestuurlijk relevant zijn. Voor de financiële tabellen geldt in een enkel geval dat de som der delen af kan wijken van het totaal; dit komt door afrondingsverschillen.

De begroting is kernachtig, maar biedt veel verwijzingen naar achterliggende beleidsnota's, rapporten en statistieken. De hoofdtekst en financiële tabellen van de begroting, die naast de webversie in pdf-vorm beschikbaar zijn, vormen het document dat de raad vaststelt. Alle doorklikmogelijkheden op de website bieden achtergrondinformatie. Deze zijn niet opgenomen in de pdf.

Inhoudsopgave

Leeswijzer.....	3
Bestuurlijk perspectief	6
Portefeuillehouders	9
Financiën	12
Brede welvaart en macro-economische / financiële beschouwingen	12
Uitgangspunten begroting	18
Financiële ontwikkelingen meerjarenbegroting.....	20
IJKpunten financiële positie	26
Door de raad te autoriseren begrotingsbedragen	29
Incidentele en structurele baten en lasten	36
Programma's	37
1. Programma Omgeving	38
2. Programma Sociaal.....	88
3. Programma Bedrijvigheid	128
4. Programma Bestuur	166
5. Programma Algemene dekkingsmiddelen	191
Paragrafen	207
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	207
Verbonden partijen	218
Onderhoud kapitaalgoederen	241
Financiering	249
Lokale heffingen.....	256
Grondbeleid	266
Bedrijfsvoering.....	271
Wet open overheid	275
Duurzaamheid.....	276
Ruimtelijke Investeringsstrategie Amersfoort (RISA)	288
Bijlagen.....	292

Geprognosticeerde balans.....	292
Overzicht begroting 2025 na wijziging	293
Incidentele baten en lasten.....	310
Subsidies	324
Uitgebreid overzicht reserves en voorzieningen	328
Geplande investeringen	333
Taakvelden	338
Verplichte BBV Indicatoren	344
Verklarende woordenlijst	351

Bestuurlijk perspectief

Amersfoort is een geweldige stad om in te wonen, te werken en te leven. Een stad met een groene omgeving, een bruisend cultureel leven en betrokken inwoners die zich inzetten voor elkaar en hun leefomgeving. Een stad waar je respectvol met elkaar kunt leven, waar je je prettig voelt en vrij. Waar begrip is voor elkaar en waar je met elkaar in gesprek kunt. Dit vraagt blijvende aandacht van ons allemaal. Samen kijken we vooruit en werken we aan een groene, inclusieve en toekomstbestendige stad. We zijn trots op wat we in de afgelopen drie jaar met de inwoners, ondernemers en organisaties hebben bereikt. Met diezelfde energie blijven we bouwen aan een gezonde en veerkrachtige gemeente, voor nu én voor de generaties die volgen.

Tegelijkertijd merken we dat landelijke ontwikkelingen hun weerslag hebben op gemeenten. In juni is het kabinet-Schoof gevallen en eind oktober volgen er Tweede Kamerverkiezingen. Deze politieke dynamiek op landelijk niveau brengt onzekerheden met zich mee over de landelijke koers op inhoudelijke opgaven en de financiering van gemeenten.

Vol energie door op de ingeslagen weg

We maken volop plannen voor nieuwe woningen, bijvoorbeeld in Langs Eem en Spoor en Bovenduist. Daarnaast stellen we in 2026 het Omgevingsprogramma Volkshuisvesting vast. We willen dat Amersfoort een stad blijft waar iedereen prettig en betaalbaar kan wonen. Met het programma zetten we een stevige stap naar een stad die voor iedereen toegankelijk is en blijft. En we werken aan een groenere leefomgeving voor mens en dier, bijvoorbeeld door groene gebieden met elkaar te verbinden (ecologische verbindingzones) en bomen te planten. Tegelijkertijd zorgen we ervoor dat de stad klimaatbestendig is ingericht, met aandacht voor waterberging, koelte en biodiversiteit. Met het nieuwe beleid over mobiliteit en parkeren blijft Amersfoort ook in de toekomst bereikbaar en leefbaar. De voorzieningen voor (toekomstige) inwoners groeien mee, zo gaan we verder met het onderzoeken van een nieuw cultuurpodium. Met deze ontwikkelingen hebben we de lijnen uitgezet voor de komende 20 jaar. Om de groei van de stad te faciliteren en te kunnen betalen, werken we met het instrument van de ruimtelijke investeringsstrategie (RISA), daarmee starten we vanaf 2026.

Amersfoort is een stad waar we omzien naar elkaar. Veel inwoners en organisaties ervaren dat zelf en dragen bij aan een zorgzame samenleving. We zetten ons in voor kansengelijkheid, passende ondersteuning en toegankelijke zorg in de wijk. Daarbij stimuleren we dat Amersfoorters op een gezonde, actieve en veilige manier samen leven in hun straat of wijk. Zo zorgt Amersfoort er nog beter voor dat elke inwoner zich thuis voelt, meedoet en kan rondkomen in onze stad.

We vinden het belangrijk om mensen die hun land moesten ontvluchten bescherming te bieden. Het college geeft invulling aan de wettelijke taak uit de Spreidingswet én aan de morele plicht om mensen die vluchten voor oorlog en geweld een veilige plek te bieden. Daarbij kijken we ook naar welzijn en integratie, zodat nieuwe bewoners hier een nieuw leven kunnen opbouwen.

We gaan door met het voorkomen, verminderen en verhelpen van bestaansonzekerheid. De nadruk ligt op kansen en ondersteuning, waarbij inwoners meer keuzevrijheid en invloed krijgen. In een inclusieve stad, doet ieder op zijn eigen manier mee en is er voor iedereen die dat nodig heeft passende hulp. Die passende hulp is niet vanzelfsprekend. In de jeugdhulp is de inzet er op gericht dat hulp terecht komt op die plek waar dit het hardst nodig is. Samen met de wijkteams, huisartsen, GGDrU, scholen en MetMaya werken we daarom aan de transformatie van de jeugdzorg. Bijvoorbeeld in de gezamenlijke taskforce om de wachtlijsten verder terug te dringen. Ook werken we aan de huisvesting en opvang van dak- en thuislozen, asielzoekers en statushouders. Door het aanhoudende tekort aan passende en betaalbare woonruimte blijft de druk op de maatschappelijke opvang groot. Naast de bestaande voorziening voor maatschappelijke opvang realiseren wij een

nieuwe voorziening voor maatschappelijke opvang in de binnenstad. Tegelijkertijd werken we aan een samenhangende aanpak, waarin het voorkomen van dakloosheid centraal staat. Daarbij is er bijzondere aandacht voor jongeren.

In 2026 bouwen wij verder aan de weerbaarheid en veerkracht van onze stad en organisatie bij crises, zoals een meerdaagse stroomuitval. Internationale spanningen, netcongestie en cyberdreigingen vergroten de kans en impact van dergelijke scenario's. Daarom versterken we onze interne crisisorganisatie, richten we in wijken steunpunten in die snel inzetbaar zijn en betrekken we inwoners, bedrijven en partners bij de bescherming van vitale processen en de zorg voor kwetsbare inwoners.

Deze Begroting gaat over 2026 en verder. Volgend jaar is het laatste jaar van deze bestuursperiode. In maart 2026 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. Zoals aangekondigd in de kadernota gaat het college door op de ingeslagen weg, zonder veel nieuw beleid aan te kondigen met structurele kosten. U treft in deze begroting vooral wijzigingen t.o.v. de lopende begroting, zoals een aantal onvermijdelijke ontwikkelingen. Bijvoorbeeld licentiekosten voor softwareapplicaties en het tegengaan van cyberdreigingen. Ook stelt het college voor om een aantal activiteiten die bijdragen aan de doelen uit het coalitieakkoord, vastgesteld beleid en raadsbesluiten te continueren. Zo houden we het aantal bomen op peil, gaan we door met het betrekken van kinderen en jongeren bij ons beleid en de uitvoering en pakken we ondermijnende criminaliteit aan.

Vanaf 2026 worden de eerste ombuigingen uitgevoerd, zoals door de gemeenteraad vastgesteld. De ombuigingen tellen op tot € 24 miljoen en zijn structureel in de begroting verwerkt. Ombuigen doen we zorgvuldig en in samenspel met partners in de stad, waarbij we blijven inzetten op het beschermen van de meest kwetsbaren en het behouden van belangrijke maatschappelijke voorzieningen. Deze keuzes zijn nodig om onze stad financieel toekomstbestendig te houden, zonder de ambities uit het coalitieakkoord uit het oog te verliezen.

Begroting structureel sluitend komende jaren

Met een structureel sluitende begroting van 2026 tot en met 2029, laten we de gemeentefinanciën voldoende robuust achter voor de volgende bestuursperiode. Daarmee heeft een nieuwe coalitie ruimte om keuzes te maken. Tegelijkertijd is de financiële situatie van gemeenten onderhevig aan de grilligheden van de landelijke politiek. Zowel in positieve als negatieve zin.

In deze begroting, en zoals aangekondigd bij de kadernota, vindt u ook een stelpost onderuitputting vanaf 2027. Dat is in lijn met uw aangenomen motie om nog realistischer te begroten. Daarmee verkleinen we de kans op financiële overschotten aan het eind van het jaar. Dit overschot komt vaak doordat we investeringen en projecten ramen, maar dat we op voorhand niet weten wat precies wel of niet doorgaat. Want er is altijd wel een aannemer met capaciteitsgebrek of tekort aan gemeentelijk personeel waardoor we het geld niet uit kunnen geven zoals geraamd. Daarom vinden wij het verantwoord om er van uit te gaan dat 1% van onze begroting niet uitgegeven wordt (structureel € 7 miljoen). Daarmee zal het verwachte financiële resultaat aan het eind van het jaar beter aansluiten bij wat u in de begroting vaststelt.

In de kadernota was de financiële ruimte op basis van de septembercirculaire 2024 meegenomen. Wanneer we de effecten van de meicirculaire 2025 verwerken, leidt dat tot een beeld dat vooral meerjarig gunstiger is dan eerder verwacht. Tot en met 2029 resteert jaarlijks een structureel overschot, mede dankzij de ombuigingen en stelpost onderuitputting. Daarmee is het meerjarenbeeld structureel sluitend.

De toename in de structurele financiële ruimte komt vooral door de extra ontvangen middelen uit de Voorjaarsnota 2025 ter demping van het ravijn, een positieve ontwikkeling van het accres en verschillende taakmutaties op het gebied van Jeugd. De Jeugdzorg blijft een uitdaging. De mate van

landelijke compensatie is van grote invloed. Binnen de beschikbare capaciteit is het onze inzet om zoveel mogelijk kinderen, jongeren en gezinnen passende ondersteuning te bieden.

Portefeuillehouders

Het college van burgemeester en wethouders zorgt voor het dagelijks bestuur van de gemeente. Het college van Amersfoort bestaat uit de burgemeester en acht wethouders.

Het college werkt samen met de raad, (maatschappelijke) organisaties en inwoners aan de opgaven en uitdagingen van Amersfoort.

Tyas Bijlholt

	Mobiliteit
	Kunst, cultuur en evenementen
	Onderwijs mbo/hbo
	Onderwijs en arbeidsmarkt
	Wijkwethouder Vermeerkwartier, Bergkwartier en Leusderkwartier

Willem-Jan Stegeman

	Financiën
	Economie en circulariteit
	Stadshart/Binnenstad
	Spoorzone Hoefkwartier
	Bovenduist (A1-zone)
	Vastgoed en grondzaken
	Wijkwethouder Binnenstad, Kruiskamp en Koppel

Jeroen Bulthuis

	Wonen
	Spoorzone Langs Eem en Spoor
	Energietransitie
	Wijkwethouder Soesterkwartier, Randenbroek en Schuilenburg

Nadya Aboyaakoub-Akkouh

	Jeugd(zorg)
	Onderwijs PO/VO (primair- en voortgezet onderwijs)
	Inburgering en integratie
	Werk, inkomen en armoedebelid
	Wijkwethouder Liendert en Rustenburg

Micheline Paffen-Zeenni

	Wmo, wijkteams en sociale basisinfrastructuur
	Volksgesondheid
	Diversiteit en toegankelijkheid
	Interbestuurlijke samenwerking
	Gemeentelijke organisatie
	Nieuw stadhuis
	Wijkwethouder Nieuwland, Hoogland en Kattenbroek

Ben van Koningsveld

	Sport en bewegen
	Bestuurlijke vernieuwing en participatie
	Gebiedsgericht werken

Rutger Dijksterhuis

	Ruimtelijke Ordening
	Omgevingsvisie
	Erfgoed, monumenten en archeologie
	Toerisme, recreatie en citymarketing
	Wijkwethouder Vathorst en Hooglanderveen

Johnas van Lammeren

	Dierenwelzijn
	Duurzame leefomgeving en biodiversiteit (Klimaatadaptatie, Stedelijk beheer, Milieu, Luchtkwaliteit en Groen)
	Dienstverlening
	Informatievoorziening (IV, ICT, Archief en communicatie)
	Vergunningen en toezicht
	Crematorium en begraafplaatsen
	Wijkwethouder Schothorst, Zielhorst en Hoefkwartier

Lucas Bolsius

	Algemeen bestuur en juridische zaken
	Public Affairs
	Veiligheid en handhaving
	Asielopvang

Financiën

Brede welvaart en macro-economische / financiële beschouwingen

Inleiding

Ontwikkelingen elders in de wereld of in Nederland hebben invloed op de inwoners en bedrijven in Amersfoort en op ons beleid. In dit onderdeel gaan we in op de macro-economische en financiële ontwikkelingen en hoe die de Amersfoortse begroting beïnvloeden. Daarnaast gaan we in op de brede welvaart. Met brede welvaart kijken we verder dan alleen naar de ‘financiële’ economie en de macro-economische ontwikkelingen. Het gaat eigenlijk over alles wat van invloed is op het welzijn van mensen. ‘Brede welvaart betreft de kwaliteit van leven hier en nu, en de mate waarin deze ten koste gaat van de brede welvaart van latere generaties of van die van mensen elders in de wereld’ ([CBS](#)). De term brede welvaart raakt aan iets heel menselijks: hoe goed gaat het écht met ons? Niet alleen qua inkomen, maar ook qua gezondheid, onderwijs, milieu, veiligheid en geluk. Hieronder gaan we in op brede welvaart en zoomen in op de situatie voor Amersfoort. Daarnaast gaan we in op de economische situatie die aan deze begroting ten grondslag ligt.

Brede welvaart in Nederland en in Amersfoort

De staat van onze economie hangt voor een belangrijk deel samen met de ontwikkeling van de brede welvaart van ons land. Het denken in termen van brede welvaart kan helpen met het maken van keuzes. Het is een breder en meer integraal concept dan groei van het bbp; het kijkt ook naar andere aspecten die van invloed zijn op het welzijn van mensen (nu en in de toekomst). Zo wordt ook duidelijker dat er soms een afruil plaats moet vinden, waarbij keuzes voor een bepaald doel ten koste kunnen gaan van andere doelen die bijdragen aan de brede welvaart. Dit geldt ook voor ons als gemeente. Aan welke aspecten van brede welvaart het meest waarde wordt gehecht en welke afruilen te maken zijn - in welke mate mag de inzet op het ene doel ten koste gaan van een ander aspect - is een politieke keus. De recent gepubliceerde [ambtelijke verkenningen](#) maken dit voor een aantal beleidsterreinen ook zichtbaar.

De monitor Brede Welvaart van het CBS kijkt naar:

- Hier en nu: kwaliteit van leven in Nederland vandaag.
- Later: duurzaamheid van hulpbronnen voor toekomstige generaties.
- Elders: impact van onze welvaart op andere landen.

Het CBS koppelt de indicatoren van brede welvaart direct aan de zogenaamde Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties; 17 mondiale doelen die gericht zijn op het bevorderen van duurzame ontwikkeling op sociaal, economisch en ecologisch vlak. Nederland doet het volgens het CBS op veel fronten goed. Er is sprake van een hoge mate van tevredenheid en welzijn. Nederland kent bovendien een hoge arbeidsparticipatie en ondanks de recente hoge inflatie zijn de inkomens redelijk meegegroeid met de prijsontwikkeling. Daarbij komt dat het vertrouwen in instituties en in elkaar relatief hoog is. Het beeld van brede welvaart in Nederland is dan ook overwegend positief, maar kent ook duidelijke schaduwkanten. De woningmarkt vormt een van de grootste knelpunten. De woningnood is nijpend, vooral voor jongeren die nauwelijks toegang hebben tot betaalbare huur- of koopwoningen. Daarnaast is er groeiende zorg over mentale gezondheid. De werkdruk en prestatiedruk nemen toe, vooral onder jongeren. Toenemende financiële onzekerheid is een ander thema. Hoewel inkomens stijgen, groeit het aantal mensen met problematische schulden en staat de bestaanszekerheid onder druk.

Als we kijken naar Amersfoort, geldt dat de bevolking in Amersfoort relatief goed- en hoogopgeleid is. Dankzij de gunstige ligging, theoretisch opgeleide bevolking en aantrekkelijke omgeving is de stad een populaire vestigingsplaats voor woningzoekenden en ondernemers. Amersfoort volgt wat betreft brede welvaart grotendeels de landelijke trend zoals hierboven weergeven, maar heeft ook eigen accenten. Het Amersfoortse beeld over brede welvaart is gebaseerd op informatie uit de [ambtelijke verkenningen](#), waarin Amersfoort op basis van de Regionale Monitor Brede Welvaart van het CBS wordt vergeleken met Nederland en 5 vergelijkbare steden ('s-Hertogenbosch, Arnhem, Breda, Haarlem en Zwolle). Wanneer we kijken naar de brede welvaart in Amersfoort, wordt duidelijk dat Amersfoort een relatief welvarende gemeente is. De netto arbeidsparticipatie in Amersfoort is hoog: een groot deel van de inwoners heeft betaald werk. Dit vertaalt zich ook in een hoger mediaan besteedbaar inkomen en een hoger mediaan vermogen per huishouden. De algemene tevredenheid met het leven is hoger dan gemiddeld. Amersfoorters zijn, ondanks een druk bestaan, over het algemeen tevreden met hun levenskwaliteit.

Ook op het gebied van gezondheid scoort Amersfoort goed. Inwoners ervaren hun gezondheid vaker als goed of zeer goed dan gemiddeld in Nederland, de levensverwachting ligt hoger, en er zijn minder mensen met overgewicht of langdurige gezondheidsaandoeningen. Dit wijst op een gezonde leefstijl en goede voorzieningen, al zijn er wel zorgen over de luchtkwaliteit door de uitstoot van fijnstof. Wat betreft sociale contacten is het beeld gemengd. Amersfoorters hebben relatief weinig fysiek contact met familie, vrienden of burens, wat kenmerkend is voor stedelijke gebieden. Toch is de tevredenheid over het sociale leven juist hoger dan in de vijf vergelijkbare gemeenten. Ook zijn inwoners over het algemeen tevreden over hun woning en woonomgeving. Op het gebied van veiligheid scoort Amersfoort positief in vergelijking met de vijf vergelijkbare gemeenten; inwoners voelen zich veiliger dan gemiddeld. Dit gaat samen met een hoge mate van vertrouwen in anderen en in instituties. Dat draagt bij aan een gevoel van stabiliteit en sociale cohesie.

Ondanks de hierboven genoemde positieve punten zijn er ook duidelijke aandachtspunten en nuances aan te brengen. Ook in Amersfoort zijn er nog veel woningzoekenden en is de vraag naar woonruimte groot. De gemiddelde schuld per huishouden is relatief hoog en het aandeel inwoners met geregistreerde problematische schulden is de afgelopen twee jaar gestegen van 6,9% naar 8,2%. Dit duidt op financiële kwetsbaarheid bij een deel van de bevolking, ondanks de algemene welvaart. Met het Uitvoeringsprogramma Meedoen en Rondkomen zetten we in op het voorkomen, verminderen en verhelpen van bestaansonzekerheid. Ook op sociaal vlak zijn er kanttekeningen. Het fysieke contact met familie, vrienden en burens is laag, zelfs in vergelijking met andere steden. Hoewel dit niet direct leidt tot ontevredenheid, kan het op termijn gevolgen hebben voor sociale verbondenheid en mentale gezondheid. Via wijkplannen sociaal dragen we bij aan sociale cohesie binnen wijken, toespitst op de behoeften per wijk. Bij de beheeropgaven in de openbare ruimte leggen we ook steeds meer de verbinding met andere relevante maatschappelijke opgaven in de

stad en de daar nagestreefde doelen. Denk aan aandacht voor bijvoorbeeld klimaatadaptatie, vergroening, toegankelijkheid, gezondheid, mobiliteit, bewegen en ontmoeten.

Met de meeste inwoners van Amersfoort gaat het goed. Tegelijkertijd blijkt uit de data dat brede welvaart in Amersfoort ongelijk verdeeld is. Een deel van de inwoners ervaart zijn of haar gezondheid niet als goed, heeft overgewicht, problematische schulden, is werkloos of is niet tevreden met het leven. Dit laat zien dat de eerder in deze paragraaf benoemde positieve resultaten niet voor iedereen gelden, en dat er groepen zijn die achterblijven. Gemiddeld gaat het goed maar gemiddelden bestaan echter uit pieken en dalen. Bovendien zien we dat de verschillen in Amersfoort toenemen. Ook in Amersfoort zien we sociaaleconomische gezondheidsverschillen en zien we sterke verschillen per wijk. Dit laat ook zien dat wij nog stappen te zetten hebben om verschillen tussen inwoners op het gebied van bijvoorbeeld werk, inkomen of gezondheid, te verkleinen, kansengelijkheid te bevorderen en bestaanszekerheid te vergroten. Over een aantal van deze onderwerpen informeren we uw raad jaarlijks via de Monitor Inclusieve stad.

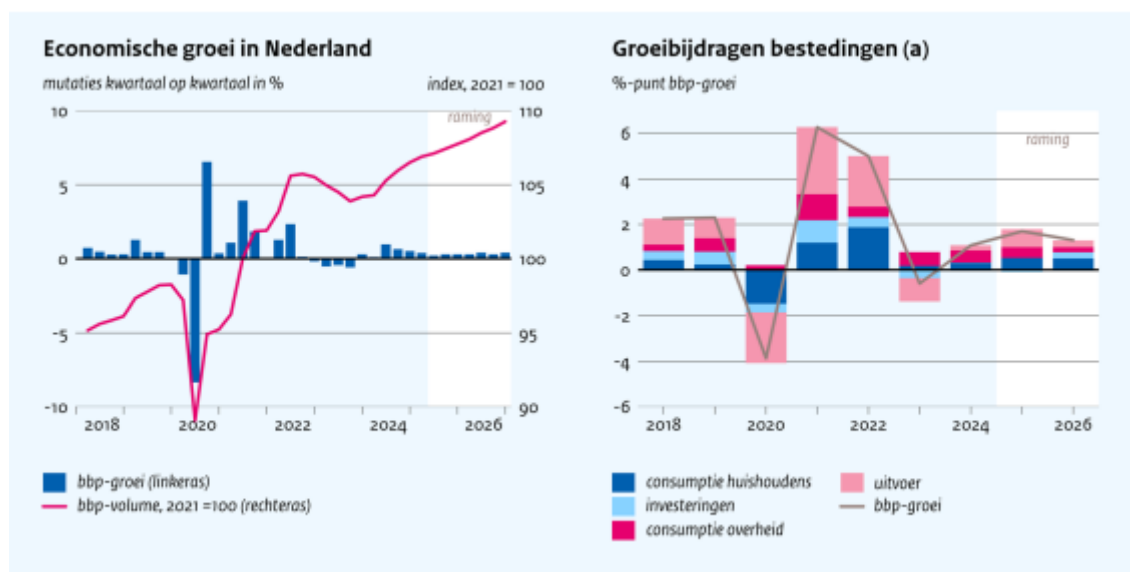
Relatie brede welvaart en deze begroting:

Programma 1 Omgeving	Woningtekort en druk op beschikbare ruimte: Amersfoort wil fors blijven bouwen om de woningnood aan te pakken. Er is aandacht voor betaalbare woningen, duurzame bouw en het versterken van bestaande wijken. Verder is er een integrale strategie voor ruimtelijke investeringen, waarin grote projecten zoals stationsgebieden, stadsvernieuwing en infrastructuur worden gebundeld en meer in samenhang wordt beoordeeld zodat er optimale keuzes voor de vormgeving van de stad worden gemaakt. Luchtkwaliteit: Er wordt een deelomgevingsprogramma Lucht, Geluid en Omgevingsveiligheid ontwikkeld. Als basis daarvoor is in 2024 gewerkt aan de herijking van het luchtkwaliteitsbeleid. CO2- reductie: het doel is om een minimale CO2-reductie van 55% in 2030 ten opzichte van 1990 te behalen. In 2050 willen we een CO2-neutrale stad zijn.
Programma 2 Sociaal	Sociale ongelijkheid: Investeren in onderwijshuisvesting, samenwerking met scholen en het bevorderen van gelijke kansen voor alle kinderen zijn speerpunten. Schulden en inkomensongelijkheid: Inzetten op preventie van schulden en minimele beleid. Mentale gezondheid: De gemeente zet in op preventie en samenwerking met partners, zoals het onderwijs waarbij juist de mentale gezondheid een essentieel onderdeel is.
Programma 3 Bedrijvigheid	Sociale ongelijkheid en leefomgeving: er is aandacht voor het versterken van de sociale cohesie, het aanpakken van overlast, ondermijnde criminaliteit en het verbeteren van de leefomgeving in (kwetsbare) wijken.
Programma 4 Bestuur	Fragmentatie en polarisatie: Aandacht voor inclusie en diversiteit. Specifiek beleid gericht op inclusie, ontmoeting en preventie van uitsluiting.

Economisch vooruitzicht 2025-2026

Tussen brede welvaart en de economie bestaat geen tegenstelling. Het zijn immers onze bedrijven die zorgen voor werkgelegenheid en in Nederland investeren. Om goed voor ons land te kunnen zorgen is een gezonde economie met voldoende verdienvermogen essentieel.

De Nederlandse economie bevindt zich de komende jaren in een fase van gematigde groei, maar de uitdagingen stapelen zich op. Volgens de concept-Macro Economische Verkenning 2026 (cMEV) van het CPB blijft de economische situatie stabiel, maar zijn er duidelijke signalen van kwetsbaarheid in de overheidsfinanciën en op de arbeidsmarkt. Het CPB voorspelt voor 2026 een gematigde groei van het BBP van 1,4%, blijkt uit de laatste raming van augustus. Internationale spanningen, zoals het grillige handelsbeleid van de VS en gewapende conflicten, zorgen voor onzekerheid op financiële markten. Hoewel naar huidig inzicht en omstandigheden volgens het CPB de directe impact op Nederland op dit moment nog beperkt blijft, remmen deze factoren de wereldhandel en investeringsbereidheid. Bedrijven stellen daarom eerder investeringen uit, wat de productiviteit op termijn kan drukken. Dit alles maakt de economische situatie en vooruitzichten kwetsbaar en gevoelig voor verstoringen zoals inflatie en extreme prijsstijgingen in bepaalde sectoren (zoals energie en grondstoffen). Ook in de afgelopen jaren hebben we hiervan effect gezien, in bijvoorbeeld gestegen bouwkosten. Om het optreden van deze risico's binnen de begroting op te kunnen vangen is het van belang om over voldoende weerstandsvermogen (buffervermogen) te beschikken. Hiermee kunnen op korte termijn tegenvallers worden opgevangen waarbij er tijd ontstaat om structurele maatregelen te nemen. Het niveau van ons weerstandsvermogen is in deze begroting meer dan voldoende van omvang.

Bron: Figuur 1.2 cMEV Centraal Planbureau

De ECB heeft sinds juni 2024 fasegewijs de rente verlaagd om de inflatie naar het streefniveau van 2% te krijgen. Dit streefdoel van de ECB is bereikt. De verwachting is dat er op korte termijn nauwelijks of geen renteverlagingen worden aangekondigd. Wel hebben onzekerheden als economische groei, geopolitieke en economische spanningen een belangrijke rol in het rentebeleid. We hebben in 2022 langlopend geleend tegen een lage rente. Dat geld hebben we in 2026 naar verwachting nodig. In de meerjarenbegroting neemt onze financieringsbehoefte vanaf 2027 hierdoor toe, alsmede door nieuwe geplande investeringen (onder andere de RISA investeringen - zie paragraaf RISA). Deze investeringen moeten gefinancierd worden en het effect hiervan is hogere rentelasten in de komende jaren.

Voor Nederland daalt de inflatie, maar deze zal in 2026 naar verwachting nog licht boven de 2% liggen. In de loop van 2025 nemen de prijsstijgingen van diensten en huren af. De loongroei neemt af, waardoor ook de diensteninflatie daalt. Ook de verlenging van de lagere brandstofaccijnzen draagt bij aan een lagere inflatie. Op basis van prijscompensatie voor het gemeentefonds in de Meicirculaire 2025, nemen we in deze begroting een gemiddelde loon- en prijsontwikkeling van 2,7%.

De verwachting van onder andere De Nederlandsche Bank en Rabobank is dat de huizenprijzen dit jaar en komend jaar nog blijven stijgen. Dat zal naar verwachting voor de regio Amersfoort niet anders zijn. De mediane koopkracht neemt in 2025 met 0,7% en in 2026 met 1,3% toe volgens het CPB. Dit is een bescheiden herstel, maar voldoende om de eerdere koopkrachtdaling grotendeels te compenseren. De werkloosheid blijft laag: 3,8% in 2025 en 4,0% in 2026. Daarnaast blijft sprake van krapte op de arbeidsmarkt. Vooral in sectoren als zorg, onderwijs en techniek is het personeelstekort nijpend. De krapte op de arbeidsmarkt raakt ook de gemeentelijke dienstverlening. Denk aan het sociaal domein, bouw-en duurzaamheidsprojecten en vergunningverlening. Zoals zichtbaar in onder andere de Jaarstukken 2024 en de Zomerrapportage 2025 hebben we op meerdere beleidsterreinen last van krapte op de arbeidsmarkt, zowel voor eigen personeel als bij personeel bij onze partners. Dit heeft in sommige gevallen impact op de uitvoering van onze ambities en is ook voor de begroting van 2026 een risico.

De overheidstekorten lopen op: van -1,9% van het BBP in 2025 naar -2,7% in 2026. Dit komt vooral door stijgende uitgaven aan zorg, sociale zekerheid, defensie en klimaatmaatregelen. Het risico is dat gemeenten in de toekomst hierdoor minder financiële ruimte krijgen via het gemeentefonds, zeker als het Rijk bezuinigingen doorvoert om het tekort te beperken. Vorige kabinetten hebben gemeenten met een flinke financiële uitdaging opgezadeld. De komende jaren zal het gemeentefonds bovendien groeien met de gemiddelde groei van de economie van de afgelopen 8 jaar en is er het risico dat de loon/prijsbijstelling die we via het gemeentefonds ontvangen onvoldoende is om onze eigen gestegen lonen en prijzen mee te betalen. De groei van het gemeentefonds is naar verwachting lager dan eerder verwacht, terwijl aan de andere kant de gemeentelijke lasten toenemen (onderhoud, vervangingsinvesteringen, verduurzaming, woningbouw). Dit leidt tot een disbalans in de gemeentelijke middelen en taken.

De komende verkiezingen en de formatie van een nieuw kabinet maakt de onzekerheid over de gemeentefinanciën groter. Het huidige kabinet heeft de afgelopen jaren wel enkele tegemoetkomingen gedaan aan gemeenten. Ook in de Meicirculaire 2025 is gedeeltelijk en incidenteel geld beschikbaar gekomen voor gemeenten, voornamelijk voor de middelen jeugd. Vanaf 2028 moet er juist extra structureel bespaard worden op de jeugdzorg, inclusief een korting op het gemeentefonds vanwege het kunnen innen van een eigen bijdrage voor de jeugdzorg. Of dat gaat lukken, is echter nog maar zeer de vraag. Dat brengt ook risico's met zich mee. Bij de financiële ontwikkelingen kunt u daar meer over lezen.

Conclusie

In termen van brede welvaart staat Amersfoort er relatief goed voor. Er zijn ook uitdagingen. In deze meerjarenbegroting bouwt het college verder, onder andere door in te zetten op het bouwen van huizen, het werken aan sociale ongelijkheid en het versterken van bestaanszekerheid.

Nederland staat er economisch gezien goed voor, met in 2025 en 2026 groeiende koopkracht en lage werkloosheid. De bovengenoemde ontwikkelingen op het gebied van rente, loon- en prijsontwikkelingen zijn vertaald in de financiële uitgangspunten die aan deze begroting ten grondslag liggen. Er zijn rond deze Amersfoortse begroting risico's te benoemen met name van wereldwijde ontwikkelingen op geopolitiek terrein. Deze ontwikkelingen kunnen onze begroting bijvoorbeeld confronteren met nu niet in te schatten prijsstijgingen. Daarnaast is het de vraag in hoeverre deze vanuit het gemeentefonds gecompenseerd worden. Hierbij speelt de politieke

dynamiek op landelijk niveau een extra complicerende factor: de onzekerheid rond de omvang van de gemeentefinanciën zullen aanhouden waarbij het ook niet reëel is te verwachten dat het Rijk de gemeentelijke tekorten structureel zal oplossen.

Uitgangspunten begroting

- Alle bedragen in deze begroting zijn in duizendtallen, tenzij anders vermeld.
- De begroting voldoet aan de kaders zoals door uw Raad gesteld in de Financiële Verordening, de Nota Reserves en Voorzieningen, de IJkpuntennota en de Kadernota.
- De loonindex voor de gemeentelijke loonsommen in 2026 bedraagt conform de Kadernota 2,7% ten opzichte van de begroting 2025. De huidige CAO loopt tot 31 maart 2027.
- De prijsindex voor de gemeentelijke budgetten in 2026 bedraagt 2,7%.
- De gecombineerde loon/prijsbijstelling voor de gesubsidieerde instellingen komt in 2026 uit op 2,7% ten opzichte van de begroting 2025 (tenzij er met individuele instellingen andere afspraken zijn gemaakt, bijvoorbeeld in het kader van ombuigingen).
- De indexering van de gemeentelijke bijdragen aan de coöperaties onderwijshuisvesting Samenfoort PO en Samenfoort VO bedraagt voor 2026 4,72%.
- De opbrengst van de OZB en andere belastingopbrengsten worden in 2026 op grond van de Kadernota trendmatig met 2,7% verhoogd (los van eventuele andere effecten, zoals de herwaardering van de OZB en maatregelen in het kader van de ombuigingen).
- De tarieven voor leges en retributies (onder andere afval en riool) worden bepaald op grond van de begrote kosten en de afgesproken 100% kostendekkendheidspercentages. De tariefaanpassingen zijn daarmee een resultante van de kostenontwikkelingen.
- Alle genoemde tarieven zijn onder voorbehoud van afzonderlijke vaststelling door uw Raad.
- Alle ramingen zijn in constante prijzen. De baten en de lasten van de jaarschijven 2027 tot en met 2029 zijn gebaseerd op het loon- en prijspeil van 2026.
- De functionele doorbelasting van de rentekosten via de rente-omslag is in de begroting 2026 op grond van de BBV-wetgeving opnieuw berekend. Dit percentage is vastgesteld op 0,5%. In 2027, 2028 en 2029 is de omslagrente berekend op 0,75%.
- Aan grondexploitaties wordt ook rente toegerekend. Dat percentage is met ingang van 2025 gelijk aan de reguliere rente-omslag en dus ook 0,5% voor 2026.
- Aan reserves en voorzieningen wordt in principe geen inflatie- of rentevergoeding toegekend. Uitzondering hierop zijn onderhoudsvoorzieningen. Die indexeren we met de index voor prijsbijstelling.
- Conform BBV rekenen we geen overhead toe aan de (deel)programma's in de begroting. Aan investeringen, leges en projecten rekenen we wel uren en overhead toe. Voor het overige verantwoorden we de overhead zoals gedefinieerd in het BBV op het deelprogramma 'Bedrijfsvoering'.
- De personele lasten en baten van de gehele organisatie worden verdeeld (doorbelast) naar de diverse programma's.
- Het uitgangspunt is dat er in 2026 73.117 woningen in Amersfoort zijn; in 2027 73.867 woningen; in 2028 74.617 woningen en in 2029 75.367 woningen. Dit betreffen louter de verblijfsobjecten met een woonfunctie. Voor de raming van het gemeentefonds worden andere aantallen gebruikt; daarvoor wordt onder andere ook het aantal verblijfsobjecten met een logiesfunctie meegenomen. De programmabudgetten stijgen of dalen aan de hand van de stijging of daling van het aantal inwoners of woningen; dit noemen we de areaalmutatie.
- Voor de afschrijving van de activa verwijzen wij naar de financiële verordening en de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen in deze begroting.
- Voor de aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen onderscheiden we drie voorzieningen:
 - Een voorziening voor wachtgelden van ex-wethouders;
 - Een voorziening voor pensioenen van wethouders;
 - Een voorziening voor het verlofsparen.
- Aangezien de overige jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen jaarlijks van vergelijkbaar volume zijn, zijn hiervoor geen voorzieningen gevormd maar zijn deze via de begroting afgedekt.
- We berekenen de overheadtarieven door de totale bedrijfsvoeringskosten om te slaan over de direct productieve fte's.
- Alle vrijvallende afschrijvingslasten van activa in een jaarschijf (niet zijnde activa gekoppeld aan kostendekkende producten), doordat bijvoorbeeld een activum volledig is

afgeschreven maar nog niet wordt vervangen, behouden we binnen programma 5.1 als dekking van de kapitaallasten van nieuwe/toekomstige vervangingsinvesteringen.

- Met ingang van het begrotingsjaar 2024 is de reserve vervangingsinvesteringen toegerekend aan de verschillende programma's waarop dit betrekking heeft. Het beginsaldo 2024 is om die reden verdeeld over de programma's 1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening, 1.4 Mobiliteit, 2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen en 4.3 Bedrijfsvoering. Feitelijk is ook in 2025 nog steeds sprake van 1 reserve vervangingsinvesteringen.
- Onze begroting voldoet aan de Begrotingsrichtlijnen zoals de Provinciale Toezichthouder die uitgevaardigd heeft voor de meerjarenbegroting 2026-2029.
- De baten uit het gemeentefonds worden in principe als structureel aangemerkt; wanneer hier incidentele lasten mee gedekt worden, zijn die lasten als incidenteel gekwalificeerd; als er structurele lasten mee gedekt worden, zijn die lasten als structureel aangemerkt in de staat van incidentele baten en lasten.
- De baten en extra baten (of minder lasten) duiden we aan met een '+'-teken;
- De lasten en extra lasten (of minder baten) duiden we aan met een '-'-teken.
- Tegenvallers binnen een beleidsprogramma worden conform bestaand beleid zoveel als mogelijk binnen dat programma opgelost.
- In sommige programma's komen grote en/of kritische projecten ter sprake. We nemen iets op in het overzicht van de projecten in de volgende gevallen:
 - ze worden geactiveerd (bijvoorbeeld investeringen) of komen ten laste van een voorziening en zijn groter dan € 7 miljoen;
 - ze komen rechtstreeks ten laste van de exploitatie en zijn groter dan € 5 miljoen;
 - het zijn projecten die politiek / bestuurlijk van belang zijn.

De grondexploitaties rapporteren we via het MeerjarenProgramma Grondexploitaties (MPG) en vallen hier dus buiten.

Financiële ontwikkelingen meerjarenbegroting

Na het vaststellen van de Begroting 2025-2028 heeft zich een aantal ontwikkelingen voorgedaan, die opgenomen zijn in de Kadernota 2026-2029. Uw Raad heeft deze Kadernota op 15 juli 2025 vastgesteld. Dit is het uitgangspunt voor het opstellen van de Begroting 2026-2029.

Tabel: FO.01 Kadernota 2026-2029

(x mln.)

	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
Kadernota 2026-2029	-11,4	-5,6	-7,2	-13,1
<i>waarvan incidenteel</i>	-19,9	-7,2	-3,3	-2,9
<i>waarvan structureel</i>	8,5	1,6	-3,9	-10,2
Weerstandsratio	1,7	1,7	1,7	1,5

Na het vaststellen van de Kadernota 2026-2029 heeft zich een aantal financiële ontwikkelingen voorgedaan. In onderstaande tabel zijn deze ontwikkelingen weergegeven.

Tabel: FO.02 Ontwikkelingen na vaststelling Kadernota 2026-2029

(x mln.)

	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
1 Meicirculaire	12,6	19,1	17,8	23,2
2 Loon- en prijsontwikkeling	-12,7	-12,5	-12,5	-12,5
3 Index belastingen (OZB)	2,0	2,1	2,1	2,1
4 Areaal-effect	0,0	0,0	0,0	-2,4
5 Rente-effect	1,1	-0,3	-1,9	-2,3
6 Kapitaallasten	3,9	2,8	2,8	2,2
7 Stelpost Kapitaallasten	0,0	-2,3	-1,0	0,0
8 Kostendekkendheid Riolering / Afval / CBA / VTH	1,3	1,3	1,0	0,1
9 Actualisatie OZB begroting 2026-2029	0,0	0,0	1,6	2,3
10 Actualisatie bijdrage Samenfoort	-0,4	-0,5	-0,5	-0,5
11 Uitstel ombuigingsmaatregel BH13.1	-0,9	0,0	0,0	0,0
12 Overige mutaties	0,0	0,0	0,6	0,6
Totaal ontwikkelingen na vaststelling Kadernota 2026-2029	7,0	9,7	10,0	12,7

1. Na het opstellen van de Kadernota 2026-2029 is de Meicirculaire 2025 van het gemeentefonds verschenen. Met de meicirculaire heeft het kabinet extra middelen ter beschikking gesteld aan gemeenten. Onderdeel hiervan is de beperkte demping van het ravijn (structureel) en incidenteel extra middelen voor de Jeugdzorg. Daarover bent u geïnformeerd via een raadsvoorstel dat door de raad is vastgesteld op 15 juli 2025. De Meicirculaire 2025 leverde extra structurele financiële ruimte op die ook weer ingezet is om de kosten van de gestegen lonen en prijzen mee te dekken. Zie ook onder 2.

Het positieve effect van de Meicirculaire 2025 wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de structureel extra ontvangen middelen uit de Voorjaarsnota 2025 van het Kabinet zoals een positieve ontwikkeling van het accres alsook verscheidene taakmutaties met name op het gebied van Jeugd.

Eind januari is het rapport 'Groeipijn' van de onafhankelijke deskundigencommissie gepubliceerd. Dat rapport gaat over de kosten van de jeugdzorg en liet zien dat gemeenten zowel incidenteel als structureel momenteel meer kosten maken voor de jeugdzorg dan ze van het Rijk vergoed krijgen. In de Kadernota is vooruitlopend op de besluitvorming door het kabinet, een stelpost opgenomen die leidde tot extra beschikbare ruimte (€ 6,8 miljoen). Uit de Meicirculaire 2025 bleek dat voor Jeugdzorg slechts een beperkte en deels incidentele tegemoetkoming is opgenomen, waarmee de financiële effecten van de Hervormingsagenda worden uitgesteld. Deze middelen zijn als taakmutatie in de begroting verwerkt; in 2026 en 2027 is € 7,7 miljoen respectievelijk € 7,3 miljoen voor Jeugdzorg opgenomen in deelprogramma 2.1. Hiermee is voor die jaren een oplossing voor het budget Jeugdzorg. Door de duidelijkheid die er nu is, is de stelpost die in de Kadernota was opgenomen in dit meerjarenbeeld komen te vervallen.

In de meicirculaire zijn ook kortingen opgenomen voor Jeugd door aanvullende maatregelen vanuit het Rijk. Het gaat om de invoering van een eigen bijdrage Jeugdzorg en het sturen op trajectduur. Deze zijn budgetneutraal verwerkt, omdat nog onduidelijk is hoe deze worden uitgewerkt en in wetgeving landen. Dit is daarmee een onzekerheid in het meerjarenbeeld, omdat we niet weten of die besparing op trajectduur lukt en hoe een eigenbijdrageregeling eruit gaat zien. Op dit moment hebben we de extra taakstelling als gevolg van het indexeren van de opbrengst van de Hervormingsagenda jeugd, niet binnen het sociaal domein verwerkt. Wij verwachten nog steeds dat het Rijk op basis van het tweede advies van de deskundigencommissie gemeenten voldoende tegemoet komt om uitvoering te kunnen geven aan de Hervormingsagenda. Dit is echter geen zekerheid.

2. Het Centraal Planbureau (CPB) raamt de prijsmutatie van het Bruto Binnenlands Product (BBP) voor 2026 op 2,7%. Met dat percentage wordt ook het gemeentefonds bijgesteld qua loon- en prijsontwikkeling. Het uitgangspunt is dat onze lonen en prijzen met 2,7% stijgen. Dat betekent voor onze begroting een structurele kostenpost van ongeveer € 12,5 miljoen. Hier staat deels dekking uit het gemeentefonds tegenover (zie onder 1) en deels dekking uit de groei van de belastingopbrengsten (zie onder 3). In de begroting is vanaf 2027 nog een stelpost beschikbaar ten behoeve van excessieve loon- of prijsstijgingen, mochten die zich de komende jaren voor doen.
3. Conform de Kadernota 2026-2029 indexeren we ook de opbrengst van de belastingen met 2,7%. Dat leidt tot een extra opbrengst van ongeveer € 2,0 miljoen. Het grootste deel hiervan komt uit de Onroerende ZaakBelasting (OZB).
4. Het aantal woningen ligt iets hoger dan vorig jaar geraamd voor 2026. Dat betekent dat de areaalbudgetten licht opwaarts bijgesteld zijn. Dat leidt tot extra lasten voor de gemeentelijke begroting.
5. We hebben in 2022 € 100 miljoen langlopend geleend tegen 0,7% rente. Dat geld hebben we in 2026 naar verwachting nodig. In de meerjarenbegroting neemt onze financieringsbehoefte vanaf 2027 hierdoor toe, alsmede door nieuwe geplande investeringen (onder andere de RISA investeringen - zie paragraaf RISA). Deze investeringen moeten gefinancierd worden en het effect hiervan is hogere rentelasten in de komende jaren. Voor wat betreft de rentebaten hebben we diverse middelen van het Rijk in het kader van cofinancieringsregelingen ontvangen die rente opleveren. De uitgaven daarvan vinden veelal na 2026 plaats. We zijn verplicht om de kasmiddelen die we niet gebruiken, in 's Rijks

Schatkist te storten in het kader van het schatkistbankieren. Het bedrag in de Schatkist loopt de komende jaren af, wat na 2026 aflopende rentebaten oplevert.

6. Vanwege verschuivingen in de investeringen (zoals ook gemeld in de Zomerrapportage 2025) is er in 2026 sprake van lagere kapitaallasten. Conform de uitgangspunten van de begroting storten we de voordelen in een stelpost kapitaallasten, om in latere jaren, wanneer er hogere kapitaallasten zijn, deze te kunnen dekken uit deze stelpost. Dat doen we niet in het eerste begrotingsjaar (2026).
7. In 2027 en 2028 is er sprake van een voordeel van de kapitaallasten die we toevoegen aan de stelpost kapitaallasten. Zie ook onder 6. Voor die onderdelen waar al dekking voor is voor de kapitaallasten nemen we die niet mee in de stelpost. Kapitaallasten vanuit de RISA zijn daar een voorbeeld van (zie paragraaf RISA).
8. Er is per saldo ongeveer € 1,3 miljoen meer door te belasten aan de leges en tarieven voor riolering, afval, CBA en VTH. Dat komt onder andere door de indexatie en doordat we meer compensabele BTW kunnen verrekenen in de tarieven.
9. Vanwege een hogere groei van het aantal woningen en het aantal m² niet-woningen dan eerder gedacht (zie ook onder 4) is de OZB opbrengst in de toekomst hoger dan vorig jaar verwacht.
10. Jaarlijks bekijken we of de te betalen prijsindex aan de onderwijscoöperaties bijgesteld moet worden. De accrespercentages uit de gemeentefondscirculaires zijn hiervoor leidend. Het accrespercentage voor 2026 ligt met 4,72% hoger dan onze eigen prijsindex (2,7%). Dit leidt tot een extra te betalen bedrag aan de onderwijscoöperaties.
11. Op 23 september 2025 heeft de raad ingestemd met het raadsvoorstel Adviezen [Gelote Burgerraad Afval](#). De afweging hoe om te gaan met dit besluit van de raad vraagt nadere uitwerking en overweging door het college en de raad. Het college heeft daarom besloten ombuigingsmaatregel BH13.1 een jaar uit te stellen. Dit betekent dat de verlaging van de afvalstoffenheffing en gelijktijdige verhoging van de OZB niet doorgaan in 2026. In 2026 komen er ook geen kostendekkende tarieven voor het milieubrengstation en het ophalen van grofvuil/tuinafval. Dit leidt tot een incidentele tegenvaller. Voor 2027 en verder is de ombuigingsmaatregel technisch verwerkt in; besluitvorming over 2027 wordt meegenomen in de Kaderbrief 2027.
12. Tot slot is er een aantal kleinere financiële mutaties die beperkte impact hebben.

Bovenstaande ontwikkelingen leiden tot een nieuwe stand van de Begroting 2026-2029. Deze nieuwe stand is in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel: FO.03 Begrotingssaldo

(x mln.)

	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
Kadernota 2026-2029	-11,4	-5,6	-7,2	-13,1
<i>waarvan incidenteel</i>	-19,9	-7,2	-3,3	-2,9
<i>waarvan structureel</i>	8,5	1,6	-3,9	-10,2
Weerstandsratio	1,7	1,7	1,7	1,5

	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
Ontwikkelingen na vaststelling Kadernota 2026-2029	7,0	9,7	10,0	12,7
<i>waarvan incidenteel</i>	-0,6	-0,4	-0,4	-0,3
<i>waarvan structureel</i>	7,5	10,0	10,4	13,1
BEGROTINGSSALDO 2026-2029	-4,5	4,0	2,8	-0,5
Waarvan incidenteel	-20,5	-7,7	-3,8	-3,6
Waarvan structureel	16,0	11,6	6,7	3,0
WEERSTANDSRATIO	2,1	2,2	2,3	2,5

Uit bovenstaande tabel blijkt dat er per saldo een structureel batig begrotingssaldo van € 16,0 miljoen in 2026 resteert, ook al geven we feitelijk meer geld uit in 2026 dan er binnen komt.

Per saldo leidt dit tot een financieel beeld dat aanzienlijk gunstiger is ten opzichte van de begroting 2025-2028 en ook gunstiger dan voorzien bij de Kadernota 2026-2029. Onze begroting is in de periode 2026-2029 structureel sluitend en voldoet daarmee aan de normen van de financiële ijkpunten. Het uitgangspunt voor ons college was om de gemeentefinanciën voldoende robuust achter te laten voor de volgende bestuursperiode en de begroting minimaal tot en met 2027 structureel sluitend te maken. Daarmee heeft een nieuwe coalitie ruimte om keuzes te maken. Met deze voorliggende meerjarenbegroting is daaraan invulling gegeven.

Als we kijken naar het structurele begrotingssaldo ziet dit er voor de komende jaren gunstig uit. Het is daarbij goed om rekenschap te geven van een aantal keuzes die ons college heeft gemaakt en de onzekerheden die er financieel gezien nog zijn in de komende jaren.

In de eerste plaats is in de Kadernota 2025-2028, vooruitlopend op het ‘financiële ravijnjaar’ 2026, een stevig pakket aan ombuigingsmaatregelen ter grootte van € 24 miljoen euro door uw raad vastgesteld. Het komende jaar wordt daarvan voor het eerst het effect voelbaar in de stad en zichtbaar in onze begroting. Het college zet volop in op het realiseren van deze ombuigingen, maar sluit niet uit dat op onderdelen andere keuzes gemaakt moeten worden om de ombuiging te realiseren als de effecten van de ombuiging in de praktijk tot onvoorziene effecten leiden.

Ten tweede is bovenop de ombuigingen in deze begroting vanaf 2027 een stelpost onderuitputting opgenomen van 1% van onze begroting (structureel € 7 miljoen). Dat is in lijn met de aangenomen motie om nog realistischer te begroten en in de begrotingen voortaan rekening te houden met het feit dat er onderuitputting optreedt. Door het opnemen van deze stelpost verkleinen we de kans op financiële overschotten aan het eind van het jaar. Dit overschot komt vaak doordat we investeringen en projecten ramen, maar dat we op voorhand niet weten wat precies wel of niet doorgaat. Daarom vinden wij een dergelijke stelpost verantwoord. Tegelijkertijd hebben we al structureel € 2,8 miljoen aan structurele meevallers uit de Jaarrekening 2024 meegenomen in de Kadernota 2026-2029 en in het meerjarig financiële beeld.

Ten derde is de financiële situatie van gemeenten onderhevig aan de onzekerheden van de landelijke politiek. Zowel in positieve als negatieve zin. Zoals al eerder aangegeven, groeien de middelen uit de algemene uitkering van het gemeentefonds bovendien minder hard. Met ingang van 2024 is het gemeentefonds niet meer gekoppeld aan de rijksuitgaven, maar aan de gemiddelde ontwikkeling van het bruto binnenlands product van de afgelopen acht jaren. Ook is door een verandering van de accresberekeningen van het Gemeentefonds er een groter risico dat de loon/prijsbijstelling die we via het gemeentefonds ontvangen (2,7% in 2026) onvoldoende is om onze eigen gestegen lonen en prijzen mee te betalen. Na het afronden van de Kadernota 2026-2029

verscheen de Voorjaarsnota van het kabinet. In die Voorjaarsnota heeft het kabinet besloten het financieel ravijn van gemeenten van ruim € 2,5 miljard, maar beperkt te dempen en incidenteel tot en met 2027 middelen beschikbaar te stellen voor de jeugdzorg en de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd. De jaren erna moet structureel bespaard worden op de jeugdzorg, waarmee de incidentele tegemoetkoming teniet gedaan wordt. Hoe deze aanvullende maatregelen eruit gaan zien en hoe deze in wetgeving landen en uitpakken voor gemeenten, is nog niet bekend. Hiermee verschuift het kabinet de financiële problematiek naar latere jaren. Als het Rijk op basis van het tweede advies van de deskundigencommissie gemeenten onvoldoende tegemoet komt om uitvoering te kunnen geven aan de Hervormingsagenda, dan leidt dit tot een extra besparingsopgave op het gebied van Jeugd of een tegenvaller in de meerjarenbegroting. Door de huidige landelijke politieke situatie is nog onzeker welke gevolgen er zijn voor gemeenten en hoe dit wordt vertaald in financiële afspraken, met name meerjarig.

Tot slot is in dit meerjarig financieel beeld nog geen rekening gehouden met de ambities die het college incidenteel gedekt heeft in de begroting. Met het oog op een nieuw te vormen college, heeft ons college besloten een aantal posten nu incidenteel toe te kennen, bijvoorbeeld de aanpak van ondermijning, de weerbaarheid bij crises, de aanpak van invasieve exoten en het centraal aftelmoment.

De weerstandsratio voldoet alle jaren van de meerjarenbegroting aan de minimaal vastgestelde normen. Het beeld van de weerstandsratio is de komende jaren positief met een licht stijgende tendens. De ratio voor 2026 en de jaren erna is hiermee behoorlijk op peil, maar moeten we in perspectief zien. Er zijn een aantal ontwikkelingen en aandachtspunten die onzeker zijn en sterk van invloed kunnen zijn op de weerstandsratio. Naast de hiervoor genoemde ontwikkelingen (ombuigingen en stelpost) gaat het ook om risico's bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen die nog niet zijn meegenomen in de risico's (zie paragraaf Grondbeleid) en het feit dat we als gemeente op de middellange termijn voor forse investeringen staan, voor zowel vervanging als uitbreiding. Alles in ogenschouw genomen zijn we met deze weerstandsratio financieel gezond. Ons college vindt het daarom acceptabel om de eerste jaren boven de bandbreedte uit te komen met de weerstandsratio. Bovendien bestaat hiermee een extra incidentele buffer om een eventueel toekomstig ravijnjaar tijdelijk te kunnen opvangen.

Tabel: FO.04 Staat van de reserves

Omschrijving	Saldo begin 2025	Saldo begin 2026	Saldo begin 2027	Saldo begin 2028	Saldo begin 2029	Saldo begin 2030
Algemene Reserve	100.668	120.145	110.947	113.166	115.139	114.601
Bestemmingsreserves	91.189	99.922	94.156	91.920	90.801	89.934
Gerealiseerd Resultaat	46.299	0	0	0	0	0
TOTAAL	238.156	220.066	205.102	205.086	205.941	204.535

Tabel: FO.05 Staat van de voorzieningen

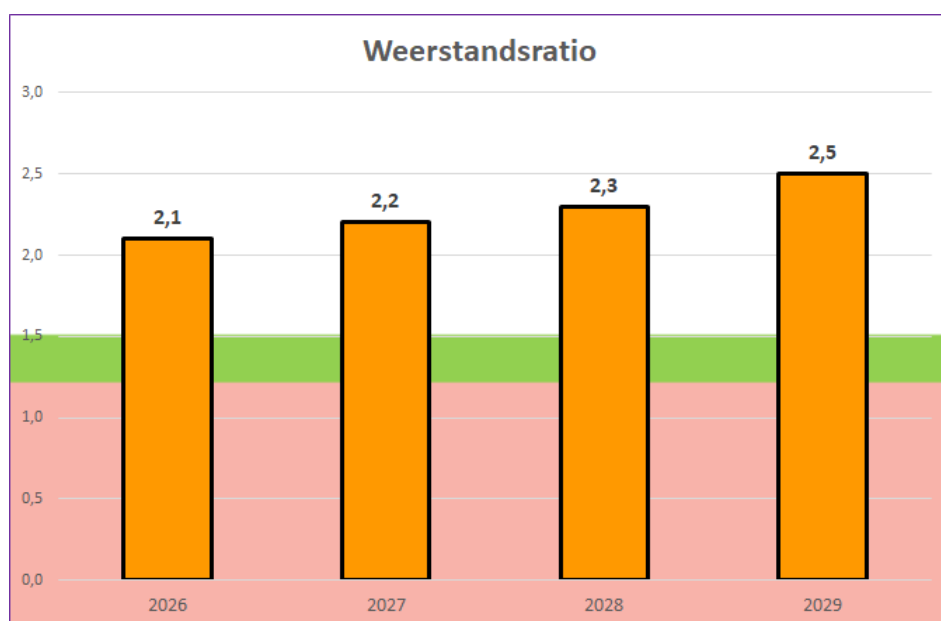
Omschrijving	Saldo begin 2025	Saldo begin 2026	Saldo begin 2027	Saldo begin 2028	Saldo begin 2029	Saldo begin 2030
A. Onderhoudsegalisatie	21.861	11.738	8.049	8.646	11.928	15.508
B. Middelen derden	15.081	14.524	13.924	13.284	12.649	12.017
C. Verplichtingen, verliezen, risico's	32.493	32.577	32.664	32.750	32.837	32.924
D. Voorziening voor bijdrage aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven	11.052	13.087	12.962	12.662	12.361	12.061
TOTAAL	80.487	71.927	67.599	67.342	69.775	72.509

Een uitgebreid overzicht van de reserves kunt u [hier](#) vinden en het overzicht voor de voorzieningen [hier](#).

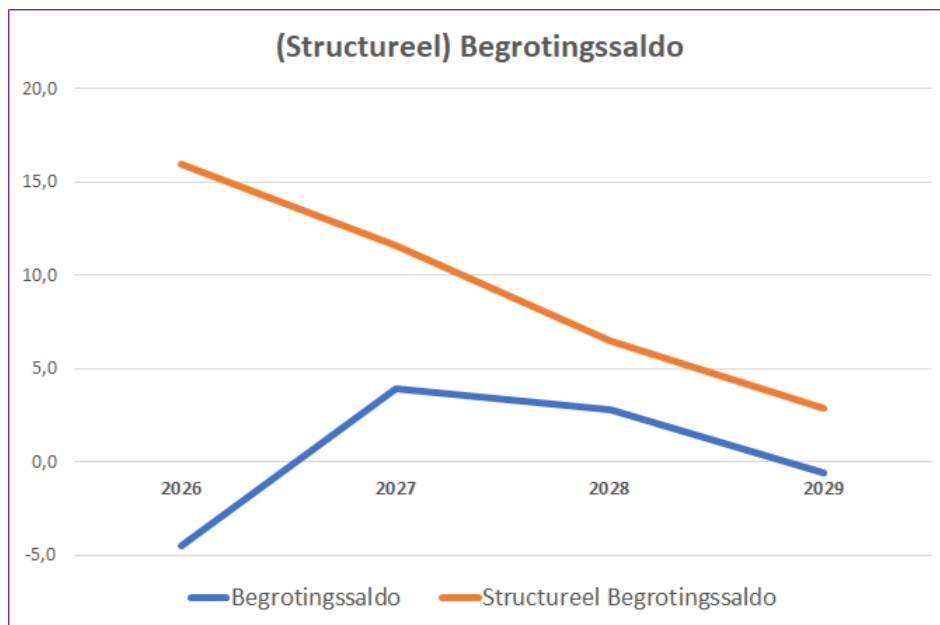
IJkpunten financiële positie

Op 18 februari 2020 heeft uw Raad een nieuwe set van financiële ijkpunten vastgesteld. De indeling in Stabiliteit, Weerbaarheid en Flexibiliteit is blijven bestaan. Een aantal ijkpunten is hard genormeerd en kennen daarnaast streefwaarden. Van andere financiële ijkpunten is de ontwikkeling in de tijd van belang. Afgesproken is dat we de scores op deze financiële ijkpunten zowel bij de begroting als bij de jaarstukken in beeld brengen.

In onderstaande tabel ziet u dat in deze begroting de weerstandsratio elk jaar licht oploopt. Dat komt voornamelijk door het positieve begrotingssaldo in 2027 en 2028. Dit saldo wordt toegevoegd aan de saldireserve, die het jaar erop vervolgens hoger is. De meerjarige risico's blijven grosso modo gelijk. De weerstandsratio komt hiermee in ieder jaar ruim boven de bandbreedte van 1,2-1,5 uit. Ons college plaatst dit in perspectief. In deze begroting zijn voor het eerst de ombuigingen van € 24 miljoen verwerkt en is een stelpost onderuitputting opgenomen vanaf 2027. De kans op forse jaarrekeningoverschotten wordt hiermee kleiner. Bovendien zijn er meerjarig grote financiële onzekerheden, zoals nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen, de kosten van jeugdzorg in combinatie met de financiële uitdagingen van het Rijk, en het feit dat we als gemeente op de middellange termijn voor forse investeringen staan, voor zowel vervanging als uitbreiding. Dit in ogenschouw genomen vindt ons college het verstandig om de weerstandsratio deze jaren boven het maximum van de bandbreedte te houden.

Het begrotingssaldo is voor 2026 en 2029 negatief, voor de jaren 2027 en 2028 positief. Het structurele begrotingssaldo is in alle jaren van deze meerjarenbegroting positief. Hierbij merken we op dat er, door de grotendeels incidentele compensatie van het Rijk, vanaf 2028 extra uitdagingen voor jeugdzorg op ons afkomen als gevolg van de Hervormingsagenda. Bovendien zijn een aantal posten door ons college incidenteel gedekt; deze lasten tellen dus niet mee in ons structurele saldo.

Onze solvabiliteitsratio daalt de komende jaren licht maar blijft gedurende de periode boven de signaalwaarde van 20%. De daling is in lijn met de ontwikkeling bij veel andere gemeenten en een kenmerk van de financiële positie van veel gemeenten op dit moment. Het eigen vermogen blijft de komende jaren stabiel, maar door een stijging van het totale vermogen als gevolg van de toenemende investeringen daalt de solvabiliteitsratio, voornamelijk van 2026 naar 2027.

De netto schuldquote geeft inzicht in de mate waarin de schuldenlast drukt op de exploitatie. In de eerste twee jaar van deze begroting verwachten we geen nieuwe langlopende geldlening aan te hoeven trekken, maar lossen we wel gestaag af op onze oude leningen, waardoor onze schuldquote op termijn daalt. De (netto gecorrigeerde) schuldquote stijgt van 2025 naar 2026 en 2027 omdat we eind 2026 minder geld in 's Rijks schatkist hebben. Dat leidt per saldo tot een hogere schuld. In de jaren erna daalt de schuldquote licht. Met de verwachte investeringen in ons ruimtelijk domein en als gevolg daarvan een eventueel nieuw benodigde lening zal dit op middellange termijn de quote doen stijgen.

Vanwege een hoger artikel 12-tarief, neemt de onbenutte belastingcapaciteit (dat is de OZB-opbrengst die we nog kunnen genereren wanneer we artikel 12 gemeente zouden worden) toe van 2026 naar 2027; daarna vindt er een daling plaats.

Uiteraard blijven we de komende jaren ook onder de normen van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Per saldo kunnen we op basis van onderstaande cijfers concluderen dat de financiële positie van de gemeente Amersfoort de komende jaren goed is. Op de langere termijn, vanaf 2028, wordt dit onzeker. Ontwikkelingen in ons ruimtelijke domein, op jeugdzorg, en vanuit het Rijk zullen sterk van invloed zijn op onze financiële positie.

Tabel: FP.01 IJkpunten

(x mln.)

	IJKPUNTEN	EENHEID	WERKE- LIJK 2024	BEGRO- TING 2025 **	BEGRO- TING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029	NORM / SIGNAAL- WAARDE
Stabiliteit	1. Ontwikkeling van saldo van baten en lasten (inclusief mutaties reserves)	€ mln.	46,3	-15,5	-4,5	4,0	2,8	-0,5	> = 0
	2. Structureel exploitatiesaldo	%	8,3%	4,9%	2,1%	1,6%	0,9%	0,4%	0 - 1%
	3. Saldo van baten en lasten (realisatie versus begroting)*	€ mln.	45,3	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Weerbaarheid	4. Weerstandsvermogen	ratio	2,4	3,7	2,1	2,2	2,3	2,5	1,2 - 1,5
	5. Netto-schuldquote	%	28,6%	30,6%	35,8%	39,2%	38,4%	36,7%	100%
	5b. Gecorrigeerde netto-schuldquote	%	23,5%	25,5%	30,7%	34,1%	33,1%	31,4%	n.v.t.
	6. Solvabiliteit	%	31,4%	28,3%	25,6%	22,4%	21,4%	20,5%	20%
Flexibiliteit	7. Netto-rentequote	%	-0,1%	0,2%	0,3%	0,6%	0,8%	0,9%	n.v.t.
	8. Afschrijvingsquote	%	2,5%	3,0%	2,9%	3,8%	4,5%	4,9%	n.v.t.
	9. Belastingcapaciteit	%	98,5%	100,1%	98,5%	98,5%	98,5%	98,5%	n.v.t.
	10. Onbenutte belastingcapaciteit	€ mln.	3,0	0,8	3,3	2,7	1,9	2,0	n.v.t.
Overige verplichte indicatoren	11. EMU-saldo	€ mln.	6,6	-86,9	-104,3	-149,6	-45,4	-30,9	n.v.t.
	12. Grondexploitatie	%	5,4%	5,0%	0,6%	4,3%	5,0%	5,1%	n.v.t.
	13. Kasgeldlimiet	€ mln.	58,1	62,3	65,2	62,5	59,8	59,6	n.v.t.
	14. Renterisiconorm	€ mln.	136,7	146,5	153,4	146,9	140,6	140,3	n.v.t.
	15. Overhead	%	7,5%	8,3%	8,3%	8,6%	8,8%	8,8%	n.v.t.

* Dit ijkpunt betreft een vergelijking tussen het begrote saldo van baten en lasten en de realisatie. Dit ijkpunt is dus alleen beschikbaar in de jaarstukken.

** Dit betreft de actuele begroting 2025.

Door de raad te autoriseren begrotingsbedragen

Door de raad te autoriseren begrotingsbedragen

Tabel: FD.01 Door de Raad te autoriseren begrotingsbedragen

PROGRAMMA	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
LASTEN EXCLUSIEF STORTINGEN IN RESERVES						
Programma 1 Omgeving						
1.1 Energietransitie	-7.048	-13.157	-9.399	-8.233	-8.233	-7.142
1.2 Grondexploitatie & ruimtelijke ordening	-51.876	-60.094	-91.611	-80.476	-53.209	-51.155
1.3 Wonen	-5.061	-5.776	-5.772	-5.104	-5.120	-5.117
1.4 Mobiliteit	-11.986	-15.452	-15.517	-15.378	-16.697	-16.964
Subtotaal Programma 1 Omgeving	-75.971	-94.479	-122.299	-109.191	-83.259	-80.378
Programma 2 Sociaal						
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	-201.566	-215.205	-211.875	-207.473	-202.572	-204.690
2.2 Werk en Inkomen	-119.352	-124.722	-120.740	-117.127	-115.603	-113.568
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	-45.064	-50.974	-50.699	-50.066	-50.790	-50.838
Subtotaal Programma 2 Sociaal	-365.982	-390.901	-383.314	-374.666	-368.965	-369.096
Programma 3 Bedrijvigheid						
3.1 Economie	-6.513	-6.983	-6.793	-6.745	-6.725	-6.725
3.2 Kunst, Cultuur en evenementen	-27.700	-29.007	-29.012	-28.518	-28.368	-28.343
3.3 Handhaving	675	604	573	532	476	552
3.4 Sociale en fysieke veiligheid	-18.416	-19.640	-20.603	-20.356	-19.658	-19.476
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	-78.386	-84.717	-91.305	-86.355	-86.902	-87.400
Subtotaal Programma 3 Bedrijvigheid	-130.340	-139.743	-147.140	-141.442	-141.177	-141.392
Programma 4 Bestuur						
4.1 Dienstverlening	-19.092	-17.740	-18.166	-16.135	-16.160	-16.175
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	-12.513	-10.669	-11.088	-9.968	-9.577	-9.577
4.3 Bedrijfsvoering	-74.304	-78.667	-81.469	-81.750	-80.717	-80.351
Subtotaal Programma 4 Bestuur	-105.909	-107.076	-110.723	-107.853	-106.454	-106.103
Programma 5 Algemene dekkingsmiddelen						
5.1 Financiën en belastingen	-8.905	-8.764	-3.514	-1.582	-3.323	-4.771
Subtotaal Programma 5 Algemene dekkingsmiddelen	-8.905	-8.764	-3.514	-1.582	-3.323	-4.771
TOTAAL LASTEN	-687.107	-740.963	-766.990	-734.734	-703.178	-701.740

PROGRAMMA	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
BATEN EXCLUSIEF STORTINGEN IN RESERVES						
Programma 1 Omgeving						
1.1 Energietransitie	3.119	5.183	3.947	4.012	4.012	2.920
1.2 Grondexploitatie & ruimtelijke ordening	50.339	48.238	76.384	61.843	33.265	27.487
1.3 Wonen	344	271	24	24	24	24
1.4 Mobiliteit	3.589	3.867	6.043	7.804	9.146	9.146
Subtotaal Programma 1 Omgeving	57.391	57.559	86.398	73.683	46.447	39.577
Programma 2 Sociaal						
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	24.479	12.552	12.015	6.076	8.942	8.942
2.2 Werk en Inkomen	65.916	65.364	65.032	65.034	65.035	65.035
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	9.411	9.551	9.515	8.798	8.800	8.800
Subtotaal Programma 2 Sociaal	99.806	87.467	86.562	79.908	82.777	82.777
Programma 3 Bedrijvigheid						
3.1 Economie	667	623	640	640	640	640
3.2 Kunst, Cultuur en evenementen	741	546	551	552	552	552
3.3 Handhaving	0	0	0	0	0	0
3.4 Sociale en fysieke veiligheid	596	106	457	112	112	112
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	54.556	52.844	54.485	55.240	54.903	53.770
Subtotaal Programma 3 Bedrijvigheid	56.560	54.119	56.133	56.544	56.207	55.074
Programma 4 Bestuur						
4.1 Dienstverlening	12.967	9.391	9.555	9.853	9.855	10.061
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	1.439	946	1.130	738	739	739
4.3 Bedrijfsvoering	20.342	18.332	18.744	18.746	18.746	18.746
Subtotaal Programma 4 Bestuur	34.748	28.669	29.429	29.337	29.340	29.546
Programma 5 Algemene dekkingsmiddelen						
5.1 Financiën en belastingen	467.808	495.062	493.503	495.243	489.261	493.359
Subtotaal Programma 5 Algemene dekkingsmiddelen	467.808	495.062	493.503	495.243	489.261	493.359
TOTAAL BATEN	716.313	722.876	752.025	734.715	704.032	700.333

PROGRAMMA	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
SALDO EXCLUSIEF STORTINGEN IN RESERVES						
Programma 1 Omgeving						
1.1 Energietransitie	-3.929	-7.975	-5.452	-4.221	-4.221	-4.221
1.2 Grondexploitatie & ruimtelijke ordening	-1.537	-11.856	-15.227	-18.632	-19.944	-23.668
1.3 Wonen	-4.717	-5.505	-5.748	-5.080	-5.096	-5.093
1.4 Mobiliteit	-8.397	-11.586	-9.474	-7.574	-7.551	-7.818
Subtotaal Programma 1 Omgeving	-18.580	-36.922	-35.901	-35.507	-36.812	-40.800
Programma 2 Sociaal						
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	-177.087	-202.652	-199.859	-201.397	-193.630	-195.749
2.2 Werk en Inkomen	-53.435	-59.357	-55.708	-52.093	-50.568	-48.533
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	-35.653	-41.424	-41.184	-41.267	-41.990	-42.039
Subtotaal Programma 2 Sociaal	-266.175	-303.433	-296.751	-294.757	-286.188	-286.321
Programma 3 Bedrijvigheid						
3.1 Economie	-5.847	-6.360	-6.153	-6.105	-6.085	-6.085
3.2 Kunst, Cultuur en evenementen	-26.959	-28.461	-28.462	-27.965	-27.816	-27.790
3.3 Handhaving	675	604	573	532	476	552
3.4 Sociale en fysieke veiligheid	-17.819	-19.534	-20.146	-20.243	-19.546	-19.363
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	-23.830	-31.873	-36.819	-31.114	-31.998	-33.629
Subtotaal Programma 3 Bedrijvigheid	-73.780	-85.624	-91.007	-84.895	-84.969	-86.315
Programma 4 Bestuur						
4.1 Dienstverlening	-6.125	-8.350	-8.611	-6.283	-6.305	-6.115
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	-11.074	-9.723	-9.958	-9.230	-8.838	-8.838
4.3 Bedrijfsvoering	-53.963	-60.336	-62.725	-63.005	-61.971	-61.604
Subtotaal Programma 4 Bestuur	-71.162	-78.409	-81.294	-78.518	-77.114	-76.557
Programma 5 Algemene dekkingsmiddelen						
5.1 Financiën en belastingen	458.903	486.298	489.989	493.661	485.938	488.588
Subtotaal Programma 5 Algemene dekkingsmiddelen	458.903	486.298	489.989	493.661	485.938	488.588
TOTAAL SALDO	29.206	-18.090	-14.964	-16	855	-1.405

PROGRAMMA	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
STORTINGEN IN RESERVES						
Programma 1 Omgeving						
1.1 Energietransitie	0	-1.966	0	0	0	0
1.2 Grondexploitatie & ruimtelijke ordening	0	-40	0	0	0	0
1.3 Wonen	0	-149	0	0	0	0
1.4 Mobiliteit	0	-2.137	0	0	0	0
Subtotaal Programma 1 Omgeving	0	-4.292	0	0	0	0
Programma 2 Sociaal						
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	-4.744	-1.000	0	0	0	0
2.2 Werk en Inkomen	0	-2.385	0	0	0	0
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	-1.315	-2.130	-139	-139	-136	-125
Subtotaal Programma 2 Sociaal	-6.059	-5.515	-139	-139	-136	-125
Programma 3 Bedrijvigheid						
3.1 Economie	-50	-50	-50	-50	-50	-50
3.2 Kunst, Cultuur en evenementen	0	0	0	0	0	0
3.3 Handhaving	0	0	0	0	0	0
3.4 Sociale en fysieke veiligheid	0	0	0	0	0	0
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	-7.205	-6.342	-2.500	0	0	0
Subtotaal Programma 3 Bedrijvigheid	-7.255	-6.392	-2.550	-50	-50	-50
Programma 4 Bestuur						
4.1 Dienstverlening	0	0	0	0	0	0
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	0	0	0	0	0	0
4.3 Bedrijfsvoering	-3.035	-5.018	-254	-254	-254	-254
Subtotaal Programma 4 Bestuur	-3.035	-5.018	-254	-254	-254	-254
Programma 5 Algemene dekkingsmiddelen						
5.1 Financiën en belastingen	-4.796	-4.708	-500	-3.968	-2.847	0
Subtotaal Programma 5 Algemene dekkingsmiddelen	-4.796	-4.708	-500	-3.968	-2.847	0
TOTAAL STORTINGEN IN RESERVES	-21.145	-25.925	-3.443	-4.411	-3.287	-429

PROGRAMMA	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
ONTTREKKINGEN UIT RESERVES						
Programma 1 Omgeving						
1.1 Energietransitie	1.957	0	0	0	0	0
1.2 Grondexploitatie & ruimtelijke ordening	500	74	74	74	74	74
1.3 Wonen	553	500	500	0	0	0
1.4 Mobiliteit	654	654	511	398	278	278
Subtotaal Programma 1 Omgeving	3.664	1.228	1.085	472	352	352
Programma 2 Sociaal						
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	1.793	934	693	64	64	64
2.2 Werk en Inkomen	1.650	2.100	1.250	0	0	0
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	1.557	815	0	0	0	0
Subtotaal Programma 2 Sociaal	5.000	3.849	1.943	64	64	64
Programma 3 Bedrijvigheid						
3.1 Economie	0	0	0	0	0	0
3.2 Kunst, Cultuur en evenementen	10	10	10	10	10	10
3.3 Handhaving	0	0	0	0	0	0
3.4 Sociale en fysieke veiligheid	0	0	0	0	0	0
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	4.712	4.111	3.585	585	585	585
Subtotaal Programma 3 Bedrijvigheid	4.722	4.121	3.595	595	595	595
Programma 4 Bestuur						
4.1 Dienstverlening	0	0	0	0	0	0
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	0	0	0	0	0	0
4.3 Bedrijfsvoering	1.941	3.748	2.587	1.548	548	285
Subtotaal Programma 4 Bestuur	1.941	3.748	2.587	1.548	548	285
Programma 5 Algemene dekkingsmiddelen						
5.1 Financiën en belastingen	22.913	31.067	9.198	1.749	874	538
Subtotaal Programma 5 Algemene dekkingsmiddelen	22.913	31.067	9.198	1.749	874	538
TOTAAL ONTTREKKINGEN AAN RESERVES	38.240	44.013	18.408	4.428	2.433	1.834

PROGRAMMA	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
SALDO MUTATIES RESERVES						
Programma 1 Omgeving						
1.1 Energietransitie	1.957	-1.966	0	0	0	0
1.2 Grondexploitatie & ruimtelijke ordening	500	34	74	74	74	74
1.3 Wonen	553	351	500	0	0	0
1.4 Mobiliteit	654	-1.483	511	398	278	278
Subtotaal Programma 1 Omgeving	3.664	-3.064	1.085	472	352	352
Programma 2 Sociaal						
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	-2.951	-66	693	64	64	64
2.2 Werk en Inkomen	1.650	-285	1.250	0	0	0
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	242	-1.315	-139	-139	-136	-125
Subtotaal Programma 2 Sociaal	-1.059	-1.666	1.804	-75	-72	-61
Programma 3 Bedrijvigheid						
3.1 Economie	-50	-50	-50	-50	-50	-50
3.2 Kunst, Cultuur en evenementen	10	10	10	10	10	10
3.3 Handhaving	0	0	0	0	0	0
3.4 Sociale en fysieke veiligheid	0	0	0	0	0	0
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	-2.493	-2.231	1.085	585	585	585
Subtotaal Programma 3 Bedrijvigheid	-2.533	-2.271	1.045	545	545	545
Programma 4 Bestuur						
4.1 Dienstverlening	0	0	0	0	0	0
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	0	0	0	0	0	0
4.3 Bedrijfsvoering	-1.094	-1.270	2.333	1.294	294	31
Subtotaal Programma 4 Bestuur	-1.094	-1.270	2.333	1.294	294	31
Programma 5 Algemene dekkingsmiddelen						
5.1 Financiën en belastingen	18.117	26.360	8.698	-2.219	-1.974	538
Subtotaal Programma 5 Algemene dekkingsmiddelen	18.117	26.360	8.698	-2.219	-1.974	538
SALDO MUTATIES RESERVES	17.095	18.089	14.965	17	-855	1.405

PROGRAMMA	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
SALDO TOTAAL						
Programma 1 Omgeving						
1.1 Energietransitie	-1.973	-9.940	-5.452	-4.221	-4.221	-4.221
1.2 Grondexploitatie & ruimtelijke ordening	-1.037	-11.722	-15.153	-18.558	-19.870	-23.594
1.3 Wonen	-4.164	-5.154	-5.248	-5.080	-5.096	-5.093
1.4 Mobiliteit	-7.744	-13.069	-9.076	-7.176	-7.273	-7.540
Subtotaal Programma 1 Omgeving	-14.918	-39.885	-34.929	-35.035	-36.460	-40.448
Programma 2 Sociaal						
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	-180.038	-202.718	-199.166	-201.333	-193.566	-195.685
2.2 Werk en Inkomen	-51.785	-59.642	-54.458	-52.093	-50.568	-48.533
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	-35.411	-42.739	-41.324	-41.407	-42.126	-42.163
Subtotaal Programma 2 Sociaal	-267.234	-305.099	-294.948	-294.833	-286.260	-286.381
Programma 3 Bedrijvigheid						
3.1 Economie	-5.897	-6.410	-6.203	-6.155	-6.135	-6.135
3.2 Kunst, Cultuur en evenementen	-26.949	-28.451	-28.452	-27.955	-27.806	-27.780
3.3 Handhaving	675	604	573	532	476	552
3.4 Sociale en fysieke veiligheid	-17.819	-19.534	-20.146	-20.243	-19.546	-19.363
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	-26.323	-34.103	-35.734	-30.529	-31.413	-33.044
Subtotaal Programma 3 Bedrijvigheid	-76.313	-87.894	-89.962	-84.350	-84.424	-85.770
Programma 4 Bestuur						
4.1 Dienstverlening	-6.125	-8.350	-8.611	-6.283	-6.305	-6.115
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	-11.074	-9.723	-9.958	-9.230	-8.838	-8.838
4.3 Bedrijfsvoering	-55.057	-61.606	-60.391	-61.711	-61.677	-61.573
Subtotaal Programma 4 Bestuur	-72.256	-79.679	-78.960	-77.224	-76.820	-76.526
Programma 5 Algemene dekkingsmiddelen						
5.1 Financiën en belastingen	477.020	512.557	498.799	491.442	483.965	489.126
Subtotaal Programma 5 Algemene dekkingsmiddelen	477.020	512.557	498.799	491.442	483.965	489.126
TOTAAL SALDO	46.299	0	0	0	0	0

Incidentele en structurele baten en lasten

Incidentele en structurele baten en lasten

Tabel: FI.01 Incidentele en structurele baten en lasten

PRESENTATIE VAN HET STRUCTURELE SALDO	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
Totaal Baten	752.026	734.716	704.033	700.334
Totaal Lasten	-766.990	-734.732	-703.179	-701.739
Saldo baten en lasten	-14.964	-16	855	-1.405
Stortingen en onttrekkingen aan reserves	10.476	3.984	1.993	867
Resultaat	-4.488	3.968	2.847	-538
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-20.479	-7.651	-3.824	-3.574
STRUCTURELE SALDO	15.990	11.619	6.671	3.036

STRUCTURELE BATEN EN LASTEN NA VERLAGING VAN INCIDENTELE POSTEN	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
Baten	743.296	732.007	700.431	698.147
Lasten	-727.306	-720.387	-693.760	-695.111
STRUCTURELE SALDO	15.990	11.619	6.671	3.036

Tabel: FI.02 Structurele reserve mutaties

STRUCTURELE RESERVEMUTATIE	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
<u>Onttrekkingen:</u>				
Reserve toekomstige vervangingsinvesteringen	939	900	900	637
SALDO STRUCTURELE RESERVEMUTATIES	939	900	900	637

Een uitgebreid overzicht met toelichting op de incidentele baten en lasten kunt u hier vinden:

[Incidentele baten en lasten](#)

Programma's

1. Programma Omgeving

Inleiding

Het programma Omgeving bestaat uit de onderwerpen: Wonen, Ruimtelijke Ontwikkeling waaronder monumentenzorg en archeologie, mobiliteit, Grondzaken en Vastgoed en de energietransitie.

Ons streven is een stad waar iedereen zich thuis voelt. Waar mensen die hier willen wonen een plek kunnen vinden, waar inwoners zich welkom en thuis voelen, en waar iedereen op een eigen manier kan meedoen. We zetten ons in voor een prettige en gezonde leefomgeving, waarin je wordt uitgenodigd om actief te zijn en elkaar te ontmoeten in de openbare ruimte. Ook investeren we in het versterken van de natuur en recreatie in het buitengebied, zodat deze in balans blijven met de verdere groei van de stad. Voor deze ambities is de komende jaren extra budget beschikbaar.

Goed wonen betekent meer dan alleen een geschikte, betaalbare en toegankelijke woning. Het gaat ook om leven in een gezonde, inclusieve omgeving. Een plek waar mensen met verschillende achtergronden naast en met elkaar kunnen leven, zichzelf kunnen zijn en zich verbonden voelen. De historische uitstraling van Amersfoort speelt hierin een belangrijke rol. In het nog vast te stellen Omgevingsprogramma Erfgoed werkt de gemeente aan nieuw erfgoedbeleid in samenwerking met erfgoedorganisaties, inwoners en monumenteigenaren. Want we koesteren ons erfgoed - van gebouwen tot landschappen en archeologische vondsten - en zorgen ervoor dat deze cultuurhistorische waarden worden meegenomen in toekomstige bouw- en stadsontwikkelingen. Zo blijft het verleden zichtbaar, ook als de stad zich verder ontwikkelt.

In onze Omgevingsvisie staat het principe “Gezond Samenleven” centraal. Voor het realiseren van een gezonde leefomgeving zijn vernieuwende oplossingen nodig op het gebied van woningbouw, mobiliteit, energietransitie en klimaatadaptatie. Aan deze opgaven werken we samen met onze regionale partners.

We investeren extra middelen vanuit de Ruimtelijk Investeringsstrategie Amersfoort, waarmee we de verdere groei van de stad kunnen ondersteunen. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken, hebben we cofinancieringsafspraken gemaakt. We vinden het belangrijk dat met de groei van de stad de voorzieningen voor (toekomstige) inwoners meegroeien. Daar werken we aan met het nieuwe Omgevingsprogramma Voorzieningen.

Om onze groeiende stad leefbaar en groen te houden, de lucht schoner te maken en klimaatverandering tegen te gaan is het hard nodig om op het gebied van mobiliteit de omslag door te zetten. Iedereen heeft een mobiliteitsbehoefte. We willen deze anders invullen door; meer als voetganger, met de fiets, met het OV of gebruik makend van deelmobiliteit. Hiervoor hebben we het omgevingsprogramma Mobiliteit opgesteld met een mobiliteitsfonds om deze verandering in mobiliteit te stimuleren.

In oktober 2025 zijn we gestart met de invoering van het parkeerbeleid. In 2026 en de jaren daarna zal dit in een groter gebied fasegewijs worden ingevoerd. Ook rijden we langzamer in de stad wat de verkeersveiligheid ten goede komt.

We werken toe naar een compleet, samenhangend, toegankelijk voetgangersnetwerk en veilig fietsnetwerk. Belangrijk zijn ook voldoende en goede fietsparkeervoorzieningen bij o.a. stations en in de binnenstad. We maken het OV aantrekkelijker door te zorgen voor snellere busroutes, toegankelijke haltes en een aantrekkelijke overstap en we spannen ons in om onze stevige plek in het landelijke spoornetwerk te behouden en waar mogelijk te verbeteren. Daarbij vragen we aandacht voor geluid van het spoor. We zetten in op faciliteren en aantrekkelijker maken van deelmobiliteit. We breiden deelmobiliteit verder uit en maken het proberen aantrekkelijk door tegoeden. In 2026 gaan we verder met het realiseren van mobiliteitshubs aan de stadsranden en in de wijken (als parkeeralternatief voor de eigen auto en voor bezoekers aan de stad). We kijken waar het doorgaand verkeer op de Stadsring beperkt kan worden om de Stadsring aantrekkelijk te maken. We blijven aandacht vragen voor de effecten van de vertraging van het project Knooppunt Hoevelaken en voor een verbetering van Station Centraal en station Schothorst.

Iedereen verdient een fijne plek om te wonen. Een prettig en betaalbaar thuis is belangrijk voor je geluk, of je nu alleen woont, met een partner, kinderen hebt of extra zorg nodig hebt. Hiervoor is het ontwerp omgevingsprogramma Volkshuisvestingsbeleid opgesteld. Ook verbeteren we de doorstroming in bestaande woningen en bieden we passende huizen voor verschillende groepen, zoals ouderen, kwetsbare mensen en vluchtelingen. Voor sommige doelgroepen en functies lopen er specifieke zoekopdrachten, zoals voor opvang vluchtelingen, woonwagenvolwoning en flexwoningen.

Wij zetten ons actief in voor de energietransitie om de klimaatcrisis tegen te gaan. Ons doel is om in 2030 de CO₂-uitstoot in Amersfoort met 55% te verminderen ten opzichte van 1990. In 2050 willen we volledig energieneutraal zijn door het gebruik van fossiele brandstoffen te vervangen door hernieuwbare energie zoals zon, wind en water. Daarbij zorgen we dat warmte, koeling en energie betaalbaar en lokaal beschikbaar zijn voor iedereen. Iedereen moet kunnen meedoen in deze overgang, daarom bieden we inwoners, organisaties en ondernemers ondersteuning bij energiebesparing en isolatie, inclusief financiële hulp waar nodig. Voor een betaalbare en toekomstbestendige energievoorziening voor iedereen hebben wij zowel zonne- als windenergie nodig. Om zoveel zelfvoorzienend te kunnen zijn, wekken wij de energie lokaal op. Wij houden daarbij rekening met de wensen en behoeften van de omgeving.

We werken aan het aardgasvrij maken van wijken. Dit doen we door het Omgevingsprogramma Warmte en vervolgens wijkplannen te maken. Ook helpen we ondernemers en ontwikkelende partijen zoveel mogelijk bij knelpunten vanwege netcongestie. En we nemen onze verantwoordelijkheid bij het zoeken naar fysieke ruimte voor maatregelen in het kader van netverzwaring. We ontwikkelen onze gebieden zo dat ze op termijn winst opleveren en bijdragen

aan een CO2-neutrale stad. Ons gemeentelijk vastgoed maken we duurzamer, toegankelijk voor mensen met een beperking, en passend bij de wensen van gebruikers. We investeren in onderhoud en verduurzaming, zodat gebouwen nog minimaal 40 jaar mee kunnen gaan en waarde bieden voor de stad. We actualiseren op dit moment ons grondbeleid om o.a. strategisch en sneller te kunnen inspelen op ontwikkelingen. Zoals met de aankoop van vastgoed aan de Meridiaan en de Kleine Haag.

Wat willen wij hoe bereiken?

Programma Omgeving

Wat willen we bereiken?

Energietransitie: Wij dragen bij aan het tegengaan van de klimaatcrisis. We zetten in op 55% minder CO2-uitstoot in onze gemeente in 2030. We zorgen dat alle inwoners en bedrijven mee kunnen doen in deze energietransitie.

Toelichting:

In 2050 stoten wij geen schadelijke broeikasgassen meer uit omdat wij fossiele brandstoffen hebben vervangen voor hernieuwbare bronnen. Denk hierbij aan zon, wind of water. We worden zo snel mogelijk energieneutraal. Ons tussendoel is 55 procent minder CO2-uitstoot in 2030 ten opzichte van 1990. Warmte, koeling en energie is voor iedereen betaalbaar en beschikbaar. Deze wordt zoveel mogelijk lokaal opgewekt en wij gebruiken zo min mogelijk grondstoffen. In alles wat wij doen is er aandacht voor dat iedereen kan meedoen en dat er zoveel mogelijk begrip is voor de veranderingen die op ons afkomen. Samenwerking tussen alle betrokken partijen en bewoners is noodzakelijk om te komen tot de inrichting van ons toekomstig energiesysteem.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. We vinden het belangrijk dat iedereen in de stad mogelijkheden krijgt om energie te besparen. We helpen inwoners, organisaties en ondernemers om woningen en gebouwen te isoleren en energie te besparen. Dit doen we door te informeren over de mogelijkheden en te zorgen voor financiële regelingen en praktische ondersteuning op maat voor wie dit nodig heeft.
2. We stimuleren het ontwikkelen van windmolens en het plaatsen van zonnepanelen op daken en andere geschikte locaties. Hiermee leveren we een bijdrage aan de regionale ambitie om in 2030 0,5 terawattuur elektriciteit duurzaam op te wekken.
3. We hebben een regisserende rol bij het gebiedsgericht aardgasvrij maken van de stad. Dit doen we door een Omgevingsprogramma Warmte en vervolgens wijkplannen te maken. Ook nemen we een actieve rol bij het ontwikkelen van warmtenetten. We doen dit samen met inwoners en organisaties en faciliteren bewonersinitiatieven uit de stad die zelf een alternatief voor het gebruik van aardgas willen realiseren
4. We helpen bedrijven met het verduurzamen van gebouwen en bedrijfsactiviteiten in de stad door te informeren over de mogelijkheden waar dat mogelijk is en door te handhaven waar dat nodig is. Ook helpen we ondernemers en ontwikkelende partijen zoveel mogelijk bij knelpunten vanwege netcongestie.
5. We werken toe naar een nieuw en robuust energienetwerk met energieopslaglocaties. Dit doen we door onze verantwoordelijkheid te nemen bij het zoeken naar fysieke ruimte voor maatregelen in het kader van netverzwaring en het verkennen van mogelijkheden voor het balanceren van de energievraag en het lokaal opslaan en delen van elektriciteit.

Hoe kunnen we dit doel meten?

De CO2 uitstoot per jaar

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
454	414	362		374	364	354

Bron: Klimaatmonitor Rijkswaterstaat

Toelichting:	Dit is de totale CO2-uitstoot van wonen, werken en verkeer per jaar (kton CO2) exclusief de uitstoot van auto(snel)wegen. Het cijfer loopt altijd 2 jaar achter. Dit heeft te maken met berekeningen die het CBS voor het subonderdeel 'verkeer' moet doen. Het streven is dat de gemeente Amersfoort in 2050 CO2-neutraal is ('0'). Voor 2030 streven we naar een reductie van 55% CO2-uitstoot ten opzichte van 1990. De CO2-emissie van 1990 in Amersfoort is niet bekend maar kan worden herleid uit landelijke emissiecijfers en lokale energiegebruikscijfers. CE Delft heeft in opdracht van de gemeente de emissie exclusief auto(snel)wegen voor 1990 berekend op 720 kton. Een reductie van 55% ten opzichte hiervan betekent een streefemissie in 2030 van ten hoogste 324 kton. Bij de berekening van de streefcijfers voor de tussenliggende gaan we uit van een lineaire daling, ook al komt dit niet overeen met de praktijk.

Wat willen we bereiken?

Grondexploitaties en vastgoed: Het ondersteunen van ruimtelijke projecten en bijdragen aan een stad met passend en duurzaam vastgoed

Toelichting:

Met onze gebiedsontwikkeling zoeken we naar passende ontwikkelingsvormen voor gebieden, die - vroeg of laat - rendement opbrengen.

Wij willen met ons gemeentelijk vastgoed een toegevoegde waarde bieden voor de stad en bijdragen aan de ambitie CO2-neutraal te zijn. Waar nodig renoveren of vervangen we ons vastgoed en zorgen we dat het vastgoed aansluit bij de wensen en het gebruik van de verschillende doelgroepen/ gebruikers. Daarbij letten we erop dat ons vastgoed toegankelijk is voor mensen met een beperking door te voldoen aan het ITS keurmerk. Zoveel mogelijk combineren we het renoveren of vervangen van ons vastgoed met de verduurzamingsopgave.

Wat gaan we daarvoor doen?

2.1 Grondexploitaties en vastgoed

1. We verduurzamen ons vastgoed en verlagen zodoende de CO2 uitstoot. Dit doen wij de komende jaren voor 66 objecten (ca. 123.000 m2 BVO) uit onze kernportefeuille. In projecten en in beheer en onderhoud houden we steeds meer rekening met maatregelen voor circulariteit, klimaatbestendigheid en biodiversiteit.
2. We investeren structureel in de kernportefeuille op basis van een uitvoeringsplanning met als doel het verouderde vastgoed (ouder dan 40 jaar) geschikt te houden voor een nieuwe periode van (minimaal) 40 jaar.
3. We zorgen dat ons vastgoed toegankelijk is voor mensen met een beperking door te voldoen aan het ITS keurmerk.
4. We bieden met ons vastgoed toegevoegde waarde aan de stad, zoals het huisvesten van culturele instellingen, sportverenigingen en wijkcentra. Wij zetten in op duurzame relaties met deze huurders, waarbij veiligheid, duurzaamheid en klanttevredenheid kernbegrippen zijn.
5. Wij zijn ons bewust van de vele onzekerheden die gebiedsontwikkeling in deze tijd met zich meebrengt en sturen op de financiën. Dit doen we met behulp van scenarioanalyses, risicomanagement en stapsgewijze besluitvorming zodat tijdig ingegrepen en bijgestuurd kan worden.
6. Om de grote woningbouwopgave te kunnen realiseren, zetten we in op het brede pallet aan exploitatiemodellen, onderzoeken we voor de bovenwijkse voorzieningen de kostenverhaalsmogelijkheden en zetten we in op het verkrijgen van subsidies.

Hoe kunnen we dit doel meten?

Aantal gemeentelijke maatschappelijke objecten waaraan duurzaamheidsmaatregelen zijn getroffen

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	10	10	22	36	46	

Bron:

Toelichting:	De gemeente heeft de opgave om t/m 2030 66 maatschappelijke objecten te verduurzamen (energie- en CO2-reductie) die in haar bezit zijn. Duurzaamheidsmaatregelen zijn bijvoorbeeld het aanleggen van zonnepanelen, isoleren en instructie van gebruikers. Bij de cijfers hierboven gaat het om objecten die gedeeltelijk of volledig verduurzaamd zijn.

Wat willen we bereiken?

Ruimtelijke Ordening: Een stad waarin schaarse ruimte goed verdeeld wordt.

Toelichting:

Met onze ruimtelijke ontwikkeling zijn we een centrale schakel in de ontwikkeling van de stad en zorgen we voor een goede verdeling van de beschikbare ruimte. Zo werken we aan een duurzame balans voor de lange termijn met een aantrekkelijk woon- en leefklimaat, economische dynamiek, een goede bereikbaarheid, voldoende ruimte voor voorzieningen, water, groen en natuur.

Amersfoort is een stad waarin erfgoed op een samenhangende wijze in stand wordt gehouden en waarbij cultuurhistorische waarden worden ingepast bij nieuwe ontwikkelingen (behoud door ontwikkeling);

Wat gaan we daarvoor doen?

3.1. Ruimtelijke Ordening

1. We werken regionaal samen aan de verstedelijking van Amersfoort en regio en zorgen voor een sterke positie van Amersfoort daarin, dit geldt ook voor de Metropoolregio Utrecht.
2. We zorgen voor een goede spreiding en verdeling van ruimte voor wonen, werken, voorzieningen, mobiliteit en recreatie met een mix van functies in een groene omgeving en een hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte zodat de juiste functie op de juiste plek komt.
3. We stellen de kwaliteit en leefbaarheid van de openbare ruimte voorop. Het vertrekpunt is een gezonde omgeving die uitnodigt om te bewegen en elkaar te ontmoeten door middel van levensaders
4. We versterken de kwaliteit van het buitengebied voor mens en natuur zodat deze meegroeit met de groei van de stad.
5. We leggen de gewenste inrichting van de stad en buitengebied helder juridisch vast in omgevingsplannen en bieden ruimte aan participatie en initiatieven via de intake- en omgevingstafel.

3.2. Monumentenzorg en archeologie

1. We actualiseren ons huidige gemeentelijk erfgoedbeleid. De nieuwe Erfgoedwet (2016), het verdrag van FARO (publieksparticipatie binnen erfgoedsector) en thema's als verduurzaming en groen erfgoed in beeld vragen om verankering in gemeentelijk erfgoedbeleid.
2. Samen met de stad dragen wij zorg voor ons (onroerend en ruimtelijk) erfgoed en voor de kwaliteit van het stadsbeeld als totaal. Cultuurhistorische waarden vormen een waardevolle inspiratiebron voor nieuwe ontwikkelingen.
3. We willen waardevolle historische structuren en gebouwen in stand houden en waar mogelijk verbeteren. Passende nieuwe functies zijn essentieel voor een goede toekomst (herbestemming en transformaties). De relatie tussen erfgoed en omgeving/openbare ruimte is van grote waarde.
4. Op basis van archeologisch en bouwhistorisch onderzoek verdiepen en verbreden we de kennis over de (ontstaans)geschiedenis van onze stad. Deze kennis maken we voor een breed publiek toegankelijk en beleefbaar. Erfgoed draagt belangrijk bij aan de identiteit en verbondenheid van stad en inwoners en aan de aantrekkelijkheid van onze stad.
4. Behoud en bescherming van archeologische waarden in de bodem, conform onze wettelijke taak. Bij ruimtelijke ontwikkelingen is behoud in de bodem lang niet altijd mogelijk. Na proefonderzoek kiezen we voor behoud door middel van opgraven of toch voor behoud in de grond.

Hoe kunnen we dit doel meten?

We hebben op dit moment geen goede indicator om de voortgang van de doelen voor de ruimtelijke ordening te meten. We onderzoeken of we met deze indicator kunnen aansluiten op de monitor voor de omgevingsvisie, die op dit moment in ontwikkeling is.

Wat willen we bereiken?

Wonen: We stellen de mens centraal, Amersfoort is een thuis voor iedereen.

Toelichting:

Ieder mens wil een fijne plek hebben om te wonen. Een fijne woning vormt een thuis en is belangrijk om gelukkig te kunnen zijn, of je nu alleen woont, samen met een partner of kinderen, of zorg nodig hebt. Met ons volkshuisvestingsbeleid zorgen we er voor dat Amersfoort voor allerlei verschillende mensen met uiteenlopende leefstijlen een fijne stad is en blijft om te wonen. Ons streven is dat de woningmarkt (sociale huur én vrije sector) de komende 10 jaar weer gezond wordt.

Wat gaan we daarvoor doen?

- 4.1. Voldoende woningen: we hebben de ambitie dat er tot 2040, 1000 woningen per jaar worden gebouwd. We hebben hier afspraken over gemaakt in de Woondeal
- 4.2. Betaalbare woningen: we zorgen ervoor dat minimaal 35% van de woningen sociale huur en minimaal 20% middensegment is. Hiervoor geven we uitvoering aan het Deltaplan en de Woondeal. We stellen een Omgevingsprogramma Volkshuisvesting op, waarmee we ons woonbeleid actualiseren en komen tot een verdeling bij nieuwbouw: van 2/3 betaalbaar waarvan 35% sociale huur en 30% middensegment. Besluitvorming hierover is voorzien voor eind 2025.
- 4.3. Beschikbare woningen: naast het toevoegen van nieuwbouw zorgen we ervoor dat in de bestaande woningvoorraad meer mensen kunnen wonen. Hiervoor vergroten we de doorstroming en toegankelijkheid van woningen.
- 4.4. Passende woningen: we zorgen voor diversiteit aan woningen en woonmilieus, passend bij de woonbehoefte van verschillende doelgroepen. Speciale aandacht is er voor kwetsbare doelgroepen met een zorgbehoefte en woonvormen voor ouderen en voor ouderen die langer of weer zelfstandig wonen. Hiervoor geven we uitvoering aan het programma Wonen en Zorg.
5. Voor de aandachtsgroepen, zoals statushouders en uitstromers uit zorginstellingen en (maatschappelijke) opvang is passende woonruimte beschikbaar. Hiervoor geven we deze groepen voorrang binnen de woonruimteverdeling. Ook onderzoeken we mogelijkheden tot het creëren van extra woonruimte en het vergroten van het woonaanbod bijvoorbeeld via de realisatie van tijdelijke woonplekken of het aftoppen van huurprijzen. Via het programma wonen en zorg geven we vorm aan de randvoorwaarden bij het wonen zoals begeleiding/ondersteuning en beheer voor een goede landing in de wijk. We werken daarnaast aan uitbreiding van het aantal woonwagendplaatsen.

Hoe kunnen we dit doel meten?

Nieuwbouw + transformaties

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1315	841	904	1134	1000	1000	1000

Bron:

Toelichting:	Het betreft alle toevoegingen in een specifiek jaar aan de woningvoorraad, namelijk nieuwbouw en overige toevoegingen. Omdat de overige toevoegingen voornamelijk transformaties zijn (van kantoren maar ook andere gebouwen naar woningen) noemen we het hier transformaties. Maar het kan ook nog gaan om splitsing van woningen. Uiteindelijk kan de netto groei of saldo van de woningvoorraad lager zijn door sloop of overige onttrekkingen.

Wat willen we bereiken?

Mobiliteit: Een bereikbare stad die actieve mobiliteit omarmt.

Toelichting:

Om onze groeiende stad leefbaar en groen te houden, de lucht schoner te maken en klimaatverandering tegen te gaan is het hard nodig om op het gebied van mobiliteit een grote omslag te maken. We willen bereiken dat mensen zich in en naar onze stad anders gaan verplaatsen; meer als voetganger, met de fiets, met het OV of gebruik makend van deelmobiliteit. We werken aan een stad waarin vervoer met een auto steeds minder nodig zal zijn. Hiervoor investeren wij in een goed netwerk van paden voor voetgangers en fietsers én in goede faciliteiten voor deelmobiliteit en openbaar vervoer. We zetten in op parkeerregulering. Ook zorgen we voor de juiste functie op de juiste plek (voorzieningen en werkfuncties langs levensaders en bij ontmoetingsplekken en wonen en werken in de directe nabijheid van openbaar vervoersknooppunten).

Wat gaan we daarvoor doen?

We hebben in 2024 een Omgevingsprogramma Mobiliteit opgesteld en dit is in het tweede kwartaal van 2025 vastgesteld. In het Omgevingsprogramma Mobiliteit is een uitvoeringsprogramma opgenomen met alle inzet die we nu al plegen en de nieuwe inzet voor de verschillende deelaspecten samen:

1. Lopen: We werken toe naar een compleet, samenhangend, toegankelijk voetgangersnetwerk.
2. Fiets: We bouwen aan een compleet, samenhangend en veilig fietsnetwerk en werken toe naar voldoende en goede fietsparkeervoorzieningen bij o.a. stations en binnenstad.
3. OV: We maken het OV aantrekkelijker door te zorgen voor snellere busroutes, toegankelijke haltes en een aantrekkelijke overstap en we spannen ons in om onze stevige plek in het landelijke spoornetwerk te behouden en waar mogelijk te verbeteren.
4. Deelmobiliteit en parkeren: We zetten in op faciliteren en aantrekkelijker maken van deelmobiliteit, het invoeren van betaald parkeren met vergunningen in grotere delen van de stad, het hanteren van lage parkeernormen bij woningbouw op OV-locaties en het realiseren van mobiliteitshubs aan de stadsranden en in de wijken (als parkeeralternatief voor de eigen auto en voor bezoekers aan de stad).
5. Wegenstructuur: We vormen de meeste wegen om naar 30 km/uur, we beperken het doorgaand verkeer op de Stadsring en regionaal brengen we het wegennet op orde, met aandacht voor maatregelen om de effecten van de vertraging van het project Knooppunt Hoevelaken op te kunnen vangen.

Hoe kunnen we dit doel meten?

Modal Split (% Auto bestuurder)

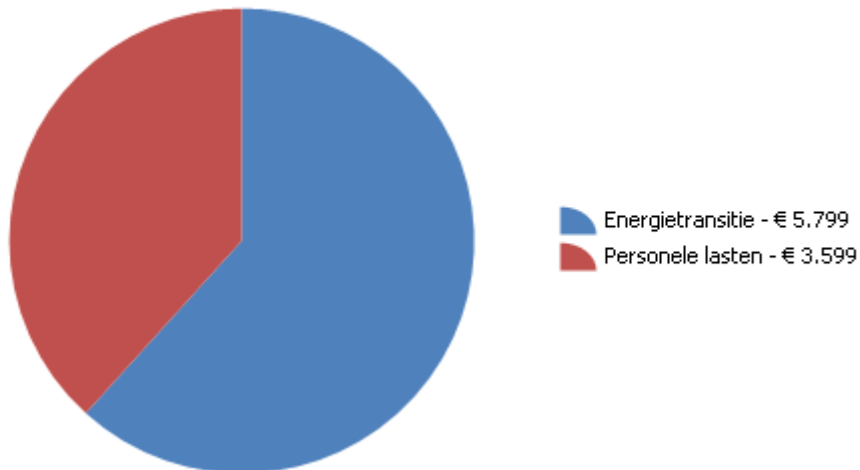
Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
29		29		29		28

Bron:

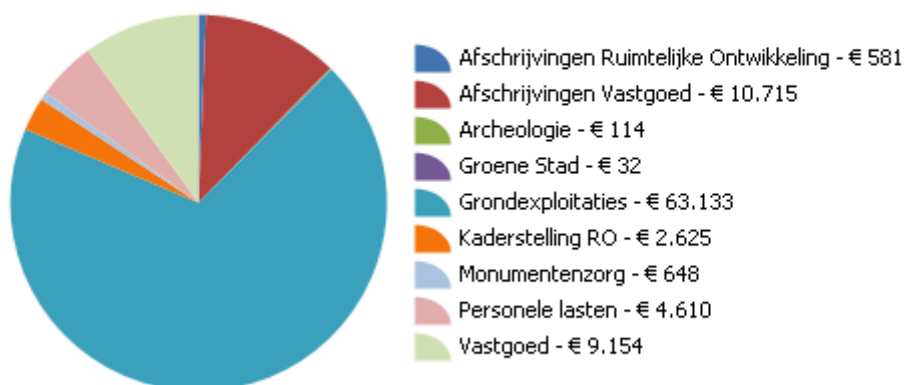
Toelichting: De Modal Split laat zien hoe verplaatsingen verdeeld zijn over de verschillende vervoerswijzen. Om een betrouwbaar cijfer te verkrijgen wordt het cijfer berekend aan de hand van een stapeling van de cijfers van het betreffende en voorgaande jaar. Voor 2026 wordt geen streefcijfer opgenomen. Voor de Modal Split is er alleen in oneven jaren een realisatiecijfer. Voor 2027 streven we naar (aanvullen o.b.v. streefcijfer).

Wat mag het kosten?

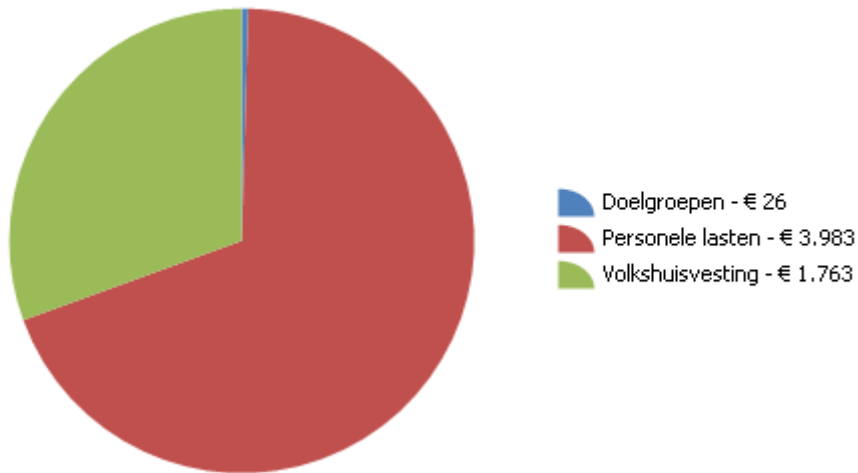
1.1 Energietransitie

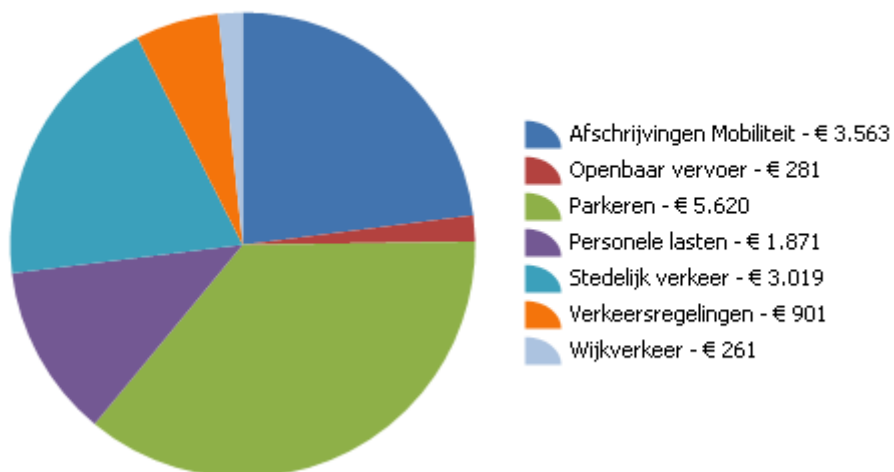
1.2 GREX en RO

1.3 Wonen

1.4 Mobiliteit

Tabel: PF.1.1 Financieel overzicht

PROGRAMMA	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
LASTEN EXCLUSIEF STORTINGEN IN RESERVES	-75.971	-94.379	-122.299	-109.191	-83.259	-80.378
1.1 Energietransitie	-7.048	-13.157	-9.399	-8.233	-8.233	-7.142
1.2 Grondexploitatie & ruimtelijke ordening	-51.876	-59.994	-91.611	-80.476	-53.209	-51.155
1.3 Wonen	-5.061	-5.776	-5.772	-5.104	-5.120	-5.117
1.4 Mobiliteit	-11.986	-15.452	-15.517	-15.378	-16.697	-16.964
BATEN EXCLUSIEF STORTINGEN IN RESERVES	57.391	57.559	86.398	73.683	46.447	39.577
1.1 Energietransitie	3.119	5.183	3.947	4.012	4.012	2.920
1.2 Grondexploitatie & ruimtelijke ordening	50.339	48.238	76.384	61.843	33.265	27.487
1.3 Wonen	344	271	24	24	24	24
1.4 Mobiliteit	3.589	3.867	6.043	7.804	9.146	9.146
SALDO EXCLUSIEF STORTINGEN IN RESERVES	-18.580	-36.822	-35.901	-35.507	-36.812	-40.800
1.1 Energietransitie	-3.929	-7.975	-5.452	-4.221	-4.221	-4.221
1.2 Grondexploitatie & ruimtelijke ordening	-1.537	-11.756	-15.227	-18.632	-19.944	-23.668
1.3 Wonen	-4.717	-5.505	-5.748	-5.080	-5.096	-5.093
1.4 Mobiliteit	-8.397	-11.586	-9.474	-7.574	-7.551	-7.818
STORTINGEN IN RESERVES	0	-4.292	0	0	0	0
1.1 Energietransitie	0	-1.966	0	0	0	0
1.2 Grondexploitatie & ruimtelijke ordening	0	-40	0	0	0	0
1.3 Wonen	0	-149	0	0	0	0
1.4 Mobiliteit	0	-2.137	0	0	0	0
ONTTREKKINGEN UIT RESERVES	3.664	1.228	1.085	472	352	352
1.1 Energietransitie	1.957	0	0	0	0	0
1.2 Grondexploitatie & ruimtelijke ordening	500	74	74	74	74	74
1.3 Wonen	553	500	500	0	0	0
1.4 Mobiliteit	654	654	511	398	278	278
SALDO MUTATIES RESERVES	3.664	-3.064	1.085	472	352	352
1.1 Energietransitie	1.957	-1.966	0	0	0	0
1.2 Grondexploitatie & ruimtelijke ordening	500	34	74	74	74	74
1.3 Wonen	553	351	500	0	0	0
1.4 Mobiliteit	654	-1.483	511	398	278	278
SALDO TOTAAL						
1.1 Energietransitie	-1.973	-9.940	-5.452	-4.221	-4.221	-4.221
1.2 Grondexploitatie & ruimtelijke ordening	-1.037	-11.722	-15.153	-18.558	-19.870	-23.594
1.3 Wonen	-4.164	-5.154	-5.248	-5.080	-5.096	-5.093
1.4 Mobiliteit	-7.744	-13.069	-9.076	-7.176	-7.273	-7.540
TOTAAL SALDO	-14.918	-39.885	-34.929	-35.035	-36.460	-40.448

Toelichting op afwijkingen

Tabel: PF.1.2. Afwijkingen tussen begroting 2025 en begroting 2026

PROGRAMMA	LASTEN	BATEN
1.1 Energietransitie	-5.724	1.236
1.2 Grex en Ruimtelijke ordening	31.476	-28.145
1.4 Mobiliteit	-2.072	-1.921
1.3 Wonen	-152	247
TOTAAL	23.527	-28.584

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,3 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Tabel: PA.1.1 Toelichting op de belangrijkste begrotingsmutaties

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
1.1 Energietransitie			
<u>Rijksregeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid</u>			
Wij krijgen via een specifieke uitkering gelden voor personele capaciteit voor de uitvoering van het landelijk Klimaatakkoord (de zogenoemde CDOKE-gelden). Voor iedere jaarbijdrage hebben we drie jaar de tijd om dit geld te besteden. In de begroting 2026 verwachten wij € 3,0 miljoen van deze CDOKE-gelden te besteden. Dit is € 327.000 hoger ten opzichte van de in de begroting 2025 opgenomen baten en lasten inzake de CDOKE-middelen.	-327	327	S
<u>Noodzakelijke capaciteit aanpak netcongestie</u>			
In de Kadernota 2026-2029 is voor de periode 2026 t/m 2029 jaarlijks incidenteel € 300.000 beschikbaar gesteld voor de inzet op de aanpak van netcongestie. Hiervan komt € 221.000 ten goede aan dit programma. De overige € 79.000 wordt als overhead toegerekend aan programma 4.3. In de kadernota is er vanuit gegaan dat deze € 300.000 jaarlijks gedekt zou worden uit de reserve Duurzame Stad. Uit nadere analyse blijkt dat hiervoor in 2026 t/m 2029 binnen de beschikbare CDOKE-middelen ruimte is, om die reden zijn deze middelen in 2026 als incidentele baten opgenomen.	-221	300	I
Bijlage: Kadernota 2026			

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
<u>Isolatieoffensief</u>			
We hebben in 2026 inzake de middelen uit de Motie 2023-071M en de incidentele coalitieakkoordmiddelen € 1,2 miljoen beschikbaar voor de uitvoering van het isolatieoffensief. Het voor 2026 begrote bedrag ten behoeve van het isolatieoffensief is € 1.090.000 lager dan in de begroting 2025. Bijlage: Motie 2023-071M	1.090		I
<u>Netcongestie</u>			
In de septembercircularre 2024 hebben wij t.b.v. 'Toekomstbestendig maken energiebeleid' voor 2024 en 2025 € 371.000 ontvangen. Van het budget in 2024 was nog € 332.000 over, deze is overgeheveld naar 2025. In 2026 zijn deze middelen niet meer beschikbaar.	703		I
<u>Specifieke Uitkering Energiearmoede</u>			
In 2025 hebben we € 1,9 miljoen aan baten en lasten geraamd voor de Specifieke Uitkering energiearmoede, deze middelen zijn in 2026 niet meer beschikbaar.	1.900	-1.900	I
<u>Regionale Energiestrategie (RES)</u>			
In de meicircularre 2025 hebben wij vanuit het Rijk middelen ontvangen voor Natuur bij Energieprojecten, deze middelen zijn in 2026 niet meer beschikbaar.	319		I
<u>Ombuigingen</u>			
In de meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op energietransitie. Dit bedrag betreft vanaf 2026 € 210.000 per jaar. Zie ombuigingsmaatregel 001 Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025. Bijlage: Kadernota 2025	210		S

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025		LASTEN	BATEN	I/S
1.2 Grondexploitaties en Ruimtelijke Ordening				
<u>RISA</u>				
In de Meerjarenbegroting 2025-2028 zijn vanaf 2026 structurele middelen beschikbaar gesteld voor de Ruimtelijke investeringsstrategie Amersfoort (RISA). In 2026 is dit € 1,0 miljoen.	-1.000			S
Bijlage:				
Kadernota 2025				
<u>Omgevingswet</u>				
In de meicirculaire 2025 is incidenteel € 510.000 beschikbaar gesteld voor de uitvoeringskosten van de omgevingswet, deze middelen zijn in 2026 niet meer beschikbaar.	510			I
<u>Erfgoeddeal</u>				
In de decembercirculaire 2024 is € 598.000 beschikbaar gesteld voor de Erfgoed Deal. Gezien het tijdstip van toekennen van deze middelen door het Rijk is hiervan € 200.000 overgeheveld naar 2025 en € 398.000 naar 2026. Hierdoor is er in 2026 € 198.000 meer beschikbaar dan in 2025.	-198			I
<u>Herziening grondexploitaties conform MPG 2024</u>				
In deze begroting zijn de geactualiseerde lasten en baten van jaarschijf 2026 uit de herziening grondexploitaties 2024 opgenomen. Dit heeft enerzijds een effect op de baten en lasten van de grondexploitaties. Anderzijds heeft dit een effect op de voorraadmutatie van de grondexploitaties naar de gemeentelijke balans.	-27.650	27.650		I
In totaal hebben deze mutaties een budgettair neutraal effect op de begroting.				
Zie voor de voortgang van de grondepxloitaties het Meerjaren Programma Grondexploitaties 2024 (MPG), zoals is vastgesteld door de raad op 24 juni 2025.				
Bijlage:				
Meerjaren Programma Grondexploitaties 2024				

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
<u>Mutaties Kadernota 2026-2029</u>			
In de Kadernota 2026-2029 is als structurele doorwerking van de begroting 2026 structureel extra budget beschikbaar gesteld ten behoeve van onze bijdrage aan de VVE van het Eemhuis. Daar staat een kleine extra huuropbrengst tegenover.	-260	19	S
In de Kadernota 2026-2029 is incidenteel budget beschikbaar gesteld voor de juridische kosten inzake de procedure met Vahstal.	-300		I
In de Kadernota 2026-2029 is aanvullend incidenteel budget toegekend voor de programmakosten Langs Eem en Spoor.	-620		I
In de Kadernota 2026-2029 is incidenteel budget toegekend voor de beheerlasten van de aangekochte panden aan de Meridiaan. Daartegenover zullen wij huuropbrengsten ontvangen zolang er huurders in de panden zitten.	-75	25	I
Bijlage: Kadernota 2026-2029			
<u>Indexering, kostenverdeling, formatie-aanpassingen</u>			
Ruimtelijke Ontwikkeling: Dit betreft hoofdzakelijk de indexering van (personele) lasten. Een klein effect kan worden toegewezen aan formatieaanpassingen, de doorbelasting van personele lasten naar de programma's en de indexering van baten.	-418		S
Vastgoed: Dit betreft de indexering van (personele) lasten, formatie-aanpassingen en de doorbelasting van personele lasten naar de programma's. Dit betreft eveneens de indexering van (huur)baten.	-223	368	S
<u>Kapitaallasten</u>			
Door het uitvoeren van de geplande investeringen in het sportvastgoed en vanuit het project Vervangingsinvesteringen Maatschappelijk Vastgoed (VVI) zullen de afschrijvingslasten stijgen in 2026. 002 de ombuiging hierin.	-1.356		S

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025		LASTEN	BATEN	I/S
1.3 Wonen				
<u>Indexering, kostenverdeling, formatie-aanpassingen</u>				
Dit betreft de indexering van (personele) lasten, formatie-aanpassingen en de doorbelasting van personele lasten naar de programma's.	-245			S
<u>Kadernota 2025: ombuigingen werkbudget Wonen</u>				
In de Meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op het werkbudget Wonen. Dit bedrag betreft vanaf 2026 € 145.000 per jaar. Zie ombuigingsmaatregel 006. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028.	145			S
Bijlage: Bijlage Kadernota 2025-2028				
<u>Kadernota 2025: ombuigingen budget woonruimteverdeling</u>				
In de meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op het budget woonruimteverdeling. Dit bedrag betreft vanaf 2026 € 49.000 per jaar. Zie ombuigingsmaatregel 005. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028.	49			S
Bijlage: Bijlage: Kadernota 2025-2028				
<u>Lagere rentebaten</u>				
De startersleningen welke via Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn) worden verstrekt typeren zich als verstrekte leningen waar geen specifieke externe financiering tegenover staat. Ze zijn dus integraal gefinancierd via de totaal financiering. Volgens het BBV dient deze rentebaat ten gunste te komen van het deelprogramma 5.1 Financien en belastingen. In de vorige begroting was deze baat verantwoord in het programma Wonen.		-247		S

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025		LASTEN	BATEN	I/S
1.4 Mobiliteit				
<u>Kapitaallasten</u>				
Door realisatie van de mobiliteitsprojecten zullen de kapitaallasten in 2026 toenemen. Dit betreffen voornamelijk het vervangen van verkeersregelinstallaties en het uitbreiden van het aantal parkeerautomaten.	-450	0	S	
<u>Ombuigingen</u>				
In de Meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op de in het Coalitieakkoord vrijgemaakte middelen voor het realiseren van de mobiliteitstransitie. Dit bedrag betreft vanaf 2026 € 517.000 per jaar. Zie ombuigingsmaatregel 007. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028. Bijlage: Kadernota 2025-2028	517	0	S	
<u>Inkomstenderving straatparkeren</u>				
In 2026 zullen nog niet de volledige inkomsten uit het invoeren van een scanauto voor parkeercontroles en extra inkomsten uit uitbreiden van het areaal worden gerealiseerd. Derhalve is in de Kadernota 2025-2028 een bedrag van € 3.103.000 opgenomen aan inkomstenderving voor 2026 in verband met vertraging van te wijzigen parkeerbeleid. Dit is € 2.175.000 minder inkomstenderving dan in 2025. Dus hogere parkeerbatens. Bijlage: Kadernota 2025-2028	0	2.175	I	
<u>Indexering, kostenverdeling, formatie-aanpassingen</u>				
Dit betreft de indexering van (personele) lasten, formatie-aanpassingen en de doorbelasting van personele lasten naar de programma's. Een klein deel betreft de indexering van baten.	-190	2	S	

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
<u>Kadernota 2026-2029</u>			
In de Kadernota 2026-2029 is een incidenteel budget van € 121.000 beschikbaar gesteld voor het aanstellen van een weginspecteur. Hiervan komt € 81.000 ten goede aan dit programma. De overige € 40.000 wordt als overhead toegerekend aan programma 4.3. Het totaalbedrag wordt gedekt door een onttrekking te doen aan de reserve Mobiliteitstransitie.	-81	0	I
<u>Deels Goedopweg</u>			
Tot en met 2025 was er incidenteel budget beschikbaar voor Goedopweg ten behoeve van een bijdrage aan lopende gemeenschappelijke projectorganisatie en projecten van Goedopweg. Deze middelen zijn vanaf 2026 niet meer beschikbaar.	360	0	I

TOELICHTING OP DE RESERVEMUTATIES VAN BEGROTING 2026	LASTEN	BATEN	I/S
9. Mutatie reserves			
<u>Reserve Vervangingsinvesteringen Ruimtelijke Ontwikkeling</u>			
Conform besluitvorming worden de afschrijvingslasten van investeringen kleedkamers RC Eemland, Veld 6 VV Hoogland en Veld 1 VV AFC Quick gedekt uit de reserve Vervangingsinvesteringen, evenals de kapitaallasten van verduurzaming Volmolen.	0	74	S
<u>Reserve Vervangingsinvesteringen Mobiliteit</u>			
Conform besluitvorming worden de afschrijvingslasten van investeringen Aanpak Leusderweg, Fietsplan 2017, Fietsplan 2018, VERDER projecten 2022 en VERDER projecten 2023 gedekt uit de reserve Vervangingsinvesteringen.	0	278	S
In de Kadernota 2026-2029 is besloten de kosten van een nieuwe weginspecteur te dekken door een onttrekking te doen aan de reserve Mobiliteitstransitie.	0	120	I
<u>Reserve Woningbouw woonwagendplaatsen en projecten sociale woningbouw</u>			
In 2026 vindt een onttrekking plaats uit de reserve Woningbouw ter dekking van plankosten voor de uitbreiding van het aantal woonwagendplaatsen alsmede voor projecten die bijdragen aan (sociale) woningbouw.	0	500	I

Toelichting Programma VERDER Amersfoort

Onderdeel van deelprogramma 1.4 Mobiliteit

Tabel: PA.1.1.1 Bijdrage Amersfoort aan Programma Verder

	t/m 2025	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029	Totaal
Reserve Stedelijke Voorziening (RSV)	5.500	0	0	0	0	5.500
Aanvullende middelen (Tussenbalans (TB) 2012)	13.500	0	0	0	0	13.500
Aanvullende middelen (Kadernota 2017-2020)	3.200	0	0	0	0	3.200
Totaal	22.200	0	0	0	0	22.200

Tabel: PA.1.1.2 VERDER Amersfoort, bevoegd gezag, in uitvoering

Project	Omschrijving	Soort maatregel	Budget	Stand van Zaken
9	Fietsroute Afrit-Centrum - Nrd (Vathorst / Nieuwland)	No Regret	1.167	Afgerond
10	Fietsnetwerk Leusden-Amersfoort-Soest	No Regret	2.018	In voorbereiding. Afronding in 2026.
11	Fietsroute Leusden-Amersfoort Noord-Baarn	No Regret	12	Afgerond
12	Fietsroute Hoevelaken-Amersfoort Noord-Soest	No Regret	232	Ingeruild (uitvoeringsprogramma fietsplan).
16	Fietsverbinding Dorresteinseweg A'rt - Leusden	Basis	130	Afgerond
26	Stedelijke Distributie	No Regret	17	Afgerond
40	Capaciteitsverbetering Westelijke Ontsluiting Amersfoort	Aanvullend	60.000	Afgerond
88	Uitbr. fietsparkeervoorzieningen bij Stations A'rt / A'rt Schothorst en A'rt Vathorst	Basis	3.700	Station Schothorst afgerond. Station Amersfoort CS in uitvoering.
112	Fietsverbinding Amersfoort - Nijkerk	Basis	4.084	Afgerond
114	Aanleg en uitbr. fietsenstalling A'rt Centrum	Basis	311	Afgerond
115	Aansluiten Heideweg op Ringweg oost	Aanvullend	466	Afgerond
116	Ontw. Station Amersfoort tot regionale OV-knoop	Aanvullend	2.093	Afgerond
123a	Aanleg (H)OV A'rt Station - Centrum - A'rt Vathorst	Aanvullend	1.652	Afgerond
131c	Ongelijkvloerse verbinding N199	Aanvullend	160	Afgerond
159	Stimuleren gebruik deelauto's	Aanvullend	108	Afgerond
184	Ontsluiting Vathorst-West op A1	Aanvullend	7.500	In voorbereiding
191	Fietsverbinding Hoevelaken / Amersfoort Centrum via Hogeweg	Aanvullend	870	Afgerond
192	Fietsroute tussen Amersfoort-Vathorst en Bunschoten	Aanvullend	550	Afgerond

Project	Omschrijving	Soort maatregel	Budget	Stand van Zaken
				Afgerond
199	Kortsluiting Energie - Outputweg	Aanvullend	20.300	Opm. project is ondergebracht bij Knooppunt Hoevelaken. Dit is geregeld via BOK2. Knooppunt Hoevelaken is vertraagd a.g.v. PAS. Uitvoeringsjaar nog niet bekend.
v11	Doorstroming Bergenboulevard Vathorst	Aanvullend	4.301	Afgerond
V12	Aansluiten Danzigtunnel Vathorst	Aanvullend	3.105	On hold in afwachting van ontwikkelingen rondom Knooppunt Hoevelaken.
V13	Vrouwenpolder	Aanvullend	298	Afgerond
V14	Pilot fietsverkeerslicht rotonde 6	Aanvullend	205	Afgerond
V15	Kruispunt Heideweg-Caraiben	Aanvullend	58	Afgerond
V18	Reistijdwinst fietsers verkeerslichten	Aanvullend	550	Afgerond
V19	Nieuwe schakels in het fietsennetwerk	Aanvullend	350	In voorbereiding
V20	Verkeersveiligheid verbeteren	Aanvullend	1.050	Deels uitgevoerd, deels in voorbereiding en uitvoering. Afronding in 2027.
V21	Verbeteren doorstroming ov Julianaplein	Aanvullend	1.000	In voorbereiding
Totaal			116.287	

- **VERDER 10 Fietsroute Leusden - Amersfoort - Soest: In uitvoering, afronding in 2026.**
- **VERDER 88 Fietsparkeervoorzieningen station Amersfoort Centraal: Voorbereidingen zijn gestart en deels gerealiseerd. Start bouw fietsenkelder najaar 2026. Afronding verwacht in 2028.**
- **VERDER 184 Ontsluiting Vathorst West op A1: Opstellen voorlopig ontwerp en SSK-raming inclusief de uitvoering van de daarvoor benodigde onderzoeken.**
- **V12 Aansluiten Danzigtunnel Vathorst:**
Geen werkzaamheden in 2025 i.v.m. stagnatie Knooppunt Hoevelaken.

Tabel: PA.1.1.3 Amersfoort uitvoerder, VERDER partner

Project	Omschrijving	Soort maatregel	Budget	Stand van Zaken
28	Dynamisch Verkeersmanagement (DVM)	No Regret	658	Afgerond
97	Buslijn Leusden - Amersfoort Noord	Aanvullend	58	Afgerond
102	Mobiliteitsmanagement	Basis	269	In uitvoering
Totaal			985	

Toelichting Project Beter Benutten

Onderdeel van deelprogramma 1.4 Mobiliteit

Tabel: PA.1.1.4 Projecten Beter Benutten

Project	Omschrijving	Budget	Bijdrage van Amersfoort	Stand van zaken
MNBB45	Fietsparkeren stations	3.023	0	In uitvoering
MNBB46	Westelijke Ontsluiting	4.202	0	Afgerond
MNBB49	Groene Golf	1.071	150	Afgerond
MNBB48	Doorstroming Hogeweg	704	0	Afgerond
MNBB74	Busstation Schothorst	921	0	Afgerond
Totaal		9.921	150	

Welke beleidskaders zijn er?

BELEIDSKADER	DATUM
1.1 Energietransitie	
Transitievisie Warmte gemeente Amersfoort	
Leidraad plannen en omgevingsprogramma's stadswarmte	
Regionale Energietransitie 1.0	
Regionale Energietransitie 2.0	
Beleidskaders zonnenvelden gemeente Amersfoort	
Bronnenboek gemeente Amersfoort	
1.2 Grondexploitaties en Ruimtelijke Ordening	
Beleidskaders Monumentenzorg	
Zonnepanelenbeleid Binnenstad en Bergkwartier	2021
Verordening fysieke leefomgeving	2024
Welstandsnota 2017	2017
Nota kwaliteit Openbare ruimte	2019
Omgevingsvisie	2023
Hoogbouwvisie	2019
Beleidskaders Archeologie	
Verordening fysieke leefomgeving	2024
Beleidskaders Grondexploitaties en vastgoed	
Nota Vastgoedbeheer	
Nota Grondbeleid	
Nota Vastgoedstrategie	
Routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed	
Beleidskaders Ruimtelijke Ontwikkeling	
Omgevingsvisie	2023
Hoogbouwvisie	2019
1.3 Wonen	
Deltaplan Wonen	2019
Huisvestingsverordening 2025	2025
Uitvoeringsprogramma Wonen en Zorg	
1.4 Mobiliteit	
Omgevingsvisie	2023
Omgevingsprogramma Mobiliteit 2025-2035	2025
Beleidsregels parkeernormen Amersfoort	2025

Welke risico's lopen we?

Onderstaand de belangrijkste financiële risico's met een minimale benodigde weerstandscapaciteit van € 300.000,-.

Tabel: PRI.1.1 Financiële risico's

Risico	Beheersmaatregel	Benodigde weerstands- capaciteit
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening		
Gebiedsexploitatie Hoefkwartier	Binnen de door de raad vastgestelde kaders sturen wij zoveel mogelijk op het behalen van de planning en het beperken van de kosten, respectievelijk het verhogen van de opbrengsten.	6.733
Grondexploitatie Kop van Isselt - ROVA	Binnen de door de raad vastgestelde kaders sturen wij zoveel mogelijk op het behalen van de planning en het beperken van de kosten, respectievelijk het verhogen van de opbrengsten.	5.956
Grondexploitaties algemeen: Risico op mislopen WBI-subsidie	1. Het inzichtelijk maken van alle factoren welke invloed kunnen hebben op de planning van het project. 2. Waar mogelijk sturing op planningsrisico's door bijvoorbeeld tijdig met stakeholders in gesprek te gaan.	4.959
Grondexploitaties algemeen: Vertraging planning door netcongestie	Netcongestie vormt een steeds groter actueel probleem waarvan de precieze impact voor de projecten momenteel nog niet duidelijk is. Belangrijk is dat de gemeente in gesprek blijft met de netwerkbeheerders om zo inzicht en waar mogelijk sturing te krijgen in de problematiek.	3.119
Grondexploitaties algemeen: Stijging gemeentelijke omslagrente	Het risico van een stijgende financieringsrente is afhankelijk van externe factoren welke niet/moeilijk zijn te beïnvloeden. Het blijven monitoren van deze ontwikkelingen is een beheersmaatregel om tijdig te kunnen anticiperen op mogelijke financiële gevolgen voor de gemeentelijke grondexploitaties.	1.866
Grondexploitaties Vathorst Bedrijventerrein	Binnen de door de raad vastgestelde kaders sturen wij zoveel mogelijk op het behalen van de planning en het beperken van de kosten, respectievelijk het verhogen van de opbrengsten.	1.839
Grondexploitatie Bestaand Stedelijk Gebied	Binnen de door de raad vastgestelde kaders sturen wij zoveel mogelijk op het behalen van de planning en het beperken van de kosten, respectievelijk het verhogen van de opbrengsten.	1.565

Risico	Beheersmaatregel	Benodigde weerstands-capaciteit
Grondexploitatie Wieken / Bloedaal	Binnen de door de raad vastgestelde kaders sturen wij zoveel mogelijk op het behalen van de planning en het beperken van de kosten, respectievelijk het verhogen van de opbrengsten.	807
Risico strategisch vastgoed: dat bij verkoop de opbrengst lager is dan de boekwaarde van het desbetreffende strategisch vastgoed.	Periodieke toetsing of de boekwaarde niet hoger is dan de marktwaarde. Als dat wel zo is, dan moet er afgeboekt worden.	735
Project VVI Maatschappelijk Vastgoed: Gemeente heeft onvoldoende middelen voor meerjarig planmatig- en spoedeisend onderhoud waarvan het eigendom bij de gemeente ligt en waarvoor gemeente risicodragend is voor het onderhoud (onderhoudsvoorziening zit bij gemeente). Hierdoor gaat de kwaliteit van de gebouwen achteruit en kunnen ongewenste situaties ontstaan.	SRO actualiseert alle MJOP's iedere 3 jaar. Hierdoor blijven de MJOP's actueel bij de conditie van het vastgoed en kostenniveau benodigd voor aanbesteding van het onderhoud. De situatie is op dit moment wel heel lastig te voorspellen door de naweeën van corona, de oorlog in Oekraïne en de al aanwezige schaarste in personeel en materiaal. Het kostenniveau monitoren we jaarlijks. Tevens wordt vanaf 2024 jaarlijks een steekproefcontrole gedaan middels een conditiemeting door een externe partij om te checken of de onderhoudstoestand die door SRO wordt opgegeven ook daadwerkelijk wordt gehaald.	382

Voor meer informatie over de (financiële) risico's binnen de gemeente Amersfoort, verwijzen wij u naar de [paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing](#).

Welke grote projecten voeren we uit?

Onderstaand is de voortgang van de projecten opgenomen binnen dit programma.
De informatie van deze projecten kent een peildatum per 1 mei 2025. De realisatie van de projecten is inclusief aangegane verplichtingen.

Eerst vindt u een legenda met diverse kleurcodes die worden gehanteerd bij het bepalen van het risico niveau.

Voor de voortgang maken wij gebruik van de volgende pictogrammen:

	Conform projectplan
	Geringe afwijking projectplan
	Afwijking projectplan

Ook voor de risico's maken wij gebruik van pictogrammen. Voor de risico's zijn dit de volgende pictogrammen:

	Beheersmaatregel opgenomen
	Laag risico
	Gemiddeld risico
	Hoog risico

Noordewierweg

Scope

Wat op 10 juli 2018 begon met de overhandiging van ruim 1.300 handtekeningen aan de wethouder met de boodschap dat de verkeersveiligheid verbeterd moet worden, is uitgegroeid tot een schetsontwerp dat invulling geeft aan de verschillende maatschappelijke doelen. De Noordewierweg wordt veiliger, groener en klimaatadaptief. Met ruimte voor ontmoeting en een prettig winkelklimaat in het hart van het Soesterkwartier. Een integrale benadering die recht doet aan het belang van de Noordewierweg en zijn voorzieningen voor het Soesterkwartier. Een benadering die ook recht doet aan de samenhang met ontwikkelingen rondom de Noordewierweg, met name De Nieuwe Poort en de Wagenwerkplaats.

Uitvoeringsprogramma

Projectsite

Langs Eem en Spoor

[Noordewierweg](#)

Voortgang

Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase
					5. Realisatie (uitvoeren)
Toelichting voortgang					

Door de uitspraak van Raad van State kan het woningbouwproject Hart van Soesterkwartier verder uitgevoerd worden. Het risico bestaat dat hierdoor de reeds aangebrachte infra schade ondervindt. Afgesproken is dat de ontwikkelaar opdraait voor deze kosten. De engineering van het gebied rondom het woningbouwproject maakt financieel onderdeel uit van Hart van Soesterkwartier.

Financiën

	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	7.600	4.400	3.200
Realisatie	3.989	0	3.989
Eventuele toelichting op subsidies	Onderdeel van BO-MIRT en overige bijdragen van derden.		

Risico's

Actueel risico	Beheersmaatregel	Risicocategorie	
		Vorige rapp.	Huidige rapp.
Restrisico: huidige staat bestaande riolering	In het werk bekijken. Betreft onderdeel van onvoorzien in begroting		

Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum

niet van toepassing

VVI maatschappelijk vastgoed

Scope

Investeren in de kernportefeuille op basis van een uitvoeringsplanning met als doel het verouderde vastgoed (ouder dan 40 jaar) geschikt te houden voor een nieuwe periode van (minimaal) 40 jaar.

Met de Kernportefeuille wordt het deel van de gemeentelijke vastgoedportefeuille bedoeld waarvan zeker is dat het langjarig bij de gemeente in eigendom blijft en een maatschappelijke functie heeft c.q. in eigendom is vanuit een beleidsveld. Bouwwerken zoals een stadsmuur o.i.d. en niet-verhuurbare monumenten vallen hier niet onder.

Uitvoeringsprogramma	Projectsite

Divers

Voortgang					
Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase
					5. Realisatie (uitvoeren)
Toelichting voortgang					

Voor de periode 2025-2028 gaat het om 51 gebouwen. Daarvan zijn er 4 reeds uitgevoerd en opgeleverd in 2025, is er 1 in uitvoering en zijn er 19 in voorbereiding. De overige projecten zijn nog niet in voorbereiding omdat deze pas later in de planning staan.

Financiën			
	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	14.080	0	14.080
Realisatie	113	0	113
Eventuele toelichting op subsidies			

Risico's			
Actueel risico	Beheersmaatregel	Risicocategorie	
		Vorige rapp.	Huidige rapp.
Onvoorziene vertragingen of (technische) problemen bij de uitvoering van de projecten kunnen zorgen voor extra kosten. De kans dat dit gebeurt is bij elk bouwproject aanwezig. Een deel van dit risico zal gedekt kunnen worden vanuit de 15% onvoorziene.	Risico is afgedekt binnen de 15% onvoorziene kosten (€27 miljoen) die zijn meegenomen in het totaalkrediet van circa €180 miljoen.		
Als gevolg van geopolitieke en economische onzekerheden kunnen (bouw)prijzen dusdanig stijgen dat het Krediet niet toereikend is. Om dit risico (deels) te kunnen beheersen is er rekening gehouden met 15% onvoorziene kosten. Hoe groot het risico is dat de inflatie verder stijgt is niet te voorspellen.	Risico is afgedekt binnen de 15% onvoorziene kosten (€27 miljoen) die zijn meegenomen in het totaalkrediet van circa €180 miljoen.		

Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum

Het beschikbaar gestelde krediet van circa EUR 180 miljoen is gelijkmatig verdeeld over de periode juli 2025 tot en met juni 2030. Op basis van de uitvoeringsplanning blijkt dat de benodigde kredieten per jaar dusdanig hiervan afwijken. Deze zullen in de begroting 2026 hierop worden aangepast.

Invoering betaald parkeren fase 1

Scope

Op 13 mei 2025 is het Omgevingsprogramma Mobiliteit vastgesteld. De invoering van betaald parkeren maakt onderdeel uit van dit Omgevingsprogramma. De uitvoering van betaald parkeren gebeurt in verschillende fases. In het gebied dat is aangeduid als fase 1 geldt vanaf 1 oktober 2025 betaald parkeren. In het gebied dat is aangeduid als fase 2 geldt dit per 1 februari 2026.

Uitvoeringsprogramma	Projectsite
Mobiliteitstransitie	https://www.amersfoort.nl/parkeren-vanaf-2025

Voortgang

Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase
					4. Voorbereiding (hoe uit te voeren)
Toelichting voortgang					

Er is een krappe planning, met veel werkzaamheden op korte termijn. Momenteel liggen we op schema, maar er is weinig tot geen ruimte voor vertraging. Scope: Er lopen diverse inventarisatie waarvan de uitkomsten invloed hebben op de parkeervergunningverlening. Soms kan een bewoner op basis van de uitkomsten geen of minder parkeervergunning(en) aanvragen. In de communicatie half juni het belangrijk om duidelijkheid te hebben, of te melden dat op sommige onderdelen de gemeente nog met nadere informatie komt voor de betreffende belanghebbenden. Dat maakt de communicatie minder sterk.

Financiën

	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	3.000	0	3.000
Realisatie	44	0	44
Eventuele toelichting op subsidies			

Risico's

Actueel risico	Beheersmaatregel	Risicocategorie	
		Vorige rapp.	Huidige rapp.
Scanauto/handhaving tijdig inzetbaar	Overleg met handhaving voor mogelijkheden. Indien scanauto intern niet mogelijk is, overleg met ParkeerService.		
Strakke planning	Een uitgebreide planning in teams. Elke week bespreken in kernteamoverleg.		
Inkoop bebording	Enkelvoudig onderhands voor fase 1 en 2. Er is inmiddels een collegebesluit genomen over de inkoop van bebording gemeentebreed. Vanaf fase 3 moet ook de bebording t.b.v. de uitbreiding van betaald parkeren mee in een raamcontract. Het aanbestedingsproces voor een raamcontract valt buiten de scope van het project uitbreiding parkeerbeleid.		
Politieke gevoeligheid	Afstemmen met Tyas Bijlholt wanneer nodig en inloopbijeenkomsten		
Achterstand herbeoordelingen POET en GROEP	Vanwege de grote aantallen verzoeken voor een herbeoordeling in combinatie met de zomervakantieperiode (minder gekwalificeerd personeel aanwezig) moeten we mogelijk tijdelijke voorzieningen treffen voor bewoners voor wie de eindsituatie voor wat betreft hun parkeervergunning niet tijdig bekend is.		

Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum

In de afgelopen maanden zijn er bovenverwachting veel vragen, klachten/bezwaren en verzoeken tot herbeoordeling binnengekomen. Dit legt een grote druk op de projectorganisatie.

Meridiaan

Scope

De veiligheid en leefbaarheid rondom de winkelstrip de Meridiaan vormt al langere tijd een uitdaging. Er is sprake van criminaliteit, ondermijning, intimidatie en ernstige overlast. Afgelopen jaren is veel in deze buurt geïnvesteerd. In de Startnotitie is een totaalbeeld van interventies opgenomen. Ondanks alle inzet blijft er sprake van ernstige overlast voor ondernemers en inwoners. Op 22 oktober 2024 hebben drie betrokken bewoners aan de Meridiaan in de commissie bedrijvigheid een oproep gedaan aan de raad en aan het college om structurele maatregelen te nemen in dit gebied en het weer veilig en leefbaar te maken voor de bewoners. Het college heeft aan de gemeenteraad bij de beantwoording van schriftelijke vragen van 26 november 2024 'Ernstige overlast Meridiaan' toegezegd om rond de zomer van 2025 met een plan van aanpak te komen. De aanpak is gebaseerd op drie sporen:

1. Aankoop en transformatie van de winkelstrip;
 2. Herinrichting van de openbare ruimte;
 3. Een sociale aanpak inclusief een stevige focus op veiligheid en handhaving.
- Er is een integrale aanpak georganiseerd met voor elk onderdeel een eigen pijler en een gemeenschappelijk regieteam

Uitvoeringsprogramma	Projectsite
	https://www.amersfoort.nl/aanpak-meridiaan

Voortgang					
Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase
					1. Initiatief (idee)
Toelichting voortgang					

Tijd: er ligt een ambitieuze planning om rond de zomer een plan van aanpak inclusief financiële dekking te presenteren. Gelet op de doorlooptijden van de verschillende onderdelen is de planning een aandachtspunt.
Geld: voor de aankoop en tijdelijke beheer van de (leegstaande) winkelpanden is dekking gerealiseerd. Voor de aanpak van het openbaar gebied is een deel van het gewenste bedrag (€1,5 miljoen) meegenomen in de kadernota 2026. Deze is vastgesteld. Voor de aanpak in de pijler sociaal waaronder het realiseren van een ontmoetingsruimte is nog geen dekking beschikbaar.

Financiën			
	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	300	0	300
Realisatie	103	0	103
Eventuele toelichting op subsidies			

Risico's			
Actueel risico	Beheersmaatregel	Risicocategorie	
		Vorige rapp.	Huidige rapp.
Het is een risico dat de fase van het opstellen van het Plan van Aanpak meer tijd en/of capaciteit vergt dan voorzien en het budget daarmee ontoereikend is. Uitgangspunt is om de werkzaamheden die nodig zijn om het Plan van Aanpak op te stellen, zoveel mogelijk regulier door de lijn op te laten pakken om de plunkosten te beperken.	Vinger aan de pols en tijdig communiceren aan bestuurlijk opdrachtgevers.		
De verwachting is dat er voor de uitvoering van de activiteiten die in	Verkennen of het opgenomen kan worden in het VORP.		

het Plan van Aanpak worden opgenomen aanzienlijk budget én ambtelijke capaciteit nodig is. Voor de versnelling openbare ruimte wordt nu al een capaciteitsprobleem geconstateerd. Indien het college en/of raad te zijner tijd niet bereid zijn of mogelijkheden zien om daar budget beschikbaar voor te stellen en capaciteit voor te organiseren, zijn er wel kosten voor het opstellen van het Plan van Aanpak gemaakt.

Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum

niet van toepassing

Verduurzaming gemeentelijk vastgoed

Scope

Gebouwen waarvan gemeente eigenaar is en die in gebruik zijn als maatschappelijke voorziening daar waar dat mogelijk is van het gas halen en zoveel als mogelijk CO2 (dus energie) besparen. Innovatieve werkwijze in bouwteam (de aannemer kiest samen met adviseurs en opdrachtgever het beste scenario) en na oplevering nog 3 jaar monitoring van energie prestaties. In principe: 60 gebouwen, 6 jaar en 6 aannemers. In 2022 heeft SRO opdracht gekregen om 12 gebouwen te verduurzamen. In 2023 is gekozen voor integrale aanpak en heeft succesvolle aanbesteding geleid tot contractering van 5 aannemers. Om de achterstand ten opzichte van de routekaart uit 2022 in te halen hebben alle aannemers meerdere gebouwen tegelijk in voorbereiding (versnellen).

Uitvoeringsprogramma	Projectsite
Divers	Verduurzaming gemeentelijk vastgoed

Voortgang					
Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase

5. Realisatie (uitvoeren)

Toelichting voortgang

Het samenwerken in bouwteams en het versnellen door meer gebouwen tegelijkertijd in behandeling te nemen verloopt goed. Als een gebouw, door het gebruik, tijdelijk niet of minder beschikbaar is voor de verduurzamingsmaatregelen kan de doorlooptijd langer zijn. Tot eind 2025 worden naar verwachting rond de 10 tot 20 gebouwen verduurzaamd opgeleverd en (MFA, sport, welzijn en cultuur). Exacte opleveringen hangen af van de eindopleveringen in de bouw en dit is niet precies te voorzien. Vier gebouwen kunnen door netcongestie niet gasloos worden. Amersfoort heeft de Erfgoeddeal gewonnen en ontvangt cofinanciering van het Rijk voor onderzoek naar collectieve warmtekoelde opslag voor monumentale binnensteden.

Financiën			
	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	29.090	0	29.090
Realisatie	8.215	0	8.215

Eventuele toelichting op subsidies

Na oplevering vindt verrekening plaats met vervangingsinvesteringen, MJOP en subsidies. Van opgeleverde gebouwen wordt naast een technisch opleverrapport ook een financieel opleverrapport ontwikkeld.

Risico's			
Actueel risico	Beheersmaatregel	Risicocategorie	
		Vorige rapp.	Huidige rapp.
Netcongestie. Het stroomnet voor grootverbruik aansluitingen is vol. Wijzigingen in aansluiting of introductie van terug leveren is niet mogelijk. Bij aansluitingen voor kleinverbruik zijn aanpassing in aansluitwaarde of terugleveren nog wel mogelijk.	Oplossingsruimte gebouwspecifiek in kaart brengen en verwerken in routekaart. Naar schatting is voor 1 op 5 gebouwen uitvoering in 2-fasen nodig.		
Prijsstijgingen. De stijgende loonkosten zullen leiden tot stijgende bouwkosten.	Bezuinigen door investering in geld en opbrengst in CO2 kritisch te wegen ten opzichte van gebruik. Op basis van opgedane ervaring in reeds uitgevoerde projecten de resterende routekaart indexeren (februari 2025).		
Scope afwijking. Uitbreiding van installaties door aanvullende eisen en wensen voor met name klimaatbeheersing leidt tot hoger energie verbruik en minder CO2 besparing.	Opties afwegen in QuickScan (vooropdracht voordat engineering van verduurzaming start) en bestuurlijk afstemmen.		

Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum

Niet van toepassing.

Mondriaanplein / Stationsomgeving Noord - fietskelder

Scope

Fietskelder en herinrichting Piet Mondriaanplein, interwijk-verbinding, verbeterde entree van het stationsgebouw en aansluiting Wagenwerkplaats

Uitvoeringsprogramma

Projectsite

Mobiliteitstransitie

[Stationsgebied](#)

Voortgang

Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase

2. Definitie (wat)

Toelichting voortgang

Tijd: goed om in de gaten te houden dat de uitvoering start uiterlijk op 31-12-2027 in verband met de voorwaarde van de toegekende BO-MIRT middelen. Geld: subsidie Rijk uit BO MIRT ad € 11 miljoen ex BTW is waarschijnlijk niet voldoende om een fietskelder te bouwen.

Financiën

	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	10.992	10.992	0
Realisatie	9	0	9

Eventuele toelichting op subsidies

BO MIRT: dit gaat om een subsidie voor de realisatie van een fietskelder onder het Piet Mondriaanplein. Voorwaarde is dat start uitvoering uiterlijk 31-12-2027 plaatsvindt. Het gaat om een bedrag van € 11 miljoen ex BTW

Risico's

Actueel risico	Beheersmaatregel	Risicocategorie	
		Vorige rapp.	Huidige rapp.
Bijdrage uit BO MIRT te weinig om fietskelder te realiseren	Meerdere varianten onderzoeken tijdens de verkenning.		
Geen dekking voor verlieslatende exploitatie	Alternatieven onderzoeken om exploitatie minder verlieslatend te maken en onderzoeken of exploitatie in eigen beheer soelaas biedt		
Niet kunnen voldoen aan de subsidievoorwaarde van BO MIRT om de realisatie van de fietskelder voor 31-12-2027 gestart te hebben, waardoor risico optreedt om een deel van de bijdrage kwijt te raken	Met Ministerie in gesprek over de definitie van start realisatie. Daar zit ruimte voor interpretatie en flexibiliteit.		
ProRail gaat veel te uitgebreid de verkenning uitvoeren, waardoor kosten en tijd uit de pas lopen	Brief aan ProRail sturen met uitgangspunten verkenning en hierop monitoren via projectplan van ProRail en gezamenlijk projectteam gemeente/ProRail.		
Voor varianten in de plint van Eempolis zijn we afhankelijk van Equity Estate (eigenaar Eempolis)	In gesprek gaan met Equity Estate.		

Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum

Grote vraag is of het budget van BO-MIRT toereikend is voor de investering in de fietskelder. Gezien de benchmark van andere fietskelders in Nederland niet. Daarom zijn in de huidige verkenningfase meerdere varianten onderzocht, waaronder een inpandige optie. Uit deze verkenning komt voorsnag naar voren dat een inpandige variant niet goedkoper is en qua risicoprofiel ook niet een beter alternatief is. De kosten van een fietsenstalling in een kelder worden geraamd op meer dan € 17 miljoen ex BTW. Dat houdt in dat gezocht moet worden naar aanvullende middelen vanuit gemeente, Regio Amersfoort of de provincie.

Vathorst ontsluiting

Scope

Dit project ziet op de realisatie van een nieuwe ontsluitingsweg die Vathorst en de toekomstige ontwikkeling Bovenduist ontsluit op de N199 bij de op- en afrit van de A1 bij Bunschoten. Inclusief bijbehorende voorzieningen zoals een vrijliggend fietspad, bermen, waterberging en eventuele geluidvoorzieningen. Ook een ongelijkvloerse kruising met de Zevenhuizerstraat behoort tot de projectscope.

Uitvoeringsprogramma	Projectsite
Vathorst	Nieuwe weg tussen Vathorst en A1

Voortgang					
Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase
					3. Ontwerp (hoe)
Toelichting voortgang					

De organisatie is op sterkte en ten aanzien van de kwaliteitskaders zijn geen bijzonderheden te vermelden. Voor wat betreft de factor 'tijd' geldt dat dit een belangrijk aandachtspunt blijft (gezien de samenhang met Bovenduist). Daarbij is sprake van enige vertraging vanwege afstemming met mede-overheden over de aansluiting op de A1/N199.

Momenteel wordt gewerkt aan een geactualiseerde businesscase. Verwacht wordt dat deze in het najaar van 2025 kan worden afgerond.

De scope van het project is verder grotendeels helder. De beoogde onderdoorgang onder de Zevenhuizerstraat vormt hierbij nog wel een aandachtspunt. Van deze onderdoorgang is geen maatvoering vastgelegd in de bestuursovereenkomst tussen Amersfoort en Bunschoten. Ook in voorafgaande rapporten is de maatvoering van de onderdoorgang niet specifiek bepaald. Uit gesprekken met omwonenden en de gemeente Bunschoten is gebleken dat zij andere verwachtingen hebben bij de lengte van de onderdoorgang dan de uitgangspunten die binnen Amersfoort worden gehanteerd en de beschikbare financiën.

Financiën			
	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	9.487	9.487	0
Realisatie	1.569	973	596
Eventuele toelichting op subsidies	VERDER-gelden, BOK2, BO-MIRT, cofinanciering Provincie Utrecht, Fietsplan, bijdrage grondexploitatie Bovenduist		

Risico's			
Actueel risico	Beheersmaatregel	Risicocategorie	
		Vorige rapp.	Huidige rapp.
Uitwerking aansluiting nieuwe weg / N199 / A1 vraagt meer tijd, brengt hogere kosten met zich mee en is afhankelijk van medewerking Rijkswaterstaat, provincie Utrecht en gemeente Bunschoten	Samenwerking met betrokken mede-overheden op dit onderwerp intensiveren, duidelijke afspraken over proces/voortgang/verantwoordelijkheid		
Technische uitwerking tunnel Zevenhuizerstraat vraagt meer tijd en brengt hogere kosten met zich mee door aanwezige bebouwing, gasleiding en situering naast voormalige vuilstort (met grondwatersysteem)	Technische uitwerking opstarten, de juiste expertise betrekken, afstemming met Renewi en Gasunie		
Grondwerving loopt vertraging op doordat niet tot minnelijke overeenstemming kan worden gekomen	Vroegtijdige afstemming met grondeigenaren, start minnelijke verwerving, uitwerken verwervingsstrategie		

Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum

Ontwerpoplossing vinden voor aansluiting A1/N199 en deze vastleggen met Rijkswaterstaat, gemeente Bunschoten en de provincie, uitvoeren onderzoeken, aanbesteding tweefasen-contract, uitwerking onderdoorgang Zevenhuizerstraat.

Stationsplein - Fietskelder Station

Scope

Bij het Station Amersfoort CS heeft ProRail een capaciteitstekort voor fietsparkeerplaatsen op het Stationsplein geconstateerd. Teneinde de capaciteit aan en de kwaliteit van fietsparkeerplaatsen te vergroten wenst ProRail een bewaakte bebouwde fietsenstalling in een nieuwe kelder onder het Stationsplein te realiseren voor circa 2600 fietsparkeerplaatsen. Na het realiseren van de Nieuwe Fietsenstalling zullen de fietsparkeerplaatsen op het maaiveld van het Stationsplein komen te vervallen, de bestaande Fietsenstalling onder het gebouw 'De Conducateur' zal in stand blijven.

Uitvoeringsprogramma	Projectsite
Mobiliteitstransitie	Fietskelder station voorzijde

Voortgang					
Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase
					5. Realisatie (uitvoeren)
Toelichting voortgang					

Project is gegund. Budget voor bouw fietskelder is krap met een kleine reserve. Budget voor extra's gemeente volstaat op dit moment. ProRail zal kwartaalrapportage maken waarmee financieel inzicht wordt verkregen. Planning is dat de ondergrondse fietsenstalling in 2028 zal worden opgeleverd. De financiële bijdrage voor de wensen 2,3 miljoen staat nog niet in dit overzicht omdat deze zijn door geschoven.

Financiën			
	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	7.573	7.573	0
Realisatie	2.700	2.660	40
Eventuele toelichting op subsidies	Verder, Beter benutten		

Risico's			
Actueel risico	Beheersmaatregel	Risicocategorie	
		Vorige rapp.	Huidige rapp.
Vertraging: Overeenkomst ten behoeve van toegang fietskelder vanaf het Smallepad door "De Conducateur" is mondeling akkoord.	Twee wekelijks contact over voortgang. Franse eigenaar vraagt een actueel rapport. Opdracht voor actualisatie is 16 mei 2024 verstrekt aan Troostwijk		
Onvoldoende budget: Kelder + bijbestellingen passen niet binnen de beschikbare budgetten.	Aanvullende budgetten zoeken.		
Hinder bij de uitvoering De hinder is omvangrijker dan verwacht en gecommuniceerd:	Wekelijks contact en waar nodig begeleiding / maatregelen uitvoeren.		

Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum

Formele starthandeling (onthullen van bouwboard) op 26 mei door Wethouder en Directeur ProRail

Fietsen verwijderen van het plein - mei / juni 2025

Taxi's naar het PM-Plein - mei 2025

Omleggen kabels en leidingen zodat er een kabelvrije stationsplein ontstaat voor de uitbreiding bouw van de ondergrondse fietsenstalling mei - oktober 2025

Verwijderen zonnepaneel en verplaatsen boom in het najaar.

Bovenduist

Scope

De definitiefase voor de totstandkoming van de wijk Bovenduist. Er wordt een ontwikkelkader met uitvoeringsparagraaf (inclusief grondexploitatie en samenwerkingsafspraken) en een Omgevingseffectrapportage opgesteld. Deze fase wordt afgesloten met een raadsbesluit op de genoemde onderdelen. Dit wordt eind 2025 verwacht.

De ontwikkeling van de wijk Vathorst-Bovenduist staat niet op zichzelf. Het project Vathorst- Bovenduist is een onderdeel van de afronding van het stadsdeel Vathorst. Het project Vathorst-Bovenduist bevat alles t.b.v. de realisatie van woningen en bedrijventerrein binnen het plangebied behalve de ontsluitingsweg, wel afstemming over de inpassing van de ontsluitingsweg. Er zijn raakvlakken met enkele andere projecten binnen Vathorst op inhoudelijk en financieel gebied en qua planning.

Uitvoeringsprogramma				Projectsite	
Vathorst				Vathorst Bovenduist	
Voortgang					
Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase
					2. Definitie (wat)
Toelichting voortgang					

scope: er zijn een aantal aspecten die nu geen onderdeel zijn van de scope maar wellicht wel in Bovenduist gaan landen: Stedin station, AZC, woonwagens, kerk

geld: de totaal verwachte plankosten overschrijden de raming, in hoeverre deze kunnen worden ingebracht in de grondexploitatie is onderwerp van gesprek. Op communicatie vallen de interne uren hoger uit dan geraamd (communicatie en omgevingsmanagement), de doorlooptijd is langer waardoor in- en externe uren hoger worden en de externe plankosten vallen hoger uit dan geraamd door extra onderzoekskosten.

Tijd: er is een vertraging van 3 maanden door discussie over de uitgangspunten met de marktpartijen en naar aanleiding van de peiling van 3 december 2024. Gaat over parkeernormen en kavelgrootte van woningen.

Afronding zomer 2025 lukt niet meer. Afronding concept ontwikkelkader en ter inzage leggen voor de zomer. Definitief ontwikkelkader eind oktober gereed, december vaststelling door de raad.

Kwaliteit: bij de uitwerking blijken (zoals verwacht) de ambities niet allemaal optimaal verenigbaar in 1 plan. Daarover is in december met de raad gesproken en daardoor is ook discussie met de marktpartijen ontstaan die tot 3 maanden vertraging heeft geleid. Dit blijft een zorgpunt bij de verdere uitwerking.

Financiën			
	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	1.250	0	1.250
Realisatie	841	0	841
Eventuele toelichting op subsidies	Voor deze fase zijn er geen subsidies.		

Risico's			
Actueel risico	Beheersmaatregel	Risicocategorie	
		Vorige rapp.	Huidige rapp.
Het behalen van de beoogde planning voor zowel de weg als de woningbouwontwikkeling van Bovenduist is essentieel om te voldoen aan de voorwaarden van de BO MIRT subsidie. Een van de voorwaarden is dat in Bovenduist uiterlijk in 2030 is gestart met de bouw van 1.250 woningen. Voor Bovenduist is een bijdrage van € 9,3 miljoen verkregen om de nieuw te realiseren verbindingsweg op de A1 te kunnen realiseren.	Goede afstemming met planning weg, in concept grex uitgangspunten betaalbaarheid en planning opgenomen.		
			

De financiële haalbaarheid van de totale ontwikkeling is een risico, mede gezien de oude afspraken en de huidige economische en maatschappelijke situatie. Daarnaast is het woningaantal van 3.300 woningen (grote dichtheid) een risico voor de financiële haalbaarheid. Bij een hoger woningaantal dan 3.000 zijn er aanvullende kosten in de grondexploitatie. Het gaat om extra kosten voor de aanleg van openbaar groen en gebouwd parkeren. Daarnaast zijn er extra risico's. Het is onzeker of de investering in plekken voor deelauto's uit de exploitatie van deze auto's betaald kan worden.	Zo snel mogelijk overeenstemming krijgen over oude afspraken. Rekenen en tekenen, consequenties van ambities/ keuzes voorleggen aan de raad. Intensief de ontwikkelingen volgen en consequenties in beeld blijven brengen.		
Ambitiestapelings: een risico voor de haalbaarheid van het plan is het stapelen van ambities. Het programmatische uitgangspunt van de gemeente (35% sociaal, percentage voor de middenhuur, betaalbaarheid) legt een behoorlijke druk op de financiën, nog zonder invulling te geven aan ambities op het gebied van duurzaamheid en mobiliteit.	Rekenen en tekenen, consequenties van ambities/ keuzes voorleggen aan de raad. Intensief de ontwikkelingen volgen en consequenties in beeld blijven brengen.	✓	●
Er zijn een aantal aspecten die een risico vormen voor de planning: netcongestie, waterveiligheid en uitruklocatie brandweer. Bovendien kan pas aangesloten worden op het net als station Noord klaar is, daarvoor zijn we afhankelijk van Tennet. Om de benodigde opkومتijden voor nieuwe woningen te halen moet de nieuwe uitruklocatie voor de brandweer gereed zijn. Er wordt nog gezocht naar een oplossing voor de waterveiligheid. Voor de uitvoering en/of formalisering van de oplossing zijn we afhankelijk van provincie en waterschap.	waterveiligheid: bij het afwegen van oplossingen ook het planningsaspect meenemen. Netcongestie: meedoen aan de pilot van de provincie. Brandweerlocatie meer prioriteit geven nu afhankelijkheid Bovendien duidelijk is.		●
Specifiek voor ontwikkelkader: 1) ambities versus marktconformiteit en financiële haalbaarheid matchen niet. 2) weerstand stakeholders doordat niet alle wensen meegenomen kunnen worden. 3) geen overeenstemming overige grondeigenaren. 4) collectieve onderdelen die nieuw zijn zoals hubs en collectieve wko zorgen voor vertraging doordat ze van invloed zijn op ontwerp maar er dan wel tijdig beslissingen nodig zijn over rollen en financiën.	1) marktpartijen intensief bij totstandkoming betrekken en meerdere keren financieel doorrekenen. 2) stakeholders goed betrekken en informeren over proces, waar wel en niet over mee kan praten en uitleggen als iets niet kan. 3) tijdig overleg opstarten, eigenaren betrekken bij totstandkoming ontwikkelkader. 4) rollen en businesscase in kaart brengen en voorleggen.		●

Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum

Niet van toepassing.

Locatieonderzoek Islamitische begraafplaats

Scope

Uitwerking van een locatie bij de Bunschoterstraat ten behoeve van een islamitische begraafplaats.

Uitvoeringsprogramma	Projectsite
Divers	https://www.amersfoort.nl/islamitische-begraafplaats

Voortgang

Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase
					3. Ontwerp (hoe)
Toelichting voortgang					

Loopt volgens planning

Financiën

	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	1.550	1.165	385
Realisatie	590	0	590
Eventuele toelichting op subsidies	NVT		

Risico's

Actueel risico	Beheersmaatregel	Risicocategorie	
		Vorige rapp.	Huidige rapp.
Planning wordt niet gehaald.	Samenwerkingsverband goed op de hoogte stellen, prioriteit helder houden bij projectteam en stakeholders, keuzes maken in wat nog wel en wat niet meer doen vóór Raadsvergadering		
Weerstand uit omgeving op de uitwerking van de locatie.	Verwachtingsmanagement. Zorgvuldige communicatie over oa status van documenten, en te volgen (participatie) procedures		
Geen overeenstemming over de te betalen plankosten.	Uitspraak van Gedeputeerde Staten over wat wettelijk verplicht is en dit opnemen in de koopovereenkomst.		

Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum

Op 11 juni vond de zitting Hoger beroep plaats in het kader van de voorgenomen aan- en verkoop van gronden. Op 24 juli 2024 ontving de gemeente het vonnis van de rechter. Hierin is de gemeente volledig in het gelijk is gesteld. Dit betekent dat de gemeente over kan gaan tot het sluiten van de koopovereenkomsten voor de grond. Daarnaast vervolgen wij het proces voor de ruimtelijke uitwerking.

Eerdere besluitvorming:

- Raadsbesluit kaderstellende notitie 17 december 2024

https://amersfoort.notubiz.nl/document/14968870/1?connection_type=1&connection_id=8918676

- Raadsbesluit locatievoorstel d.d. 19 december 2023 <https://amersfoort.notubiz.nl/document/13651240/1>

Grootschalige opwek/ondersteunen windpark Isselt

Scope

Het project Wind op Isselt past in de doelstellingen voor CO2-reductie en lokale opwekking van duurzame energie zoals vastgelegd in het Coalitieakkoord en afgesproken in de RES (regionale energiestrategie). In dit project wordt grootschalige opwek van hernieuwbare energie gestimuleerd door het ondersteunen van de ontwikkeling van twee windturbines op industrieterrein Isselt.

Eén van de windturbines is voorzien op de RWZI, de andere op het gemeentelijke gebied van de TOP-locatie. Er wordt uitgegaan van een tweetal windturbines met een tiphoogte van maximaal 242,5 meter. Nadere specificaties zullen t.z.t. in de omgevingsvergunning worden opgenomen en zijn mede afhankelijk van de toekomstige marktsituatie, wettelijke normen en de gesprekken met de omgeving.

Binnen dit gemeentelijk project gaat het om de ruimtelijke procedure en het politiek-bestuurlijke besluitvormingsproces. Daarnaast is de TOP-locatie gemeentelijk eigendom waarbij het uitgangspunt is deze grond in opstal uit te geven.

Vanwege het Didam-arrest was de gemeente tijdelijk trekker/initiatiefnemer van het project en mede in dat kader in de lead voor de communicatie- en participatieaanpak (via een omgevingsadviesraad) en het deels voorbereiden van het te nemen ruimtelijk besluit (na vaststelling uitwerkingsvoorstel). Er is een openbare inschrijvingsprocedure gedaan in verband met de uitgifte van de grond. Resultaat van deze openbare inschrijvingsprocedure is een ontwikkelaar van de windturbines (Renewable Energy Factory; bekend gemaakt begin 2025). De ontwikkelaar is aangeschoven bij de omgevingsadviesraad en zal uiteindelijk de vergunning aanvragen (2025).

Uitvoeringsprogramma			Projectsite		
Energietransitie			Wind-op-Isselt		
Voortgang					
Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase
					3. Ontwerp (hoe)
Toelichting voortgang					

In januari 2025 is de openbare selectieprocedure voor de gronduitgifte afgerond. Hierin is samen opgetrokken met het Waterschap Vallei en Veluwe, die in een verklaring heeft aangegeven op welke wijze zij de locatie op de RWZI beschikbaar stelt voor het plaatsen van één windturbine. De geselecteerde ontwikkelaar is Renewable Energy Factory geworden. De ontwikkelaar bereidt zich sindsdien voor op de vergunningsaanvraag.

De participatie loopt via een omgevingsadviesraad (OAR). Zij komen elke 5 weken bijeen en zijn nu een jaar onderweg. De OAR zal voor 1 oktober 2025 een omgevingsconvenant opleveren, waarin zij de afspraken met de ontwikkelaar vastleggen. De OAR is in gesprek over de afspraken met de ontwikkelaar voor het convenant. Ook is de OAR ondersteund met verschillende experts op deelonderwerpen om hen te helpen bij het versterken van hun kennispositie.

De concept nieuwe landelijke normen voor windturbines zijn eind 2023 gepubliceerd. In januari 2025 is bekend geworden dat de definitieve normen nog op zich zullen laten wachten en de ingang hiervan voor onbepaalde tijd is uitgesteld. De normen zullen dus niet 1 juli 2025 ingaan. Het college heeft in een RIB duidelijkheid geboden over hoe we hiermee omgaan voor Wind op Isselt: we houden vast aan de conceptnormen zoals die ook gehanteerd zijn in het uitwerkingsvoorstel.

Wat betreft tijd: vergunningverlening voor 1 januari 2025 (zoals in de RES gecommiteerd) is niet gelukt.

Volgens huidige planning start het proces van vergunningverlening in oktober 2025, waarbij het vergunningproces begin 2026 afgerond is.

	Financiën		
	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	0	0	0
Realisatie	447	386	61

Eventuele toelichting op subsidies	Alle uitgaven voor dit project worden gedekt uit het uitvoeringsbudget van het programma Energietransitie. Er is geen startbudget toegekend aan Wind op IJssel. Wel worden de kosten voor ambtelijke inzet grotendeels gedekt uit de CDOKE-gelden. Tot nu toe is € 446.468 uitgegeven (vanaf 2019). Dit alles is exclusief interne uren, maar inclusief ruimtelijke onderzoeken en extern advies t.b.v. OAR en gronduitgifte. De verwachte te maken kosten voor 2025 zijn hoger dan ingeschat, vanwege onder andere inzet van strategische advisering ter ondersteuning van het projectteam en het langer doorlopen van het proces van de OAR waardoor er langer kosten worden gemaakt voor de externe begeleiding hiervan. Er worden kosten verhaald (€ 449.970) via de kostenverhaalbijdrage in de anterieure overeenkomst met de ontwikkelaar.

Risico's			
Actueel risico	Beheersmaatregel	Risicocategorie	
		Vorige rapp.	Huidige rapp.
Conceptnormen in huidige vorm blijven bestaan, waarbij de afstandsnorm een zware motivering tot afwijken vergt van de ontwikkelaar.	Inzicht krijgen in de mogelijke motivering in het kader van de vergunningverlening en eventueel externe kennis inhuren.		
Windturbines blijven een beladen onderwerp. We zien dat het project de nodige maatschappelijke reuring veroorzaakt en persaandacht krijgt.	Er is een gedegen communicatie- en participatieaanpak opgesteld. Daarin is weergegeven hoe hier mee om te gaan. De omgevingsadviesraad is een manier om omwonenden en belanghebbenden veel invloed te geven.		
Het is een complex ruimtelijk project en staat onder invloed van landelijke maatschappelijke discussie en ontwikkelingen die ook weerslag hebben op het lokale proces waardoor het tijdsintensief is.	In goede samenhang met andere projecten en zorgvuldig en proactief over het project communiceren. Daarnaast is er veel contact met belanghebbenden via de omgevingsadviesraad. Het in mei 2024 genomen raadsbesluit over het uitwerkingsvoorstel en de raadsinformatiebrieven van april en juni 2025 geven duidelijkheid aan de omgeving over het vervolgproces.		
Conceptnormen windturbines worden niet van kracht 1 juli 2025, waardoor oude normen formeel van kracht blijven (voor twee of minder windturbines).	We houden de conceptnormen aan conform de uitgangspunten in het uitwerkingsvoorstel.		
Wind op IJssel is het eerste windproject binnen gemeente Amersfoort. Bovendien is de rol van de gemeente (tijdelijk) veranderd naar die van initiatiefnemer. Voor zowel de aansturende als de uitvoerende collega's van het project op verschillende disciplines is het onderwerp 'windenergie' relatief nieuw.	Naast het inschakelen van externe kennis waar nodig, komt het bredere interne projectteam regelmatig bijeen. Inmiddels is de beoogd ontwikkelaar geworven en heeft de gemeente niet langer (tijdelijk) de rol van initiatiefnemer.		
Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum			

- Link naar raadsvoorstel en -besluit Uitwerkingsvoorstel Wind op Isselt d.d. 28 mei 2024:
<https://amersfoort.notubiz.nl/document/14209931/1/Raadsvoorstel+en+-besluit+Uitwerkingsvoorstel+Wind+op+Isselt>
- Link naar Uitwerkingsvoorstel d.d. 28 mei 2024:
<https://amersfoort.raadsinformatie.nl/document/14155507/1>
- Link naar Collegebericht Start openbare selectieprocedure voor de gronduitgifte Wind op Isselt, sept. 2024:
<https://amersfoort.notubiz.nl/modules/8/Collegeberichten/968548>
- Link naar Collegebericht Gunningsbeslissing openbare inschrijvingsprocedure Wind op Isselt, dec. 2024:
<https://amersfoort.notubiz.nl/modules/8/Collegeberichten/996986>
- Link naar Collegebericht Ontwikkelaar bekend, jan. 2025:
<https://amersfoort.notubiz.nl/modules/8/Collegeberichten/1010042>
- Link naar Raadsinformatiebrief Vervolgproces Wind op Isselt, apr. 2025:
<https://amersfoort.notubiz.nl/modules/5/Raadsinformatiebrieven/1032642>
- Link naar Raadsinformatiebrief Vervolg Wind op Isselt, juni 2025:
<https://amersfoort.notubiz.nl/modules/5/Raadsinformatiebrieven/1058204>

Fietsveilig Westzijde Amersfoort

Scope

In het coalitieakkoord 2022-2026 is opgenomen dat wordt gestopt met de Westelijke Ontsluiting maar dat wordt doorgegaan met diverse verbeteringen voor fietsers, voetgangers en de hulpdiensten. De tekst uit het coalitieakkoord is vervolgens vertaald naar een set maatregelen die op 14 maart 2023 door het college zijn vrijgegeven voor inspraak. De inspraak over de maatregelen heeft vervolgens geleid tot het raadsbesluit van 23 april 2024 waarin besloten is dat het project in drie aparte deelprojecten uiteen valt, noord, midden en zuid.

Uitvoeringsprogramma			Projectsite		
Mobiliteitstransitie					
Voortgang					
Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase
					2. Definitie (wat)
Toelichting voortgang					

Alle drie de deelprojecten hebben een eigen planning.
De voorbereidingswerkzaamheden voor deel noord zijn gestart.
Deel zuid zit nog in de definitiefase.
Voor deel midden loopt een quickscan.

Financiën			
	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	0	0	0
Realisatie	0	0	0
Eventuele toelichting op subsidies	32,5 miljoen wordt door het Rijk gedekt, 8,1 miljoen door de gemeente en 8,1 miljoen door de provincie. De rijksbijdrage en de gemeentelijke bijdrage zijn gedekt.		

Risico's			
Actueel risico	Beheersmaatregel	Risicocategorie	
		Vorige rapp.	Huidige rapp.
Het aantal varianten zorgt mogelijk voor vertraging in bestuurlijke besluitvorming.	Zorgvuldige onderbouwing en advisering		
Ernstige verkeershinder tijdens uitvoering	Vroegtijdig afstemmen Team Amersfoort Bereikbaar		
Niet verkrijgen provinciale subsidie als cofinanciering	Afstemming met provincie		

Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum

De quickscan voor deel Midden is inmiddels afgerond. Daar is de raad over geïnformeerd met Raadsinformatiebrief 2025-082. De volgende stap is een opstellen / cq actualiseren van een risico-analyse voor variant 1D (een viaduct voor fietsers en voetgangers en extra opstelstroken voor bussen bij de spoorwegovergang. De Provincie ziet te weinig regionale meerwaarde in deze oplossing en stellen daarom geen cofinanciering beschikbaar voor deel midden. De volgende stap is het uitvoeren van de risicoanalyse, die voert de gemeente samen met ProRail uit.

Wie hebben wij nodig?

Om de doelen van de gemeente Amersfoort te bereiken, werken we samen met externe partners, zoals marktpartijen, andere overheden, subsidiepartners, woningbouwcorporaties, non-profit organisaties, netbeheerders, netwerkorganisaties etc. We zoeken per doel en taak de meest passende samenwerking. Opgavegerichte samenwerking, daar waar die het meest doelmatig en effectief is. Dat kan betekenen dat we op verschillende vraagstukken in diverse verbanden samenwerken.

Naast het feit dat samenwerking met anderen noodzakelijk is vanuit een inhoudelijk oogpunt, is het punt van schaalgrootte in de samenwerking met het rijk steeds belangrijker. Om de opgaven in de stad te realiseren is financiële dekking van buiten erg belangrijk geworden.

Daarnaast heeft de gemeente in diverse verbonden partijen een bestuurlijk en financieel belang. Verbinding met deze partijen is een manier op een publieke taak uit te voeren.

Een overzicht van de verbonden partijen voor dit programma is hierna opgenomen.

Overzicht verbonden partijen

Voor meer informatie over de Verbonden Partijen, verwijzen wij u naar de [Paragraaf Verbonden Partijen](#).

Verbonden Partijen

- NV SRO
- Parkeren Amersfoort BV
- ParkeerService Coöperatie UA
- Grondexploitatiebedrijf Amersfoort B.V.
- Ontwikkelingsbedrijf Vathorst (OBV) Beheer BV

Wie krijgen subsidies?

De gemeente Amersfoort verstrekt subsidies met als wettelijk kader de Algemene subsidieverordening Amersfoort 2019 en de nadere subsidieregelingen. We verstrekken begrotingssubsidies, projectsubsidies en incidentele subsidies. De begrotingssubsidies voor dit programma zijn weergegeven in onderstaand overzicht.

Tabel: PS.01: Maximale begrotingssubsidie

NAAM INSTELLING	SOORT SUBSIDIE	ACTIVITEIT/DOEL	BEGROTING 2026

Voor dit programma zijn geen subsidies begroot.

Aan bovenstaande cijfers kunnen door instellingen geen rechten worden ontleend.

Welke reserves hebben we?

Tabel: PRE.01 Staat van reserves

Omschrijving	Saldo begin 2026	Storting 2026	Onttrekking 2026	Saldo begin 2027	Saldo begin 2028	Saldo begin 2029	Saldo begin 2030
1.1 Energietransitie							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Duurzame Stad	8.449	0	0	8.449	8.449	8.449	8.449
Totaal 1.1 Energietransitie	8.449	0	0	8.449	8.449	8.449	8.449
1.2 Grex en Ruimtelijke ordening							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Binnenstedelijke ontwikkelingen	40	0	0	40	40	40	40
Reserve Onderhoud monumentale panden	462	0	0	462	462	462	462
Reserve ontwikkeling langs Eem en Spoor	40	0	0	40	40	40	40
Reserve RISA	0	0	0	0	0	0	0
Reserve Vervangingsinvesteringen Ruimtelijke Ordening & Vastgoed	10.716	0	-74	10.642	10.567	10.493	10.419
Totaal 1.2 Grex en Ruimtelijke ordening	11.258	0	-74	11.184	11.109	11.035	10.961
1.3 Wonen							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Woningbouw	5.849	0	-500	5.349	5.349	5.349	5.349
Totaal 1.3 Wonen	5.849	0	-500	5.349	5.349	5.349	5.349
1.4 Mobiliteit							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Mobiliteitstransitie	2.000	0	-120	1.880	1.759	1.759	1.759
Reserve stedelijke voorzieningen	4.144	0	-112	4.032	4.032	4.032	4.032
Reserve VERDER	3.375	0	0	3.375	3.375	3.375	3.375
Reserve Vervangingsinvesteringen Mobiliteit	6.566	0	-278	6.288	6.010	5.732	5.454
Totaal 1.4 Mobiliteit	16.086	0	-511	15.575	15.177	14.899	14.621
TOTAAL	41.642	0	-1.085	40.557	40.085	39.733	39.381

* Met ingang van het begrotingsjaar 2024 wordt de reserve vervangingsinvesteringen toegerekend aan de verschillende programma's waarop dit betrekking heeft. Het beginsaldo 2026 is om die reden verdeeld over de programma's 1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening, 1.4 Mobiliteit, 2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen en 4.3 Bedrijfsvoering. Feitelijk is ook vanaf 2024 nog steeds sprake van 1 reserve vervangingsinvesteringen.

Toelichting

Reserve Binnenstedelijke ontwikkelingen

Deze reserve is een gemeentelijk fonds, waarmee snel en flexibel kan worden ingespeeld op de gewenste ontwikkelingen op het gebied van stimuleren van binnenstedelijke ontwikkelingen, zoals vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst met de provincie Utrecht.

Reserve Duurzame stad

Gemeenten spelen een sleutelrol in de uitvoering van het Klimaatakkoord. Op dit moment is er nog grote onduidelijkheid over de uitvoering en impact van het klimaatakkoord en de (on)mogelijkheden die er op de gemeente afkomen. In deze omstandigheden moet telkens worden afgewogen op welk moment middelen moeten worden ingezet, waarbij het voor een groot deel gaat over incidentele lasten voor bijvoorbeeld warmtenetten, duurzame mobiliteit, circulaire economie, energiebesparing en duurzame opwek van energie.

Reserve Mobiliteitstransitie

Het doel van de reserve is om incidenteel beschikbaar gestelde middelen te reserveren voor toekomstige uitgaven met betrekking tot de mobiliteitstransitie. Hieruit kunnen bijvoorbeeld projectkosten, stimuleringstegoeden voor deelmobiliteit en kosten voor benodigde (externe) adviescapaciteit gedekt worden.

Reserve onderhoud monumentale panden

Deze reserve is gevormd aangezien een aantal onderhoudsvoorzieningen op grond van uitspraken van de commissie BBV niet meer mogelijk waren. Bedragen uit die voorzieningen zijn overgeheveld naar een reserve 'voorziening onderhoud'. Zodra de meerjarenonderhoudsplannen weer actueel zijn kan (een deel van) de reserve weer opgeheven worden en het saldo weer overgeboekt naar de voorziening. Het bedrag in deze voorziening onder programma Omgeving is beschikbaar voor onderhoud aan monumentale panden.

Reserve Ontwikkeling langs Eem en Spoor

Het doel van de reserve is om incidenteel beschikbaar gestelde middelen te reserveren voor toekomstige grote uitgaven in het kader van de ontwikkeling van het gebied Langs Eem en Spoor.

Reserve Stedelijke voorzieningen

De reserve dient ter dekking van grootstedelijke investeringen, voortvloeiende uit het stadsperspectief. Deze reserve is in het leven geroepen ter dekking van grootschalige investeringen. De RSV bestaat uit de compartimenten bereikbaarheid en overig.

Reserve VERDER

De reserve is in het leven geroepen voor de dekking van de bijdrage aan Programma VERDER. In 2006 is Amersfoort (inclusief bijdrage vanuit Eemland) een verplichting aangegaan van € 22,2 miljoen als bijdrage aan Programma VERDER. Dit programma is opgezet voor regionale bereikbaarheidsprojecten voor in totaal € 500 miljoen, waarvan ruim € 116 miljoen voor projecten in de gemeente Amersfoort beschikbaar is.

Reserve Vervangingsinvesteringen Mobiliteit

Het doel van deze reserve is het creëren van een gesloten systeem van kapitaallasten voor een aantal specifiek aangewezen vervangingsinvesteringen op het gebied van Mobiliteit.

Reserve Vervangingsinvesteringen Ruimtelijke Ordening & Vastgoed

Het doel van deze reserve is het creëren van een gesloten systeem van kapitaallasten voor een aantal specifiek aangewezen vervangingsinvesteringen.

Reserve Woningbouw

Het doel van deze reserve is om bij te dragen aan het realiseren van de opgave voor woningbouw van de gemeente Amersfoort.

Welke voorzieningen hebben we?

Tabel: PV.01 Staat van voorzieningen

Omschrijving	Saldo begin 2026	Storting 2026	Onttrekking 2026	Saldo begin 2027	Saldo begin 2028	Saldo begin 2029	Saldo begin 2030
1.2 Grex en Ruimtelijke ordening							
<u>A. Onderhoudsegalisatie</u>							
Voorziening Onderhoud Cultureel Vastgoed	361	123	-177	306	20	11	78
Voorziening Onderhoud Gemeentelijke Eigendommen	2.074	526	-1.403	1.197	1.525	1.714	1.766
Voorziening onderhoud MFA's	2.876	997	-1.084	2.790	3.291	2.654	2.291
Totaal A. Onderhoudsegalisatie	5.311	1.645	-2.664	4.293	4.836	4.379	4.135
<u>C. Verplichtingen, verliezen, risico's</u>							
Voorziening Facilitair grondbeleid	8.009	0	0	8.009	8.009	8.009	8.009
Voorziening Grondexploitaties	12.437	0	0	12.437	12.437	12.437	12.437
Totaal C. Verplichtingen, verliezen, risico's	20.446	0	0	20.446	20.446	20.446	20.446
TOTAAL	25.757	1.645	-2.664	24.739	25.282	24.825	24.581

Toelichting

A. Onderhoudsegalisatie

Voorziening onderhoud MFA's

Het doel van deze voorziening is het gelijkmatig over de jaren verdelen van de kosten van groot onderhoud van de multifunctionele accommodaties (MFA's), bijvoorbeeld De Bron, De Laak en het Eemhuis.

Voorziening onderhoud Diverse Gemeentelijke Eigendommen

Het doel van deze voorziening is het gelijkmatig over de jaren verdelen van de kosten van groot onderhoud van diverse gemeentelijke eigendommen.

Voorziening Onderhoud Cultureel vastgoed

Het doel van deze voorziening is het gelijkmatig over de jaren verdelen van de kosten van groot onderhoud van het cultureel vastgoed.

C. Verplichten, verliezen, risico's

Voorziening Facilitair grondbeleid

Facilitair grondbeleid Deze voorziening is getroffen ten behoeve van verwachte verliezen binnen het facilitair grondbeleid. Het saldo heeft betrekking op de verliesvoorziening die voor het facilitaire deel van gebiedsexploitatie Hoefkwartier is getroffen.

Voorziening Grondexploitaties

Wanneer de verliesvoorziening van een grondexploitatie groter is dan de boekwaarde van de betreffende bouwgrond in exploitatie, dient het restant van de voorziening dat niet kan worden gesaldeerd, aan de passiefzijde van de balans onder de voorzieningen te worden gepresenteerd.

Welke investeringen doen wij?

Hieronder presenteren we een overzicht van de voorgenomen investeringen voor de komende jaren.

Tabel: PI.1.1 Geplande investeringen

					KAPITAALLASTEN			
	JAAR	INVESTERING (BRUTO)*	Bijdragen van derden	RISA	2026	2027	2028	2029
INVESTERING								
1.1 Energietransitie								
Geen investeringen								
Totaal 1.1 Energietransitie		0	0	0	0	0	0	0
1.2 Grondexploitaties en Ruimtelijke Ordening								
A. Gepland (oorspronkelijk)								
Investerings met een economisch nut								
Kunstgrasveld VV Hooglanderveen veld 4	2026	433	0	0	0	47	46	46
Toplaag veld 1 VV Hooglanderveen	2026	446	0	0	0	48	48	47
Toplaag veld 1 VV APWC	2026	446	0	0	0	48	48	47
Toplaag veld 1 VV KVVA	2026	446	0	0	0	48	48	47
Toplaag veld 1 VV CJVV	2026	446	0	0	0	48	48	47
Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	2026	6.131	0	0	0	291	289	288
Toplaag kunstgras Cobu Boys non infill	2027	425	0	0	0	0	46	45
Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	2027	5.340	0	0	0	0	254	252
Kunstgrasveld non-infill VOP	2028	478	0	0	0	0	0	1
Kunstgrasveld non-infill ASC Nieuwland	2028	478	0	0	0	0	0	51
Kunstgrasveld non-infill VV Hoogland	2028	478	0	0	0	0	0	51
Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	2028	7.035	0	0	0	0	0	334
Onderhoud OLV-Toren	2028	1.052	0	0	0	0	0	34
B. Gepland (aangepast planning)								
Investerings met een economisch nut								
Kunstgrasveld CJVV - veld 2	2026	461	0	0	0	50	49	49
Kunstgrasveld CJVV - veld 3	2026	439	0	0	0	47	47	47
Kunstgrasveld HC Eemvallei veld 1	2026	252	0	0	0	27	27	27
Kunstgrasveld HC Eemvallei veld 2	2026	252	0	0	0	27	27	27
AMHC vervanging velden	2027	781	0	0	0	0	84	83
Kunstgrasvelden AMHC	2026	762	0	0	0	82	81	81
Verv.inv.Maatschappelijk Vastgoed 2026	2026	22.560	0	0	0	733	729	725
Verv.inv.Maatschappelijk Vastgoed 2027	2027	22.281	0	0	0	0	724	720
Verv.inv.Maatschappelijk Vastgoed 2028	2028	69.957	0	0	0	0	0	2.274
Verv.inv.Maatschappelijk Vastgoed 2029	2029	38.266	0	0	0	0	0	0

Zwembad Hoogland	2029	16.786	0	0	0	0	0	0
<u>C. Nieuw</u>								
<u>Investerings met een economisch nut</u>								
MIP Sport - Velden en OR **	2026-2029	4.940	0	4.060	0	95	120	340
MIP Sport - Nieuwbouw **	2026-2027	5.410	0	5.410	0	103	175	174
Vervangingsinvesteringen kunstgrasvelden	2029	800	0	0	0	0	0	0
Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	2029	8.700	0	0	0	0	0	0
<u>Investerings met een maatschappelijk nut</u>								
Aanpassing OR Bosweg e.o. **	2025-2027	1.670	1.670	0	0	0	0	0
Aanpak Hoevelakense Bos **	2026-2027	1.000	0	1.000	0	4	47	47
Ecol. Verb. Colehorst-Schothorst en Malewetering **	2026-2028	7.224	2.224	5.000	0	15	23	238
Gemeentewerf **	2026-2027	5.500	0	0	0	8	41	41
Speelbos Grebbelinie **	2026-2027	2.775	775	2.000	0	9	95	94
Uitvoering Raamwerk LES 1e fase	2027	21.900	5.400	16.500	0	0	784	779
Vervolgfase cultuurpodia & stadhuislocatie **	2026-2027	3.000	0	3.000	0	11	98	97
Verplaatsing Brandweer	2027	28.700	15.790	12.910	0	0	420	417
Totaal 1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening		288.051	25.859	49.880	0	1.740	4.396	7.552
1.3 Wonen								
Geen investeringen								
Totaal 1.3 Wonen		0	0	0	0	0	0	0
1.4 Mobiliteit								
<u>A. Gepland (oorspronkelijk)</u>								
<u>Investerings met een maatschappelijk nut</u>								
Verv verkeersregelininstall 2026	2026	850	0	0	0	63	63	62
Verv verkeersregelininstall 2027	2027	850	0	0	0	0	63	63
<u>B. Gepland (aangepast planning)</u>								
<u>Investerings met een maatschappelijk nut</u>								
Fijnmazige fietsplan 2022	2026	1.395	0	0	0	66	66	65
Investerings grootschalige woningbouw LEeS	2026	11.161	0	0	0	530	527	523
Restbudget ruimte voetganger en fietser	2026	4.387	0	0	0	208	207	206
Cofinanciering Bo Mirt	2027	136.199	106.925	0	0	0	1.391	1.382
<u>C. Nieuw</u>								
<u>Investerings met een maatschappelijk nut</u>								
Aanpak Ongevalslocaties **	2026-2028	500	0	500	0	0	2	24
Fietspaden Veilig	2026-2028	500	0	500	0	0	2	0
Julianaplein	2026	2.300	1.500	800	0	26	26	26

Openbare ruimte Meridiaan 1e fase	2026	1.500	0	0	0	54	54	53
Uitbreiding doorfietsroutes **	2027-2029	900	0	900	0	0	2	5
Amersfoortsestraat **	2028-2029	9.000	0	9.000	0	0	0	190
Stationsstraat en Van Asch van Wijckstraat **	2028-2029	11.000	1.000	10.000	0	0	0	34
Totaal 1.4 Mobiliteit		180.542	109.425	21.700	0	948	2.401	2.632
Totaal 1. Programma Omgeving		468.593	135.284	71.580	0	2.689	6.797	10.184

* De bruto Investering betreft het vastgestelde kredietbedrag conform het Raadsbesluit.

** Enkele investeringen kennen een looptijd van meerdere jaren, dit vertaalt zich in oplopende kapitaallasten.

2. Programma Sociaal

Inleiding

In Amersfoort blijven we werken aan een inclusieve stad, waarin iedereen zichzelf kan zijn en niemand tussen wal en schip valt. Vanuit het Beleidskader Inclusieve Stad blijft een persoonlijke, compassievolle benadering het uitgangspunt. We investeren in preventie, met oog voor het versterken van de veerkracht van inwoners en gemeenschappen. We doen dit niet alleen, maar samen met partners en ervaringsdeskundigen. Dit vormt de basis voor ons in 2026 en de jaren daarna. Vanaf 2026 worden de eerder vastgestelde ombuigingen doorgevoerd. Met de betreffende partners in de stad bespreken we hoe de ombuigingen vanaf 2026 worden ingevuld.

Met het Uitvoeringsprogramma Meedoen en Rondkomen gaan we in 2026 door met het voorkomen, verminderen en verhelpen van bestaansonzekerheid. Dat gaat over meer dan financiële steun. Het gaat om het bieden van kansen, zodat mensen hun leven kunnen vormgeven zonder de constante druk van onzekerheid. Vertrouwen, maatwerk en samenwerking met partners en inwoners staan centraal. Een voorbeeld hiervan is het hervormen van de regelingen voor kinderen. We werken toe naar minder en eenvoudigere regelingen, meer keuzevrijheid en het vergroten van het bereik. Ook zetten we taalambassadeurs en laagdrempelig basisvaardighedenaanbod in de wijken in, zodat meer inwoners mee kunnen doen.

In 2026 voeren we wijkplannen sociaal in alle wijken en dorpskernen van Amersfoort uit en versterken we de pedagogische basis in de wijk. De wijkaanpak draagt bij aan een betere gezondheid en actieve deelname van inwoners. Tegelijk werken we aan meer focus en samenwerking binnen de sociale basisinfrastructuur. We betrekken daarbij de lessen uit de eerste drie wijken.

Gezondheid is en blijft een prioriteit. We bevorderen een gezonde leefomgeving, versterken de samenwerking met partners en bouwen aan vanzelfsprekende netwerken in de wijken. We richten ons daarbij nadrukkelijk op het terugdringen van gezondheidsverschillen tussen buurten en wijken,

en zetten gericht in waar de nood het hoogst is. Begin 2025 werd het Meerjaren Investeringsprogramma sport- en beweegaccommodaties vastgesteld in de raad. Daarmee hebben we meerjarenplan om ervoor te zorgen dat er voldoende kwalitatief goede sportvoorzieningen op de juiste plek in Amersfoort blijven bestaan of worden gerealiseerd. In 2026 starten de eerste renovaties en vervangingen van binnen- en buitensportaccommodaties en realiseren we nieuwe sport- en beweegplekken in de openbare ruimte. Daarnaast wordt eind 2025 de sport- en beweegnota vastgesteld, de basis voor de uitvoering in de komende jaren.

De druk op de maatschappelijk opvang blijft onverminderd hoog. De inflatie en de wooncrisis zorgen voor een toename van dakloosheid. Naast de bestaande voorziening voor maatschappelijke opvang realiseren wij een nieuwe voorziening voor maatschappelijke opvang in de binnenstad. We willen voorkomen dat met name inwoners die nog aan het begin van hun leven en ontwikkeling staan een beroep moeten doen op maatschappelijke opvang. We zetten daarom samen met woningcorporaties vol in op het begeleiden van jongeren naar passende huisvesting op basis van het principe ‘wonen eerst’.

Voor de transformatie van de jeugdhulp werken we de komende jaren, samen met onze partners (onderwijs, huisartsen, GGDrU, MetMaya, wijkteams), verder aan de acties zoals aangekondigd in de raadsinformatiebrief (juli 2025). Zoals het herijken van de regiovisie en het organiseren van een maatschappelijk debat (normalisering). Met de Taskforce wachtlijsten jeugdhulp zijn we samen met onze partners afgelopen zomer begonnen om de wachtlijsten verder terug te dringen. Daar gaan we in 2026 mee verder. Want geen enkel kind zou op een wachtlijst mogen belanden als het echt mentaal of emotioneel in de knel zit. Ieder kind verdient het om veilig, gezond en met vertrouwen in de toekomst op te groeien. In een omgeving waar liefde, stabiliteit en kansen vanzelfsprekend zijn. Als dat om wat voor reden dan ook niet lukt, moeten wij er staan, met passende hulp, op tijd, dichtbij, en samen met het gezin. Zodat we situaties kunnen verbeteren voordat ze verder escaleren. Vanuit die visie werken we samen in onze regio. Waarbij we allereerst willen dat mensen in hun eigen omgeving en netwerk, of met ondersteuning van wijkteams of welzijnswerk geholpen kunnen worden en als het echt nodig is goede jeugdhulp krijgen. Door op de juiste plekken te investeren voorkomen we zoveel mogelijk dat specialistische jeugdhulp nodig is. En zorgen we er voor dat jeugdhulp minder vaak wordt ingezet bij lichtere problematiek. Daarmee gaat de hulp naar de kinderen die dit het hardst nodig hebben.

Een van de initiatieven die we samen met het onderwijs hebben gerealiseerd, is de aanwezigheid van een social worker op school. Een aanpak die we de komende jaren voortzetten. Die aanpak is ook belangrijk om er voor te zorgen dat kinderen thuis komen te zitten en niet meer naar school gaan. Zoals in het Uitvoeringsprogramma Jeugd en Onderwijs 2025- 2026 is opgenomen, zetten we in op het in beeld krijgen van hoeveel kinderen in Amersfoort daadwerkelijk thuiszitten zonder hulp of een passende plek. En wat de redenen hiervoor zijn. Daarbij zetten we in 2026 extra in op het terugdringen van thuiszitters, werken we toe naar een eenduidig beeld van de problematiek en ontwikkelen we een integrale aanpak voor jongeren van 16-27 jaar in een kwetsbare positie. Ook werken we aan de duurzame borging van activiteiten gericht op het voorkomen van complexe scheidingen.

Dit jaar zal de gemeente de Regiodeal Vitale Wijken officieel ondertekenen, waarmee de cofinanciering voor het Omgevingsprogramma Wij Liendert definitief wordt. Met het programma werken we aan een toekomstbestendige wijk met meer kansen voor jeugd, gezinnen en werkzoekenden, meer groen, passende woningen en een uitnodigende openbare ruimte.

Veel Amersfoorters zetten zich wekelijks actief in als vrijwilliger. Van buurthuis tot sportclub of bij culturele activiteiten. Amersfoort kan niet zonder deze vrijwilligers. Door de coronacrisis is het aantal vrijwilligers gedaald. Dit neemt weer wat toe, maar is nog niet op het oude niveau. Naast de waardering voor de inzet blijven wij inzetten om vrijwilligers en organisatie te ondersteunen om het vrijwilligerswerk ook zo leuk mogelijk te houden. Naast vrijwilligerswerk zijn er ook veel

Amersfoorters die zich inzetten als mantelzorger. Het aandeel is al jaren stabiel. Veel mantelzorgers weten zich goed te redden. Toch is er ook een groot deel dat zich overbelast voelt. Wij vinden het belangrijk om ervoor te zorgen dat mantelzorgers niet uitvallen en burgers niet overvraagd worden. Daarom zorgen we voor passend dagactiviteitsaanbod voor ouderen, zetten we onze inzet op dementievriendelijke wijken voort en vertalen we de visie op jongerenwerk praktisch door in een uitvoeringskader dat we in 2026 met partners uitwerken.

Wij willen een overheid zijn die zij aan zij naast inwoners gaat staan om samen een stap vooruit te zetten. We hebben vertrouwen in onze professionals om te doen wat nodig is om problemen op te lossen en passende zorg en ondersteuning te bieden aan onze inwoners. We zorgen ervoor dat mensen snel en op een laagdrempelige manier geholpen kunnen worden. We stimuleren ontmoeting en activiteiten in de wijken. Per wijk wordt bekeken wat er nodig is. Vanzelfsprekend hebben inwoners zelf - bijvoorbeeld bij de toekenning van subsidies - een belangrijke stem in.

In onze regio Amersfoort willen we meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt helpen aan passend en duurzaam werk. Daarom werken we samen aan een toekomstplan voor het sociaal ontwikkelbedrijf Amfors. Het doel is om de ondersteuning beter aan te laten sluiten op wat mensen nodig hebben om mee te kunnen doen. Daarbij kijken we of Amfors in de toekomst breder ingezet kan worden: niet alleen voor mensen met een Wsw-indicatie, maar voor een grotere groep inwoners. Dit sluit aan bij de ambitie uit het coalitieakkoord om de infrastructuur van Amfors toekomstbestendig te maken. In 2025 neemt de raad een besluit over de uitgangspunten voor deze vernieuwde aanpak. Vanaf 2026 werken we deze toekomstbestendige infrastructuur uit in de arbeidsmarktregio en zetten we nadrukkelijk in op brede regionale samenwerking.

Daarbij kijken we ook naar jongeren die de overstap maken van school naar werk. Door uitvoering te geven aan de Wet van school naar duurzaam werk (1 januari 2026), willen we voorkomen dat zij uitvallen en hen begeleiden naar passende banen. Voor jongeren in een kwetsbare positie, zoals schulden en dakloosheid, gaan we door met ondersteuning via het Bouwdepot. De maandelijkse steun in de vorm van leef- en leergeld levert resultaat op, zo bleek ook onlangs uit het onderzoek van DRIFT waarover wij u in september 2025 hebben geïnformeerd. Naast werk zijn ook andere factoren belangrijk voor een goede overgang naar volwassenheid: een stabiele woonsituatie, een gezonde financiële basis, een sociaal netwerk en passende zorg ('de big 5'). We blijven hier in samenhang op inzetten.

We blijven bouwen aan een stad waar iedereen welkom is en zich veilig voelt. Discriminatie en uitsluiting op straat, op school of in het werk is ontoelaatbaar. Samen met inwoners, maatschappelijke partners en werkgevers zetten we stappen om de stad toegankelijker te maken. In de komende periode geven we onder meer uitvoering aan maatregelen om de openbare ruimte beter toegankelijk te maken, zoals het realiseren van meer openbare, toegankelijke toiletten. Actuele gebeurtenissen laten zien hoe belangrijk het blijft om onverminderd in te zetten om door te gaan met onze inzet om geweld tegen vrouwen aan te pakken en te voorkomen.

We zorgen voor een stevige keten van opvang tot integratie voor vluchtelingen en asielzoekers, werken we aan een actualisering van de Regenboogagenda, Inclusieagenda en Antidiscriminatieagenda, pakken we samen met Veiligheid straatintimidatie aan en stimuleren we met de subsidieregeling Diversiteit en Inclusie inwoners om zelf activiteiten te organiseren. Ook trainen we professionals in het voorkomen en de-escaleren van polarisatie en radicalisering.

Wat willen wij hoe bereiken?

Programma Sociaal

Wat willen we bereiken?

Inwoners hebben bestaanszekerheid

Toelichting:

We willen dat inwoners geen zorgen hebben over bestaanszekerheid. We proberen als gemeente zo goed mogelijk, binnen onze mogelijkheden, bij te springen in de gaten die het Rijk laat vallen. Stijgende en onzekere prijzen van energie, vervoer, wonen en voedsel drukken zwaar op een grote groep mensen. Te weinig financiële armslag om basisvoorzieningen te kunnen bekostigen, betekent leven in bestaansonzekerheid voor huishoudens en een minder weerbare samenleving. We willen inwoners zekerheden geven in een onzekere wereld. Zekerheid van voldoende en voorspelbaar inkomen, zekerheid van werk en mee kunnen doen in de maatschappij.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. We werken aan minder en eenvoudiger regelingen, meer keuzevrijheid en het vergroten van het bereik. Samen met het netwerk in de stad zetten we in op minder doorsturen van inwoners. Onze communicatie is toegankelijk en stigmavrij.
2. We werken aan toekomstbestendige infrastructuur voor het sociaal ontwikkelbedrijf in arbeidsmarktregio Amersfoort.
3. We werken toe naar een brede regionale samenwerking op de arbeidsmarkt.
4. We verbeteren de toegankelijkheid van het aanbod voor inwoners om hun basisvaardigheden te kunnen versterken door de samenwerking tussen organisaties in Amersfoort te versterken, Taalambassadeurs in te zetten, en begrijpelijk hierover te communiceren. We werken samen met scholen en kinderopvang om ouders te ondersteunen in de taalontwikkeling van hun kind én die van henzelf.
5. We geven uitvoering aan het regionale programma Van school naar duurzaam werk, waarbij jongeren toegang krijgen tot gevarieerde routes om te leren, werken of een combinatie daarvan, met de mogelijkheid om flexibel tussen deze routes te switchen.

Hoe kunnen we dit doel meten?

% inwoners dat in armoede leeft

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	3	2,7			2,7	

Bron:

Toelichting: Dit zijn huishoudens die na het betalen van vaste lasten (wonen, energie en zorg) te weinig geld over hebben voor noodzakelijke uitgaven zoals voeding. Sinds 2024 gebruikt CBS, samen met Nibud en SCP, deze nieuwe definitie van armoede. Daarom gebruiken we vanaf nu deze indicator in de begroting (ipv % huishoudens met risico op armoede).

Inkomenscijfers zijn gebaseerd op registratiecijfers van onder andere de Belastingdienst en lopen daardoor altijd achter.

We streven natuurlijk naar het terugdringen van armoede. Maar als gevolg van gestegen energielasten, inflatie etc. lijkt het meest realistisch om ernaar te streven dat het % inwoners dat leeft in armoede niet stijgt. Het gaat hier om ontwikkelingen die voor ons minder goed te beïnvloeden zijn.

% huishoudens met geregistreeerde problematische schulden

Realisatie cijfers	Streefcijfers

2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
6,9	7,4	8,2	8,3	8,2	8,2	

Bron:

Toelichting: Dit is bepaald met behulp van registraties over betalingsachterstanden bij: de Belastingdienst, de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO), het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB), de Sociale Verzekeringsbank (SVB), het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV), en voor eigen bijdragen Wlz/Wmo, bij BKR geregistreerde betalingsachterstanden en schuldregelingen, wanbetalers van de zorgverzekering, de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP) en bijstandsvorderingen.

Vanaf 2021 gebruikt het CBS een aangepaste definitie (toevoeging van bronnen en geen bijschattingen meer). Daarom ontbreken cijfers van vóór 2021, en verschillen cijfers over 2021, 2022 en 2023 van eerder gerapporteerde cijfers. Het streefcijfer 2024 was gebaseerd op de oude definitie.

Ook in landelijke cijfers zien we dat het aantal huishoudens met problematische schulden de afgelopen jaren flink is toegenomen. Landelijk gaat het in 2024 om ca. 9% van de Nederlandse huishoudens. Er zijn allerlei factoren die de toename van het aantal mensen met problematische schulden kunnen verklaren. De kosten van levensonderhoud zijn de afgelopen jaren flink gestegen, zoals de kosten van energie en boodschappen. Het bestaansminimum staat voor een grote groep huishoudens onder druk, blijkt uit onderzoek van o.a. de Commissie Sociaal Minimum. Ook zien we nog de gevolgen van de coronacrisis bij ondernemers. In de coronaperiode konden zij uitstel van betaling krijgen en zijn invorderingen en aanslagen tijdelijk stopgezet. Deze maatregelen inmiddels niet meer van toepassing.

Wat willen we bereiken?

Inwoners leven in gezondheid

Toelichting:

Gezondheid en vitaliteit van inwoners zijn van groot belang om mee te kunnen doen en een betekenisvol bestaan te kunnen leiden. Wij geven prioriteit aan een preventieve aanpak. Voorkomen is namelijk beter dan genezen. Hierbij hebben wij aandacht voor verschillen in gezondheid tussen inwoners en concentreren onze inzet hiervoor in de wijken waar dit het hardst nodig is. We stimuleren participatie, vergroten de gezondheidsvaardigheden en we faciliteren bewegen en sport. Daar hoort ook een groene, gezonde, toegankelijke, beweginguitlokkende en duurzame omgeving bij.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. We werken meerjarig aan de uitvoering van het IZA en GALA in het kader van het regionale Gezondheidsakkoord Samen Sterker: we versterken preventie, de samenwerking met de eerstelijnsgezondheidszorg en samenwerking met de GGZ.
2. We zetten de invoering van wijkplan sociaal in alle 9 wijken van Amersfoort voort net als de uitvoering en het leren van het wijkplan Kansrijk Liendert.
3. We gaan in 2026 verder met de uitvoering van het Meerjaren investeringsprogramma Sport. We voeren diverse projecten uit waaronder vervanging en renovatie van buitensport- en binnensportaccommodaties. Verder realiseren we sport- en beweegplekken in de openbare ruimte.
4. We brengen zo veel mogelijk Amersfoorters in beweging en we werken aan vitale sportclubs. We maken afspraken om cultuur, sport en bewegen meer in te zetten in het sociaal domein. Niet alleen als preventief middel, maar ook als waardevol instrument voor kinderen die bijvoorbeeld specialistische jeugdhulp nodig hebben.
5. In de transformatie jeugdhulp werken we in 2026, samen met onze partners (onderwijs, huisartsen, GGDrU, MetMaya, SWA), verder aan de acties zoals aangekondigd in de raadsinformatiebrief (juli 2025). Zoals het herijken van de regiovisie, het organiseren van een maatschappelijk debat (normalisering) en we gaan door met de Taskforce integrale aanpak wachtlijsten in de jeugdzorg, samen met genoemde partners.
6. In bijzondere situaties waar te lang onduidelijk is wie aan zet is (bijvoorbeeld onderwijs of jeugdhulp), zetten we de komende tijd extra in om impasses te doorbreken. We hebben hiermee ervaring en zetten dat nu extra kracht bij door tijdelijk extra middelen beschikbaar te stellen.

Hoe kunnen we dit doel meten?

% goed of zeer goed ervaren gezondheid bij volwassenen en senioren

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	76		77			

Bron:

Toelichting: Percentage van de bevolking (van 18 jaar en ouder) dat zijn of haar gezondheid als goed of zeer goed ervaart. Elke vier jaar wordt deze indicator gemeten in de gezondheidsmonitor van de GGD-regio Utrecht. Behalve in 2022, toen was er na twee jaar een extra coronamonitor. Het betreft hier een cijfer gebaseerd op een steekproef.

In 2028 zal opnieuw de ervaren gezondheid van volwassenen en senioren gemeten worden. Daarom ontbreken streefcijfers voor 2025, 2026 en 2027.

Wat willen we bereiken?

Inwoners hebben gelijke kansen om hun talenten te ontwikkelen en ontplooien.

Toelichting:

Kansengelijkheid in het onderwijs is voor ons het uitgangspunt. Inwoners krijgen van jongs af aan de ruimte en gelegenheid om zich te ontwikkelen tot competente en weerbare volwassenen. We stellen hen in staat op te groeien in een veilige en stimulerende (thuis)omgeving waarin zij hun talenten kunnen ontwikkelen en ontplooien. Dat legt de basis voor een leven lang leren en het vermogen om je te ontwikkelen in elke fase van je leven.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. We geven uitvoering aan het UPJO 2025-2026. In 2026 herijken we het UPJO.
2. Voor een stevige pedagogische basis in alle wijken investeren we in de school en kinderopvang als vind- en werkplaats, bijvoorbeeld door de inzet van sociale workers en jongerenwerkers op school, het realiseren van Onderwijs en Specialistische Jeugdhulp (OSJ's), het stimuleren van integrale kindvoorzieningen en het faciliteren van huiswerkbegeleiding in het po. We leggen hierbij de link met het wijkplan sociaal.
3. We ontwikkelen interventies voor de mentale gezondheid van jongeren en pakken samen met partners de thuiszittersproblematiek aan.
4. We realiseren een samenhangend aanbod aan opvoedondersteuning (v.a. zwangerschap tot 18 jaar) dat aansluit bij de behoefte van ouders. Het aanbod varieert van individueel tot collectief, van licht en laagdrempelig tot gespecialiseerd en van digitale informatie tot huisbezoek en het voorkomen van complexe scheidingen in samenwerking met relevante partners.
5. We rusten schoolgebouwen beter toe op de toekomst door in samenspraak met de Coöperaties Samenfoort PO en VO te bouwen aan frisse en energie neutrale multifunctionele schoolgebouwen. De herijking van de samenwerkingsafspraken 2023-2026 wordt in 2026 opgeleverd.
6. We maken meer collectieve (inhoudelijke en financiële) en domeinoverstijgende afspraken om specialistische hulp te verminderen, administratielast te verminderen en versterken de integrale aanpak voor kwetsbare jongeren van 16-27 jaar.
7. We onderzoeken hoe we een impuls kunnen geven aan de voor- en vroegschoolse educatie, bijvoorbeeld door de startleeftijd te verlagen van 2,5 naar 2 jaar.

Hoe kunnen we dit doel meten?

% voortijdig schoolverlaters

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1,6	2,4	2,3	2,1	1,5	2,1	

Bron: DUO

Toelichting: Voortijdig schoolverlaten proberen we te voorkomen. Amersfoort heeft over het schooljaar 23/24 met 2,1% een iets positiever resultaat in vergelijking met het landelijk cijfer waar het gemiddelde 2,3% is.
Landelijk is het beeld dat jongeren meer blijven uitvallen door motivatie-, studiekeuze- en multi-problematiek als gevolg van de coronaperiode. Actuele cijfers worden gepubliceerd op Dashboards vsv en jikp (www.informatieproducten.duo.rijkscloud.nl/public/dashboardvsvopen/).

De indicator staat op www.waarstaatjegemeente.nl bij de indicatoren uit het Besluit Begroting en Verantwoording die het Rijk verplicht stelt in de Begroting.

% jongeren 0-23 jaar met Jeugdzorg

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
9,9	11	11,3	11,2	10	10,5	

Bron: CBS

Toelichting: Deze indicator is gebaseerd op de Amersfoortse jongeren tot en met 22 jaar die jeugdzorg ontvingen in het eerste halfjaar van het betreffende jaar.
De cijfers vanaf 2021 zijn niet goed vergelijkbaar met voorgaande jaren door een trendbreuk in de cijfers van het CBS en door gewijzigde aanlevering van Amersfoortse wijkteamcijfers. Daardoor worden vanaf 2021 meer jongeren met jeugdzorg meegenomen in de cijfers.

In het kader van de Hervormingsagenda van de Jeugd 2023 is het streven om jeugdhulp beschikbaar te houden voor jeugdigen en gezinnen in de meest kwetsbare situaties. Amersfoort sluit aan bij de activiteiten op deze Hervormingsagenda wat zal leiden tot het beperken van de reikwijdte van de jeugdhulp en daarmee tot een daling van het aandeel jeugdigen dat gebruik maakt van specialistische jeugdhulp. We streven naar minder noodzakelijke jeugdhulp dan bij andere gemeenten met 100.000-300.000 inwoners.

De realisatiecijfers over het gebruik van zorg ijlen sterk na. Halfjaarlijks worden de cijfers geactualiseerd op de landelijke monitor www.waarstaatjegemeente.nl. Het meest recente cijfer is een voorlopig cijfer. Cijfers van voorgaande jaren waren ook voorlopig. Hierdoor kunnen definitieve cijfers van voorgaande jaren verschillen van eerder gerapporteerde (voorlopige) cijfers.

In 2024 zijn we in de regio Amersfoort gestart met een grote verandering in de jeugdhulp. We hebben sinds 1 januari 2024 de specialistische jeugdhulp ondergebracht in één organisatie, MetMaya www.metmaya.nl. Met één partij kunnen we goede afspraken maken en samenwerken aan betere en snellere jeugdhulp voor de kinderen die dat het hardst nodig hebben. Dat betekent dat er hard wordt gewerkt aan de implementatie van de nieuwe werkwijze, de opbouw van MetMaya en de transformatie van de jeugdhulp in onze gemeenten. De transformatieopgave uit de regiovisie is onderdeel van de opdracht van MetMaya en sluit aan op de transformatieopgave van het lokale veld.

Het jaar 2024 was een overgangsjaar waarin vanwege zorgcontinuïteit veel jeugdigen hun lopende trajecten nog afmaakten bij (p*q) aanbieders waar zij hun traject voor 1 januari 2024 waren gestart. Om deze reden zagen we in 2024 nog geen verdere daling van het aantal en gebruik van jeugdhulp. Tegelijkertijd zien we dat de intensiteit en duur van jeugdhulptrajecten toeneemt. Hier zal in de komende jaren ook op gestuurd worden vanuit de transformatieopdracht van MetMaya. Hoewel ons beleid gericht blijft op het terugdringen van het aantal jongeren in de jeugdzorg, ligt het streefcijfer voor 2026 hoger dan in 2025. Dit is het gevolg van de hogere realisatie in voorgaande jaren, waardoor een lager streefcijfer op dit moment niet haalbaar is.

Wat willen we bereiken?

Inwoners ontmoeten elkaar en zien naar elkaar om

Toelichting:

Amersfoorters zetten zich in voor elkaar. Dat betekent dat zij op elkaar letten, oog hebben voor elkaar, elkaar helpen en zich inzetten voor anderen. Het sociale hart van Amersfoort - met de vele vrijwilligers en organisaties - is en blijft zichtbaar en voelbaar. Om de sociale cohesie tussen onze inwoners te bevorderen willen we dat er zowel binnen als buiten voldoende ontmoetingsplekken zijn. We bekijken per wijk wat er nodig is zowel voor ontmoeting binnen als buiten. De sociale basisinfrastructuur en iedereen die daar actief in is, vormen de ruggengraat en dragen bij aan de veerkracht van onze samenleving. Wij hebben niet alleen aandacht voor voorzieningen, maar stimuleren en ondersteunen juist ook informele netwerken en burgeractiviteiten die gericht op zijn het vormgeven van betekenisvolle relaties tussen inwoners.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. We blijven werken aan een dementievriendelijke gemeente, met aandacht voor de behoeften in de wijken.
2. We zorgen voor een passende aanbod van dagactiviteiten, die bijdragen aan het welzijn en de kwaliteit van leven van ouderen.
3. Voor de inzet van het jongerenwerk is een uitvoeringskader opgesteld. Samen met partijen in de stad geven wij uitvoering aan dit kader. De visie op jongerenontmoetingsplekken werken wij verder uit.
4. Op basis van ervaringen en evaluatie worden de nieuwe regelingen voor ontmoeting, activiteiten en lichte ondersteuning uitgevoerd zodat ze aansluiten bij de behoeften in de wijken. We verkennen de mogelijkheden om ook in de beschikbare budgettaire ruimte flexibel te kunnen blijven inspelen op de verschillende behoeften. Om zo, waar nodig, financieel maatwerk te bieden.
5. We actualiseren het Fraudebeleidskader (sociaal domein breed).

Hoe kunnen we dit doel meten?

Schaalscore sociale cohesie

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
6,3		6,3		6,5		6,7

Bron: Stadspeiling

Toelichting: Het kengetal sociale cohesie (ook wel sociale samenhang) wordt 1x in de twee jaar gemeten. Het is berekend op basis van de mening van inwoners over vier stellingen: de mensen in deze buurt kennen elkaar nauwelijks, de mensen gaan in deze buurt op een prettige manier met elkaar om, ik woon in een gezellige buurt waar veel saamhorigheid is, en ik voel mij thuis bij de mensen die in deze buurt wonen. De score varieert van 0 (=geen samenhang) tot 10 (=veel samenhang). Het betreft hier een cijfer gebaseerd op een steekproef. In wijken waar de sociale cohesie lager is dan in Amersfoort gemiddeld streven we ernaar het verschil met het gemiddelde te verkleinen en deze richting hetzelfde niveau te brengen als in wijken waar de sociale cohesie hoger is. In de wijken met een hogere sociale cohesie proberen we dit zo te houden.

In het najaar van 2025 zal opnieuw het kengetal sociale cohesie gemeten worden. Daarna wordt dit weer gemeten in het najaar van 2027. Daarom ontbreekt een streefcijfer voor 2026.

Wat willen we bereiken?

Inwoners kunnen zichzelf zijn en doen mee naar vermogen op de manier die bij ze past.

Toelichting:

Amersfoort is een inclusieve stad. Iedereen is welkom in Amersfoort en moet zich veilig (kunnen) voelen, ongeacht leeftijd, achtergrond, geloof, afkomst, beperking, LHBTIQA+ of seksuele geaardheid. Iedereen doet mee op de manier en in de mate die het beste bij je past, en we proberen polarisatie en segregatie te voorkomen. Mensen zijn verschillend en daarom kan meedoen voor iedereen wat anders betekenen. We ondersteunen en stimuleren meedoen naar vermogen en bevorderen de regie die ieder op zijn leven heeft. Meedoen is geen strak keurslijf waar iedereen zich in moet voegen. Om mee te kunnen doen is ook ruimte nodig, om te vinden wat bij je past of om zelf invulling te geven aan meedoen.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. We realiseren kwalitatief en kwantitatief goede opvang en huisvesting van vluchtelingen en asielzoekers, inclusief voorzieningen.
2. We creëren een stevige keten van asielopvang tot integratie door te zorgen voor een duidelijke en ondersteunende route vanaf de opvangfase tot volwaardige participatie, met aandacht voor zelfredzaamheid en maatwerk vanaf dag één.
3. We werken aan een toegankelijke en inclusieve stad waar geen plaats is voor discriminatie, op welke grond dan ook. Er is extra inzet op de aanpak van straatintimidatie.
4. We stimuleren dialoog en bewustwording over thuisgevoel, lhbtqi+ inclusie en slavernijverleden en met relevante groepen waarmee we inspelen op maatschappelijke tendensen. De bestaande agenda's (Regenboogagenda, Inclusie-agenda toegankelijkheid en Anti-discriminatie agenda) worden geactualiseerd. We betrekken actief de gemeenschappen in de stad bij het organiseren van bijeenkomsten en met de subsidieregeling Diversiteit, inclusie en toegankelijkheid stimuleren we inwoners om zelf activiteiten te organiseren.
5. We trainen professionals zowel in als buiten het stadhuis in preventie van ongewenste polarisatie en radicalisering. Daarnaast bespreken we casuïstiek om bij polarisatie tijdig te kunnen de-escaleren en nazorg te bieden.

Hoe kunnen we dit doel meten?

% werkloosheid

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
4,4	3,3	3,6	3,8	3,5	3,6	
Bron:		CBS, Enquete Beroepsbevolking				
Toelichting:		Het percentage mensen zonder betaald werk dat op zoek is naar werk en beschikbaar is voor de arbeidsmarkt per 100 inwoners van 15 jaar tot AOW-leeftijd.				

% vrijwilligers

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
33		34		37		39
Bron:		Stadspeiling				

Toelichting:	Toelichting: Dit is gemeten onder een steekproef van alle inwoners van 16 tot 85 jaar. Het betreft het aandeel dat aangeeft de afgelopen 12 maanden actief geweest te zijn als vrijwilliger (onbetaald werk buiten het eigen huishouden). Algemene toelichting: Wij streven ernaar dat alle inwoners van Amersfoort zo goed mogelijk mee kunnen doen en zich, waar mogelijk, inzetten voor anderen in hun omgeving. Vrijwilligers zijn onmisbaar voor veel mensen in Amersfoort, voor ondersteuning, aanspraak, gezelschap, maar ook voor zaken als administratie en begeleiding van groepen. Zonder hen zijn veel activiteiten en ondersteuning voor inwoners niet mogelijk. De gemeente zet samen met welzijnsorganisatie Indebuurt033 in op het werven, behouden en waarderen van vrijwilligers. Indebuurt033 werkt in opdracht van de gemeente. Onder de naam Vrijwilligerscentrale033 zorgen we ervoor dat het werk van vrijwilligers makkelijker wordt gemaakt, met o.a. een vrijwilligersacademie voor trainingen, vrijwilligersvacaturebank, en verzekeringen. In het najaar van 2025 zal opnieuw het percentage vrijwilligers gemeten worden. Daarna wordt dit weer gemeten in het najaar van 2027. Daarom ontbreekt een streefcijfer voor 2026.

Wat willen we bereiken?

Inwoners leven zelfstandig, veilig thuis in hun eigen omgeving

Toelichting:

Inwoners van Amersfoort worden zoveel mogelijk ondersteund om zelfstandig te leven. We streven ernaar dat inwoners veilig zijn, thuis en in hun omgeving. En we investeren in het prettig samenleven in de straat, buurt of wijk.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. We realiseren een kwalitatief en kwantitatief goede maatschappelijke opvang. Hiervoor wordt onder andere een nieuwe voorziening gerealiseerd, die naast de al bestaande locatie wordt ingezet voor maatschappelijke opvang.
2. We werken toe naar een nieuwe contractering voor Wmo begeleiding en beschermd wonen. We gaan uit van langdurige contracten met een beperkt aantal aanbieders die in januari 2027 van start gaan.
3. Op basis van het nieuwe regionale contract voor de uitvoering van Veilig Thuis, jeugdbescherming en jeugdreclassering per 2026 en de daarbij behorende samenwerkingsovereenkomst met de 26 samenwerkende gemeenten in de regio, werken we aan de implementatie van het contractmanagement en de samenwerkingsafspraken met gecontracteerde partijen waaronder MetMaya en lokale uitvoeringspartijen, zoals de SWA.
4. We actualiseren samen met de regio de Regiovisie Thuis in de wijk 2021-2026 waarbij het uitgangspunt blijft dat inwoners met een ondersteuningsvraag zoveel mogelijk in hun vertrouwde omgeving passende begeleiding krijgen.
5. We gaan de huidige regiovisie Samen Werken aan de specialistische jeugdhulp actualiseren. We sluiten aan bij de landelijke richtlijnen en regionale afspraken in de uitvoering die doorlopen na 2026.

Hoe kunnen we dit doel meten?

% ouderen (70+) dat zelfstandig woont

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
94,4	93,9	93,8	93,7	94,1	94,2	

Bron: CBS

Toelichting: Het cijfer toont het percentage personen van 70 jaar en ouder dat in het betreffende jaar zelfstandig woont. Een persoon woont zelfstandig als hij of zij niet in een instelling (zoals een verpleeg- of verzorgingshuis) woont. In het programma Langer Thuis heeft het Rijk de ambitie opgenomen om ouderen te helpen in hun vertrouwde omgeving zelfstandig oud te worden met een goede kwaliteit van leven. Het aandeel zelfstandig wonende is in Amersfoort iets lager dan in andere gemeenten met 100.000 tot 300.000 inwoners (in 2024 was het aandeel daar 94,7% en in 2025 95%).

Het is niet mogelijk om hier eenduidig een oorzaak voor aan te wijzen, aangezien hier veel factoren invloed op hebben. Of mensen thuis kunnen wonen is afhankelijk van de intensiteit van de zorgvraag. Daarnaast kan bijvoorbeeld een onvoldoende sociaal netwerk of overbelasting/uitvallen van het netwerk/mantelzorgers een reden zijn niet meer thuis te kunnen wonen. We weten niet of laatstgenoemde factoren in Amersfoort anders zijn dan in andere gemeenten met 100.000 tot 300.000 inwoners, omdat hier geen recente cijfers over beschikbaar zijn.

% Wmo-ondersteuning

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
5,9	5,8	5,7	6,2	5,9	5,9	

Bron: CBS

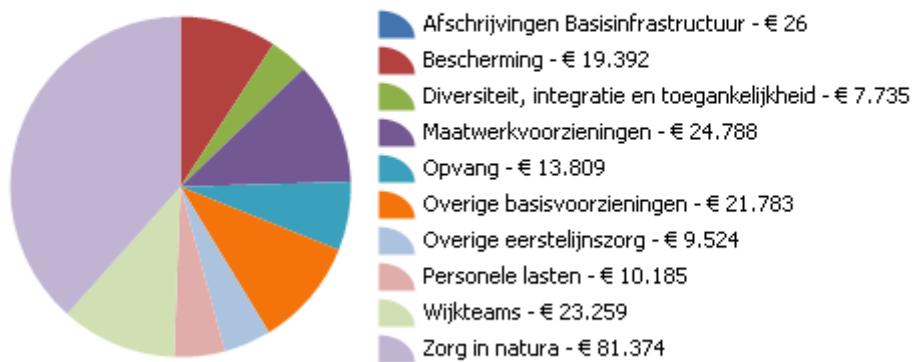
Toelichting: Deze indicator betreft het aantal inwoners met een WMO indicatie met maatwerkarrangementen in het eerste halfjaar van het betreffende jaar per 100 inwoners. Deze indicator komt uit het Besluit Begroting en verantwoording (BBV). De BBV indicatoren staan gepubliceerd op www.waarstaatjegemeente.nl. Hier staat het per 1000 inwoners. Onder gemeenten met 100.000 - 300.000 inwoners was het 6,8% in 2024.

We zetten ons in om mensen te ondersteunen om zo lang mogelijk zelfstandig thuis te kunnen wonen met het aanbieden van voorzieningen. Het toenemende aantal inwoners dat een beroep doet op de WMO zou kunnen samenhangen met onze inzet om ondersteuningsmogelijkheden kenbaar te maken en tevens zou de gestage vergrijzing van invloed kunnen zijn op het toenemende beroep op voorzieningen.

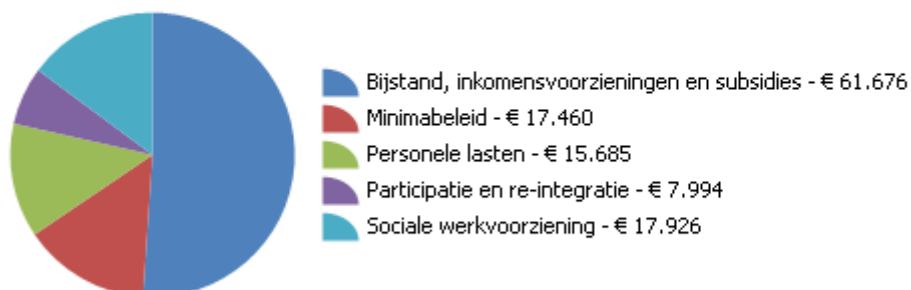
Het betreft halfjaar cijfers. Het meest recente cijfer is een voorlopig cijfer. Halfjaarlijks worden de cijfers geactualiseerd op de landelijk monitor www.waarstaatjegemeente.nl (onder Gemeentelijke monitor sociaal domein). Cijfers van voorgaande jaren waren ook voorlopig en zijn door na-ijlende verantwoording achteraf gaan dalen. Administratief zijn dossiers gecorrigeerd op basis van het werkelijke zorggebruik. Hierdoor kunnen definitieve cijfers van voorgaande jaren verschillen van eerder gerapporteerde (voorlopige) cijfers.

Wat mag het kosten?

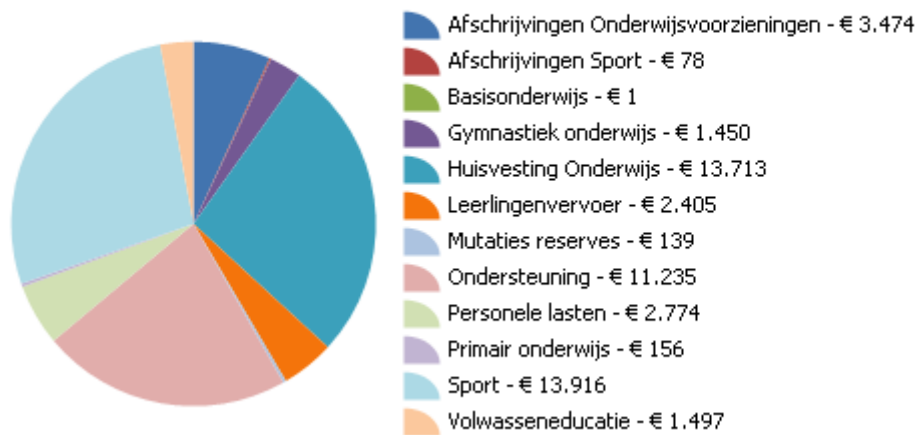
2.1 Sociaal Domein

2.2 Werk en Inkomen

2.3 Onderwijs en Bewegen

Tabel: PF.2.1 Financieel overzicht

PROGRAMMA	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
LASTEN EXCLUSIEF STORTINGEN IN RESERVES	-365.982	-390.901	-383.314	-374.666	-368.965	-369.096
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	-201.566	-215.205	-211.875	-207.473	-202.572	-204.690
2.2 Werk en Inkomen	-119.352	-124.722	-120.740	-117.127	-115.603	-113.568
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	-45.064	-50.974	-50.699	-50.066	-50.790	-50.838
BATEN EXCLUSIEF STORTINGEN IN RESERVES	99.806	87.467	86.562	79.908	82.777	82.777
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	24.479	12.552	12.015	6.076	8.942	8.942
2.2 Werk en Inkomen	65.916	65.364	65.032	65.034	65.035	65.035
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	9.411	9.551	9.515	8.798	8.800	8.800
SALDO EXCLUSIEF STORTINGEN IN RESERVES	-266.175	-303.433	-296.751	-294.757	-286.188	-286.321
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	-177.087	-202.652	-199.859	-201.397	-193.630	-195.749
2.2 Werk en Inkomen	-53.435	-59.357	-55.708	-52.093	-50.568	-48.533
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	-35.653	-41.424	-41.184	-41.267	-41.990	-42.039
STORTINGEN IN RESERVES	-6.059	-5.515	-139	-139	-136	-125
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	-4.744	-1.000	0	0	0	0
2.2 Werk en Inkomen	0	-2.385	0	0	0	0
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	-1.315	-2.130	-139	-139	-136	-125
ONTTREKKINGEN UIT RESERVES	5.000	3.849	1.943	64	64	64
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	1.793	934	693	64	64	64
2.2 Werk en Inkomen	1.650	2.100	1.250	0	0	0
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	1.557	815	0	0	0	0
SALDO MUTATIES RESERVES	-1.059	-1.666	1.804	-75	-72	-61
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	-2.951	-66	693	64	64	64
2.2 Werk en Inkomen	1.650	-285	1.250	0	0	0
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	242	-1.315	-139	-139	-136	-125
SALDO TOTAAL						
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	-180.038	-202.718	-199.166	-201.333	-193.566	-195.685
2.2 Werk en Inkomen	-51.785	-59.642	-54.458	-52.093	-50.568	-48.533
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	-35.411	-42.739	-41.324	-41.407	-42.126	-42.163
TOTAAL SALDO	-267.234	-305.099	-294.948	-294.833	-286.260	-286.381

Toelichting op afwijkingen

Tabel: PF.2.2. Afwijkingen tussen begroting 2025 en begroting 2026

PROGRAMMA	LASTEN	BATEN
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	-4.572	1.779
2.2 Werk en Inkomen	-7.216	3.567
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	-581	2.842
TOTAAL	-12.369	8.187

Samenvattend beeld

In de financiële analyses van de programma's worden de financiële afwijkingen die groter zijn dan € 0,3 miljoen toegelicht. In dit onderdeel geven we een samenvattend beeld bij de meerjarenbegroting 2026-2029 van het programma Sociaal.

Algemeen meerjarenbeeld 2026 en verder

In de meerjarenbegroting is het budget voor programma Sociaal vanaf 2026 € 6,7 miljoen lager dan in 2025.

Dit komt door:

Bedragen (x € mln.)	Deelprogramma 2.1	Deelprogramma 2.2	Deelprogramma 2.3	Totaal programma 2
Ombuigingen	8,4	2,9	0,7	12
Circulaires	-1,8	0,0	0,0	-1,8
Kadernota	-1,6	0,0	1,2	-0,4
Indexatie	-4,0	-1,6	-0,8	-6,4
Reserves	0,0	0,9	0,0	0,9
Overig	1,8	1,5	-0,9	2,4
TOTAAL	2,8	3,7	0,2	6,7

Ombuigingen

In totaal wordt op deelprogramma 2.1 € 8,4 miljoen omgebogen. In 2026 wordt € 5,2 miljoen van deze ombuigingen ten laste van 'beschermde wonen gebracht. Dit biedt een ingroepad (maatregel S19) waardoor andere ombuigingen in het sociaal domein later kunnen starten en goed voorbereid kunnen worden. Hoe het ingroepad er voor de verschillende ombuigingen uit ziet, is terug te lezen in de hieronder volgende toelichting op de mutaties.

Binnen deelprogramma 2.2 wordt in totaal een bedrag van € 2,9 miljoen omgebogen. Het grootste deel hiervan, € 2 miljoen in 2026, komt ten laste van het BUIG-budget (gebundelde uitkering voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud startende ondernemers)) en voor de inzet van loonkostensubsidie. We zetten in op maatregelen om zo veel mogelijk mensen aan het werk te helpen, wat een uitdaging is omdat

Amersfoort een relatief klein aantal uitkeringsgerechtigden heeft voor een stad van haar omvang. Deze maatregelen voeren wij nu al uit en zetten we verder door en hiermee beïnvloeden we de uitkeringslast. Niet door ons beïnvloedbaar is de inkomstenkant (wat ontvangen wij van het rijk). Dit is onder meer afhankelijk van de prestatie van Amersfoort ten opzichte van andere gemeenten (pas wanneer wij het beter doen dan andere gemeenten levert dat een voordeel op, het Rijk noemt dat “de prikkelwerking”). Hierdoor hebben wij het eindresultaat minder in eigen hand. Mocht het ombuigingsbedrag op de BUIG niet geheel behaald worden dan zullen wij hiervoor alternatieve ombuigingen in moeten zetten.

In totaal wordt op programma onderdeel 2.3 in 2026 € 0,7 miljoen omgebogen is ook hier gekozen voor een ingroeipad waardoor de ombuiging op de onderwijshuisvesting in 2027 start. Voor 2026 wordt deze ombuiging opgevangen binnen het budget beschermd wonen. In 2027 zal dit bedrag ten laste komen van programmaonderdeel 2.3

Circulaires

De mutaties hebben vooral betrekking op het budget voor jeugdhulp in Amersfoort. Enerzijds is het budget met €10,8 miljoen verlaagd als gevolg van de hervormingsagenda jeugd. Tegelijkertijd heeft het Rijk extra middelen beschikbaar gesteld mede op basis van het advies van de Commissie Van Ark, waardoor het totale budget voor jeugdhulp in Amersfoort in 2026 uiteindelijk iets hoger uitvalt namelijk € 1,2 miljoen. Een deel van dat extra geld is incidenteel (€ 7,8 miljoen), dus het is nog geen blijvende oplossing. Met deze aanpassing wil het Rijk ervoor zorgen dat het budget beter past bij de werkelijke kosten van jeugdhulp.

Kadernota

In de Kadernota 2026-2029 is aangekondigd dat de begroting van beschermd wonen meer in evenwicht gebracht zal worden met het verwachte uitgavenniveau. Dit betekent dat het deel waarvan wij voorzien dat wij dit - ook na de doordecentralisatie - structureel niet benutten voor beschermd wonen (€ 3 miljoen) in de Begroting 2026-2030 anders wordt ingezet. Daarnaast zijn er nog diverse andere mutaties als gevolg van de kadernota geweest, deze worden in de toelichting hieronder nader toegelicht.

Indexatie, reserves en overige

Jaarlijks worden budgetten geïndexeerd met het percentage dat wordt vastgesteld bij de kadernota (2,7% voor 2026). Daarnaast zijn er een enkele mutaties ten opzichte van 2025 in het gebruik van de reserves in deelprogramma 2.2 zoals in de toelichting te lezen is.

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,3 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Tabel: PA.2.1 Toelichting op de belangrijkste begrotingsmutaties

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025		LASTEN	BATEN	I/S
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen				
<u>Indexering, kostenverdeling en formatie aanpassingen</u>				
Dit betreft de indexering, kostenverdeling van personele lasten en formatieaanpassing van programma 2.1 voor de begroting van 2026.	-3.981			S
Bijlage: Kadernota 2026-2029				
<u>Ombuiging uitgaven voor personeel</u>				
In de meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op de uitgaven voor personeel. Dit bedrag betreft vanaf 2026 € 190.000 per jaar. Zie ombuigingsmaatregel S07. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028.	190			S
Bijlage: Kadernota 2025-2028				
<u>Technische correctie backoffice</u>				
Vanaf 2026 komen de kosten en opbrengsten van de backoffice zorgadministratie, die voorheen geboekt waren in programma 2.1, ten laste van de bedrijfsvoering. Dit betreft een budgetneutrale technische correctie.	513	-513		S
<u>Overheveling formatie wijkteamadministratie</u>				
De begroting 2026 is opgehoogd voor personele kosten als gevolg van de overname van de wijkteamadministratie.	-440			S
In de begroting is de verlaging van het budget van de wijkteam opgenomen als gevolg van het overhevelen van de formatie van de wijkteamadministratie naar de zorgadministratie.	494			S
Bijlage:				
Collegebesluit 1973443				

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
<u>Specifieke uitkering voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis (GALA)</u>			
Het budget wat in de begroting beschikbaar is voor GALA, is afgeleid van de beschikking die door het Rijk is afgegeven. Dit leidt in 2026 tot lagere baten van € 408.000 welke gecompenseerd worden door de lagere lasten vanuit de specifieke uitkering in 2026.	408	-408	I
<u>Areaalmutaties</u>			
Ten opzichte van het jaar 2025 is de verwachte groei van het aantal inwoners toegenomen. Dat leidt tot een aanpassing van de budgetten ten behoeve van de areaalontwikkelingen.	-328		S
<u>Realisering verplaatsing Scouting St. Jozef</u>			
Voor 2025 is een incidenteel bedrag beschikbaar gesteld voor het realiseren van de verplaatsing van Scouting St. Jozef. In 2026 komt dit budget te vervallen.	120		I
<u>Mutaties middelen Jeugdzorg</u>			
Vanuit de hervormingsagenda jeugd is het bedrag wat wij ontvangen vanuit het rijk voor jeugd aangepast. Deze middelen zijn incidenteel verwerkt in de begroting voor de jaren 2022 tot en met 2025. Ook had het kabinet Rutte IV besloten om naast de hervormingsagenda te besparen op jeugdzorg. Door de incidentele middelen en de aanvullende besparing, was in 2026 een scherpe daling van het jeugdbudget te zien van € 10,8 miljoen. Er zijn een aantal maatregelen genomen door het rijk om gemeenten deels te compenseren voor de stijging van de kosten van jeugdhulp. In de septembercirculaire 2024 is de aanvullende besparing die opgelegd is vanuit het kabinet Rutte IV weer teruggedraaid (€ 4,3 miljoen). Bijlagen: Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 Septemercirculaire-gemeentefonds-2024 Meicirculaire-gemeentefonds-2025	6.546		S
<u>Mutaties middelen Jeugdzorg</u>			
Naast bovenstaande structurele aanpassingen van het budget voor jeugdzorg heeft het Rijk besloten om een ingroeipad te hanteren voor de maatregelen uit de Hervormingsagenda, waardoor in 2026 en 2027 de begroting incidenteel hoger is. Voor 2026 is dit € 4,3 miljoen. Daarnaast is vanuit de meicirculaire 2025 een mutatie op het budget van jeugd gekomen naar aanleiding van de Commissie Van Ark. De helft van de tekorten uit het rapport van de Commissie komen voor rekening van het rijk, waardoor € 3,5 miljoen incidenteel wordt toegevoegd aan de begroting. Bijlage: Meicirculaire-gemeentefonds-2025	-7.748		I

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
<u>Ombuiging jeugd</u>			
In de meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op S06: Minder budget voor jeugdhulp. Dit gaat in 2026 om € 206.000 en loopt op tot € 755.000 in 2029. Zie ombuigingsmaatregel S06. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028. Bijlage: Kadernota 2025-2028	206		S
<u>Afloop incidentele middelen Opvang</u>			
Voor 2025 zijn er overhevelingsvoorstellen gedaan vanuit de jaarrekening 2021 en jaarrekening 2023 voor opvang. Deze budgetten lopen af waardoor er minder budget beschikbaar is in 2026 ten opzichte van 2025. Dit bestaat uit € 1,5 miljoen aan resultaat uit voorgaande jaren. Daarnaast is er € 529.000 minder beschikbaar voor Maatschappelijke Opvang vanuit het coalitieakkoord 2022-2026.	2.029		I
<u>Ombuiging diversiteit en inclusie</u>			
In de meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op de uitgaven van inclusie en diversiteit. Dit bedrag betreft vanaf 2026 € 43.000 per jaar. Zie ombuigingsmaatregel S10. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028. Bijlage: Kadernota 2025-2028	43		S
<u>Huishoudelijke hulp</u>			
De begroting voor huishoudelijke hulp stijgt in 2026 met € 545.000 doordat vanuit de septembercirculaire 2024 extra middelen zijn toegevoegd voor de nieuwe demografie-indexatie in de Wmo, waarmee rekening wordt gehouden met kostenontwikkeling en vergrijzing. Bijlage: Septembercirculaire-gemeentefonds-2024	-545		S

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
<u>Ombuiging eigen bijdrage</u>			
In de meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op de eigen bijdrage WMO. Dit bedrag betreft vanaf 2026 € 300.000 per jaar. Zie ombuigingsmaatregel S05. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028. Bijlage: Kadernota 2025-2028		300	S
<u>Ambulante begeleiding volwassenen</u>			
De begroting voor ambulante begeleiding volwassenen daalt in 2026 incidenteel met € 380.000 door een uitname vanuit het revolverend preventiefonds. Deze middelen zijn ingezet voor investeringen in preventie met het oog op toekomstige besparingen in specialistische zorg, waardoor in 2026 minder budget beschikbaar is. Bijlage: Kadernota 2025-2028	380		I
<u>Dagactiviteiten Volwassenen</u>			
In de meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op dagactiviteiten volwassenen. Dit gaat in 2026 om € 130.000 en loopt op tot € 150.000 in 2029. Zie ombuigingsmaatregel S07. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028. Bijlage: Kadernota 2025-2028	130		S
<u>Ombuiging Ambulante begeleiding volwassenen</u>			
In de meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op ambulante begeleiding. Dit gaat in 2026 om € 300.000 en loopt op tot € 330.000 in 2029. Zie ombuigingsmaatregel S07. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028. Bijlage: Kadernota 2025-2028	300		S
<u>Regio vervoer</u>			
In de meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op S07: Verlagen budget WMO. Dit gaat in 2026 om € 25.000 en loopt op tot € 69.000 in 2029. Zie ombuigingsmaatregel S07. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028. Bijlage: Kadernota 2025-2028	25		S

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
<u>Wonen, rollen en Vervoer (WRV)</u>			
In de meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op S07: Verlagen budget WMO. Dit gaat in 2026 om € 220.000 en loopt op tot € 410.000 in 2029. Zie ombuigingsmaatregel S07. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028. Bijlage: Kadernota 2025-2028	220		S
<u>Persoonsgebonden budget (PGB)</u>			
In de meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op persoonsgebonden budget. Dit gaat in 2026 om € 25.000 en loopt op tot € 81.000 in 2029. Zie ombuigingsmaatregel S07. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028. Bijlage: Kadernota 2025-2028	25		S
<u>Beschermd wonen</u>			
Conform de Kadernota 2026-2029 en zoals aangegeven in de jaarrekening 2024 is er sprake van lagere lasten bij Beschermd wonen. Deze is verwerkt in de begroting 2026-2029. Bijlage: Kadernota 2026-2029	3.000		S
<u>Mantelzorgcompliment</u>			
Conform de Kadernota 2026-2029 en zoals aangegeven in de jaarrekening 2024 is sprake van lagere lasten voor het Mantelzorgcompliment. Deze is verwerkt in de begroting 2026-2029. Bijlage: Kadernota 2026-2029	278		S
<u>Ombuiging Sociale wijkteams</u>			
In de meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op de sociale wijkteams. Dit gaat in 2026 om € 25.000 en loopt op tot € 400.000 in 2029. Zie ombuigingsmaatregel S02. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028. Bijlage: Kadernota 2025-2028	25		S

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
<u>Ombuiging Verslavingszorg</u>			
In de meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op de verslavingszorg. Dit bedrag betreft vanaf 2026 € 200.000. Zie ombuigingsmaatregel S08. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028. Bijlage: Kadernota 2025-2028	200		S
<u>Ombuiging transformatie van beschermd wonen naar beschermd thuis</u>			
In de meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op beschermd wonen. Dit bedrag betreft vanaf 2026 € 1.150.000. Zie ombuigingsmaatregel S04. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028. Bijlage: Kadernota 2025-2028	1.150		S
<u>CAO aanpassingen sociaal domein</u>			
Vanuit de kadernota 2025 zijn de CAO aanpassingen binnen het sociaal domein voor 2025 gedekt vanuit beschermd wonen. Vanaf 2026 is dit vanuit de algemene middelen gedekt, waardoor de middelen weer beschikbaar zijn voor beschermd wonen. Bijlage: Kadernota 2025-2028	-5.970		S
<u>Ombuigingen ten laste van beschermd wonen</u>			
In de meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om een aantal ombuigingen in het sociaal domein ten laste te brengen van beschermd wonen, om op die manier een ingroeipad te creëren. Dit betreft ombuiging S19: onderuitputting budgetten sociaal. Dit gaat in 2026 om € 5,2 miljoen en loopt af tot tot € 650.000 in 2029. Deze € 650.000 is structureel, het ingroeipad is incidenteel. Zie ombuigingsmaatregel S19. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028. Bijlage: Kadernota 2025-2028	5.200		I
<u>Verhoging inwoner/kindbijdrage GGDrU</u>			
Vanuit de Kadernota 2025 wordt in 2026 de verhoging inwoner/kindbijdrage GGDrU gedekt vanuit beschermd wonen. Bijlage: Kadernota 2025-2028	732		I

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
2.2 Werk en Inkomen			
<u>Ombuiging BUIG budgetten</u>			
In de meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op de bijstandsuitgaven. Dit bedrag betreft vanaf 2026 € 2,06 miljoen per jaar. Zie voornamelijk ombuigingsmaatregel S13. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028. Ook is al eerder een taakstelling opgenomen van € 400.000 op de lasten vanuit het programma 'Werken en Leren doen we samen' vanaf 2025. Er wordt extra ingezet op re-integratie en arbeidsparticipatie, om meer mensen aan het werk te helpen. Door met innovatieve projecten aan de slag te zijn willen we hiermee ook een positief effect realiseren op onze bijstandslasten en de opgenomen taakstelling realiseren.	2.062		S
Daarnaast zijn, voor het onderdeel Bijstand voor Zelfstandigen (BBZ) van de BUIG, de budgetten budgettair neutraal aangepast. Dit in het kader van realistischer ramen.	409	-409	S
<u>Ombuiging Re-integratietrajecten en eigen bijdrage RWA.</u>			
In de meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op de kosten inkoop re-integratietrajecten en eigen bijdrage RWA. Dit gaat in 2026 om € 350.000 en loopt op tot € 950.000. Zie ombuigingsmaatregel S13. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028 Bijlage: Kadernota 2025-2028	350	0	S
<u>Betaling rijksbijdrage aan Regionaal Sociaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort (RWA)</u>			
Een lager bedrag aan doorbetaling aan het RWA van de WSW (Wet Sociale Werkvoorziening) bijdrage die wij van het Rijk ontvangen. Deze bijdrage daalt, omdat er sinds de start van de Participatiewet geen nieuwe instroom meer mogelijk is in de WSW.	1.374		S
<u>Middelen arbeidsmarktregio 2026</u>			
Voor 2025 was een bedrag van € 2,1 miljoen aan incidentele regionale middelen, gedekt uit de reserve regionale participatiegelden, opgenomen voor de arbeidsmarktregio.	2.100		I
Voor 2026 wordt een bedrag van € 1,25 miljoen aan incidentele regionale middelen, gedekt uit de reserve regionale participatiegelden, opgenomen voor: 1) De aanpak van de jeugdwerkloosheid: € 250.000. 2) Het regionaal werkbedrijf: € 520.000 3) Regionale inzet voor gemeentelijke doelgroepen: € 480.000.	-1.250		I

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
Daarnaast zijn er vanuit het impulsbudget van het Rijk incidentele middelen beschikbaar gekomen voor de arbeidsmarktregio. Hierdoor kan de reserve onttrekking in 2026 lager zijn.	-827		I
<u>Ombuiging Transformatie inkomensbeheer</u>			
In de meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen met een transformatie van het inkomensbeheer. Dit wordt gedaan met behulp van de inzet van budgetbeheer en de inzet van het bouwdepot. Dit gaat in 2026 om € 200.000 en loopt op tot € 350.000 in 2029 op diverse onderdelen. Zie ombuigingsmaatregel S.G.. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028 Bijlage: Kadernota 2025-2028	200	0	S
<u>Ombuiging schuldhelpverlening</u>			
In de meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op de uitgaven voor de schuldhelpverlening. Dit gaat in 2026 om € 50.000 en loopt op tot € 120.000. Zie ombuigingsmaatregel S12. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028 Bijlage: Kadernota 2025-2028	50	0	S
<u>Indexering, kostenverdeling en formatie aanpassingen</u>			
In de meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op de uitgaven voor personeel. Dit gaat in 2026 om € 221.000 en loopt op tot € 566.000. Zie ombuigingsmaatregel S13. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028 Bijlage: Kadernota 2025-2028	221	0	S
<u>Indexering, kostenverdeling en formatie aanpassingen</u>			
Dit betreft de indexering, kostenverdeling van personele lasten en formatieaanpassing van programma 2.2 voor de begroting van 2026.	-1.563	0	S

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen			
<u>Indexering, kostenverdeling en formatieaanpassingen</u>			
Dit betreft de indexering van (personele) lasten, formatie-aanpassingen en de doorbelasting van personele lasten naar de (deel)programma's.	-800		S

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
<u>Ombuigingen buurtsportcoaches</u>			
In de meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op de inzet op buurtsportcoaches. Dit betreft vanaf 2026 € 345.000 per jaar. Zie ombuigingsmaatregel S16. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028. Bijlage: Kadernota 2025-2028	345		S
<u>Ombuigingen communicatiebudget sport</u>			
In de meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op het communicatie- en evenementenbudget sport. Dit betreft vanaf 2026 € 90.000 per jaar. Zie ombuigingsmaatregel S17. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028. Bijlage: Kadernota 2025-2028	90		S
<u>Ombuigingen subsidieregelingen sport</u>			
In de meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op de subsidieregelingen activiteiten en investeringen sport en bewegen. Dit betreft vanaf 2026 € 150.000 per jaar. Zie ombuigingsmaatregel S18. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028. Bijlage: Kadernota 2025-2028	150		S
<u>Ombuigingen volwasseneneducatie</u>			
In de meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op volwasseneneducatie. Dit betreft vanaf 2026 € 120.000 per jaar. Zie ombuigingsmaatregel S.I. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028. Bijlage: Kadernota 2025-2028	120		S
<u>Kapitaallasten</u>			
De kapitaallasten zijn lager geraamd in 2026 ten opzichte van 2025. Dit wordt veroorzaakt door de versnelde afschrijvingen in 2025 van € 815.000 welke in 2026 niet meer zijn opgenomen. Door de doordecentralisatie van de onderwijshuisvesting worden investeringen in schoolgebouwen gedaan door de opgerichte coöperaties van samenwerkende schoolbesturen. Indien het oude schoolgebouw wordt gesloopt en vervolgens vervangen door nieuwbouw wordt de nog aanwezige restwaarde op het oude gebouw versneld afgeschreven. Bijlage: Kadernota 2024-2027	815		I

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
<u>Onderwijshuisvesting</u>			
Hogere raming van de bijdrage aan coöperaties voor onderwijshuisvesting. De ingroei van het budget conform het raadsbesluit d.d. 26 maart 2019 bedraagt € 744.000.	-744		S
Daarnaast zorgt de afgesproken indexatie van de bijdrage aan de coöperaties, welke hoger is dan de gemeentelijke index, voor extra lasten van € 416.000. Bijlage:	-416		S
Raadsbesluit 26 maart 2019			
<u>Middelen Nationaal Programma Onderwijs (NPO)</u>			
Bij de besluitvorming over de jaarrekening 2023 is incidenteel een budget van € 385.000 overgeheveld naar 2025. Dit was incidenteel, waardoor in 2026 dit budget vervalt. Bijlage:	385		I
Bestemming rekeningresultaat 2023			
<u>Energielasten en vervanging inventaris Amerena</u>			
Vanwege onzekerheden in de hoogte van de energiekosten van dit zwembad is de afspraak dat SRO gecompenseerd wordt voor deze hogere lasten. In de Kadernota 2025-2028 is hiervoor eenmalig budget beschikbaar gesteld van 150.000.	150		I
Daarnaast is in de Kadernota 2024-2027 geld beschikbaar gesteld voor het vervangen van de inventaris van Amerena. Voor 2025 bedroeg dit € 210.000. Beide incidentele lasten zijn niet opgenomen in het jaar 2026. Bijlagen:	210		I
Kadernota 2025-2028			
Kadernota 2024-2027			

TOELICHTING OP DE RESERVEMUTATIES VAN BEGROTING 2026	LASTEN	BATEN	I/S
9. Mutatie reserves			
<u>Reserve Maatschappelijke Opvang</u>			
Onttrekking uit de reserve Maatschappelijke Opvang ten behoeve van een bijdrage aan de Pionier/Omnia conform Kadernota 2022-2025.		64	I
<u>Reserve vluchtelingen- inburgering</u>			
Om in 2026 over voldoende middelen te beschikken voor het onderdeel inburgering wordt er incidenteel € 350.000 geraamd. Dit wordt gedekt uit de reserve vluchtelingen.		350	I

TOELICHTING OP DE RESERVEMUTATIES VAN BEGROTING 2026	LASTEN	BATEN	I/S
<u>Reserve Regionale participatiegelden 2026</u>			
Voor 2026 wordt een bedrag van € 1,25 miljoen aan incidentele regionale middelen, gedekt uit de reserve regionale participatiegelden, opgenomen voor: 1) De aanpak van de jeugdwerkloosheid: € 250.000. 2) Het regionaal werkbedrijf: € 520.000 3) Regionale inzet voor gemeentelijke doelgroepen: € 480.000.		1.250	I
<u>Reserve vervangingsinvesteringen schoolgebouwen</u>			
De afboeking van de boekwaarden van schoolgebouwen uit de eerste periode van het Integrale Huisvestingsplan (i.v.m. buitengebruikstelling en vervangende nieuwbouw via de onderwijscoöperaties) heeft tot gevolg dat er de jaren ná deze afboekingen tot aan het einde van de oorspronkelijke afschrijvingstermijn een voordeel op kapitaallasten ontstaat. Dit voordeel storten we in deze jaren in de bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen (zie raadsbesluit van 24 maart 2020). In 2026 is deze storting geraamd op € 139.000. Bijlage: Raadsbesluit 24 maart 2020	-139		I
<u>Onttrekking reserve vluchtelingen</u>			
Voor de opvang van Oekraïense ontheemden is extra formatie benodigd. Deze extra formatie wordt gedekt uit de reserve Vluchtelingen.		279	I

Welke beleidskaders zijn er?

BELEIDSKADER	DATUM
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	
Beleidskader Amersfoort Inclusieve Stad	
Regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling	
Regiovisie Samen in de wijk	
Regiovisie specialistische Jeugdhulp	
Toekomstagenda Regionaal Werkbedrijf	
Fraudebeleidskader Sociaal Domein	
Regenboogagenda	
Anti-discriminatieagenda	
Agenda Toegankelijkheid	
Uitvoeringsprogramma Inclusieve Stad	
Amersfoort Inkoop jeugdhulp en wmo	
2.2 Werk en Inkomen	
Uitvoeringsprogramma Meedoen en Rondkomen	
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	
Uitvoeringsprogramma Jeugd en Onderwijs 2025-2026	
De sportnota Amersfoort in Beweging	
Het nationaal Sportakkoord - Sport verenigt Nederland	
Het lokaal sportakkoord - Sport- & Beweegakkoord van Amersfoort	
Meerjaren InvesteringsProgramma Sport	
Taal is van iedereen!	

Welke risico's lopen we?

Onderstaand de belangrijkste financiële risico's met een minimale benodigde weerstandscapaciteit van € 300.000,-.

Tabel: PRI.2.1 Financiële risico's programma Sociaal

Risico	Beheersmaatregel	Benodigde weerstands-capaciteit
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen		
Hogere zorglasten dan begroot door het onvoldoende kunnen behalen van de maatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd	Samen met de nieuwe contractpartner per 1 januari 2024 voor specialistische jeugdhulp MetMaya werken we verder hard aan de hervorming van de jeugdhulp. Het voortdurend monitoren en waar nodig inhoudelijk en financieel bijstellen van beleid en maatregelen teneinde de gewenste resultaten alsnog te behalen. Daarnaast zal strak monitoren op de afspraken met aanbieders de kans op overschrijdingen verkleinen.	2.713
De wet Omzetbelasting is in juli 2022 aangepast bij het onderdeel 'ter beschikking stellen van personeel'. De aangepaste regelgeving houdt een risico in dat (een deel) van (nieuw) ingekochte diensten in het sociaal domein (op termijn, namelijk bij ingang nieuwe contracten) BTW plichtig zouden kunnen worden waardoor de kosten van de ingekochte diensten aanzienlijk hoger uit zouden kunnen vallen.	Bij ingang van het nieuwe contract bij MetMaya (per 1 januari 2024 de nieuwe jeugdaanbieder), wordt zorgvuldig afgewogen op welke wijze de dienstverlening zodanig vorm gegeven kan worden dat dit risico, daar waar mogelijk, beperkt kan worden.	646
Wmo aanbieders die een beroep doen op de gemeente voor financiële ondersteuning bij het voordoen van (ondernemers) risico's.	Vanuit gemeente goed contact onderhouden met aanbieders om tijdig knelpunten te signaleren waardoor het mogelijk is eventueel bij te sturen.	537
In 2025 is met succes de aanbesteding maatschappelijke opvang afgerond en als gevolg een wijziging van aanbieder. Deze opent de nieuwe opvanglocatie in juli 2026. Indien dit proces vertraging oploopt, buiten de verantwoordelijkheid van de nieuwe aanbieder, of als er anderszins problemen ontstaan met de opvangcapaciteit als gevolg van de wisseling van aanbieder leidt dit tot minder opvangplekken.	Ligt voor een groot deel bij de contractpartner, gemeente heeft ook in rol in met name de opstart en mag daarin geen vertragende rol zijn. Daarnaast moeten er vanuit de gemeente moeten voldoende mogelijkheden worden gecreëerd voor eventuele alternatieve opvangplekken zodat er niet gedwongen naar duredere opvangplekken moet worden uitgeweken.	323
Stijgende lasten ondersteuning en zorg door (bovenmatige) autonome groei binnen de Wmo en Jeugdwet die niet tijdig wordt gesignaleerd.	Het bouwen van dashboards en monitoring samen met accountmanagement en datawarehouse om de trends en ontwikkelingen in de zorguitgaven te volgen. Verder is de verwachting dat in de loop van 2024 er meer taakgericht gewerkt gaat worden met een afbouw in het aantal aanbieders.	323

Risico	Beheersmaatregel	Benodigde weerstands-capaciteit
2.2 Werk en inkomen		
Sociaal domein, werk en inkomen Het risico is aanwezig dat het bijstandsvolume in Amersfoort negatief afwijkt van het landelijk gemiddelde. Dit zorgt voor lagere inkomsten dan waar in de begroting rekening mee is gehouden. Daarnaast staat geregeld de wijze waarop de middelen binnen de BUIG worden verdeeld landelijk ter discussie. Dit kan zowel een negatief als een positief effect hebben. Ook is er vanaf 2026 een taakstellende bezuiniging ingeboekt. Het risico is dat de aantallen minder afnemen dan nodig om dit te kunnen realiseren.	Er wordt voortdurend gekeken naar maatregelen om het bijstandsvolume terug te dringen. Daarnaast zal, indien aan de voorwaarden wordt voldaan, een beroep worden gedaan op de landelijke vangnetregeling.	442
Sociaal domein, werk en inkomen Door een blijvende hoge instroom van statushouders (verhoogde taakstelling) kan er een druk ontstaan op de re-integratiemiddelen omdat de kosten voor begeleiding van deze doelgroep op het gebied van participatie en werk toenemen.	Wij monitoren de ontwikkelingen en sturen, indien mogelijk, bij en leggen tijdig de keuzes hieromtrent voor aan het bestuur. Het is nog onduidelijk of en hoe we door het rijk gecompenseerd worden voor deze ontwikkelingen (verhoogde taakstelling). We volgen de landelijke ontwikkelingen op dit punt en zullen dit in verschillende overleggen (bijvoorbeeld VNG [Commissie Participatie, Schuldhulpverlening en Participatie], G40, Divosa) aan de orde brengen.	422
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen		
De geraamde bedragen voor onderwijshuisvesting gaan uit van energiezuinig en klasse B frisse scholen, maar niet van BENG en evenmin van ENG. Vanaf 1-1-2021 geldt in het Bouwbesluit 2020 de eis van BENG en daar moeten de Coöperaties Samenfoort PO en Samenfoort VO aan voldoen (BENG = Bijna Energie Neutrale Gebouwen; ENG = Energieneutraal/gasloos).	In de afspraken (raadsbesluit van 21 november 2017) is vastgelegd, zijn de Coöperaties financieel verantwoordelijk, ook voor het managen van risico's. Voor zover sprake is van risico's met gevolgen voor de uitvoering van het integraal huisvestingsplan komen die iedere 4 jaar bij de herijking aan de orde. Bij deze herijking is hebben partijen (gemeente) de mogelijkheid om het huisvestingsplan aan te passen en daarmee de mogelijkheid de kosten te beïnvloeden.	584
Netcongestie: Extra kosten als gevolg van het niet kunnen aansluiten van nieuwe onderwijshuisvesting op het stroomnet. Samenfoort is genoodzaakt om extra kosten te maken om nieuwe schoolgebouwen te kunnen gebruiken (bijv. accupakketten). Risico is dat uit de herijking 2026 blijkt dat Samenfoort de business case niet sluitend kan houden.	Zoals in de afspraken is vastgelegd, worden de Coöperaties financieel verantwoordelijk, ook voor het managen van risico's. Voor zover sprake is van risico's met gevolgen voor de uitvoering van het integraal huisvestingsplan komen die iedere 4 jaar bij de herijking aan de orde. De eerstvolgende herijking wordt in 2026 verwacht.	481

Voor meer informatie over de (financiële) risico's binnen de gemeente Amersfoort, verwijzen wij u naar de [paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing](#).

Welke grote projecten voeren we uit?

Onderstaand is de voortgang van de projecten opgenomen binnen dit programma.
De informatie van deze projecten kent een peildatum per 1 mei 2025. De realisatie van de projecten is inclusief aangegane verplichtingen.

Eerst vindt u een legenda met diverse kleurcodes die worden gehanteerd bij het bepalen van het risico niveau.

Voor de voortgang maken wij gebruik van de volgende pictogrammen:

	Conform projectplan
	Geringe afwijking projectplan
	Afwijking projectplan

Ook voor de risico's maken wij gebruik van pictogrammen. Voor de risico's zijn dit de volgende pictogrammen:

	Beheersmaatregel opgenomen
	Laag risico
	Gemiddeld risico
	Hoog risico

Locatieonderzoek Zwembad Hoogland

Scope

Huidige zwembad Hogland is aan einde van zijn technische en economische levensduur. Genomen besluit: geen renovatie, maar nieuwbouw van zwembad Hoogland met als locatie Hoogland (coalitieakkoord).

Uitvoeringsprogramma

Projectsite

Voorzieningen

[Zwembad Hoogland](#)

Voortgang

Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase
					4. Voorbereiding (hoe uit te voeren)

Toelichting voortgang

Tijd: na besluitvorming over de voorkeurslocatie bij VV Hoogland door de Raad op 31 juli 2025. In Q3 en Q4 van 2025 wordt een kaderstellende notitie opgesteld, waarbij participatie betrokkenen grote aandacht heeft.

Geld: naast het voorbereidingskrediet van 300.000 tot en met 2024 is € 500.000 uit het bestaande investeringskrediet (16,8 miljoen en vervangingsinvesteringen maatschappelijk vastgoed 8,9 miljoen = 25,7 miljoen totaal) aangewend voor aanvullende voorbereidingskosten.

Financiën			
	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	800.000	0	800.000
Realisatie	500.000	0	500.000
Eventuele toelichting op subsidies			

Risico's

Actueel risico	Beheersmaatregel	Risicocategorie	
		Vorige rapp.	Huidige rapp.
Uitloop tijdsplanning door verder onderzoek locatievarianten en tussenstap besluitvorming door onderzoek extra variant VV Hoogland Extra kosten locatieonderzoek en/of participatietraject kunnen druk op projectbudget verhogen.	Na besluit voorkeurslocatie door de Raad (15 juli 2025) is traject tot einde 2025 t.b.v. de kaderstellende notitie krap in de tijd.		
	Monitoring projectbudget/voorbereiding-krediet.		
Weerstand bij gebruikers en inwoners bij verschillende (openbaar gemaakte) mogelijke locaties.	Transparante informatievoorziening en zorgvuldige en intensieve participatie van belanghebbenden en de hieraan gekoppeld overlegmomenten en besluitvorming. Zowel inwoners als de groep Behoud Park Schothorst zijn vanaf september 2025 in de klankbordgroep vertegenwoordigd.		

Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum

niet van toepassing

Wie hebben wij nodig?

Om de doelen van de gemeente Amersfoort te bereiken, werken we samen met externe partners, zoals marktpartijen, andere overheden, subsidiepartners, woningbouwcorporaties, non-profit organisaties, netwerkorganisaties etc. We zoeken per doel en taak de meest passende samenwerking. Opgave gerichte samenwerking, daar waar die het meest doelmatig en effectief is. Dat kan betekenen dat we op verschillende vraagstukken in diverse verbanden samenwerken. Naast het feit dat samenwerking met anderen noodzakelijk is vanuit een inhoudelijk oogpunt, is het punt van schaalgrootte in de samenwerking met het rijk steeds belangrijker. Om de opgaven in de stad te realiseren is financiële dekking van buiten erg belangrijk geworden.

Daarnaast heeft de gemeente in diverse verbonden partijen een bestuurlijk en financieel belang. Verbinding met deze partijen is een manier op een publieke taak uit te voeren.

Een overzicht van de verbonden partijen voor dit programma is hierna opgenomen.

Overzicht verbonden partijen

Voor meer informatie over de Verbonden Partijen, verwijzen wij u naar de [Paragraaf Verbonden Partijen](#).

Verbonden Partijen

- GGD Regio Utrecht
- Regionaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort en Omgeving (RWA)
- NV SRO
- Amfors Holding B.V.

Wie krijgen subsidies?

De gemeente Amersfoort verstrekt subsidies met als wettelijk kader de Algemene subsidieverordening Amersfoort 2019 en de nadere subsidieregelingen. We verstrekken begrotingssubsidies, projectsubsidies en incidentele subsidies. De begrotingssubsidies zijn weergegeven in onderstaand overzicht.

Tabel: PS.02: Maximale begrotingssubsidie

NAAM INSTELLING	SOORT SUBSIDIE	ACTIVITEIT/DOEL	BEGROTING 2026
Programma 2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen			
AA werkgroep Amersfoort	begrotingssubsidie	ondersteuning en voorlichting	0,8
Speeltuinvereniging Wagenspeelplaats	begrotingssubsidie	exploitatie van een speeltuinvereniging	7,4
Speeltuinvereniging Vriendenkring	begrotingssubsidie	exploitatie van een speeltuinvereniging	8,6
Speeltuinvereniging Rivierenwijk	begrotingssubsidie	exploitatie van een speeltuinvereniging	9,9
Speeltuinvereniging Het Soesterkwartier	begrotingssubsidie	exploitatie van een speeltuinvereniging	8,3
GSVA (Gehandicapte Sport Vereniging Amersfoort)	begrotingssubsidie	vervoer voor cliënten	10,6
Speeltuinvereniging Het Kruiskampkwartier	begrotingssubsidie	exploitatie van een speeltuinvereniging	10,0
Stichting Reanimatie Netwerk Amersfoort	begrotingssubsidie	Burgerhulpverlening en beschikbare AED's	33,5
Stichting Scouting Platform Amersfoort	begrotingssubsidie	samenwerken bevorderen	29,4
Slachtofferhulp Nederland	begrotingssubsidie	ondersteuning en voorlichting geven aan personen die slachtoffer zijn geworden van o.a. geweld, inbraak etc.	46,5
Stichting Specifieke Jeugdprojecten	begrotingssubsidie	Hulpverlening m.b.t. sexualiteit en risicovolle contacten aan meiden en jonge vrouwen	134,0
Artikel 1 Midden Nederland	begrotingssubsidie	voorlichting over discriminatie	275,0
De Bibliotheek Eemland	begrotingssubsidie	informatiepunten digitale overheid	185,1
Stadsboerderij de Vosheuvel	begrotingssubsidie	onderhouden van kinderboerderij	170,9
GGZ Centraal	begrotingssubsidie	opvang en begeleiden van cliënten	327,4
Leger des Heils	begrotingssubsidie	opvang en begeleiden van cliënten	462,8
Stichting Arkin	begrotingssubsidie	opvang en begeleiden van cliënten	1.507,3
Stichting Kwintes	begrotingssubsidie	opvang en begeleiden van cliënten	6.968,9
Huisartsen Eemland B.V.	begrotingssubsidie	POH Jeugd-GGZ	1.184,6
Stichting Sociale Wijkteams Amersfoort	begrotingssubsidie	afgeven van beschikkingen en begeleiden van cliënten	22.359,0
Stichting Abrona	begrotingssubsidie	Team Bas (Bemoeizorg	71,0
Mee Utrecht, Gooi & Vecht	begrotingssubsidie	onafhankelijke cliëntenondersteuning voor mensen die minder goed mee kunnen in de maatschappij	52,1

NAAM INSTELLING	SOORT SUBSIDIE	ACTIVITEIT/DOEL	BEGROTING 2026
Stichting Chris en Voorkom!	begrotingssubsidie	Verslavingspreventie voor jongeren	22,0
EFM Support Team	begrotingssubsidie	Inzet Jit (Jeugdinterventieteam)	249,8
Stichting Balans	begrotingssubsidie	Sociaal maatschappelijk werk	30,0
Stichting de Rustplek	begrotingssubsidie	Tijdelijke opvang bij gastgezinnen	31,9
Stichting ABC-scholen	begrotingssubsidie	naschoolse ontwikkelingsstimulering tot 12 jaar	148,3
Stichting de Tussenvoorziening	begrotingssubsidie	Begeleid wonen en hulp aan sekswerkers	224,2
Stichting Onbeperkt Amersfoort	begrotingssubsidie	Inzet van ervaringsdeskundigen op het gebied van toegankelijkheid.	7,0
Stichting Amersfoort Pride	begrotingssubsidie	Bij de Pride in Amersfoort aandacht geven aan discriminatie.	7,0
Stichting Comité 30 juni/1juli Amersfoort	begrotingssubsidie	Bewustwording over de afschaffing van de trans-Atlantische slavernij, het verzet van alle tot slaaf gemaakte voorouders én de doorwerking van het verleden	56,0
Stichting Silent Noise3	begrotingssubsidie	Behoefteteonderzoek naar Amersfoortse Surinaamse, Afro-Caribische en Afro-diasporische gemeenschappen en de emancipatie van deze gemeenschap	56,1
Stichting Keiroze	begrotingssubsidie	Regenboognetwerk dat zich bezighoudt en aandacht vraagt voor de rechten van de gehele regenboogfamilie.	6,6
Stichting COC-MN	begrotingssubsidie	Zet zich in voor gelijke rechten, emancipatie en sociale acceptatie van lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuelen, transgenders en intersekse personen (LHBTI's).	19,5
Scholen in de Kunst	begrotingssubsidie	Cultuuronderwijs	36,4
Subtotaal Programma 2.1			34.757,9
Programma 2.2 Werk en Inkomen			
Cliëntenraad	begrotingssubsidie	Belangen behartingen van de doelgroep Wsw'ers	13,0
Cliëntenraad Werk en Inkomen	begrotingssubsidie	Belangen behartigen van de doelgroep Werk en Inkomen	26,3
Stichting Facilitering Pact Sam-Sam	begrotingssubsidie	Samenwerking te versterken tussen lokale instellingen die zich bezighouden met armoedebestrijding	30,0
Stichting voedselbank Amersfoort	begrotingssubsidie	Bijdrage in huisvestingslasten van de sociale banken.	175,0
Jeugdfonds Sport&Cultuur	begrotingssubsidie	bevorderen participatie van sport en cultuur van kinderen uit gezinnen (minima)	685,4
Stichting Leergeld Amersfoort	begrotingssubsidie	Huiswerkbegeleiding	201,3
Stichting Leergeld Amersfoort (Meedoen)	begrotingssubsidie	kinderen uit de doelgroep op aanvraag voorzien van indirecte financiële ondersteuning op de terreinen - onderwijs, - sport - cultuur en - welzijn, samengevat onder de term 'meedoen'	455,0
Stichting Stadsring	begrotingssubsidie	schuldhulpverlening curatief en preventief	4.045,4
Subtotaal Programma 2.2			5.631,3
Programma 2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen			
Scholen in de Kunst	begrotingssubsidie	cultuuronderwijs en coördinatiekosten	66,6
De Bibliotheek Eemland	begrotingssubsidie	bibliotheken op scholen	176,4
De Bibliotheek Eemland	begrotingssubsidie	Taalstimulering	169,1

NAAM INSTELLING	SOORT SUBSIDIE	ACTIVITEIT/DOEL	BEGROTING 2026
De Bibliotheek Eemland	begrotingssubsidie	digitaalhuizen en taalkamer schakelklassen	426,9
Stichting Meerkring	begrotingssubsidie	schakelklassen	295,1
Stichting Wijkteams	begrotingssubsidie	ondersteunende taken onderwijs	305,0
Samenwerkingsverband de Eem	begrotingssubsidie	ondersteunende taken onderwijs	517,8
Stichting ABC-scholen	begrotingssubsidie	ondersteunende taken onderwijs	841,8
Subtotaal Programma 2.3			2.798,7
TOTAAL			43.187,9

Aan bovenstaande cijfers kunnen door instellingen geen rechten worden ontleend.

Welke reserves hebben we?

Tabel: PRE.02 Staat van reserves

Omschrijving	Saldo begin 2026	Storting 2026	Onttrekking 2026	Saldo begin 2027	Saldo begin 2028	Saldo begin 2029	Saldo begin 2030
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Maatschappelijke opvang	1.836	0	-64	1.772	1.708	1.644	1.581
Reserve sociaal fond en innovatie	380	0	0	380	380	380	380
Reserve Vluchtelingen	5.962	0	-629	5.333	5.333	5.333	5.333
Totaal 2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	8.178	0	-693	7.485	7.421	7.357	7.294
2.2 Werk en Inkomen							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve regionale participatiegelden	4.525	0	-1.250	3.275	3.275	3.275	3.275
Totaal 2.2 Werk en Inkomen	4.525	0	-1.250	3.275	3.275	3.275	3.275
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Onderwijshuisvesting	1.176	0	0	1.176	1.176	1.176	1.176
Reserve sport en bewegen	164	0	0	164	164	164	164
Reserve Vervangingsinvesteringen Onderwijs	219	139	0	358	497	633	758
Totaal 2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	1.559	139	0	1.698	1.838	1.973	2.098
TOTAAL	14.262	139	-1.943	12.458	12.534	12.606	12.667

* Met ingang van het begrotingsjaar 2024 wordt de reserve vervangingsinvesteringen toegerekend aan de verschillende programma's waarop dit betrekking heeft. Het beginsaldo 2026 is om die reden verdeeld over de programma's 1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening, 1.4 Mobiliteit, 2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen en 4.3 Bedrijfsvoering. Feitelijk is ook vanaf 2024 nog steeds sprake van 1 reserve vervangingsinvesteringen.

Toelichting

Reserve afboeken schoolgebouwen

Deze reserve dient ter dekking van de versnelde afschrijving voor de te slopen oude schoolgebouwen. Door de doordecentralisatie van de onderwijshuisvesting worden investeringen in schoolgebouwen gedaan door de opgerichte coöperaties van samenwerkende schoolbesturen. Indien het oude schoolgebouw wordt gesloopt er nog een boekwaarde is, wordt deze versneld afgeboekt.

Reserve Maatschappelijke opvang

De reserve wordt ingezet voor de realisatie van fysieke voorzieningen voor de maatschappelijke opvang en voor het verstrekken van incidentele subsidies voor de maatschappelijke opvang. Uitvoering van de maatschappelijke opvangtaak vindt mede t.b.v. de regiogemeenten plaats [centrumgemeentemiddelen].

Reserve Regionale participatiegelden

De reserve regionale participatiegelden is gevormd voor meerjarige projecten in de (arbeidsmarkt)regio op het gebied van re-integratie en participatie. Het doel van deze reserve is om de voor dit doel ontvangen regionale middelen meerjarig te kunnen inzetten voor mensen binnen de doelgroep. De prioriteiten worden met de regio samen vastgesteld.

Reserve sociaal fonds en innovatie

Deze reserve dient voor; betalingen aan Stichting sociaal fonds; voor transformatie en innovatie.

Reserve sport en bewegen

De reserve bestaat uit 2 delen, een deel om de verplichtingen van de oude 1/3 regeling te kunnen uitkeren nadat de verantwoording is ontvangen en verwerkt. Deze regeling liep tot 1-1-2017. En een deel om de toezeggingen vanuit de regeling sport en bewegen vanaf 1-1-2017 na verantwoording uit te keren.

Reserve Vervangingsinvesteringen Onderwijs

Het doel van deze reserve is het creëren van een gesloten systeem voor kapitaallasten, specifiek gericht op vervangingsinvesteringen binnen het compartiment Onderwijs. Deze reserve maakt onderdeel uit van de bredere, overkoepelende reserve voor vervangingsinvesteringen

Reserve Vluchtelingen

Met deze reserve is de gemeente Amersfoort in staat om de komende jaren de kosten te dekken van het deelprogramma Vluchtelingen.

De doelgroep is vluchtelingen, (Oekraïense) ontheemden, statushouders en inburgeringsplichtige gezins- en overige migranten.

Welke voorzieningen hebben we?

Tabel: PV.02 Staat van voorzieningen

Omschrijving	Saldo begin 2026	Storting 2026	Onttrekking 2026	Saldo begin 2027	Saldo begin 2028	Saldo begin 2029	Saldo begin 2030
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen							
<u>C. Verplichtingen, verliezen, risico's</u>							
Voorziening eindafrekening Sociaal Domein	1.379	0	0	1.379	1.379	1.379	1.379
Totaal C. Verplichtingen, verliezen, risico's	1.379	0	0	1.379	1.379	1.379	1.379
TOTAAL	1.379	0	0	1.379	1.379	1.379	1.379

Toelichting

C. Verplichten, verliezen, risico's

Voorziening eindafrekening Sociaal Domein

De voorziening eindafrekening Sociaal Domein wordt ingezet voor mogelijke afrekeningen met aanbieders over het voorgaande jaar.

Welke investeringen doen wij?

Hieronder presenteren we een overzicht van de voorgenomen investeringen voor de komende jaren.

Tabel: PI.2.1 Geplande investeringen

					KAPITAALLASTEN			
	JAAR	INVESTERING (BRUTO)*	Bijdragen van derden	RISA	2026	2027	2028	2029
INVESTERING								
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen								
Geen investeringen								
Totaal 2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen		0	0	0	0	0	0	0
2.2 Werk en Inkomen								
Geen investeringen								
Totaal 2.2 Werk en Inkomen		0	0	0	0	0	0	0
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen								
C. Nieuw								
Investeringen met een economisch nut								
Uitbreiding MFA de Zonneparel	2026-2027	5.000	0	0	0	19	163	162
Totaal 2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen		5.000	0	0	0	19	163	162
Totaal 2. Programma Sociaal		5.000	0	0	0	19	163	162

* De bruto Investering betreft het vastgestelde kredietbedrag conform het Raadsbesluit.

3. Programma Bedrijvigheid

Inleiding

In het programma bedrijvigheid komen veel onderwerpen bij elkaar: veiligheid, handhaving, leefomgeving, kunst, cultuur en evenementen, milieu en dierenwelzijn en (circulaire) economie. Het programma raakt meerdere uitgangspunten van het coalitieakkoord: goed leven binnen de grenzen van onze aarde, een thuis voor iedereen maar ook welzijn en sociale rechtvaardigheid. We werken voor de inwoners aan een leefbare, veilige, groene en levendige stad.

Een levendige en bruisende stad wordt gevormd door onze ondernemers, culturele organisaties en inwoners. Met een groeiende stad vinden wij het belangrijk dat ook de culturele voorzieningen voor onze inwoners meegroeien. Daarnaast lopen de huidige podia tegen de grenzen van hun groei en zijn ze toe aan vernieuwing. Daarom onderzoekt de gemeente of de locatie van het huidige stadhuis een plek kan worden voor een cultuurpodium. Er is in de begroting 2026-2029 geld vrijgemaakt om het komend jaar een vervolgstap te maken in het verdere onderzoek en uitwerking naar podium/cultuurvoorzieningen op het stadhuisplein (zie RISA). Het pand van het Rietveldpaviljoen moet zowel gerenoveerd als verduurzaamd worden, dit gaan we in 2026 doen.

In 2026 ligt de aandacht op de uitvoering. Zo wordt de openbare ruimte natuurvolgend beheerd waarbij we minder ingrijpen en organisch materiaal, zoals dood hout en bladeren, (vaker) laten liggen. Zo wordt onze stad biodiverser. Het aanpassen aan het veranderende klimaat is een continu proces: stenen eruit en groen, waaronder veel bomen, erin om wateroverlast en droogte tegen te gaan en tevens voor koelteplekken voor mens en dier. Ook voor dierenwelzijn ligt de aandacht op de uitvoering. We blijven doorgaan met het verbeteren van de toegankelijkheid van de openbare ruimte voor dieren, bijvoorbeeld door het aanleggen van faunatrappen. Binnen de RISA is geld gereserveerd voor het aanleggen van een ecologische verbindingszone Coelhorst-Schothorst en Maleweteringen. Dit project is een combinatie ecologische verbinding tussen Coelhorst-Schothorst en een recreatieve verbinding langs de Maleweteringen. De ontbrekende schakel is van groot belang

om natuurgebieden aan elkaar te verbinden zodat planten en dieren kunnen migreren en we hun leefgebieden zodanig vergroten. Ook het verbinden van de groene partijen in de stad zal in 2026 speerpunt zijn. Huishoudens met een minimuminkomen kunnen terecht bij de Amersfoortse Dierenvoedselbank voor ondersteuning en gebruik maken van de regeling bijdrage in dierenartskosten.

Amersfoort ambieert een afvalloze stad te zijn in 2030 en een CO₂-neutrale stad in 2050. De huidige schaarste aan grondstoffen maakt deze ambitie steeds belangrijker. Het is nodig om grondstoffen in de kringloop te houden en afval zo hoogwaardig mogelijk in de kringloop terug te brengen. De gemeente stimuleert inwoners en bedrijven om producten en grondstoffen slim in te zetten en zo veel mogelijk te hergebruiken. De transitie naar een 100% circulair Amersfoort in 2050 is een pad van lange adem. Het Omgevingsprogramma Circulaire Stad ligt ter inzage voor zienswijzen, dit programma tekent de transitie uit in fases en te behalen mijlpalen. De uitvoering van het programma wordt de komende jaren zichtbaar in de stad. Op de ROVA locatie onderzoeken we de mogelijkheden van een upcycle centre, een mogelijke verhuizing van de ROVA creëert hier kansen voor circulaire economie. Bij upcycling worden nieuwe producten gemaakt van oude producten en afval dat mensen of bedrijven wegbrengen.

De komende jaren ligt de focus ook op het nog beter scheiden van restafval en het verbeteren van de kwaliteit van deelstromen/grondstofstromen. Dit werken we verder uit in een deelomgevingsprogramma Afval en grondstoffen en een actieprogramma. De gelote burgerraad heeft ons advies gegeven voor dit programma en het bijbehorende actieprogramma.

In 2026 wordt ook het deelomgevingsprogramma Geluid, Luchtkwaliteit en Omgevingsveiligheid verwacht. Hierin zal ook aandacht zijn voor excessief geluid.

We zien dat de samenwerking met de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) zijn vruchten afwerpt. De goede samenwerking leidt tot investeringen in ondernemers in onze stad. In 2026 storten we als aandeelhouder extra middelen in het participatiefonds van de ROM. Daarmee kan het fonds blijven investeren en groeit het naar een schaal waarop terugvloeiende opbrengsten nieuwe investeringen mogelijk maken (een revolverend portfolio). Ook zien we dat steeds meer bedrijven zich verbonden voelen met Earth Valley. Dat heeft een positieve uitstraling naar de rest van de stad. Met ondersteuning van de gemeente willen we dit netwerk de komende jaren verder uitbreiden. De samenwerking met bedrijven en kennisinstellingen uit het netwerk van Earth Valley kan de gemeente op innovatieve wijze vraagstukken aanpakken. Onze ambitie is om volgend jaar via de ROM specifiek te kijken naar versterking van dit ecosysteem.

Om onze binnenstad aantrekkelijk te blijven houden continueren we samen met ondernemers de inzet van de matchmaker. Daarmee zorgen we dat de leegstand niet verder oploopt en wordt gezocht naar een goede match tussen locatie en bedrijf. De gemeente kent een relatief lage kantoorleegstand, maar dat vraagt onze voortdurende aandacht. De aantrekkelijkheid van de binnenstad heeft ook te maken met de toegankelijkheid en een nette en groene omgeving. Daarom blijven we onderhoud plegen aan de binnenstad, dat doen we op basis van de Visie Stadshart. Het college verwerkt de onlangs aangenomen motie van de gemeenteraad over de prioritering van De Hof en De Kamp in de lijst met projecten voor de komende jaren.

Veiligheid is een basisvoorwaarde om als stad te kunnen groeien en bloeien. Aan die veiligheid wordt hard gewerkt door inwoners, bedrijven, partners en de gemeente. Veel van dat werk is preventief. Voorkomen is immers beter dan genezen! Zo dragen we eraan bij dat jongeren betere keuzes kunnen maken en hun kansen optimaal kunnen benutten. We lichten mensen voor over wat ze kunnen doen om zichzelf, anderen en hun spullen veilig te houden. We helpen de stad om zich voor te bereiden op langdurige incident ten gevolge van bijvoorbeeld netcongestie of cyberaanvallen. Helaas kunnen we niet alles voorkomen. Daarom steken we ook veel tijd in de aanpak van casuïstiek. We pakken georganiseerde ondermijnende criminaliteit aan, zoeken

passende oplossingen voor complexe problemen op het snijvlak van zorg en veiligheid en we zoeken naar manieren om in tijden van maatschappelijke spanningen toch iedereen die dat wil en die de grenzen van onze democratische rechtsstaat respecteert de ruimte te kunnen geven. Dat en nog veel meer blijven we ook het komende jaar weer doen, zodat Amersfoort een plek is van en voor iedereen.

Tot slot, op 23 september 2025 heeft uw raad het raadsvoorstel Adviezen Gelote Burgerraad Afval en amendement aangenomen. Daarmee is de uitvoering van de aanbevelingen in handen van het college gesteld. De afweging hoe om te gaan met dit besluit van uw raad vraagt nadere uitwerking en overweging door het college en de raad. Het college heeft besloten de invoering van de maatregel invoering van kostendekkende tarieven voor het milieubrengstation en ophalen van tuinafval/grofvuil met een jaar uit te stellen. Daarmee wordt tijd gekocht om in samenspraak met uw raad inhoudelijk het gesprek te voeren over deze maatregel en eventuele alternatieven die leiden tot een ombuiging van soortgelijke omvang. Voor 2026 betekent dit dat de verlaging van de afvalstoffenheffing en gelijktijdige verhoging van de OZB niet doorgaan. Dit leidt tot een incidentele tegenvaller in 2026 van € 875.000. Een inhoudelijke keuze tussen invoeren van Diftar (gekoppeld aan afvalstoffenheffing en OZB) en versoberen wijkonderhoud vanaf 2028 wordt in deze begroting niet gemaakt. Net als in de begroting 2025 is deze ombuiging daarom alleen technisch verwerkt.

Wat willen wij hoe bereiken?

Programma Bedrijvigheid

Wat willen we bereiken?

Een innovatieve en ondernemende stad met voldoende bloeikansen voor inwoners en bedrijven.

Toelichting:

We zetten in versterking van de brede welvaart in Amersfoort. We juichen duurzaam, slim en circulair ondernemerschap toe. Onze ambitie om het innovatie ecosysteem Earth Valley voor een slimme gezonde leefomgeving verder uit te bouwen is in lijn met de regioprofilering "Utrecht, Heart of Health". Wij willen de ruimtevraag voor werken zoveel mogelijk binnen de bestaande stad faciliteren door te intensiveren. Waar mogelijk mengen we wonen en werken en gaan we leegstand tegen. Bij de invulling van werklocaties kijken we naast duurzaamheid naar ruimtelijke kwaliteit en de bijdrage aan werkgelegenheid om het aantal banen mee te laten groeien met de stad.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Wij benutten ons netwerk om met innovatieve bedrijven en instellingen te werken aan oplossingen voor grote maatschappelijke uitdagingen.
2. Wij geven uitwerking aan het [omgevingsprogramma Werklocaties](#), dat in februari 2025 is vastgesteld. Dit thematische programma is de leidraad voor de komende jaren om het juiste bedrijf op de juiste plek te krijgen. Ruimte voor economie is hierbij het hoofddoel.
3. Wij werken aan het verkleinen van de mismatch op de arbeidsmarkt. Waar mogelijk creëren we banen in toekomstbestendige sectoren. Dit doen wij als uitwerking van het in 2024 vastgestelde programma 'werken en leren doen we samen'.
4. Met de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) worden de regionale innovatie-ecosystemen Earth Valley, Life Sciences & Health en New Digital Society verder verstevigd in publiek-private samenwerkingen. Er worden bijvoorbeeld diverse Earth Valley Cafés georganiseerd waar kennisdelen en verbinding centraal staat.
5. Met ondernemers werken we aan een circulaire en toekomstbestendige economie, onder meer via praktische ondersteuning, het verbinden met regionale netwerken en subsidies.
6. In samenwerking met Citymarketing Amersfoort en Marketingcoöperatie Regio Utrecht zetten we in op het aantrekken van duurzaam toeristisch-recreatief bezoek aan de stad (via OV, wandelen en fietsen).

Hoe kunnen we dit doel meten?

Aantal banen per 1000 inwoners van 15 t/m 64 jaar (woonwerkbalans)

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
891	912	918	925			

Bron: Lisa, bewerking O&S

Toelichting: De gegevens over 2025 zijn nog niet beschikbaar. Amersfoort streeft naar een balans tussen wonen en werken. We meten het vanaf 2016 via de landelijk verplicht gestelde indicator "aantal banen (vanaf 1 uur per week) per 1000 inwoners van 15 t/m 64 jaar". Deze indicator laat ons zien of de economische ontwikkeling de bevolkingsontwikkeling voldoende bijhoudt. We streven naar een woon-werkbalans van minimaal 850 banen van 1 uur of meer per week per 1.000 inwoners van 15-64. Zie ook Dashboard economie en arbeidsmarkt op www.amersfoortincijfers.nl.

De indicator "aantal banen per 1.000 inwoners van 15-64 jaar" laat een positieve ontwikkeling zien, maar dit beeld heeft nuancering. De recente groei komt vooral door eenmanszaken. Dit kan weer dalen door nieuwe wetgeving voor zzp'ers. Daarnaast groeit de potentiële beroepsbevolking (15-75 jaar) sneller dan het aantal banen binnen de 15-64 jarigen, door vergrijzing. Wanneer we kijken naar de beroepsbevolking tot 75 jaar is de huidige woonwerkbalans ongeveer 800 banen op 1.000 inwoners. De beschikbaarheid van bedrijfsruimte neemt af blijkt uit vastgoeds cijfers, wat de werkgelegenheidsontwikkeling kan beperken.

Wat willen we bereiken?

Transitie naar een klimaatbestendige en circulaire stad en samenleving

Toelichting:

Werken binnen de grenzen van onze planeet is een belangrijke opdracht die wij onszelf stellen. We willen toe naar een samenleving waarin we zo weinig mogelijk afval creëren en grondstoffen goed (her)gebruiken. Deze transitie is niet alleen technologisch, maar gaat ook over verandering in ons (consumenten)gedrag. Daarnaast moeten we ons aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering. Door de klimaatverandering hebben we steeds vaker te maken met extremere hitte, droogte en intensieve neerslag in korte tijd. Meer groen is van groot belang voor het koel houden van de stad en het voorkomen van wateroverlast.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. We werken aan het verbeteren, beschermen en zorgvuldig gebruiken van het natuurlijk systeem. We doen dit voor specifieke opgaven zoals voldoende en schoon grondwater, aanpak water- en bodemverontreiniging, oppervlaktewaterkwaliteit, bodemenergie en waterberging.
2. In 2025 is het Omgevingsprogramma Circulaire stad opgesteld (verwachte vaststelling december 2025). Vanaf 2026 werken we aan de uitvoering van dit Omgevingsprogramma. Vanuit het concept omgevingsprogramma werken we aan vier programmalijnen: 1) circulair opdrachtgeven en circulair inkopen de standaard maken 2) circulariteit wordt in 2030 standaard meegenomen in alle fasen van bouw- en gebiedsontwikkeling. We werken daarbij toe naar minimaal CO₂-neutrale nieuwbouw in 2030, waarbij we zowel kijken naar energie als materiaal gebruik 3) het vergroten van het aantal circulaire bedrijven en bedrijfsactiviteiten in Amersfoort, door het creëren van de juiste randvoorwaarden 4) het actief samenwerken met partijen in stad, regio en landelijk met als doel minimaal gebruik van primaire grondstoffen en hoogwaardig hergebruik van materiaal en reststromen te stimuleren, onderdeel hiervan is het project van Stort naar Start waarmee de milieustraat van de toekomst wordt gecreëerd.
3. Amersfoort wil een afvalloze stad zijn in de toekomst. Schaarste aan grondstoffen maakt dit noodzakelijk. In 2024 hebben we hier op verschillende vlakken stappen in gezet. We hebben omgekeerd inzamelen bij de gestapelde bouw verder uitgebreid: Eind 2024 was ongeveer 2/3e van de gestapelde bouw gefaciliteerd. Dit project loopt nog door in 2025 en 2026. We hebben in 2024 projecten uitgevoerd om afval op straat (zwerfafval, bijplaatsingen) tegen te gaan. Sinds 2023 loopt een tweejarige pilot grondstoffen inzamelen, gecombineerd met educatie op 10 basisscholen, de resultaten hiervan worden eind 2025 verwacht. Ook zijn we gestart met de voorbereidingen van de Gelote Burgerraad, die zich in 2025 gaat buigen over het onderwerp afval.
4. We werken aan het klimaat adaptief maken van de stad (water, droogte en hitte). Samen met andere partijen in de werkregio Vallei en Veluwe voeren we het Regionaal Adaptatieplan uit. Ook houden we bij vervangingen, herinrichtingen, inbreidingen en gebiedsontwikkeling rekening met een inrichting die robuust is voor het toekomstige klimaat, ter voorkoming van schade en overlast. Het omgevingsprogramma Groen-Blauw 2040, het Convenant Toekomstbestendig Bouwen (versie 2.0, oktober 2024) en het Handboek Inrichting Openbare Ruimte (HIOR) bieden hiervoor de uitgangspunten. De HIOR is in 2024 geactualiseerd en opnieuw vastgesteld. In 2024 is geactualiseerd groencompensatiebeleid vastgesteld.
5. Op het vlak van Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) worden de acties uitgevoerd zoals afgesproken in het plan van aanpak Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en inkopen 2024-'27 dat medio 2024 is vastgesteld, met bijzondere aandacht voor integraal duurzaam inkopen (maatschappelijk verantwoord: duurzaam en sociaal), verbeterde borging in de werkprocessen en documenten en in het opdrachtgeverschap. De lessen en resultaten (dashboard) uit het 1e jaar- actieplan en een vervolgadvis worden eind/najaar 2025 met het bestuur gedeeld

Hoe kunnen we dit doel meten?

Aantal kilogram restafval per inwoner per jaar

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
174	160	162	160	155	150	145

Bron:

Toelichting: Onder restafval verstaan we ongescheiden fijn huishoudelijk afval. Het cijfer geeft de hoeveelheid hiervan weer in kilogram per inwoner.

% onverhard oppervlak

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
56,9	57,6	57,3	57,7	57,3	57,7	57,7

Bron: Gemeente Amersfoort

Toelichting: Dit percentage geeft de verhouding tussen verhard en onverhard oppervlak in de openbare ruimte en geeft inzicht in de mate van klimaatrobustheid van de openbare ruimte. Hoe hoger het aandeel onverhard oppervlak, hoe makkelijker het is om regenwater op locatie te infiltreren. Het oppervlak onverhard is grotendeels openbaar groen, maar bestaat bijvoorbeeld ook uit halfverharding (grind- en waterdoorlatend substraat), moeras en water. Het is op dit moment de beste indicator om het vermogen van de stad te meten om als 'spons' te functioneren. De verdichting van de stad werkt haaks op de doelstelling voor meer onverhard oppervlak, daarom wordt een toename van dit percentage slechts moeizaam bereikt.

Wat willen we bereiken?

Een stad waarin kunst, cultuur en evenementen recht doen aan de omvang van de stad en toegankelijk zijn en aansprekend voor iedereen.

Toelichting:

Amersfoort is een levendige, creatieve en kunstzinnige stad. We willen dat iedereen in Amersfoort kan genieten van en meedoen aan een uiteenlopend en inspirerend cultureel aanbod dat in de hele stad beschikbaar is. Cultureel en religieus erfgoed waarderen we als inspiratiebron en als plek voor zingeving. Deze vormen een verbinding tussen het heden en verleden.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Uitvoering geven aan de Uitvoeringsagenda Kunst & Cultuur met de focus op een schaa sprong voor de podiumkunsten en het museale aanbod.
 - Programmalijn 1: Weerbare instellingen, groot en klein
 - Programmalijn 2: Schaa sprong voor de podiumkunsten
 - Programmalijn 3: Versterken museaal aanbod
 - Programmalijn 4: Beeldende kunst
 - Programmalijn 5: Ruimte voor makers
 - Programmalijn 6: Kunst en Cultuur voor iedereen
 - Programmalijn 7: Lokale media en bibliotheek
- Wettelijke taak: verwerven, bewaren, beheren en tijdig beschikbaar stellen van de overheidsarchieven ongeacht vorm (dus zowel op papier als digitaal) in de archiefbewaarplaats en het e-depot.
- Faciliteren van de lokale en regionale historie door kennis te stimuleren over de historie van de stad en de regio.

Hoe kunnen we dit doel meten?

Positie op ranglijst aanbod podiumkunsten

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
27	26	23	23	23	22	21

Bron:

Toelichting: De gemeente streeft naar een cultuuraanbod dat aansluit bij de omvang van de stad. We meten dit met de positie van Amersfoort op de index podiumkunsten. Onder podiumkunsten vallen toneel (waaronder ook ballet, dans, cabaret, musical), klassieke muziek (waaronder ook opera) en popmuziek (waaronder ook jazz, lichte muziek en wereldmuziek). Atlas Research stelt jaarlijks een ranglijst op van het aanbod van deze podiumkunsten in de 50 grootste gemeente van Nederland. De indicator betreft een relatieve positie ten opzichte van andere gemeenten en geeft geen informatie over de grootte van dit verschil.

We hebben de ambitie om in 2032 als 16e stad van Nederland ook de 16e positie op de index podiumkunsten in te nemen.

Wat willen we bereiken?

Een leefbare stad waarin je veilig kunt samenleven, opgroeien en online zijn

Toelichting:

Amersfoort is een stad waar iedereen zich thuis en veilig moet kunnen voelen. Voor die veiligheid zijn we samen met inwoners, bedrijven en alle partners die preventief of repressief aan veiligheid werken verantwoordelijk. We zetten de komende jaren extra in op de aanpak van ondermijnende criminaliteit, veilig opgroeien en digitale veiligheid.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Uitvoering geven aan het Integraal Veiligheidsbeleid 2023-2026, (onderdeel Veilig Samenleven, Veilig Opgroeien en Veilig Online) Enkele voorbeelden daarvan: In het najaar van 2025 is onder de vlag van het Zorg en Veiligheidshuis een proef gestart met een casuïstiektafel voor personen met Onbegrepen Gedrag met een Gevaarsrisico (OGG). Ook Amersfoort neemt hieraan deel. De proef loopt door in heel 2026 en begin 2027. Deze casuïstiektafel is erop gericht om de verbinding tussen de lokale aanpakken en de regionale OGG-casuïstiek (onder de vlag van het zorg- en veiligheidshuis) te versterken en om het op- en afschalen en de ketensamenwerking te verbeteren. Ook wordt in 2026 gewerkt aan de verbetering van onze positie onder jongeren op straat en in hun online leefwereld, onder andere door de inzet van specialistisch jongerenwerk en we stellen een communicatiestrategie op specifiek voor veiligheid.
2. Uitvoering geven aan het plan van aanpak ondermijning, met als speerpunten de preventie van jonge aanwas, de lokale integrale aanpak van casuïstiek en het vergroten van de weerbaarheid van organisatie, bestuur en stad tegen ondermijnende invloeden. Ondermijning in de zorg krijgt hierbij in 2026 extra aandacht.
3. Uitvoering geven aan het VTH Uitvoeringsprogramma ten aanzien van leefbaarheid en sociale veiligheid. Onder andere controle houden op de vergunningen van horeca-inrichtingen en toezicht houden in de horecanacht.
4. Nadere invulling geven aan het in 2025 gestarte project weerbaarheid en veerkracht bij langdurige crisis. Dit in 2025 gestarte project richt zich op de voorbereiding op/ weerbaarheid tegen langdurige crises (bijv. stroomuitval) omdat de risico's op zo'n crisis zijn toegenomen door internationale ontwikkelingen, cyberdreiging en netcongestie.

Hoe kunnen we dit doel meten?

Totaal van misdrijven per 1.000 inwoners

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
40,1	44,7	47,4	42,5	46,8	45,6	

Bron: Politie, BVH

Toelichting: Het betreft hier de door de politie geregistreerde misdrijven (aangiften plus eigen registraties). Mede door corona is het aantal misdrijven in 2020 en 2021 afgenomen, waarna het in 2022 en 2023 weer iets gestegen is. Vervolgens is het aantal misdrijven per 1.000 inwoners in 2024 weer iets gedaald. Dit komt grotendeels door een daling van het aantal diefstallen. De misdaadcijfers van de politie hebben betrekking op het betreffende jaar. De aantallen zijn afgezet tegen de bevolking per 1 januari. Het streefcijfer is het gemiddelde aantal misdrijven in Amersfoort sinds 2019 met uitzondering van 2020 en 2021. Hiervoor is gekozen omdat corona een vertekend beeld geeft van het aantal misdrijven.

Wat willen we bereiken?

Een stad met een gezonde, schone & veilige leefomgeving voor mensen en dieren

Toelichting:

Amersfoort is en blijft een gezonde en veilige stad. De basiskwaliteit voor geluid, luchtkwaliteit, bodem en externe veiligheid is in orde. Waar mogelijk maken we Amersfoort stiller, schoner en veiliger, voor zowel mens als dier. De openbare ruimte in Amersfoort is van iedereen. We zorgen er bij de inrichting van onze openbare ruimte voor dat mensen zich welkom voelen en dat deze geschikt is om te gebruiken. We zorgen voor voldoende koele plekken in de openbare ruimte, om een veilige leefomgeving te bieden voor jong en oud ten tijde van hitte. Daarnaast wonen er meer dieren dan mensen in de stad. Daarom houden we rekening met deze dieren en zorgen we dat Amersfoort ook voor hen een prettige plek is. We stellen de kwaliteit, veiligheid en leefbaarheid van de openbare ruimte voorop.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. In 2026 geven we uitvoering aan het [Deelomgevingsprogramma Dierenwelzijn](#) en aan de projecten uit de bijbehorende [uitvoeringsagenda](#). Daarnaast blijven we doorgaan met het verbeteren van de toegankelijkheid van de openbare ruimte voor mensen en dieren, bijvoorbeeld door het aanleggen van faunatrappen. Huishoudens met een minimuminkomen kunnen terecht bij de Amersfoortse Dierenvoedselbank voor ondersteuning en gebruik maken van de regeling bijdrage in dierenartskosten.
2. We werken aan een deelomgevingsprogramma Geluid, Luchtkwaliteit en Omgevingsveiligheid. Het programma bevat naast beleid en maatregelen op het gebied van geluid, luchtkwaliteit en omgevingsveiligheid onder meer de Herijking luchtkwaliteit, het Actieplan geluid 2024-2028, nieuw geluidbeleid voor evenementen en de beleidsregel houtstook. Daarnaast stellen we de Basisgeluidemissie vast voor gemeentelijke wegen, bepalen we geluidplafonds voor Isselt en werken we aan het saneren van de laatste zwaar belaste woningen. Zo verbeteren we stap voor stap de gezondheid en veiligheid van de leefomgeving in Amersfoort.
3. In 2026 geven we uitvoering aan het Deelomgevingsprogramma Biodiversiteit en aan de projecten uit de bijbehorende uitvoeringsagenda. Komend jaar versterken we de biodiversiteit met 33 gidssoorten als leidraad. Voor elke soort hebben we concrete maatregelen die richting geven aan projecten. We herstellen leefgebieden, voeren het soortenmanagementplan uit en inspireren inwoners en bedrijven via de campagne '33 gidssoorten in the picture'. Zo werken we doelgericht aan een blijvende basiskwaliteit natuur.
4. Uitvoering geven aan het Integraal Veiligheidsbeleid 2023-2026, speerpunt Veilig in de fysieke ruimte. Een voorbeeld specifiek voor 2026 is het verder ontwikkelen van de samenwerking tussen leefomgeving en veiligheid waar het gaat om de vroegtijdige advisering bij ruimtelijke projecten.
5. We zorgen voor het beheer en onderhoud van boven- en ondergrondse infrastructuur en (voorzieningen in) de openbare ruimte. Daarbij gaan we uit van het niveau 'Amersfoortse basis'. Bij het uitvoeren van (groot) onderhoud en herinrichtingen in de openbare ruimte geven we invulling aan ambities en opgaven uit het coalitieakkoord om de openbare ruimte te verbeteren, toekomstbestendig en duurzaam te maken. De vervanging van openbare ruimte is sinds 2024 een prioritaire opgave. Het programma Versnelling Openbare Ruimte Projecten heeft als doel de achterstanden in de uitvoering van integrale en complexe projecten te verminderen.
6. Uitvoering geven aan het VTH Uitvoeringsprogramma ten aanzien van de fysieke leefomgeving. Enkele voorbeelden voor 2026 zijn de controles met politie op excessief verkeerslawaai en de handhaving van het nieuwe terrassenbeleid.

Hoe kunnen we dit doel meten?

Rapportcijfer buurt

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
7,4		7,4		7,4		7,4

Bron:

Toelichting: Het gemiddelde rapportcijfer (van 1 tot 10) dat inwoners hun buurt geven. Dit cijfer komt uit de tweejaarlijkse [Monitor Leefbaarheid en Veiligheid](#), cijfers op wijkniveau zijn [hier](#) te vinden. Het volgende cijfer (2025) wordt in het voorjaar van 2026 beschikbaar. Een streefcijfer voor 2026 wordt niet opgenomen omdat er in even jaren geen meting plaatsvindt. We streven naar een gelijkblijvend rapportcijfer. Dit betekent een gelijkblijvende tevredenheid bij een groeiende stad met een toenemende druk op de openbare voorzieningen en handhaving capaciteit.

Wat willen we bereiken?

Een groene stad

Toelichting:

Ons doel is dat Amersfoort in 2040 natuurinclusief is: een groene stad die gezond en leefbaar is en waarin de basiskwaliteit natuur aanwezig is. Dat doen we door overal genoeg groen te maken voor mensen en dieren. We hanteren daarbij de norm 75 m2 groen per woning op wijkniveau en de streefwaarden '3-30-300' (3 bomen zichtbaar vanuit elke woning, 30% boomkroonbedekking in de openbare ruimte en vanuit elke woning een koele plek op maximaal 300 m loopafstand). Groene ruimtes moeten van goede kwaliteit zijn, met elkaar verbonden en sterk genoeg om bijvoorbeeld de druk vanuit recreatie, klimaatverandering en woningbouw op te vangen. Om dit te bereiken, nemen we groen steeds als uitgangspunt bij het plannen, inrichten en beheren van de stad. We monitoren de voortgang door te meten hoeveel groen er per woning aanwezig is in wijken.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. We voeren het omgevingsprogramma Groen-Blauw 2040 uit met de middelen uit het Coalitieakkoord. Daarmee zetten we, samen met de stad, in op behouden, verbeteren en verbinden van ons groen, water en daarmee de biodiversiteit. We doen dit als integraal onderdeel bij projecten voor herinrichting of onderhoud van de openbare ruimte en stimuleren bewoners om hun eigen terreinen groener te maken. Daarnaast breiden we uit door aankoop of een groene inrichting van terreinen. Het groen moet namelijk meegroeien met de stad, in het kader van Groen Groeit Mee.
2. We verlenen subsidie voor groene daken aan particulieren en bedrijven op basis van de subsidieregeling (2023-2026). In 2026 evalueren we de regeling en doen een voorstel voor een (eventueel) vervolg.
3. We planten extra bomen in de openbare ruimte, voeren weggeefacties uit voor 10.000 bomen en planten in particuliere tuinen, geven herplantadvies bij kapvergunningen aan particulieren en communiceren over de regelgeving en waarde van behoud van bomen.
4. We voeren Steenbreek Openbare Ruimte en tegelwippen uit, waarin we zinloze verharding in straten en op pleinen omvormen naar ecologisch waardevol groen en creëren een netwerk van koelteplekken. We stimuleren en ondersteunen het vergroenen en daarmee klimaatbestendig maken van schoolpleinen en speelplekken.
5. We informeren en stimuleren bewoners en bedrijven om bij te dragen aan een klimaatbestendige en biodiverse inrichting van hun gebouwen, tuinen of eigen omgeving. Dat doen we onder meer door natuur- en duurzaamheidseducatie bij het Het Groene Huis, regenwatercoaches en het steenbreek netwerk.

Hoe kunnen we dit doel meten?

% wijken met minimaal 75m2 groen per woning

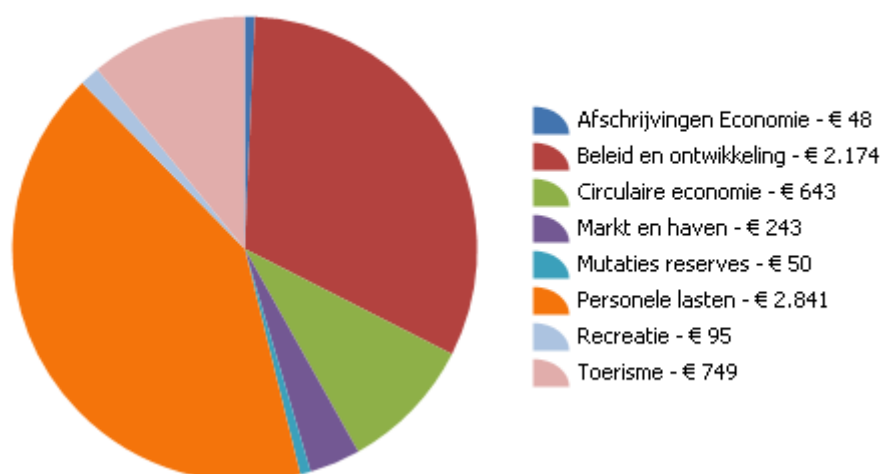
Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
			66,7		66,7	66,7

Bron:

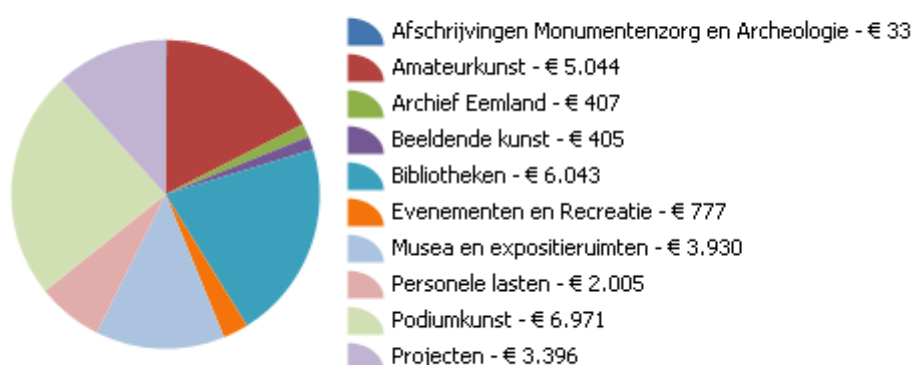
Toelichting: In het omgevingsprogramma Groen-Blauw 2040 is een norm van 75 m2 groen in de openbare ruimte per woning op wijkniveau opgenomen. Hierbij rekenen we alleen groen oppervlakte in de openbare ruimte mee en geen wateroppervlakten of halfverharding. Omdat het een percentage van de 33 wijken betreft, kan een kleine verandering op wijkniveau zorgen voor een relatief grote verandering van het percentage wijken dat voldoet. Omdat binnen de bestaande stad grote veranderingen nodig zijn om het aantal vierkante meters groen per woning flink te laten toenemen, is het niet reëel om een stijging te verwachten van het aandeel wijken met minimaal 75m2 groen per woning. We streven dan ook komende jaren naar het gelijk blijven van dit aandeel.

Wat mag het kosten?

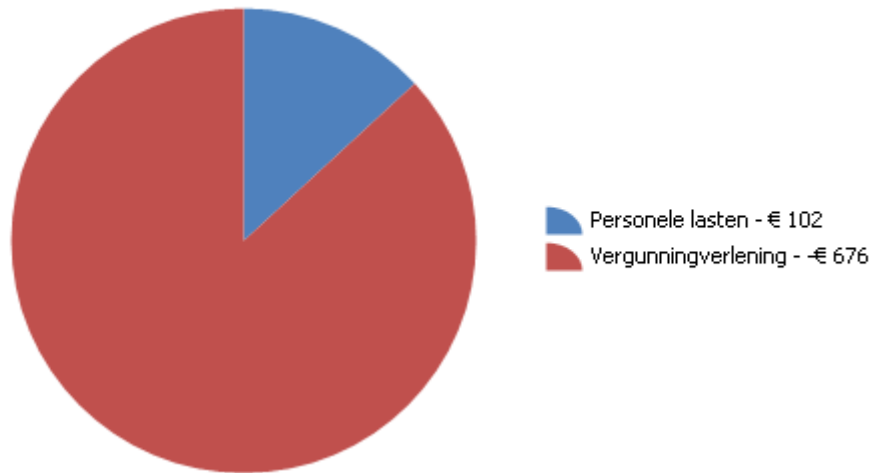
3.1 Economie

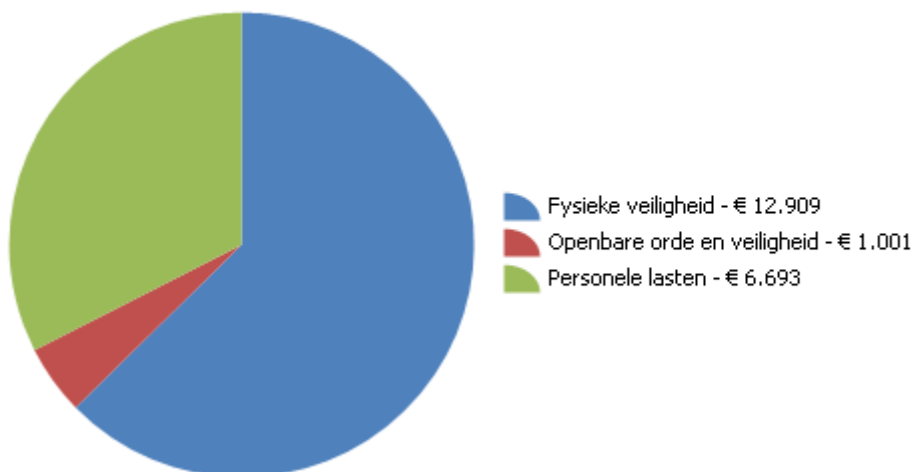
3.2 Kunst, cultuur en evenementen

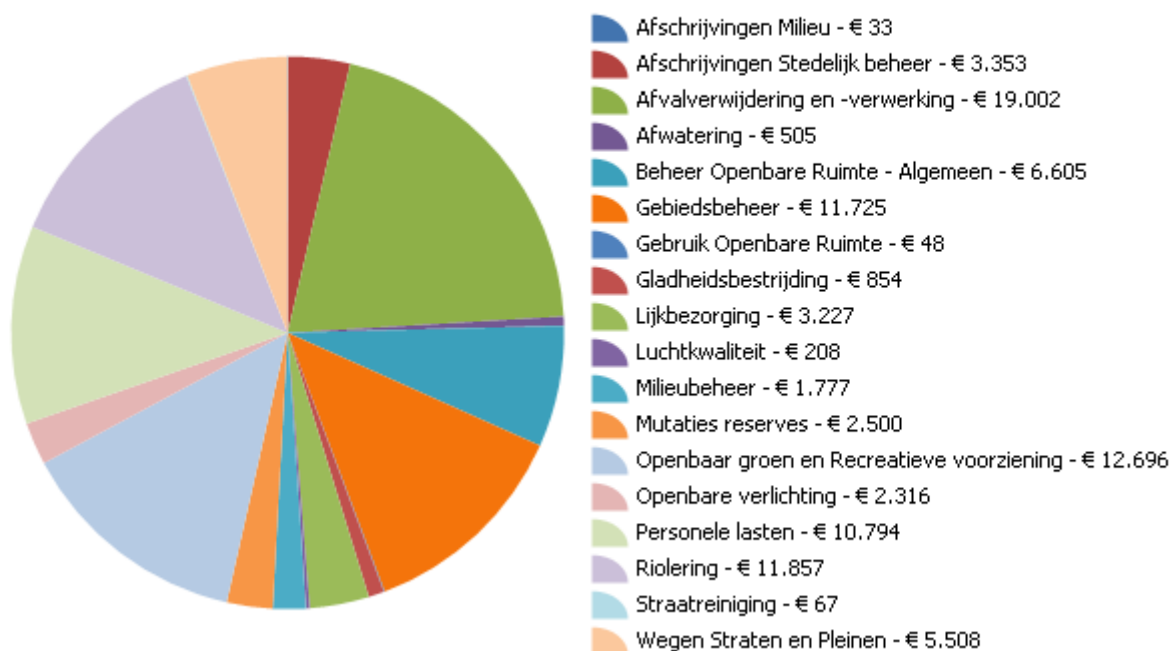
3.3 Handhaving

3.4 Sociale en Fysieke veiligheid

3.5 Stedelijk beheer, Dierenwelzijn en Milieu

Tabel: PF.3.1 Financieel overzicht

PROGRAMMA	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
LASTEN EXCLUSIEF STORTINGEN IN RESERVES	-130.340	-139.743	-147.140	-141.442	-141.177	-141.392
3.1 Economie	-6.513	-6.983	-6.793	-6.745	-6.725	-6.725
3.2 Kunst, Cultuur en evenementen	-27.700	-29.007	-29.012	-28.518	-28.368	-28.343
3.3 Handhaving	675	604	573	532	476	552
3.4 Sociale en fysieke veiligheid	-18.416	-19.640	-20.603	-20.356	-19.658	-19.476
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	-78.386	-84.717	-91.305	-86.355	-86.902	-87.400
BATEN EXCLUSIEF STORTINGEN IN RESERVES	56.560	54.119	56.133	56.544	56.207	55.074
3.1 Economie	667	623	640	640	640	640
3.2 Kunst, Cultuur en evenementen	741	546	551	552	552	552
3.3 Handhaving	0	0	0	0	0	0
3.4 Sociale en fysieke veiligheid	596	106	457	112	112	112
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	54.556	52.844	54.485	55.240	54.903	53.770
SALDO EXCLUSIEF STORTINGEN IN RESERVES	-73.780	-85.624	-91.007	-84.895	-84.969	-86.315
3.1 Economie	-5.847	-6.360	-6.153	-6.105	-6.085	-6.085
3.2 Kunst, Cultuur en evenementen	-26.959	-28.461	-28.462	-27.965	-27.816	-27.790
3.3 Handhaving	675	604	573	532	476	552
3.4 Sociale en fysieke veiligheid	-17.819	-19.534	-20.146	-20.243	-19.546	-19.363
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	-23.830	-31.873	-36.819	-31.114	-31.998	-33.629
STORTINGEN IN RESERVES	-7.255	-6.392	-2.550	-50	-50	-50
3.1 Economie	-50	-50	-50	-50	-50	-50
3.2 Kunst, Cultuur en evenementen	0	0	0	0	0	0
3.3 Handhaving	0	0	0	0	0	0
3.4 Sociale en fysieke veiligheid	0	0	0	0	0	0
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	-7.205	-6.342	-2.500	0	0	0
ONTTREKKINGEN UIT RESERVES	4.722	4.121	3.595	595	595	595
3.1 Economie	0	0	0	0	0	0
3.2 Kunst, Cultuur en evenementen	10	10	10	10	10	10
3.3 Handhaving	0	0	0	0	0	0
3.4 Sociale en fysieke veiligheid	0	0	0	0	0	0
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	4.712	4.111	3.585	585	585	585
SALDO MUTATIES RESERVES	-2.533	-2.271	1.045	545	545	545
3.1 Economie	-50	-50	-50	-50	-50	-50
3.2 Kunst, Cultuur en evenementen	10	10	10	10	10	10
3.3 Handhaving	0	0	0	0	0	0
3.4 Sociale en fysieke veiligheid	0	0	0	0	0	0
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	-2.493	-2.231	1.085	585	585	585
SALDO TOTAAL						

PROGRAMMA	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
3.1 Economie	-5.897	-6.410	-6.203	-6.155	-6.135	-6.135
3.2 Kunst, Cultuur en evenementen	-26.949	-28.451	-28.452	-27.955	-27.806	-27.780
3.3 Handhaving	675	604	573	532	476	552
3.4 Sociale en fysieke veiligheid	-17.819	-19.534	-20.146	-20.243	-19.546	-19.363
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	-26.323	-34.103	-35.734	-30.529	-31.413	-33.044
TOTAAL SALDO	-76.313	-87.894	-89.962	-84.350	-84.424	-85.770

Toelichting op afwijkingen

Tabel: PF.3.2. Afwijkingen tussen begroting 2025 en begroting 2026

PROGRAMMA	LASTEN	BATEN
3.2 Kunst, cultuur en evenementen	6	-5
3.4 Sociale en Fysieke veiligheid	962	-351
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	-41.157	2.878
3.1 Economie	-190	-17
3.3 Handhaving	31	0
TOTAAL	-40.348	2.505

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,3 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Tabel: PA.3.1 Toelichting op de belangrijkste begrotingsmutaties

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
3.1 Economie			
<u>Ombuiging Economisch beleid</u>			
In de meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op de uitgaven van algemeen economisch beleid. Dit bedrag betreft vanaf 2026 € 75.000 per jaar. Zie ombuigingsmaatregel BH01. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028. Bijlage: Kadernota 2025	110		S
<u>Ombuiging Onderwijs Arbeidsmarkt</u>			
In de Meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op de uitgaven van Onderwijs Arbeidsmarkt. Dit bedrag betreft vanaf 2026 € 35.000 per jaar. Zie ombuigingsmaatregel BH02. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028.	35		S
<u>Ombuiging Toeristisch beleid</u>			
In de Meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op de uitgaven van toeristisch beleid. Dit bedrag betreft vanaf 2026 € 135.000 per jaar. Zie ombuigingsmaatregel BH03. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028.	135		S
<u>Kadernota 2026-2029: Vervolg implementatie MVOI</u>			
In de Kadernota 2026-2029 is incidenteel voor 3 jaar een bedrag van € 103.000 per jaar opgenomen voor de inzet van een coördinator MVOI. Hiervan komt € 77.000 ten goede aan dit programma. De overige € 26.000 wordt als overhead toegerekend aan programma 4.3. Bijlage: Kadernota 2026	-77		I
<u>Indexering, kostenverdeling, formatie-aanpassingen</u>			
Dit betreft hoofdzakelijk de indexering van (personele) lasten.	-177		I

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
3.2 Kunst, Cultuur en evenementen			
<u>Indexering, kostenverdeling, formatie-aanpassingen</u>			
Dit betreft de indexering van (personele) lasten, formatie-aanpassingen en de doorbelasting van personele lasten naar de programma's.	-754	3	S
<u>Kadernota 2026 - 2029: Centraal Aftelmoment</u>			
In de Kadernota 2026 - 2029 is, voor de jaren 2026 en 2027, een bedrag van € 120.000 opgenomen voor het continueren van het Centraal Aftelmoment. Bijlage: Kadernota 2026	-120		I
<u>Ombuiging subsidies Amersfoortse culturele basisinstellingen</u>			
In de Meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op de uitgaven van de subsidies aan Amersfoortse culturele basisinstellingen. Dit bedrag betreft vanaf 2026 jaarlijks € 875.000. Zie ombuigingsmaatregel BH06. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028. Bijlage: Kadernota 2025	875		S

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
3.3 Handhaving			
Er zijn geen afwijkingen in dit deelprogramma			

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
3.4 Sociale en fysieke veiligheid			
<u>Indexering, kostenverdeling, formatie-aanpassingen</u>			
Dit betreft de indexering van met name personele lasten en de indexering voor de bijdrage aan de Veiligheidsregio Utrecht.	-552	2	S
<u>Kadernota 2026 - 2029: Project Weerbaarheid bij Crises</u>			
In de Kadernota 2026 - 2029 is, voor de jaren 2026 en 2027, een bedrag van € 300.000 opgenomen voor het weerbaarder maken van onze stad en organisatie bij een langdurige crisis.	-300		I
<u>Kadernota 2026 - 2029: Actualisatie bijdrage Regiovoorzieningen en Khonraad</u>			
In de Kadernota 2026 - 2029 is een structureel bedrag van € 140.000 opgenomen voor de verhoogde bijdragen aan regionale voorzieningen op het gebied van veiligheid, als gevolg van de indexering en het toegenomen inwoneraantal.	-140		S

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
<u>Kadernota 2026 - 2029: Cameratoezicht</u>			
In de Kadernota 2026 - 2029 is, voor de jaren 2026 en 2027, een bedrag van € 40.000 opgenomen, als gevolg van de toename van het aantal incidenten waarbij explosieven worden ingezet.	-40		I
<u>Kadernota 2026 - 2029: Projectleider Criminele Aanwas</u>			
In de Kadernota 2026 - 2029 is, voor de jaren 2026 en 2027, een bedrag van € 80.000 opgenomen, om een projectleider Criminele Aanwas in dienst te houden. Deze voorkomt dat kwetsbare jongeren de (georganiseerde ondermijnende) criminaliteit instappen, en ondersteunt ook om eruit te stappen.	-80		I

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn			
<u>Mutaties Kadernota 2026-2029</u>			
In de Kadernota 2026-2029 is voor het jaar 2026 een bedrag van € 200.000 opgenomen voor het inventariseren van geluid op het bedrijventerrein De Isselt. Tevens is voor het uitvoeren van het Soortenmanagementplan een budget opgenomen van € 113.000. Verder is een bedrag voor verbetering van de luchtkwaliteit van € 63.000 verwerkt.	-376		I
In de Kadernota 2026-2029 is eenmalig voor 2026 € 1,7 miljoen beschikbaar gesteld voor het aanplanten van nieuwe bomen na kap om het bomenbestand op peil te houden.	-1.700		I
In de Kadernota 2026-2029 is eenmalig voor 2026 een bedrag van € 1,228 miljoen opgenomen als omzeterderving bij Rusthof. Dit als gevolg van de renovatie en verduurzaming van de Toreenzaal.		-1.228	I
In de Kadernota 2026-2029 is voor de jaren 2026 tot en met 2029 jaarlijks € 760.000 beschikbaar gesteld voor de plaatsing van ongeveer 400 extra middenspanningsruimten voor een toekomstbestendig stroomnet zonder netcongestie.	-760		I

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
Het ruimtegebruik van de ondergrond van de openbare ruimte door met name diverse netbeheerders is de afgelopen tijd fors toegenomen, wat resulteert in meer dichtstraten van graafsleuven in de openbare ruimte. Deze kosten worden via leges en herstraattarieven in rekening gebracht bij de netbeheerders.	-600	600	S
In de Kadernota 2026-2029 is voor de jaren 2026 tot en met 2029 een bedrag van € 500.000 beschikbaar gesteld voor een vervolgaanpak op de bestrijding van invasieve exoten, waaronder de Japanse duizendknoop.	-500		I
In de Kadernota 2026-2029 is vanaf 2026 een bedrag van € 250.000 beschikbaar gesteld als vergoeding voor de hoge indexering op lopende contracten in de openbare ruimte. Bijlage: Kadernota 2026-2029	-250		I
<u>Kadernota 2025: Geluidemissie</u>			
In 2025 is een eenmalig budget van € 200.000 opgenomen voor het vaststellen van de basisgeluidemissie. Dit bedrag is in 2026 niet meer beschikbaar.	200		I
<u>Ombuigingen uit Meerjarenbegroting 2025-2028</u>			
In de Meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen middels het versneld verduurzamen van de openbare verlichting. Dit gaat in 2026 om € 185.000 en loopt op tot € 200.000 in 2029. In 2025 was ook al een bezuiniging ingeboekt van € 78.000. Zie ombuigingsmaatregel BH10.	107		S
In de Meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen middels het aanbestedingsvoordeel door Cirkelwaarde. Dit bedrag betreft vanaf 2026 € 500.000 per jaar. Daar bovenop komt nog een bedrag van € 105.000 aan BTW (21%). Deze wordt alleen extracomptabel toegerekend aan de afvalstoffenheffing. Zie ombuigingsmaatregel BH12.	500		S
<u>Ombuiging Ingroeipad besparingen</u>			
In de Meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen middels het ingroeipad besparingen. Dit gaat in 2026 om € 1.260.000 en loopt af naar € 100.000 in 2028. De ombuiging omvat het inzetten van bezuiniging uit 2025 van € 560.000, temporisering investeringen van € 880.000 en temporisering zelfbeheer van € 100.000. Zie ombuigingsmaatregel BH14.	1.260		I

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
In de Meerjarenbegroting 2025-2028 zijn een aantal bezuinigingen opgenomen in programma 3.5 die reeds in 2025 in gingen. Het geld van deze bezuinigingen worden conform de bezuiniging ingroeipad besparingen gebruikt op het onderdeel inzetten bezuinigingen 2025. Het bedrag van € 560.000 is alleen eenmalig beschikbaar in 2025 en niet meer in 2026.	560		I
In de bestemmingsvoorstellen bij de Jaarrekening 2024 is een deel van de bezuiging ingroeipad besparingen reeds ingelost voor 2026 en verder, te weten € 880.000 op de temporisering investeringen en € 35.000 op temporisering zelfbeheer.	-915		I
<u>Jaarrekening 2024: voorziening onderhoud CBA</u>			
Bij de Jaarrekening 2024 is eenmalig het saldo van € 445.000 uit de op te heffen reserve voorziening onderhoud CBA beschikbaar gesteld in 2025 om in de nieuwe voorziening onderhoud CBA te storten. Dit geld is in 2026 niet meer beschikbaar.	445		I
<u>Riolering en rioolheffing</u>			
De kosten die worden toegerekend aan de rioolheffing zijn gestegen met € 506.000. De oorzaken hiervan zijn onder andere indexering, verhoging van het aantal rioolaansluitingen (areaaluitbreiding) en een verhoging van de spaarcomponent voor toekomstige vervangingsinvesteringen. Omdat er daarnaast ook nog een aantal zaken extracomptabel worden toegerekend (waaronder straatreiniging en BTW) stijgt de rioolheffing zelf met € 689.000. Zie voor meer informatie ook de paragraaf lokale heffingen.	-506	689	S
<u>Afval en afvalstoffenheffing</u>			
De kosten die worden toegerekend aan de afvalstoffenheffing zijn gestegen met € 1,595 miljoen. De oorzaken hiervan zijn indexering en uitbreiding van het aantal huisaansluitingen (areaaluitbreiding). De afvalstoffenheffing zelf stijgt maar met € 1.350.000. Dit komt voornamelijk doordat vanuit de Kadernota de ombuiging aanbestedingsvoordeel Cirkelwaarden van € 500.000 is ingeboekt. Zie voor meer informatie ook de paragraaf lokale heffingen.	-1.595	1.350	S
<u>Kapitaallasten</u>			
Er is een stijging van de kapitaallasten als gevolg van nieuwe en doorgeschoven investeringen uit eerdere jaren waaronder met name investeringen in de openbare ruimte.	-910		S
<u>Areaalmutaties</u>			
Ten opzichte van 2025 is het aantal woningen toegenomen. Dat leidt tot een aanpassing van de budgetten voor de areaalontwikkeling.	-401		S

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
<u>Indexering, kostenverdeling, formatie-aanpassingen</u>			
Dit betreft hoofdzakelijk de indexering van (personele) lasten en de indexering van baten. Een klein effect kan worden toegewezen aan formatie-aanpassingen en de doorbelasting van personele lasten naar de programma's.	-1.334	107	S

TOELICHTING OP DE RESERVEMUTATIES VAN BEGROTING 2026	LASTEN	BATEN	I/S
9. Mutatie reserves			
<u>Reserve Uitvoering bodemsanering</u>			
Dit betreft de onttrekking uit de Reserve Uitvoering Bodemsanering en Stedelijke Vernieuwing voor de kosten van bodemsanering Vetgasfabriek.		500	I
<u>Reserve onderhoud openbare ruimte</u>			
Betreft een onttrekking uit de reserve onderhoud openbare ruimte voor het onderhoud van het park Elisabeth Groen.		85	I
<u>Reserve bomen en vergroening</u>			
Betreft de storting van de in het Coalitieakkoord beschikbaar gestelde middelen van € 2.500.000 voor vergroening/planten bomen en vervangen stobben in de reserve bomen en vergroening. In 2026 wordt hiervan € 3.000.000 onttrokken voor de daadwerkelijke uitvoering.	-2.500	3.000	I
<u>Reserve evenementen</u>			
We storten € 50.000 in de reserve Evenementen om eenmalige landelijke culturele- en/of sportevenementen naar de gemeente Amersfoort te halen.	-50		I
<u>Reserve Armandomuseum</u>			
Incidentele onttrekking uit de reserve Armandomuseum ter dekking van beheer en onderhoud van de kerncollectie.		10	I

Welke beleidskaders zijn er?

BELEIDSKADER	DATUM
3.1 Economie	
Omgevingsprogramma Werklocaties	2025
Omgevingsprogramma Horeca en terrassen	2025
Winkeltijdenverordening	2023
Coalitieakkoord 2022-2026	2022
Amersfoort Circulair: evaluatie en bouwstenen	2022
Detailhandelsnota	2021
Regionaal Economische Agenda	2020
Visie Stadshart	2017
3.2 Kunst, Cultuur en evenementen	
Uitvoeringsagenda Kunst en Cultuur 2023-2026	20-12-2022
Evenementenbeleid 2023	2023
Coalitieakkoord 2022-2026	2022
3.3 Handhaving	
uitvoerings- en handhavingsstrategie 2024-2027	2024
Uitvoeringsprogramma VTH 2024 en Jaarverslag 2023	2023
Algemene Plaatselijke Verordening Amersfoort	2024
Verordening Fysieke Leefomgeving Amersfoort	2020
3.4 Sociale en fysieke veiligheid	
Integraal Veiligheidsbeleid 2023-2026	
Wie praat die gaat 3	
Plan van aanpak ondermijning en weerbaarheid 2023-2026	
Bibob beleid	
bestuursagenda / regionaal crisisplan VRU	
Beleidskader niet gesprongen explosieven 2017	
Regionale veiligheidsstrategie	
Speelhalautomatenbeleid	
Coffeeshopbeleid Amersfoort 2025	2025
Beleidskader openbare orde cameratoezicht 2025	2025
Sekswerkersbeleid	
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	
integraal beheerplan openbare ruimte 2022-2031	2021
Gemeentelijk rioleringsplan 2021	2021
Watervisie Amersfoort 2021	2021
Meerjarenuitvoeringsprogramma openbare ruimte 2025-2028	2025
Handboek inrichting openbare ruimte	2024
Omgevingsprogramma Groen-Blauw	2024

BELEIDSKADER	DATUM
Deelomgevingsprogramma Biodiversiteit	2025
Groencompensatiebeleid	2022
Groenvisie Amersfoort	2016
Groenkaart	2020
Bomenleidraad	2017
RIB Natuurvolgend beheer	2025
Handleiding zelfbeheer	2019
Visie Bodem en Ondergrond	
Geluidsnota Amersfoort Wet geluidhinder	
Omgevingsprogramma vermindering omgevingslawaaï, Actieplan geluid 2024-2028	
Samen werken aan Schone lucht - Aanpak luchtkwaliteit	
Tijdelijk wonen - Handreiking afwijkmogelijkheden Geluidsnota Amersfoort Wet geluidhinder	
Geluidbeleid voor evenementen	
Deelomgevingsprogramma Dierenwelzijn	
Beleidsregel zorgplicht bij houtstook Amersfoort	
Nota Bodembeheer gemeente Amersfoort 2021-2031	
Uitwerkingsplan inzamelen grondstoffen in de gestapelde bouw	2021
Concept programma en productbegroting AVU 2023	2022
Aanwijzingsbesluit DAEB inzamelen grondstoffen PMD GFT en OPK op basisscholen	2022
RIB uitvoeringsprogramma zwerfafval 2023-2024	2023

Welke risico's lopen we?

Onderstaand de belangrijkste financiële risico's met een minimale benodigde weerstandscapaciteit van € 300.000,-.

Tabel: PRI.3.1 Financiële risico's programma Bedrijvigheid

Risico	Beheersmaatregel	Benodigde weerstands-capaciteit
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn		
Er is achterstand ontstaan in de realisatie van vervangingen en grootonderhoud in de openbare ruimte (door diverse oorzaken) en de kosten van materialen en personeel zijn opgelopen en lopen nog verder op.	In 2026 actualiseren we het 'integraal beheerplan openbare ruimte' voor de periode 2026-2035. Dit geeft een meer nauwkeurige onderbouwing van de kosten voor onderhoud en vervanging, gebaseerd op het prijspeil van 2026, en rekening houdend met toekomstige prijsontwikkelingen en veranderingen in het te onderhouden areaal	2.347
Door onvoorziene vertragingen in noodzakelijk groot onderhoud en vervangingen ontstaan kosten om de veiligheid ("=minimale" kwaliteit) te borgen.	Door te monitoren op kwaliteit is er inzicht in de kwaliteit van de openbare ruimte en de veranderingen die daarin optreden. Daardoor sturen we gericht op de aanpak van plekken met de grootste onderhoudsbehoefte. Door in overleg te blijven met alle relevante partijen kunnen we ontwikkelingen voorzien en daarop vroegtijdig inspelen.	837
Voor de openbare ruimte werken we met meerjarige contracten. Bij het afsluiten van nieuwe contracten via aanbestedingen kunnen we worden geconfronteerd met prijsverhogingen. Dit als gevolg van veranderende marktomstandigheden en nieuwe/aanvullende gemeentelijke eisen aan beheer/onderhoud.	Prijsverhogingen kunnen -deels- worden doorberekend in tarieven. Dit geldt voor tarieven op het gebied van afval en riolering. Daarnaast worden eens in de 5 jaar de Integraal Beheerplannen geactualiseerd. Dan worden ook de actuele tarieven meegenomen. Zodanig aanbesteden dat het minste risico wordt gelopen, bijvoorbeeld door langere termijnen te kiezen en de markt te consulteren.	748
Herstelkosten als gevolg van extreme weersomstandigheden (droogteschade, storm- en vorstschade, en wateroverlast).	Met onze regelmatige veiligheidscontroles en beheermaatregelen beperken we het risico van stormschade zoveel mogelijk. Bij herinrichting van de openbare ruimte houden we rekening met de actuele inzichten op dit gebied om de risico's van overtollig water en droogte op lange termijn zo efficiënt mogelijk te beheersen. Droogteschade wordt beperkt door maatregelen om water vast te houden en rekening te houden met de beplantingskeuze.	537

Voor meer informatie over de (financiële) risico's binnen de gemeente Amersfoort, verwijzen wij u naar de [paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing](#).

Welke grote projecten voeren we uit?

Onderstaand is de voortgang van de projecten opgenomen binnen dit programma. De informatie van deze projecten kent een peildatum per 1 mei 2025. De realisatie van de projecten is inclusief aangegane verplichtingen.

Eerst vindt u een legenda met diverse kleurcodes die worden gehanteerd bij het bepalen van het risico niveau.

Voor de voortgang maken wij gebruik van de volgende pictogrammen:

	Conform projectplan
	Geringe afwijking projectplan
	Afwijking projectplan

Ook voor de risico's maken wij gebruik van pictogrammen. Voor de risico's zijn dit de volgende pictogrammen:

	Beheersmaatregel opgenomen
	Laag risico
	Gemiddeld risico
	Hoog risico

Graaf Hendriklaan, Graaf Janlaan

Scope

Het programma Juliana van Stolbergbuurt betreft een gebiedsgerichte aanpak waarin zowel de fysieke als de sociale opgave gelijktijdig worden aangepakt. Het programma bevat drie deelprojecten waarvan een de fysieke herinrichting van de wijk omvat. Deze opgave omvat de totale herinrichting van het gebied in, dit van gevel tot gevel. Bij deze herinrichting moet een regenwaterriool meegelegd worden en gaan we concreet aan de slag met verschillende duurzaamheidsambities (vergroenen, minder verharding etc.) Een uitgebreid participatietraject moet er voor zorgen dat alle spelende problematiek goed boven water komt.

Uitvoeringsprogramma

Projectsite

Versnelling Openbare Ruimte Projecten

Voortgang

Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase
					3. Ontwerp (hoe)
Toelichting voortgang					

Tijd op oranje in verband met een kleine vertraging op het ontwerptraject. Om alle opgehaalde informatie zorgvuldig te verwerken kunnen we niet meer voor de zomervakantie het VO presenteren zoals hiervoor gepland. Dit heeft beperkte gevolgen voor restant traject, dat schuift misschien met 1 of 2 maanden vooruit. Dit kan met het aanbestedingstraject volgens UAV-GC worden ingehaald.

Financiën

	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	9.100	0	9.100
Realisatie	217	0	217

Eventuele toelichting op subsidies

Door complexiteit van het project (gebiedsgerichte aanpak) lopen we uit qua planning	1. Scherp formuleren wat de taken zijn van werkgroep 3 (Herinrichting openbare ruimte) 2. Afstemming met Programmamanager en OG bij mogelijke mogelijke uitloop		
Onrust vanuit de buurt op het voorstel voor het aantal terug te brengen parkeervakken	Duidelijke communicatie richting buurt en onderbouwing geven van het aantal terug te brengen vakken.		
Nieuwe locaties nutsen (vervangen brosse leidingen) matcht niet met nieuwe rioleringsplan	In gesprek met de nutsaannemer om af te stemmen of er nog wijzigingen kunnen plaatsvinden in hun plannen		
De aanpassingen in de Graaf Adolflaan kent geen draagvlak	1. Objectieve afweging maken met opgehaalde informatie van stakeholders en onze adviseurs, 2. duidelijke communicatie naar de bewoners waarom we deze inrichting kiezen		

Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum

niet van toepassing

Verduurzaming openbare verlichting

Scope

De scope van dit project betreft om van 16.666 lichtmasten de overbodige lichtmasten te verwijderen en van de te handhaven lichtmasten de armaturen te vervangen door LED, dimbaar en met een diervriendelijke kleur. Dit is verdeeld in 2 deelprojecten:

DEELPROJECT A: 2.166 lichtpunten op het Stationsplein, hoofdwegen en wegen die leiden naar de Stadsring en het vervangen van verlichte ANWB-aanwijsborden door reflecterende borden zonder verlichting. Dit deelproject is eind 2024 afgerond.

DEELPROJECT B: 14.500 armaturen opgedeeld in clusters/wijken. Meenemen in integrale herinrichtingsprojecten, gebiedsontwikkelingen of -transformaties. In overige straten vervangen per wijk, met Vathorst als eerste. Deelproject B moet eind 2027 gereed zijn, behoudens de Herinrichtingsprojecten.

Uitvoeringsprogramma	Projectsite
Leefomgeving projecten	www.amersfoort.nl/duurzaam-maken-openbare-straatverlichting

Voortgang

Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase
					5. Realisatie (uitvoeren)
Toelichting voortgang					

Van de 7 werkpakketten ligt de focus in 2025 op:

- de aanbesteding van de armaturen in Vathorst (2.400 stuks): gunning heeft onlangs plaatsgevonden
 - de aanbesteding van de kegelarmaturen (9.000 stuks): gunning in sept 2025
 - de engineering van de LED-platen in de CLIP-armaturen door de gehele stad (900 stuks) en de klassieke masten in de binnenstad (700 stuks): aanbesteding start in okt 2025
 - de renovatie van de klassieke masten in de binnenstad (700 stuks). Schilderen vindt momenteel plaats door SRO, LED-platen in bovengenoemde aanbesteding
- Dit alles loopt volgens planning.

Financiën			
	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	16.500	0	16.500
Realisatie	600	0	600
Eventuele toelichting op subsidies			

Risico's

Actueel risico	Beheersmaatregel	Risicocategorie	
		Vorige rapp.	Huidige rapp.
Onvoldoende capaciteit in de markt van leveranciers en aannemers, doordat bedrijven in heel Europa komende jaren hun kwik-houdende lampen gaan vervangen door LED. Hierdoor weinig inschrijvers en hoge inschrijvingen bij aanbestedingen. Gevolg: projectkosten overschrijden budget.	Leveringen en werkpakketten aanbesteden die voor de markt voldoende interessant zijn om op in te schrijven, zodat er voldoende inschrijvers en daarmee voldoende concurrentie is.		
Vervanging van een deel van de armaturen vertraagt, omdat de vervanging hiervan wordt opgenomen in herinrichtingsprojecten (volgens huidige planning uitvoering uiterlijk 2027) en dergelijke projecten niet zelden vertraging oplopen door lange ontwerptrajecten waarin veel beleid moet worden vertaald naar maatregelen.	Regelmatige afstemming over de plannings met projectleiders van herinrichtingsprojecten en de ambtelijk opdrachtgever en bij aanzienlijke vertragingen daarvan, besluiten de armatuurvervanging uit die scope te halen en los ervan alvast uit te voeren.		

Klachten van bewoners en weggebruikers over de andere lichtbeleving door LED. De kleurwarmte is iets anders, dat is vaak even wennen. Waar lichtmasten worden verwijderd of worden gedimd, zal dit ook tot klachten kunnen leiden.	In de voorbereiding worden verkeerskundigen en specialisten openbare verlichting betrokken om iedere afweging zo goed mogelijk te maken. Heldere communicatie over nut en noodzaak, over de afwegingen en de voordelen.		

Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum

niet van toepassing

Hooglanderveen dorp

Scope

In Hooglanderveen-dorp ligt een 20-tal straten die kwetsbaar zijn bij hevige regenbuien. Ook staat het grondwater in deze straten de laatste jaren erg hoog. De straten in het project zijn in het Gemeentelijk Rioleringsplan 2021 aangegeven als aan te passen naar een gescheiden stelsel. Er moet daarom een hemelwaterriool worden toegevoegd aan deze straten, waarmee regenwater afstroomt naar open water. Omdat de bovengrondse inrichting verouderd is, wordt de bovengrondse situatie heringericht. Bij de herinrichting houden we rekening met de ruimtelijk identiteit van Hooglanderveen en is toekomst gericht. Doordat we extra bomen aanplanten, groeiplaatsverbetering doen en extra groen aanbrengen, dit zorgt voor minder hitte op de warme zomerdagen en meer biodiversiteit.

Uitvoeringsprogramma

Projectsite

Versnelling Openbare Ruimte Projecten

<https://www.amersfoort.nl/herinrichting-hooglanderveen>

Voortgang

Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase
					3. Ontwerp (hoe)

Toelichting voortgang

Vertraging door extra participatie en extra onderzoeken.

Financiën

	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	12.353	0	12.353
Realisatie	460	0	460
Eventuele toelichting op subsidies			

Risico's

Actueel risico	Beheersmaatregel	Risicocategorie	
		Vorige rapp.	Huidige rapp.
Een van de als voornaamst benoemde ambities blijkt niet haalbaar, doordat maatregelen hiervoor strijdig zijn met andere ambities, ze financieel niet haalbaar zijn of doordat het fysiek onmogelijk is.	Ambities prioriteren (in projectopdracht en project start-up), in ontwerpproces zorgvuldige afwegingen maken en waar nodig het besluit escaleren.		
Weerstand bij omgeving tegen de beoogde herinrichting.	Contact houden met belangenvereniging, tijdig afstemmen met opdrachtgever/college. Betrekken van bewoners bij het ontwerp d.m.v. een klankbordgroep en de belangenvereniging.		
Vertraging door werkzaamheden NUTS-partijen (Stedin vervangt laagspanning en plaatst middenspanningsruimten, Vitens vervangt asbest-cementleidingen).	Voeren coördinatie-overleggen met NUTS-partijen.		

Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum

Niet van toepassing

MJO Asfalt

Scope

De hieronder genoemde 18 wegen hebben onderhoud nodig zo blijkt uit de wegininspectie die gedaan is door de afdeling Leefomgeving. Op de wegen bestaan de werkzaamheden uit deklaagvervanging inclusief belijning, waar nodig detectielussen en andere voorzieningen voor VRI. De kwaliteit van de wegen dient weer zodanig te zijn dat het verkeer er op een comfortabele en veilige manier gebruik van kan maken. Hierdoor worden ook aansprakelijkheidsrisico's / schadeclaims van weggebruikers tot een minimum beperkt. De hieronder genoemde wegen dienen weer te voldoen aan kwaliteitsniveau B.

Beoogd effect

Met het project, asfalt onderhoud 2023- 2025 wil de gemeente Amersfoort:

- We proberen vervangingsinvesteringen uit te stellen door levensduur verlengend onderhoud uit te voeren.
- Ontsluitingswegen aan te leggen met asfaltverharding die weer ca 15 jaar mee kan,
- op een duurzame wijze uit te voeren (met minder MKI en CO2 uitstoot).

Omdat deze opgave afwijkt van een herinrichtingsopgave zijn niet alle 12 duurzaam GWW onderwerpen relevant.

De volgende onderwerpen zijn wel relevant:

- Energie;
- Materiaal;
- Welzijn;
- Bereikbaarheid;
- Investerings.

Uitvoeringsprogramma				Projectsite	
Versnelling Openbare Ruimte Projecten				N.v.t.	
Voortgang					
Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase
					5. Realisatie (uitvoeren)
Toelichting voortgang					

De totale investeringen voor het asfalt onderhoud zijn geraamd voor voorbereiding, aanbesteding en uitvoering. We merken dat er meer m2 wegdek aan vervanging toe is dan in 2023 gedacht dit leidt tot uitbreiding van de scope.

In het 3de kwartaal van dit jaar is het 17de wegvak (van de 18) afgerond. De 16 wegen die vervangen zijn in 2024/2025 zijn succesvol hersteld en zijn weer toekomstbestendig. In 1ste kwartaal van 2026 (Amsterdamseweg) wordt het laatste wegvak uitgevoerd.

Financiën			
	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	7.250	0	7.250
Realisatie	5.291	0	5.291
Eventuele toelichting op subsidies			
Risico's			
Actueel risico	Beheersmaatregel	Risicocategorie	
		Vorige rapp.	Huidige rapp.
Het budget staat onder druk van de inflatie en de stijgende bouwkosten.	Minder deelbestekken uitvoeren of meer budget aanvragen.		
Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum			

Het contract met de huidige aannemer is in goed overleg verlengd tot en met 1 juni 2026.

Liendert aanpak openbare ruimte

Scope

Het project betreft de herinrichting van een groot deel van de openbare ruimte van Liendert. De technische staat van de verharding is op veel plaatsen slecht en vervanging is nodig. Met herinrichting streven wij naar een groenere, klimaat-adaptieve en veilige openbare ruimte die past bij de huidige tijd.

Uitvoeringsprogramma

Projectsite

Versnelling Openbare Ruimte Projecten

Voortgang

Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase
					2. Definitie (wat)
Toelichting voortgang					

Vorbereidende werkzaamheden zijn gestart. De visie op de herinrichting gereed en vastgesteld door het college.

Er is inmiddels landschappelijk bureau geselecteerd om de visie uit te werken tot een schetsontwerp voor de hoofdstructuur van Liendert. Proces start september 2025.

Financiën			
	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	100	0	100
Realisatie	461	0	461
Eventuele toelichting op subsidies			

Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum

De kaders van de herinrichting liggen op hoofdlijnen vast in het omgevingsprogramma Wij-Liendert.

Het omgevingsprogramma is op 12 november 2024 vastgesteld. De kaders voor de herinrichting en de visie worden in Q2 2025 voorgelegd aan het college B&W.

Als uitwerking van het omgevingsprogramma is een visie op de herinrichting van Liendert opgesteld, deze is 15 juli 2025 door het college vastgesteld.

Wie hebben wij nodig?

Om de doelen van de gemeente Amersfoort te bereiken, werken we samen met externe partners, zoals marktpartijen, andere overheden, subsidiepartners, woningbouwcorporaties, non-profit organisaties, netwerkorganisaties etc. We zoeken per doel en taak de meest passende samenwerking. Opgave gerichte samenwerking, daar waar die het meest doelmatig en effectief is. Dat kan betekenen dat we op verschillende vraagstukken in diverse verbanden samenwerken. Naast het feit dat samenwerking met anderen noodzakelijk is vanuit een inhoudelijk oogpunt, is het punt van schaalgrootte in de samenwerking met het Rijk steeds belangrijker. Om de opgaven in de stad te realiseren is financiële dekking van buiten erg belangrijk geworden.

Daarnaast heeft de gemeente in diverse verbonden partijen een bestuurlijk en financieel belang. Verbinding met deze partijen is een manier op een publieke taak uit te voeren.

Een overzicht van de verbonden partijen voor dit programma is hierna opgenomen.

Overzicht verbonden partijen

Voor meer informatie over de Verbonden Partijen, verwijzen wij u naar de [Paragraaf Verbonden Partijen](#).

Verbonden Partijen

- Afval Verwijdering Utrecht (AVU)
- Veiligheidsregio Utrecht (VRU)
- Regionale uitvoeringsdienst Utrecht
- Participatiefonds ROM Regio Utrecht BV
- Regionale samenwerkingsmaatschappij BV (ROM)
- Amfors Holding B.V.
- Coöperatieve Vereniging U.A. Het Eemhuis (C.V.)
- Theater-en congrescentrum Flint NV
- NV ROVA Holding

Wie krijgen subsidies?

De gemeente Amersfoort verstrekt subsidies met als wettelijk kader de Algemene subsidieverordening Amersfoort 2019 en de nadere subsidieregelingen. We verstrekken begrotingssubsidies, projectsubsidies en incidentele subsidies. De begrotingssubsidies zijn weergegeven in onderstaand overzicht.

Tabel: PS.03: Maximale begrotingssubsidie

NAAM INSTELLING	SOORT SUBSIDIE	ACTIVITEIT/DOEL	BEGROTING 2026
Programma 3.1 Economie			
Stichting Toeristische Informatieverstrekking Amersfoort	begrotingssubsidie	toeristische informatieverstrekking	379,0
Subtotaal Programma 3.1			379,0
Programma 3.2 Kunst, Cultuur en evenementen			
Regionale Omroepvereniging De Golfbreker	begrotingssubsidie	omroep	9,8
Stichting Laswerk	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	26,5
Stichting Media Platform Amersfoort Leusen	begrotingssubsidie	lokale omroep	252,4
Holland Opera	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	248,8
Stichting Evenementen & Congressen	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	328,5
Stichting Poppodium Fluor	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	994,3
Theater De Lieve Vrouw	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	1.390,7
Amersfoort in C	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	4.090,4
Flint theater evenementen en congressen	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	4.405,7
Scholen in de Kunst	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	5.167,0
De Bibliotheek Eemland	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	5.308,1
Kosmik	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	204,4
Muziektheater De Veerensmederij	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	204,4
Stichting Rietveldpaviljoen	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	153,3
Per Expressie	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	46,0
Amersfoorts Jeugd Orkest	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	20,4
Subtotaal Programma 3.2			22.850,7
Programma 3.4 Sociale en fysieke veiligheid			
Stichting Kwintes	begrotingssubsidie	opvang en begeleiden van cliënten	61,5
Subtotaal Programma 3.4			61,5
Programma 3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn			
Stichting Dierenvoedselbank Amersfoort	begrotingssubsidie	Bijdrage in huisvestingslasten van de sociale banken.	21,3
Subtotaal Programma 3.5			21,3
TOTAAL			23.312,5

Aan bovenstaande cijfers kunnen door instellingen geen rechten worden ontleend.

Welke reserves hebben we?

Tabel: PRE.03 Staat van reserves

Omschrijving	Saldo begin 2026	Storting 2026	Onttrekking 2026	Saldo begin 2027	Saldo begin 2028	Saldo begin 2029	Saldo begin 2030
3.2 Kunst, cultuur en evenementen							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Armandomuseum	88	0	-10	78	68	58	48
Reserve Evenementen	240	50	0	290	340	390	440
Totaal 3.2 Kunst, cultuur en evenementen	328	50	-10	368	408	448	488
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve bomen en vergroening	4.928	2.500	-3.000	4.428	4.428	4.428	4.428
Reserve Groot Onderhoud CBA	0	0	0	0	0	0	0
Reserve Onderhoud Openbare ruimte	1.462	0	-85	1.377	1.292	1.207	1.122
Reserve riolering	592	0	0	592	592	592	592
Reserve Uitvoering bodembescherming en sv	5.356	0	-500	4.856	4.356	3.856	3.356
Totaal 3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	12.338	2.500	-3.585	11.253	10.668	10.083	9.498
TOTAAL	12.666	2.550	-3.595	11.621	11.076	10.531	9.986

* Met ingang van het begrotingsjaar 2024 wordt de reserve vervangingsinvesteringen toegerekend aan de verschillende programma's waarop dit betrekking heeft. Het beginsaldo 2026 is om die reden verdeeld over de programma's 1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening, 1.4 Mobiliteit, 2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen en 4.3 Bedrijfsvoering. Feitelijk is ook vanaf 2024 nog steeds sprake van 1 reserve vervangingsinvesteringen.

Toelichting

Reserve Armandomuseum

Het doel van deze reserve is het ook in de toekomst toegankelijk houden van de kerncollectie van de gemeente Amersfoort voor het publiek.

Reserve Bomen en vergroening

Voor vergroening/bomen, vervanging stobben is in het Coalitieakkoord 2022-2026 € 2,5 miljoen per jaar beschikbaar gesteld voor de jaren 2023 t/m 2026. Het plantseizoen van bomen - welke loopt van oktober tot mei - loopt niet synchroon met de kalenderjaren. Om bij de uitvoering niet gehinderd te worden door jaargrenzen is besloten deze reserve in te stellen. Daarnaast wordt deze reserve ook gebruikt voor incidentele gelden voor de herplant van bomen na kap als gevolg van boomveiligheidscontroles.

Reserve Evenementen

Doel is eenmalige landelijke culturele- en/of sportevenementen naar de gemeente Amersfoort te halen.

Reserve onderhoud Openbare Ruimte

Deze reserve is gevormd aangezien een aantal onderhoudsvoorzieningen op grond van uitspraken van de commissie BBV niet meer mogelijk zijn. Het is daarvoor wel toegestaan om de bedragen uit die voorzieningen over te hevelen naar nieuwe reserves 'voorziening onderhoud'. Deze reserve is

gevormd om het incidentele budget voor extra onderhoud in de Parken Randenbroek en Elisabeth Groen, geluidsarm asfalt Kersenbaan en bomencompensatie Kersenbaan beschikbaar te houden.

Reserve Riolering

Overschotten op het product riolering veroorzaakt door efficiencyvoordelen en areaaluitbreidingen zullen worden toegevoegd aan deze bestemmingsreserve om de middelen beschikbaar te houden voor riolering.

Reserve Uitvoering bodembescherming en stedelijke vernieuwing

Doel van deze reserve is het gereserveerd houden van de middelen die wij de komende jaren ontvangen voor de uitvoering van de Wet Bodembescherming en voor stedelijke vernieuwing.

Welke voorzieningen hebben we?

Tabel: PV.03 Staat van voorzieningen

Omschrijving	Saldo begin 2026	Storting 2026	Onttrekking 2026	Saldo begin 2027	Saldo begin 2028	Saldo begin 2029	Saldo begin 2030
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn							
A. Onderhoudsegalisatie							
Voorziening Integraal beheerplan OR 2019-2028	4.400	4.796	-5.146	4.050	4.636	8.358	12.080
Voorziening Onderhoud Gemeentelijke Eigendommen CBA	658	224	-16	866	334	352	453
Voorziening onderhoud riolering art.44 lid 1c	2.542	0	-2.530	12	12	12	12
Totaal A. Onderhoudsegalisatie	7.600	5.020	-7.692	4.928	4.982	8.721	12.545
B. Middelen derden							
Voorziening Afkoopsommen onderhoud graven	3.527	300	-300	3.527	3.527	3.527	3.527
Voorziening afvalprojecten (art.44 lid2)	921	0	0	921	921	921	921
Voorziening middelen derden riolering (art.44 lid2)	10.077	0	-600	9.477	8.837	8.201	7.569
Totaal B. Middelen derden	14.524	300	-900	13.924	13.284	12.649	12.017
D. Voorziening voor bijdrage aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven							
Voorziening toekomstige vervangingsinvesteringen riolering (art 44 lid 1d)	13.087	6.670	-6.795	12.962	12.662	12.361	12.061
Totaal D. Voorziening voor bijdrage aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven	13.087	6.670	-6.795	12.962	12.662	12.361	12.061
TOTAAL	35.211	11.991	-15.387	31.814	30.928	33.731	36.622

Toelichting

A. Onderhoudsegalisatie

Voorziening onderh. riolering (art.44 lid 1c)

Deze zal worden ingezet voor projecten uit het Gemeentelijk Riool Plan (GRP) die hun oorsprong nog vinden in het GRP 2012-2021. Hiertoe wordt een bedrag uit de bestaande voorziening middelen derden naar deze voorziening overgeheveld.

Voorziening Integraal beheerplan OR 2019-2028

Het doel van deze voorziening is het gelijkmatig over de jaren verdelen van de kosten van groot onderhoud van voorzieningen in de openbare ruimte.

Voorziening Onderhoud Gemeentelijke Eigendommen CBA

Het doel van deze voorziening is het gelijkmatig over de jaren verdelen van de kosten van groot onderhoud van het Crematorium en Begraafplaats Amersfoort.

B. Middelen derden

Voorziening middelen derden riolering (art.44 lid 2)

Het doel van deze voorziening is het egaliseren van de kosten voor riolering. Tevens wordt deze voorziening gebruikt ter dekking van de kapitaalslasten van de rioolinvesteringen uit de jaren 2018-2020.

Het onderdeel riolering is opgenomen bij de categorie voorzieningen middelen derden, om daarmee de opbrengsten rioolheffing beschikbaar te houden voor het gemeentelijke rioleringsplan.

Voorziening afkoopsommen onderhoud graven

Het gelijkmatig over de jaren verdelen van de kosten van onderhoud aan graven door CBA.

Egalisatievoorziening afvalprojecten (art.44 lid 2)

Het doel van deze voorziening is het egaliseren van de kosten voor projecten welke zijn bekostigd vanuit de afvalstoffenheffing.

Deze voorziening is opgenomen bij de categorie voorzieningen middelen derden, om daarmee de opbrengsten afvalstoffenheffing beschikbaar te houden voor de nog uit te voeren werkzaamheden op projecten binnen afval.

D. Voorziening voor bijdrage aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven

Voorziening toekomstige vvi riol. art 44 lid 1d

Het doel van deze voorziening is om fluctuaties in de lasten door rioolinvesteringen op te vangen en stijging van kapitaallasten te vermijden.

Welke investeringen doen wij?

Hieronder presenteren we een overzicht van de voorgenomen investeringen voor de komende jaren.

Tabel: PI.3.1 Geplande investeringen

					KAPITAALLASTEN			
	JAAR	INVESTERING (BRUTO)*	Bijdragen van derden	RISA	2026	2027	2028	2029
INVESTERING								
3.1 Economie								
Geen investeringen								
Totaal 3.1 Economie		0	0	0	0	0	0	0
3.2 Kunst, Cultuur en evenementen								
Geen investeringen								
Totaal 3.2 Kunst, Cultuur en evenementen		0	0	0	0	0	0	0
3.3 Handhaving								
Geen investeringen								
Totaal 3.3 Handhaving		0	0	0	0	0	0	0
3.4 Sociale en fysieke veiligheid								
Geen investeringen								
Totaal 3.4 Sociale en fysieke veiligheid		0	0	0	0	0	0	0
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn								
A. Gepland (oorspronkelijk)								
Investeringen met een maatschappelijk nut								
Vervangingsinvestering OR 2026	2026	11.161	0	0	0	403	400	398
Vervangingsinvestering OR 2027	2027	12.755	0	0	0	0	460	457
Besch Zielhorst en Randenbroek 2019	2027	632	0	0	0	0	21	20
Verharding Schothorst Zuid en Noord	2027	2.950	0	0	0	0	96	95
Besch Zielhorst en Randenbroek 2020	2028	642	0	0	0	0	0	21
Verharding Schothorst Zuid en Noord	2028	809	0	0	0	0	0	26
Vervangingsinvestering or 2028	2028	10.270	0	0	0	0	0	370
Investeringen met een economisch nut								
CBA Renovatie Rijksmonument **	2025-2027	6.728	0	0	11	33	275	273
Investering riolering 2026	2026	6.825	0	0	0	0	0	0
Investering riolering 2027	2027	6.500	0	0	0	0	0	0
Investering riolering 2028	2028	6.500	0	0	0	0	0	0
C. Nieuw								
Investeringen met een maatschappelijk nut								
Vervangingsinvestering OR 2029	2029	10.000	0	0	0	0	0	0
Investeringen met een economisch nut								

					KAPITAALLASTEN			
Openbare MIVA toiletten **	2025-2026	550	0	0	1	59	59	58
Investering riolering 2029	2029	6.500	0	0	0	0	0	0
Totaal 3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn		82.822	0	0	12	495	1.310	1.720
Totaal 3. Programma Bedrijvigheid		82.822	0		12	495	1.310	1.720

* De bruto Investering betreft het vastgestelde kredietbedrag conform het Raadsbesluit.

** Enkele investeringen kennen een looptijd van meerdere jaren, dit vertaalt zich in oplopende kapitaallasten.

4. Programma Bestuur

Inleiding

Samenwerken met inwoners en partijen in de stad op basis van een open houding en in dialoog met de samenleving staat centraal in onze werkwijze. We vinden het belangrijk dat alle perspectieven en inzichten aan bod kunnen komen. Wij werken actief samen met maatschappelijke organisaties, bedrijven, de regio en bewoners om tot gedragen oplossingen te komen.

Wij willen weten wat er leeft en speelt in de stad. We kiezen daarbij zoveel mogelijk voor een gebiedsgerichte aanpak. Om zo voor onze inwoners dichtbij te zijn en hun betrokkenheid bij en invloed op hun leefomgeving te vergroten. We zetten actief in op het vergroten van de participatie en betrokkenheid van inwoners bij de ontwikkeling en uitvoering van beleid.

Er worden verschillende instrumenten ingezet om inwoners te betrekken. Wij experimenteren met nieuwe vormen zoals de gelote Burgerraad en deep democracy waarbij het samen beslissen door alle betrokkenen centraal staat. De komende periode is er extra aandacht voor de evaluatie van diverse instrumenten. In het kader van de wet versterking participatie op decentraal niveau zal het college het communicatie en participatiebeleid actualiseren. De gemeenteraad legt de spelregels vast in een nieuwe verordening.

Ook bij verkiezingen zetten we in op betrokkenheid van inwoners. We stellen middelen beschikbaar voor opkomstbevordering, onder andere voor de ontwikkeling van een stemwijzer, communicatie richting specifieke doelgroepen, ondersteuning van debat en stadsinitiatieven, en de organisatie van een uitslagenavond.

Het Huis voor de Stad (nieuwe gemeentehuis) is naar verwachting eind 2026 klaar en vanaf begin 2027 open voor inwoners en organisaties. Het Huis voor de Stad wordt een plek voor ontmoeting waar de gemeente samen met inwoners en partners werkt aan de toekomst van de stad.

De samenwerking met andere overheden blijft belangrijk. Steeds meer opgaven vragen om regionale samenwerking, zoals woningbouw, mobiliteit en de energietransitie. In de Metropoolregio Utrecht groeit het belang van gezamenlijke uitvoeringskracht. In de komende periode krijgt de Metropool Regio Utrecht (MRU) samenwerking verder vorm met een gezamenlijke agenda en maken wij afspraken over hoe wij nog slimmer en beter met elkaar kunnen samenwerken om gezamenlijke doelen te bereiken.

De digitalisering van de samenleving en ook van onze organisatie ontwikkelt zich snel. Dat vraagt om nieuwe investeringen in informatievoorziening, privacy en informatiebeveiliging. De hoeveelheid applicaties neemt toe, systemen draaien vaker op externe cloudplatforms en het aantal technische koppelingen groeit. Dit is nodig voor een betrouwbare en veilige uitwisseling van gegevens, maar brengt ook hogere onderhoudslasten met zich mee. We versterken onze capaciteit op informatiebeveiliging en sluiten aan bij het VNG-programma Cyberweerbaarheid. Zo blijven we voorbereid op de risico's die digitalisering met zich meebrengt. Door de informatiehuishouding in de breedte structureel te verbeteren minimaliseren we risico's op het gebied van informatie- en archiefbeheer, informatieveiligheid en privacy.

Ook de informatiehuishouding vraagt onze aandacht. De hoeveelheid digitale gegevens groeit en moet veilig en zorgvuldig worden beheerd. We zetten daarom in op de uitvoering van het programma Informatiehuishouding 2025-2030. Hiermee verbeteren we onze processen, versterken we het beheer en zorgen we voor extra juridische kennis op het gebied van privacy. Hiervoor trekken we extra middelen uit. Voor de Wet open Overheid stelt de raad de ambitie voor implementatie voor 2026-2030 vast.

Artificiële Intelligentie (AI) zien we als mogelijk hulpmiddel om medewerkers te ontlasten en de dienstverlening efficiënter te maken. We zien AI vooral als een ondersteunend hulpmiddel bij het verlichten van de arbeidskrachte, zonder de menselijke maat uit het oog te verliezen. Daarbij is het van belang om in lijn met onze visie op digitalisering, AI zorgvuldig en bewust in te zetten en om medewerkers op te leiden in het verantwoord gebruiken van AI, met aandacht voor onderwerpen als ethiek, inclusie en mogelijke vooroordelen in algoritmes. In 2026 zullen we hier kaders voor opstellen.

Wat willen wij hoe bereiken?

Programma Bestuur

Wat willen we bereiken?

We zijn een dienstverlenende overheid.

Toelichting:

We zetten de inwoner centraal waarbij naast de regels en standaardprocessen ook kundig maatwerk mag worden verwacht. Dat vraagt om een open en flexibele manier van werken met oog voor de menselijke maat, gebaseerd op wederzijds vertrouwen. In onze dienstverlening zijn we betrouwbaar: inwoners en bedrijven weten wat ze aan ons hebben.

Als mensen niet tevreden zijn over ons handelen dan kunnen ze een klacht indienen. Tegen een formeel besluit kan bezwaar worden ingediend.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. We zijn bereikbaar: contact met ons is laagdrempelig en eenvoudig.
2. We helpen mensen zoveel mogelijk in één keer goed.
3. We doen dat met oog voor de menselijke maat: in gelijke situaties geven we gelijke antwoorden of diensten, in ongelijke situaties maken we het verschil.
4. We werken digitaal waar het kan en persoonlijk waar dat moet.
5. We gaan zorgvuldig en mensgericht om met klachten en bezwaren van inwoners en bedrijven.

Hoe kunnen we dit doel meten?

% telefonische bereikbaarheid 14033 Klant Contact Centrum (KCC)

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
80	66	82	85	85	85	85

Bron: KCC/KCS

Toelichting: De telefonische bereikbaarheid is het aantal opgenomen telefoongesprekken afgezet tegen het aantal binnengekomen telefoongesprekken. In 2022 daalde de telefonische bereikbaarheid mede door onderbezetting als gevolg van personeelsverloop en ziekte. Ook kwamen er veel extra vragen over energietoeslag en de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. In 2024 is nieuwe KCC software geïnstalleerd waardoor inkomende gesprekken nu beter en slimmer worden doorgezet op het KCC met een betere bereikbaarheid als gevolg.

Wat willen we bereiken?

We zijn een transparante overheid

Toelichting:

Als gemeente zijn we transparant en open voor iedereen. Dat betekent in de eerste plaats dat we helder zijn over wat we doen en waarom. Daarover communiceren we in heldere en begrijpelijke taal. We communiceren inclusief en zoveel mogelijk op B1 taalniveau.

We zijn aanspreekbaar op ons gedrag, de keuzes die we maken en de beslissingen die we nemen.

Als transparante overheid werken we ook aan het beter opslaan en openbaar maken van overheidsinformatie. Voor nu en in de toekomst. Dit is belangrijk voor een gezonde democratie. Onze gemeente functioneert zo beter en burgers, journalisten en volksvertegenwoordigers kunnen onze gemeente op deze manier goed controleren. Wij maken daarom zoveel mogelijk informatie openbaar: op eigen initiatief en op verzoek.

Tegelijkertijd gaat de wens en ambitie om transparant te zijn niet altijd goed samen met toegankelijkheid en heel specifiek de toegankelijkheidseisen voor overheidswebsites. Vanuit transparantie willen we de informatie die we hebben beschikbaar maken, vanuit toegankelijkheidswetgeving kan en mag dat niet in de vorm van documenten op onze website. Dat komt omdat zowel het moeten openen als de vaak beperkte voorleesbaarheid van documenten maken dat niet iedereen informatie in deze vorm tot zich kan nemen. Dit maakt dat we ons bijvoorbeeld beperken tot een uitgeschreven samenvatting in plaats van een document te delen.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Wij houden onze kennis actueel.
2. Wij delen actief informatie.
3. Wij delen informatie op verzoek.
4. Wij zorgen ervoor dat de burger openbaar gemaakte informatie op één plek kan vinden.
5. Wij zorgen voor open, eerlijke, duidelijke en inclusieve communicatie.

Hoe kunnen we dit doel meten?

% afgehandelde Woo-verzoeken binnen de gestelde termijn

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
					75	

Bron:

Toelichting: Het percentage van de afgeronde Woo-verzoeken in het betreffende jaar dat binnen de gestelde termijn (wettelijk of overeengekomen met de aanvrager) is afgehandeld. In het voorjaar van 2025 is de gemeente Amersfoort overgegaan op een nieuw zaakstelsel. Hierdoor is het mogelijk geworden om vanaf 2026 deze indicator goed te meten en het cijfer van 2026 zal begin 2027 beschikbaar worden.

Wat willen we bereiken?

We zijn een verbindende overheid

Toelichting:

Als gemeente werken we actief samen met de stad om Amersfoort een prettige stad voor iedereen te laten zijn. We zijn zowel bestuurlijk als ambtelijk structureel in gesprek met en zichtbaar aanwezig in de wijken. De wijkwethouder en de burgemeester spelen hierin een centrale rol. Daarnaast hebben we in elk gebied netwerken met bewoners, ondernemers en samenwerkingspartners, zoals de kernteams en de burgerraad (in ontwikkeling). Via die netwerken halen we proactief signalen en behoeften op. We nodigen uit tot initiatieven en denken graag mee over de mogelijkheden om deze te realiseren.

Bij het maken van plannen en voorbereiden van besluiten vragen we inbreng van omwonenden en andere belanghebbenden. Dit doen we om betere plannen te maken en zorgvuldige besluiten te kunnen nemen, waarin belangen kunnen worden afgewogen. Per project of vraagstuk kan de mate van invloed van belanghebbenden anders zijn. We zijn bij de start en uitnodiging helder over wat we van mensen vragen en wat zij van ons kunnen verwachten.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Wij werken als gemeente gebiedsgericht aan een leefbare stad en sluiten aan bij de behoeften van onze inwoners en opgaven in de wijken. Betrokkenheid, eigenaarschap en vertrouwen zijn daarvan de basis. Signalen op het gebied van sociaal, fysiek en veilig pakken we vroegtijdig op. Voor buurten waar de leefbaarheid onder druk staat, investeren we waar nodig extra en werken we met een integrale aanpak op maat.
2. Wij bouwen aan de relatie en zijn in gesprek met inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) organisaties en werken met hen samen in de wijk. De jeugd heeft daarbij extra aandacht wat tot uiting komt in de samenwerking met de kindervijkraden, de kinderburgemeester en het opstarten van een jongerenraad.
3. We zijn helder over de rol van de bewoner, ondernemer of organisatie wanneer we die we vragen om inbreng bij het maken van plannen en de voorbereiding van besluiten.
4. Voor vergunningverlening en toezicht op de fysieke leefomgeving (bouwen, kappen, milieu evenementen etc.) leggen we de plannen vast in een jaarlijks uitvoeringsprogramma en we voeren deze uit.
5. Wij ondersteunen bewoners in het zelf vormgeven van initiatieven voor een prettige leefomgeving, bijvoorbeeld met een buurtbudget.

Hoe kunnen we dit doel meten?

% Amersfoorters dat vindt dat de gemeente weinig aandacht heeft voor problemen in de eigen buurt

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
26		26		22		

Bron:

Toelichting:	We brengen in beeld welke concrete resultaten we behalen (output). Dat doen we door te kijken naar het percentage Amersfoorters dat aangeeft dat de gemeente Amersfoort weinig aandacht heeft voor problemen in de eigen buurt (outcome). Percentage Amersfoorters dat aangeeft dat de gemeente Amersfoort weinig aandacht heeft voor problemen in de eigen buurt. Het doel is om dit percentage te laten dalen. Dit cijfer komt uit de tweejaarlijkse Monitor Leefbaarheid en Veiligheid . Het volgende cijfer (2025) wordt in het voorjaar van 2026 beschikbaar. Het betreft hier een cijfer gebaseerd op een steekproef.

Wat willen we bereiken?

We zijn een samenwerkende overheid

Toelichting:

De komende jaren bouwen wij de goede relaties met omliggende gemeenten (de regio Amersfoort), de stad en provincie Utrecht, het Rijk en de Metropoolregio Utrecht (MRU) verder uit. We delen tenslotte dezelfde opgaven, zijn sterk met elkaar verbonden en hebben elkaar nodig om investeringen aan te trekken. Dat kan betekenen dat we op verschillende vraagstukken in diverse verbanden samenwerken: naast de al genoemde samenwerkingsverbanden als de Metropoolregio Utrecht (MRU) ook de VNG en de G40. Naast het feit dat samenwerking met anderen noodzakelijk is vanuit een inhoudelijk oogpunt is het punt van schaalgroottes in de samenwerking met het Rijk steeds belangrijker; om de opgaven in de stad te realiseren is (inter)regionale samenwerking en lobby voor het aantrekken van financiële middelen van buiten onmisbaar geworden.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. We lobbyen samen met onze partners om de doelstellingen uit de Public Affairs-agenda Amersfoort 2024-2027 te realiseren.
2. We zijn bestuurlijk en ambtelijk actief in samenwerkingsverbanden zoals VNG, G40, Regio Amersfoort, U-net, Metropoolregio Utrecht, Platform_31.
3. We participeren selectief in Europese projecten, waar die Amersfoortse doelen dienen.

Hoe kunnen we dit doel meten?

Voor dit doel is er geen indicator.

Wat willen we bereiken?

We zijn een effectieve overheid

Toelichting:

Onze bedrijfsvoering is erop gericht om de opgaven in de stad optimaal te ondersteunen. Het uitgangspunt is een duurzame bedrijfsvoering met aandacht voor een goede inzet van mensen en (digitale) middelen en de klimaatimpact van onze organisatie. We zorgen er daarom voor dat wij een aantrekkelijk werkgever zijn voor alle medewerkers met ruime ontwikkelmogelijkheden, effectieve vormen van samenwerking, aandacht voor duurzame inzetbaarheid, en een goede werkplek. We zetten digitalisering in om bij te dragen aan de uitvoering van opgaven in de stad.

Wat gaan we daarvoor doen?

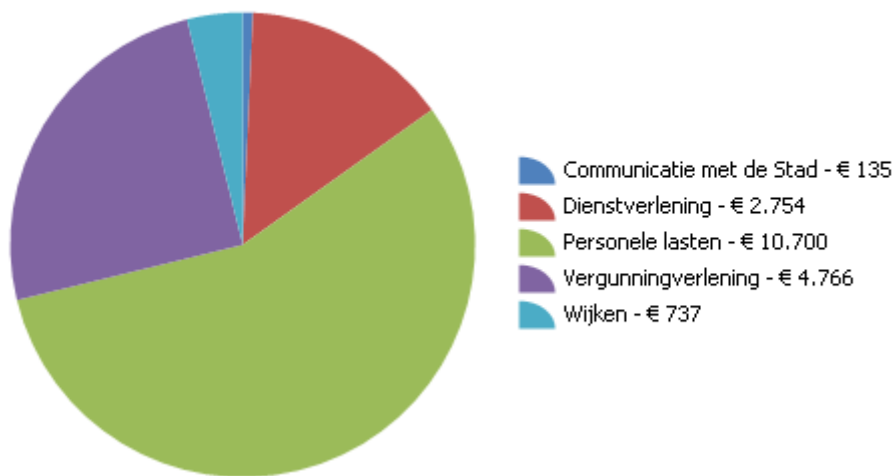
1. Wij zorgen voor aantrekkelijk werkgeverschap.
2. Wij zorgen voor een toekomstbestendig en duurzaam huis voor de stad.
3. Wij zorgen voor een bewuste, verantwoorde en transparante inzet van digitalisering.

Hoe kunnen we dit doel meten?

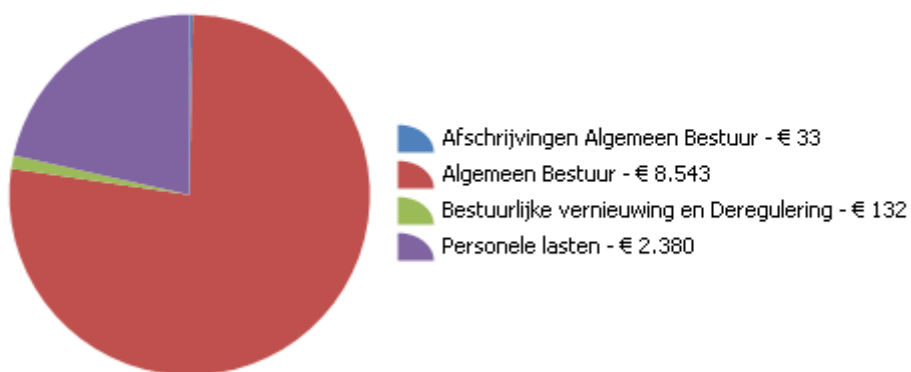
Voor dit doel is er geen indicator.

Wat mag het kosten?

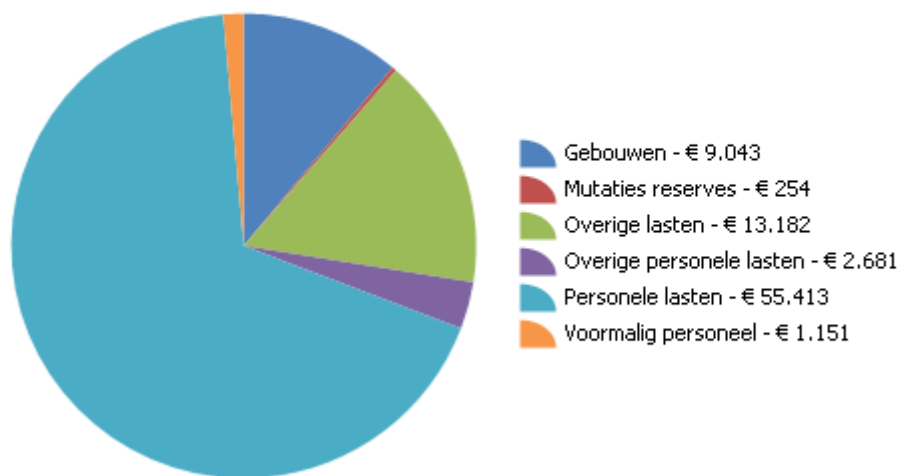
4.1 Dienstverlening

4.2 Bestuur

4.3 Bedrijfsvoering

Tabel: PF.4.1 Financieel overzicht

PROGRAMMA	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
LASTEN EXCLUSIEF STORTINGEN IN RESERVES	-105.909	-107.076	-110.723	-107.853	-106.454	-106.103
4.1 Dienstverlening	-19.092	-17.740	-18.166	-16.135	-16.160	-16.175
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	-12.513	-10.669	-11.088	-9.968	-9.577	-9.577
4.3 Bedrijfsvoering	-74.304	-78.667	-81.469	-81.750	-80.717	-80.351
BATEN EXCLUSIEF STORTINGEN IN RESERVES	34.748	28.669	29.429	29.337	29.340	29.546
4.1 Dienstverlening	12.967	9.391	9.555	9.853	9.855	10.061
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	1.439	946	1.130	738	739	739
4.3 Bedrijfsvoering	20.342	18.332	18.744	18.746	18.746	18.746
SALDO EXCLUSIEF STORTINGEN IN RESERVES	-71.162	-78.409	-81.294	-78.518	-77.114	-76.557
4.1 Dienstverlening	-6.125	-8.350	-8.611	-6.283	-6.305	-6.115
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	-11.074	-9.723	-9.958	-9.230	-8.838	-8.838
4.3 Bedrijfsvoering	-53.963	-60.336	-62.725	-63.005	-61.971	-61.604
STORTINGEN IN RESERVES	-3.035	-5.018	-254	-254	-254	-254
4.1 Dienstverlening	0	0	0	0	0	0
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	0	0	0	0	0	0
4.3 Bedrijfsvoering	-3.035	-5.018	-254	-254	-254	-254
ONTTREKKINGEN UIT RESERVES	1.941	3.748	2.587	1.548	548	285
4.1 Dienstverlening	0	0	0	0	0	0
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	0	0	0	0	0	0
4.3 Bedrijfsvoering	1.941	3.748	2.587	1.548	548	285
SALDO MUTATIES RESERVES	-1.094	-1.270	2.333	1.294	294	31
4.1 Dienstverlening	0	0	0	0	0	0
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	0	0	0	0	0	0
4.3 Bedrijfsvoering	-1.094	-1.270	2.333	1.294	294	31
SALDO TOTAAL						
4.1 Dienstverlening	-6.125	-8.350	-8.611	-6.283	-6.305	-6.115
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	-11.074	-9.723	-9.958	-9.230	-8.838	-8.838
4.3 Bedrijfsvoering	-55.057	-61.606	-60.391	-61.711	-61.677	-61.573
TOTAAL SALDO	-72.256	-79.679	-78.960	-77.224	-76.820	-76.526

Toelichting op afwijkingen

Tabel: PF.4.2. Afwijkingen tussen begroting 2025 en begroting 2026

PROGRAMMA	LASTEN	BATEN
4.3 Bedrijfsvoering	-90.211	5.512
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	182	-187
4.1 Dienstverlening	426	-165
TOTAAL	-89.603	5.160

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,3 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Tabel: PA.4.1 Toelichting op de belangrijkste begrotingsmutaties

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
4.1 Dienstverlening			
<u>Verkiezingen</u>			
In de Kadernota 2026-2029 is incidenteel € 300.000 beschikbaar gesteld om tegemoet te komen aan de kosten voor de zes reguliere verkiezingen, die in de jaren 2026 t/m 2029 zijn gepland. Bijlage: Kadernota 2026	-300		I
<u>Extra inzet reisdocumentenpiek</u>			
Door de verlenging van de geldigheidsduur van reisdocumenten in 2014 van 5 naar 10 jaar, stijgt vanaf maart 2024 tot maart 2029 de vraag naar reisdocumenten substantieel. Om aan deze vraag te kunnen voldoen, is in de Kadernota 2026-2029 incidenteel € 540.000 beschikbaar gesteld om uit te breiden met 4,5 fte voor de jaren 2026 t/m 2029. Hiervan komt € 363.000 ten goede aan dit programma. De overige € 177.000 wordt als overhead toegerekend aan programma 4.3. Bijlage: Kadernota 2026	-363		I
<u>Energielabel C</u>			
In de Kadernota 2024-2027 is voor 2025 incidenteel budget toegewezen ten behoeve van het "Stappenplan handhaving energielabel C verplichting kantoorgebouwen". Deze middelen zijn in 2026 niet meer beschikbaar. Bijlage: Kadernota 2024-2027	106		I
<u>Wet open overheid</u>			
Met ingang van 2026 wordt er structureel een formatieplek onttrokken aan het budget voor de Wet open overheid ten behoeve van de uitvoering hiervan. De lasten van deze formatieplek verschuiven hiermee naar programma 4.3.	140		S

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
<u>Ombuigingen</u>			
In de meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op de onderwerpen afschaffen attenties Burgerzaken, avondopenstelling Burgerzaken gelijktijdig met raadsvergadering en afschaffen 12 trotterborden bij verkiezingen. Dit bedrag betreft vanaf 2026 € 34.000 per jaar. Zie de ombuigingsmaatregelen B01, B.a en B.02. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028 Bijlage: Kadernota 2025-2028	34		S

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
4.2 Bestuur en regionale samenwerking			
<u>Indexering, kostenverdeling, formatie-aanpassingen</u>			
Dit betreft de indexering van met name personele lasten.	-464	8	S
<u>Herdenken en Vieren</u>			
In de Kadernota 2026 - 2029 is, voor de jaren 2026 en 2027, een bedrag ad € 55.000 opgenomen voor Herdenken en Vieren. De groei van de stad, extra activiteiten en hogere veiligheids- en organisatiekosten leiden tot een hoger benodigd budget. Bijlage: Kadernota 2026-2029	-55		I
<u>Ombuiging budget Participatie</u>			
In de Kadernota 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op Participatie. Dit bedrag betreft, vanaf 2026, € 60.000 per jaar. Zie hiervoor ook ombuigingsmaatregel B10 'Ambitie "Goed samenspel en in gesprek" in alle portefeuilles zonder extra geld oppakken en de extra activiteiten te schrappen'. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028. Bijlage: Kadernota 2025-2028	60		I
<u>Robuust rechtssysteem</u>			
In de meerjarenbegroting 2025-2028 is ten behoeve van robuust rechtssysteem een overhevelingsvoorstel vanuit de jaarstukken 2024 van € 238.000 opgenomen. Deze middelen zijn vanaf 2026 niet meer beschikbaar. Bijlage: Raadsvoorstel Bestemming Rekeningresultaat 15606191	238		I

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025		LASTEN	BATEN	I/S
<u>Verlengen project Kinderburgemeester</u>				
De 3e kinderburgemeester is aangesteld en van start gegaan in juni 2025. Ons College garandeert de voortzetting in 2026 en 2027 met een incidenteel budget van € 35.000. Ten opzichte van 2025 is dit een verlaging van € 35.000.		35		I
Bijlage: Kadernota 2026-2029				
<u>Opkomstbevordering verkiezingen</u>				
De zogenaamde 'opkomstbevordering' kent vier paden: 1. Het (laten) ontwikkelen van een stemwijzer en 2. Gerichtte communicatie naar/met moeilijk(er) te bereiken doelgroepen 3. Het bevorderen van debat en communicatie en ondersteunen initiatieven in de stad (Er valt iets te kiezen/jouw stem telt!/debatavonden) en 4. Het organiseren van een 'uitslagenavond'. Voor 2026 is hiervoor incidenteel een bedrag beschikbaar gesteld van € 45.000.		-45		I
Bijlage: Kadernota 2026-2029				

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025		LASTEN	BATEN	I/S
4.3 Bedrijfsvoering				
<u>Ombuigingen Kadernota 2025-2028</u>				
In de Kadernota 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op de uitgaven aan personeelslasten van de bedrijfsvoeringsafdelingen (overhead). Dit bedrag betreft vanaf 2026 € 1.362.000 per jaar. Zie ombuigingsmaatregel B12. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028.		1.362		S
Bijlage: Kadernota 2025-2028				
In de Kadernota 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op de uitgaven aan indexering op de ICT contracten. Dit bedrag betreft in 2026 incidenteel € 50.000. Zie ombuigingsmaatregel B13. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028		50		I

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
In de Kadernota 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op de uitgaven aan representatiekosten. Dit bedrag betreft vanaf 2026 € 280.000 per jaar voor de hele organisatie. Dit bedrag is verdeeld over meerdere programma's. Voor dit programma gaat het om een bedrag van € 110.000. Bij de overige programma's is dit toegelicht bij het onderdeel personele lasten. Zie ombuigingsmaatregel B14. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028.	110		S
In de Kadernota 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op de uitgaven aan boventallig en arbeidsongeschikt personeel. Dit bedrag betreft vanaf 2026 € 50.000 per jaar. Zie ombuigingsmaatregel B15. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028.	50		S
In de Kadernota 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op de uitgaven aan het opleidingsbudget. Dit bedrag betreft vanaf 2026 € 381.0000 per jaar. Dit bedrag is verdeeld over meerdere programma's. Voor dit programma gaat het om een bedrag van € 218.000. Bij de overige programma's is dit toegelicht bij het onderdeel personele lasten. Zie ombuigingsmaatregel B17. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028.	218		S
In de Kadernota 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op de uitgaven aan het plaatsen van kandidaten binnen de wet Banenafpraak. Dit bedrag betreft vanaf 2026 € 50.000 per jaar. Zie ombuigingsmaatregel B18. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028.	50		S
<u>Mutaties Kadernota 2026-2029</u>			
Bij de Kadernota 2026-2029 is een structureel bedrag van € 410.000 beschikbaar gesteld voor de actualisatie van de licentiekosten van zowel nieuwe als bestaande applicaties. Bijlage: Kadernota 2026-2029	-410		S
Bij de Kadernota 2026-2029 is een structureel bedrag van € 560.000 beschikbaar gesteld voor informatiebeveiliging. Dit is zowel voor formatie-uitbreiding als voor een VNG-lidmaatschap op het gebied van cyberdreigingen, nieuwe wetgeving en ontwikkelingen.	-560		S

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
Bij de Kadernota 2026-2029 is op een aantal onderwerpen geld beschikbaar gesteld om formatie aan te trekken. Het gaat om de netcongestie (programma 1.1), het aanstellen van een wegininspecteur (programma 1.4), implementatie MVOI (programma 3.1 en extra inzet voor de reisdocumentenpiek (programma 4.1). De hier verantwoorde kosten betreft de bijbehorende overheadkosten. De directe kosten zijn verantwoord op de diverse programma's.	-322		I
Bij de Kadernota 2026-2029 is een structureel bedrag van € 65.000 beschikbaar gesteld voor het verplicht gebruik van herbruikbaar servies.	-65		S
Bij de Kadernota 2026-2029 is een incidenteel bedrag van € 35.000 beschikbaar gesteld om de hogere kosten voor de facilitaire dienstverlening als gevolg van prijsschommelingen op te kunnen vangen.	-35		I
<u>Indexering, kostenverdeling, formatie-aanpassingen</u>			
Dit betreft hoofdzakelijk de indexering van (personele) lasten en de indexering van baten. Een deel kan worden toegewezen aan formatie-aanpassingen en de doorbelasting van personele lasten naar de programma's.	-2.758	764	S
<u>Kapitaallasten</u>			
De lagere kapitaallasten worden met name veroorzaakt door het vrijvallen van een aantal ICT-vervangingsinvesteringen in verband met de overgang naar SaaS-applicaties.	392		S
<u>Verhuur gemeentelijk vastgoed</u>			
Als gevolg van de aanstaande verhuizing naar het Huis van de Stad vinden mutaties in de huurovereenkomsten van het gemeentelijk vastgoed plaats en daarmee in de bijbehorende huurbaten.		-341	I
<u>Exploitatiebudget nieuwbouw Huis voor de Stad</u>			
Voor 2026 is er een extra budget voor de exploitatie van het nieuwe stadhuis beschikbaar door de vrijval van kapitaallasten. Daar staat tegenover dat de budgetten voor het huidige stadhuis vanaf 2026 zijn afgeraamd. Omdat we later verhuizen dan oorspronkelijk gepland zullen de extra middelen worden ingezet voor de kosten van de huidige locatie, de huur van vastgoed, de ICT verhuizing en het programmamanagement.	131		I
<u>Onderhoud gebouwen</u>			
Voor het onderhoud van Stadhuisplein 5 en 7 en het hoognodige onderhoud aan Stadhuisplein 1 en 3 is naar verwachting een bedrag benodigd van € 1 miljoen. Hier staat een onttrekking van € 1 miljoen uit de Reserve Onderhoud Stadhuis tegenover. Deze onttrekking is € 500.000 hoger dan in 2025.	-500		I

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
<u>Kosten verhuizing naar Huis voor de Stad</u>			
Voor de verhuizing naar het Huis voor de Stad is in de begroting 2026 een bedrag van € 1 miljoen opgenomen. Deze kosten komen ten laste van de Reserve Onderhoud Stadhuis. Zie de toelichting in de paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen.	-1.000		I
Bijlage: Vervolgproces toekomst stadhuis			

TOELICHTING OP DE RESERVEMUTATIES VAN BEGROTING 2026	LASTEN	BATEN	I/S
9. Mutatie reserves			
<u>Reserve vervangingsinvesteringen</u>			
Mutaties in de reserve vervangingsinvesteringen conform eerder vastgestelde begrotingen, jaarrekeningen en kadernota's.		324	S
Onttrekking afschrijvingslasten diverse ICT-investeringen en een aantal overige investeringen aan de reserve vervangingsinvesteringen.		263	S
<u>Reserve onderhoud stadhuis</u>			
In 2026 vindt een onttrekking plaats uit de reserve onderhoud stadhuis ter dekking van de kosten voor onderhoud van het huidige stadhuis en de verhuizing naar het Huis voor de Stad. Daarnaast vindt jaarlijks een storting in de Reserve voorziening onderhoud Stadhuisplein plaats met betrekking tot groot onderhoud.	-254	2.000	I

Welke beleidskaders zijn er?

BELEIDSKADER	DATUM
4.1 Dienstverlening	
RIB over visie op dienstverlening en actieplan	
RIB Resultaten aanpak leefbaarheid Amersfoort 2023	
Plannen van aanpak gebiedsgericht werken	
Participatiegids	
Participatiebeleid 2009	
uitvoerings-en handhavingstrategie VTH	
uitvoeringsprogramma VTH	
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	
Regionale samenwerking	
Plan van aanpak "De banden aanhalen"	
Startdocument "De banden aanhalen"	
4.3 Bedrijfsvoering	
Organisatieagenda "Doorbouwen en Vernieuwen 2022-2026"	

Welke risico's lopen we?

Onderstaand de belangrijkste financiële risico's met een minimale benodigde weerstandscapaciteit van € 300.000,-.

Tabel: PRI.4.1 Financiële risico's programma Bestuur

Risico	Beheersmaatregel	Benodigde weerstands-capaciteit
4.1 Dienstverlening		
Inkomsten uit leges (omgevingsvergunning) blijven onzeker omdat zij mee-fluctueren met de economische ontwikkelingen. Ondanks nieuwe wetgeving (WKB/Omgevingswet) blijft bouwtoezicht nodig. Het risico bestaat dat de legesinkomsten de kosten niet voldoende dekken. Dit wordt aan de ene kant veroorzaakt door minder legesinkomsten (voor sommige categorieën vervalt de technische toets) en aan andere kant door meer handhaving.	Er is een Formatienormeringssysteem. We werken met een flexibele schil van 3 á FTE. Betaling van leges volgen we op de voet.	603
4.3 Bedrijfsvoering		
Stijgende energieprijzen gebouwen.	Er zijn diverse maatregelen getroffen om bezuinigen op het gebruik van energie zoals het afstoten van de locatie Hellestraat en "Amersfoort zet ook de knop om". Daarnaast zijn bouwdelen van het stadhuis op bepaalde momenten niet gebruikt. We rapporteren daarnaast periodiek over de CO2-reductie die deze campagne heeft opgeleverd. Dit is in lijn met de rapportages vanuit de CO2-prestatieladder. Als laatste wordt er zodanig aanbesteed dat het minste risico wordt gelopen.	310
Uitwerkingen CAO Gemeenten: Invoeren RVU recht; dit is een soort vroegpensioen gedurende 5 jaar (t/m 2028).	CAO Gemeenten recht	300

Voor meer informatie over de (financiële) risico's binnen de gemeente Amersfoort, verwijzen wij u naar de [paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing](#).

Welke grote projecten voeren we uit?

Onderstaand is de voortgang van de projecten opgenomen binnen dit programma. De informatie van deze projecten kent een peildatum per 1 mei 2025. De realisatie van de projecten is inclusief aangegane verplichtingen.

Eerst vindt u een legenda met diverse kleurcodes die worden gehanteerd bij het bepalen van het risico niveau.

Voor de voortgang maken wij gebruik van de volgende pictogrammen:

	Conform projectplan
	Geringe afwijking projectplan
	Afwijking projectplan

Ook voor de risico's maken wij gebruik van pictogrammen. Voor de risico's zijn dit de volgende pictogrammen:

	Beheersmaatregel opgenomen
	Laag risico
	Gemiddeld risico
	Hoog risico

Huis voor de Stad

Scope

Op 12 november 2019 besloot de Raad tot energie-neutrale bouw van het Huis voor de Stad op de Trapeziumlocatie. Het project wordt uitgevoerd binnen het Programma Toekomst Stadhuis (TSH). Oplevering nieuwbouw is gepland 3e kwartaal 2026. Deze rapportage beperkt zich tot de nieuwbouw. De grondverwerving is afgerond.

Uitvoeringsprogramma	Projectsite
	Toekomst stadhuis Nieuwbouw

Voortgang					
Tijd	Geld	Kwaliteit	Scope	Organisatie	Projectfase
					5. Realisatie (uitvoeren)
Toelichting voortgang					

Het project loopt binnen de (financiële) kaders, de oplevering valt in het derde kwartaal 2026. De gevolgen van Netcongestie zijn aanzienlijk. Pas als deze verder zijn uitgewerkt kunnen we de Raad eind september 2025 informeren over de financiële gevolgen voor het investering- en/of exploitatiebudget. Om die reden stoplicht Geld op oranje.

Financiën			
	Kosten project	Bijdrage derden en/of subsidie	Saldo
Totaal budget	118.353	0	118.353
Realisatie	35.368	0	35.368
Eventuele toelichting op subsidies			

Risico's			
Actueel risico	Beheersmaatregel	Risicocategorie	
		Vorige rapp.	Huidige rapp.
Hogere prijsstijgingen	Kans en impact gedaald: geldt alleen voor nog in te kopen onderdelen		
Hogere aanbesteding	Kans en impact gedaald: geldt alleen voor meerwerk en nog in te kopen onderdelen (meubilair, openbaar gebied)		
Vertraging door bijv. aanbesteding, onvoorziene omstandigheden, juridische procedures, e.d.	Kans en impact gedaald: geldt alleen nog tijdens de uitvoering		
Netcongestie (Nieuw risico)	risico op extra investeringen door netcongestie gaat optreden, maatregelen en kosten worden onderzocht		
Contract Stedin: teruglevering opbrengst zonnepanelen niet mogelijk of tegenvallende opbrengst van de zonnepanelen.	Risico's gaan optreden door netcongestie. Effect van maatregelen vanwege de netcongestie op gebruik van de opgewekte energie wordt in beeld gebracht.		

Toelichting en majeure ontwikkelingen na peildatum
niet van toepassing

Wie hebben wij nodig?

Om de doelen van de gemeente Amersfoort te bereiken, werken we samen met externe partners, zoals woningbouwcorporaties, marktpartijen, andere overheden, subsidiepartners, etc. We zoeken per doel en taak de meest passende samenwerking. Opgave gerichte samenwerking, daar waar die het meest doelmatig en effectief is. Dat kan betekenen dat we op verschillende vraagstukken in diverse verbanden samenwerken.

Naast het feit dat samenwerking met anderen noodzakelijk is vanuit een inhoudelijk oogpunt, is het punt van schaalgrootte in de samenwerking met het rijk steeds belangrijker. Om de opgaven in de stad te realiseren is financiële dekking van buiten erg belangrijk geworden.

Daarnaast heeft de gemeente in diverse verbonden partijen een bestuurlijk en financieel belang. Verbinding met deze partijen is een manier op een publieke taak uit te voeren.

Een overzicht van de verbonden partijen voor dit programma is hierna opgenomen.

Overzicht verbonden partijen

Voor meer informatie over de Verbonden Partijen, verwijzen wij u naar de [Paragraaf Verbonden Partijen](#).

Verbonden Partijen

- Regionale uitvoeringsdienst Utrecht
- Archief Eemland (AE)

Wie krijgen subsidies?

De gemeente Amersfoort verstrekt subsidies met als wettelijk kader de Algemene subsidieverordening Amersfoort 2019 en de nadere subsidieregelingen. We verstrekken begrotingssubsidies, projectsubsidies en incidentele subsidies. De begrotingssubsidies zijn weergegeven in onderstaand overzicht.

Tabel: PS.04: Maximale begrotingssubsidie

NAAM INSTELLING	SOORT SUBSIDIE	ACTIVITEIT/DOEL	BEGROTING 2026
Programma 4.1 Dienstverlening			
Stichting Sinterklaas Hooglanderveen	begrotingssubsidie	organiseren activiteit	0,8
Oranjevereniging Hooglanderveen	begrotingssubsidie	organiseren activiteit	1,5
Stichting Sint Nicolaas in Vathorst	begrotingssubsidie	organiseren activiteit	17,7
Sint Nicolaas comité Amersfoort	begrotingssubsidie	organiseren activiteit	18,0
Comité 14 augustus 1945 Amersfoort	begrotingssubsidie	organiseren activiteit	3,1
Comité 30 juni/ 1 juli Amersfoort	begrotingssubsidie	organiseren activiteit	3,1
Kamp Amersfoort	begrotingssubsidie	organiseren activiteit	5,1
Stichting Oranjecomité Hoogland	begrotingssubsidie	organiseren activiteit	2,5
Stichting Sovjet Ereveld	begrotingssubsidie	organiseren activiteit	1,5
Vrienden van Appelweg	begrotingssubsidie	organiseren activiteit	0,5
Subtotaal Programma 4.1			53,8
TOTAAL			53,8

Aan bovenstaande cijfers kunnen door instellingen geen rechten worden ontleend.

Welke reserves hebben we?

Tabel: PRE.04 Staat van reserves

Omschrijving	Saldo begin 2026	Storting 2026	Onttrekking 2026	Saldo begin 2027	Saldo begin 2028	Saldo begin 2029	Saldo begin 2030
4.1 Dienstverlening							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve verkiezingen	26	0	0	26	26	26	26
Totaal 4.1 Dienstverlening	26	0	0	26	26	26	26
4.3 Bedrijfsvoering							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Bedrijfsvoeringsreserve	6.062	0	0	6.062	6.062	6.062	6.062
Egalisatiereserve implementatielasten SaaS	2.000	0	0	2.000	2.000	2.000	2.000
Reserve dekking kapitaallasten Stadhuis	2.500	0	0	2.500	2.500	2.500	2.500
Reserve Onderhoud Stadhuis	9.801	254	-2.000	8.055	7.309	7.563	7.817
Reserve Vervangingsinvesteringen Bedrijfsvoering	1.294	0	-587	707	159	-389	-674
Totaal 4.3 Bedrijfsvoering	21.657	254	-2.587	19.324	18.030	17.737	17.706
TOTAAL	21.683	254	-2.587	19.350	18.056	17.762	17.731

* Met ingang van het begrotingsjaar 2024 wordt de reserve vervangingsinvesteringen toegerekend aan de verschillende programma's waarop dit betrekking heeft. Het beginsaldo 2026 is om die reden verdeeld over de programma's 1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening, 1.4 Mobiliteit, 2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen en 4.3 Bedrijfsvoering. Feitelijk is ook vanaf 2024 nog steeds sprake van 1 reserve vervangingsinvesteringen.

Toelichting

Bedrijfsvoeringsreserve

Het doel van deze reserve is het opvangen van extra bedrijfsvoeringslasten van de gemeentelijke organisatie, zoals voor ziektevervangings, eigen risicodragerschap werkloosheid en ziekte, tijdelijke vacaturevervulling, opvang van piekbelastingen etc.

Reserve dekking kapitaallasten Stadhuis

Zorgen voor dekking van een deel van de kapitaallasten voor de Inrichting van het stadhuis.

Reserve Egalisatie implementatielasten SaaS

De gemeente maakt steeds vaker gebruik van SaaS-oplossingen (Software as a Service). Volgens de notitie materiële vaste activa van de Commissie BBV mogen de implementatiekosten hiervan niet worden geactiveerd of afgeschreven, maar moeten ze direct en volledig ten laste van de exploitatie worden gebracht. Dit betekent dat, naarmate er vaker voor SaaS-oplossingen wordt gekozen, de implementatiekosten jaarlijks meer zullen fluctueren dan in het verleden, toen softwareapplicaties eigendom van de gemeente waren en deze kosten wel geactiveerd mochten worden. Deze reserve is gevormd om grote tekorten of overschotten in de exploitatie te voorkomen.

Reserve Onderhoud stadhuis

Deze reserve is gevormd aangezien een aantal onderhoudsvoorzieningen op grond van uitspraken van de commissie BBV niet meer mogelijk zijn. Het is daarvoor wel toegestaan om de bedragen uit die voorzieningen over te hevelen naar nieuwe reserves 'voorziening onderhoud'.

Reserve Verkiezingen

Het doel van de reserve is het egaliseren van de gemeentelijke uitgaven voor verkiezingen.

Reserve vervangingsinvesteringen Bedrijfsvoering

Het doel van deze reserve is het creëren van een gesloten systeem voor kapitaallasten, specifiek gericht op vervangingsinvesteringen binnen het compartiment bedrijfsvoering. Deze reserve maakt onderdeel uit van de bredere, overkoepelende reserve voor vervangingsinvesteringen

Welke voorzieningen hebben we?

Tabel: PV.04 Staat van voorzieningen

Omschrijving	Saldo begin 2026	Storting 2026	Onttrekking 2026	Saldo begin 2027	Saldo begin 2028	Saldo begin 2029	Saldo begin 2030
4.2 Bestuur en regionale samenwerking							
<u>C. Verplichtingen, verliezen, risico's</u>							
Voorziening Pensioenen wethouders	9.304	103	0	9.406	9.509	9.612	9.714
Voorziening Verlofsparen	1.173	0	0	1.173	1.173	1.173	1.173
Voorziening Wachtgelden wethouders	275	0	-16	259	243	227	211
Totaal C. Verplichtingen, verliezen, risico's	10.752	103	-16	10.839	10.926	11.012	11.099
TOTAAL	10.752	103	-16	10.839	10.926	11.012	11.099

Toelichting

C. Verplichten, verliezen, risico's

Voorziening pensioenen wethouders

Dit betreft een voorziening voor pensioenverplichtingen voor wethouders.

Voorziening wachtgelden Wethouders

Betreft een voorziening voor wachtgeldverplichtingen.

Voorziening Verlofsparen

Conform BBV moeten gemeenten een voorziening vormen voor dit verlofsparen.

Welke investeringen doen wij?

Hieronder presenteren we een overzicht van de voorgenomen investeringen voor de komende jaren.

Tabel: PI.4.1 Geplande investeringen

					KAPITAALLASTEN			
	JAAR	INVESTERING (BRUTO)*	Bijdragen van derden	RISA	2026	2027	2028	2029
INVESTERING								
4.1 Dienstverlening								
Geen investeringen								
Totaal 4.1 Dienstverlening		0	0	0	0	0	0	0
4.2 Bestuur en regionale samenwerking								
Geen investeringen								
Totaal 4.2 Bestuur en regionale samenwerking		0	0	0	0	0	0	0
4.3 Bedrijfsvoering								
A. Gepland (oorspronkelijk)								
Investerings met een economisch nut								
Investerings ICT - Werkplekken	2026	1.544	0	0	0	354	351	349
Thuiswerk beeldschermen 2026	2026	115	0	0	0	24	24	24
Hybride Beeldschermen Stadhuis 2026	2026	760	0	0	0	158	157	155
Vervangingsinvestering laptops 2026	2026	669	0	0	0	172	171	170
Investerings ICT - Werkplekken	2027	669	0	0	0	0	172	171
Vervangingsinvestering laptops 2027	2027	669	0	0	0	0	172	171
Investerings ICT - Werkplekken	2028	646	0	0	0	0	0	166
Vervangingsinvestering laptops 2028	2028	646	0	0	0	0	0	166
Stadhuis nieuwbouw gebouw **	2022-2026	98.665	0	0	493	2.713	2.698	2.684
Stadhuis nieuwbouw inventaris **	2022-2026	8.101	0	0	39	871	865	859
B. Gepland (aangepast planning)								
Investerings met een economisch nut								
Investerings ICT - Infrastructuur	2026	2.240	0	0	0	509	506	502
Identity en accesman. 2027	2026	125	0	0	0	32	32	32
Externe toegangsfaciliteit 2025	2026	208	0	0	0	53	53	53
Netwerk backbone 2025	2026	1.347	0	0	0	279	277	275
Enterprise storage 2025	2026	561	0	0	0	144	143	142
C. Nieuw								
Investerings met een economisch nut								
Vervangingsinvestering laptops 2029	2029	670	0	0	0	0	0	0
Totaal 4.3 Bedrijfsvoering		112.535	0	0	533	4.447	4.593	4.731
Totaal 4. Programma Bestuur		112.535	0	0	533	4.447	4.593	4.731

* De bruto Investering betreft het vastgestelde kredietbedrag conform het Raadsbesluit.

** Enkele investeringen kennen een looptijd van meerdere jaren, dit vertaalt zich in oplopende kapitaallasten.

5. Programma Algemene dekkingsmiddelen

Inleiding

We staan voor een gezonde financiële positie van Amersfoort voor nu en in de toekomst. Daartoe voeren we een solide financieel beleid dat zich kenmerkt door een begroting die in evenwicht is, met een buffer voor onvoorziene situaties. In het programma algemene dekkingsmiddelen staan de belangrijkste vrij te besteden inkomsten van de gemeente Amersfoort opgenomen. Deze zijn grofweg in te delen in: de algemene uitkering uit het gemeentefonds; belastingopbrengsten; rente- en dividendinkomsten en overige inkomsten.

Met het financieel meerjarenbeeld in deze begroting kent de weerstandsratio de komende jaren een lichte stijging van 2,1 naar 2,5. Daarmee komt deze uit boven de bandbreedte van 1,2-1,5 uit die de raad heeft meegegeven in de vaststelling van de financiële ijkpunten. De ratio voor 2026 en de jaren erna is hiermee behoorlijk op peil. Wij plaatsen dit echter wel in een meerjarig perspectief met enkele onzekerheden. Er zijn een aantal ontwikkelingen en aandachtspunten die onzeker zijn en sterk van invloed kunnen zijn op de weerstandsratio. Meer informatie over de weerstandsratio vindt u terug in de financiële ijkpunten en de paragraaf weerstandsvermogen.

In deze begroting vindt u op verschillende plekken informatie over de onroerendezaakbelasting (OZB). In 2026 stijgt het OZB-tarief met gemiddeld 4,5%. Dit is een resultante van de trendmatige verhoging van de tarieven in de begroting (2,7%) en compensatie van een daling van de afvalstoffenheffing in het kader van de door de raad aangenomen ombuiging Cirkelwaarde (1,8%). Meer informatie over de OZB vindt u terug in de paragraaf lokale heffingen.

Wat willen wij hoe bereiken?

Programma Algemene dekkingsmiddelen

Wat willen we bereiken?

We voeren een solide financieel beleid waarbij de meerjarenbegroting reëel, materieel en structureel in evenwicht is.

Toelichting:

Alle jaren van de meerjarenbegroting zijn reëel, materieel en structureel in evenwicht. De laatste twee jaarschijven van de meerjarenbegroting 2026-2029 laten een daling zien van het structurele saldo. Dit ondanks een ombuigingsoperatie van € 24 miljoen structureel vanaf 2026. Dit komt voornamelijk doordat de (loon)kosten in het sociaal domein harder stijgen dan eerder verwacht.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. We zorgen ervoor dat jaarlijks de (structurele) lasten niet hoger zijn dan de (structurele) baten waarbij het structurele overschot tussen de 0,5 en 1% van het begrotingstotaal ligt;
2. Onze financiële risico's dekken we minimaal af met het weerstandsvermogen. De hierbij behorende weerstandsratio bevindt zich tussen 1,2 en 1,5;
3. Tegenvallers in de exploitatie vangen we op aan de lastenkant van het programma waar de tegenvallers ontstaan.

Hoe kunnen we dit doel meten?

Voor dit doel is er geen indicator.

Wat willen we bereiken?

We streven naar een lastenniveau wat aansluit bij de (benodigde) voorzieningen in de stad.

Toelichting:

Het lastenniveau sluit aan bij de voorzieningen in de stad.

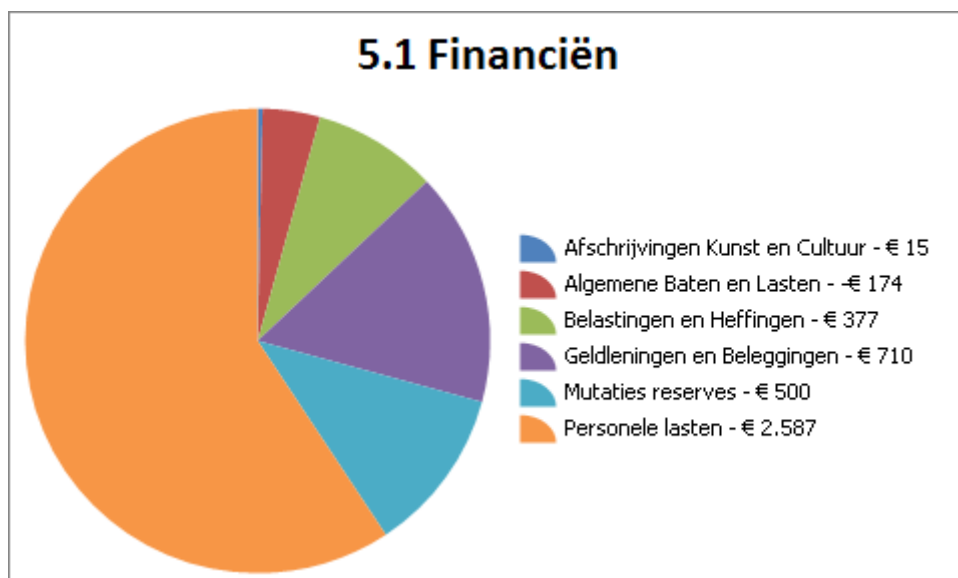
Wat gaan we daarvoor doen?

1. De belastingen worden jaarlijks in principe niet meer dan trendmatig verhoogd;
2. We streven naar 100% kostendekkendheid ten aanzien van onze tarieven en leges.

Hoe kunnen we dit doel meten?

Voor dit doel is er geen indicator.

Wat mag het kosten?

Tabel: PF.5.1 Financieel overzicht

PROGRAMMA	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
LASTEN EXCLUSIEF STORTINGEN IN RESERVES	-8.905	-8.764	-3.514	-1.582	-3.323	-4.771
5.1 Financiën en belastingen	-8.905	-8.764	-3.514	-1.582	-3.323	-4.771
BATEN EXCLUSIEF STORTINGEN IN RESERVES	467.808	495.062	493.503	495.243	489.261	493.359
5.1 Financiën en belastingen	467.808	495.062	493.503	495.243	489.261	493.359
SALDO EXCLUSIEF STORTINGEN IN RESERVES	458.903	486.298	489.989	493.661	485.938	488.588
5.1 Financiën en belastingen	458.903	486.298	489.989	493.661	485.938	488.588
STORTINGEN IN RESERVES	-4.796	-4.708	-500	-3.968	-2.847	0
5.1 Financiën en belastingen	-4.796	-4.708	-500	-3.968	-2.847	0
ONTTREKKINGEN UIT RESERVES	22.913	30.967	9.198	1.749	874	538
5.1 Financiën en belastingen	22.913	30.967	9.198	1.749	874	538
SALDO MUTATIES RESERVES	18.117	26.260	8.698	-2.219	-1.974	538
5.1 Financiën en belastingen	18.117	26.260	8.698	-2.219	-1.974	538
SALDO TOTAAL						
5.1 Financiën en belastingen	477.020	512.557	498.799	491.442	483.965	489.126
TOTAAL SALDO	477.020	512.557	498.799	491.442	483.965	489.126

Toelichting op afwijkingen

Tabel: PF.5.2. Afwijkingen tussen begroting 2025 en begroting 2026

PROGRAMMA	LASTEN	BATEN
5.1 Financiën	-31.327	73.823
TOTAAL	-31.327	73.823

Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel. Een 'I' staat voor Incidenteel (eenmalig) en de 'S' voor Structureel (doorlopend). De financiële analyses zijn op hoofdlijnen en geven de belangrijkste financiële afwijkingen aan. Dat betekent dat de financiële verklaring niet in alle gevallen uitputtend zal zijn. Bedragen onder de € 0,3 miljoen laten wij doorgaans buiten beschouwing in de financiële analyses en de begrotingsrechtmatigheid.

Tabel: PA.5.1 Toelichting op de belangrijkste begrotingsmutaties

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
5.1 Financiën en belastingen			
<u>Algemene Uitkering - Historie / Meicirculaire 2024</u>			
In 2021 was reeds bekend dat er landelijk zou worden bezuinigd op het Gemeentefonds. Dit zou gepaard gaan met een landelijke bezuiniging van € 2,5 miljard, en worden geëffectueerd per 2026. Het befaamde ravijnjaar. Nu, in de Meerjarenbegroting 2026, worden deze lagere Rijksbijdragen expliciet zichtbaar. In het jaar 2026 ontvangen wij significant minder dan het voorgaande jaar. In de meicirculaire 2024 is het financiële effect gekwantificeerd, met het verschil tussen beide jaarschijven. Ten tijde van de meicirculaire 2024 ging het om een bedrag van € 26, miljoen, dat we minder zouden ontvangen in 2026. Bijlage: Raadsvoorstel Meicirculaire 2024		-26.697	S
<u>Algemene Uitkering - Accresontwikkeling Septembercirculaire 2024</u>			
Met de Septembercirculaire 2024 was er sprake van een positief accres voor 2026 en verder. Het gaat hierbij om € 317.000 volume-accres, alsook een bedrag van € 1.8 miljoen voor de prijsontwikkeling. Bijlage: Raadsvoorstel Septembercirculaire 2024		2.114	S

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
<u>Algemene Uitkering - Accresontwikkeling Meicirculaire 2025</u>			
Het accres is voor het jaar 2025 met de Voorjaarsnota 2025 definitief vastgesteld en de raming voor de jaren 2026 en verder is geactualiseerd op basis van de ontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (BBP) van het Centraal Economisch Plan (CEP) door het Centraal Planbureau (CPB). Hierbij is met name een hogere raming van de prijsontwikkeling zichtbaar, wat in 2026 tot € 4,3 miljoen hogere baten leidt. In het verleden hebben wij een structurele stelpost opgenomen voor Jeugdzorg, voor een bedrag van € 3,1 miljoen. Met de Meicirculaire 2025 is hier invulling aan gegeven binnen het accres en de taakmutaties. De stelpost is hiermee komen te vervallen, wat leidt tot lagere baten in 2026. Hiernaast zit in de Meerjarenbegroting 2026-2029 de jaarlijkse correctie opgenomen, om het gemeentefonds terug te rekenen naar prijspeil 2026. Voor 2026 gaat dit om een bedrag van € 12,2 miljoen. Ten slotte hebben we, vanwege de verwachting dat de ruimte onder het BCF-plafond af zal nemen, de structurele raming van het BTW-Compensatiefonds (BCF) opgeheven. Omdat deze in 2025 nog wel was geraamd, zorgt dit voor een nadelig effect van € 5,1 miljoen in 2026. Gezamenlijk zorgt dit voor hogere baten ad € 8,3 miljoen in 2026. Voor een uitgebreidere toelichting, zie: Bijlage: Raadsvoorstel Meicirculaire 2025		8.251	S
<u>Algemene Uitkering - Landelijke Ontwikkelingen</u>			
Het ministerie van Binnenlands Zaken (BZK) stelt jaarlijks de landelijke maatstaven bij in de mei- en septembercirculaires. Kijkend naar zowel de septembercirculaire 2024 als de meicirculaire 2025, is een lichte daling in 2026 zichtbaar, als gevolg van deze bijstelling van de landelijke maatstaven. Bijlagen: Raadsvoorstel Septembercirculaire 2024 Raadsvoorstel Meicirculaire 2025		-349	S
<u>Algemene Uitkering - Amersfoortse Groei</u>			
Op basis van het actualiseren van de Amersfoortse aantallen, zoals het aantal inwoners en het aantal huishoudens, zien we in 2026 dat dit leidt tot een nadeel in de uitkering vanuit het Gemeentefonds. Bijlagen: Raadsvoorstel Septembercirculaire 2024		-605	S

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
Raadsvoorstel Meicirculaire 2025			
<u>Algemene Uitkering - Taakmutaties</u>			
Deze begroting 2026 vergelijken we met de laatst gewijzigde begroting 2025. Het Rijk heeft de afgelopen jaren meerdere circulaire's uitgebracht, waarbij extra gelden beschikbaar werden gesteld aan de gemeente voor verscheidene taakmutaties. Op basis van, met name, de septembercirculaire 2024 en de meicirculaire 2025, ontvangen we in 2026 voor € 14,1 miljoen meer aan taakmutaties dan in 2025. De meeste taakmutaties zijn budgetneutraal verwerkt, waarbij bijbehorende lasten evenredig zijn opgehoogd. Deze zijn terug te vinden in de betreffende programma's, en betreffen per saldo een bedrag van € 12,7 miljoen. De overige € 1,4 miljoen is ten gunste gekomen van het Begrotingssaldo. Bijlagen: Raadsvoorstel Septembercirculaire 2024 Raadsvoorstel Meicirculaire 2025		14.138	S
<u>Omslagrente investeringen/Kapitaallasten</u>			
In begrotingsjaar 2026 is er meer financieringsbehoefte door verschuivingen van investeringen uit voorgaande begrotingsjaren. Dit effect samen met lagere rentebaten uit overtollige geldmiddelen zorgt ervoor dat de omslagrente begroting 2026 uit komt op 0,5% ten opzichte van begroting 2025 0,25%. Dit leidt op taakveld Treasury tot een voordeel en in de programma's tot een nadeel voor een bedrag van € 1,9 miljoen.	1.878		S
<u>Rentelasten</u>			
Lagere rentelasten op de vaste geldleningen portefeuille onder andere door aflossingen van bestaande leningen (jaarlijks circa € 16 miljoen).	608		S
<u>Rentebaten Schatkist</u>			
Lagere rentebaten door het effect van hogere financieringsbehoefte tezamen met een lagere rente % op de overtollige geldmiddelen in 'S Rijk Schatkist. De gemeente is verplicht om overtollige geldmiddelen uit te zetten bij 's Rijks schatkist (Schatkistbankieren). De overtollige geldmiddelen worden veroorzaakt door het aantrekken van een vaste geldlening van € 100 miljoen in 2022 (met name voor de bouw van het nieuwe stadhuis) alsmede vanwege vertragingen van investeringen. We ontvangen een rentevergoeding op deze uitgezette geldmiddelen met als resultaat rentebaten.		-1.882	I

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
<u>Rentebaten startersleningen</u>			
De startersleningen welke via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (SVN) worden verstrekt typeren zich als verstrekte leningen waar geen specifieke externe financiering tegenover staat en zijn daarmee integraal gefinancierd via de totaalfinanciering van de gemeente. Conform BBV-richtlijnen komen deze rentebaten ten gunste van taakveld Treasury. In de vorige Planning en controlproducten zijn deze rentebaten verantwoord in deelprogramma 1.3 Wonen.		321	S
<u>Ombuiging AD.C - Toeristenbelasting</u>			
In de meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen middels de toeristenbelasting. Dit gaat in 2026 om € 200.000 en loopt op tot € 350.000 in 2027. Zie ombuigingsmaatregel AD.C. Het tarief per persoon per nacht bedraagt vanaf 2026 € 5,67 en wordt in 2027 verhoogd naar € 6,31. De indexatie geeft een extra opbrengst van € 37.000. Bijlage: Kadernota 2025-2028		200	S
<u>Onroerende Zaakbelasting (OZB)</u>			
De extra baten uit de OZB bedragen voor het jaar 2026 € 3 miljoen. Dit is opgebouwd uit de volgende componenten: De indexatie geeft een extra opbrengst van € 1,7 miljoen. Door de realisatie van woningen en niet-woningen in 2026 wordt een hogere OZB-opbrengst van 660.000 verwacht. In de Kadernota 2025-2028 is besloten de OZB voor eigenaren van woningen vanaf 2026 te verhogen ter compensatie van een verlaging van de afvalstoffenheffing als gevolg van het aanbestedingsvoordeel op Cirkelwaarde. Dit gaat om een bedrag van € 605.000. Zie ombuigingsmaatregel BH12. Ombuiging BH13 is voor 2026 niet verwerkt als gevolg van de besluitvorming rondom de adviezen van de Gelote Burgerraad. Voor 2026 betekent dit dat de verlaging van de afvalstoffenheffing en gelijktijdige verhoging van de OZB niet doorgaan. Bijlage: Kadernota 2025-2028		3.045	S
<u>Kadernota 2025 - 2028: Inzet Stelpost Indexering</u>			
In de Kadernota 2025 - 2028 is besloten om incidenteel € 700.000 uit de stelpost Indexering te laten vrijvallen, teneinde het structurele Begrotingssaldo 2026 sluitend te krijgen. Bijlage: Kadernota 2025-2028	700		I

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
<u>Ombuiging AD03 - Ombuiging op taakstelling indexering</u>			
In de Meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op de stelpost Indexering, omdat deze niet werd ingezet. Dit bedrag betreft, vanaf 2026, € 164.000 per jaar. Zie hiervoor ook ombuigingsmaatregel 'Ombuiging op taakstelling indexering'. Meer informatie is te vinden in bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028. Bijlage: Kadernota 2025-2028	164		S
<u>Inzetten ombuiging 2025 in 2026</u>			
In de Meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om een ombuiging die reeds ingaat in 2025, in te zetten voor de jaren 2026 en 2027. Dit door het budget in 2025 te verhogen, en in 2026 te verlagen. Het gaat hier om tweemaal € 685.000, voor een totaalbedrag van € 1,4 miljoen. Zie hiervoor ook ombuigingsmaatregel 'Ingroeipad besparingen'. Dit is financieel technisch verwerkt binnen dit programma. Meer informatie is te vinden in bijlage 1 van de Kadernota 2025-2028. Bijlage: Kadernota 2025-2028	1.370		I
<u>Ombuiging AD.H - Afschaffen Post Onvoorzien</u>			
In de Meerjarenbegroting 2025-2028 is vastgelegd om om te buigen op de post Onvoorzien, omdat deze nagenoeg niet werd gebruikt. De ombuiging betreft, vanaf 2026, € 100.000 per jaar. Zie hiervoor ook ombuigingsmaatregel 'Post onvoorzien vrijwel geheel afschaffen'. Meer informatie is te vinden in bijlage 1 van de Kadernota 2025-2028. Bijlage: Kadernota 2025-2028	100		S
9. Mutaties Reserves			
<u>Saldireserve - Eerdere Jaren</u>			
Mutaties in de saldireserve conform eerder vastgestelde begrotingen, jaarrekeningen en kadernota's.		4.710	I
<u>Saldireserve - Begrotingssaldo</u>			
Onttrekking begrotingssaldo 2026 aan de saldireserve.		4.488	I
<u>Reserve Knooppunt Hoevelaken</u>			

TOELICHTING OP DE BELANGRIJKSTE MUTATIES VAN BEGROTING 2026 T.O.V. BEGROTING 2025	LASTEN	BATEN	I/S
Dit is de laatste storting aan de reserve Knooppunt Hoevelaken (t/m 2026), inclusief de verlaging op grond van amendement 129A.	-500		I
<u>Reserve Stedelijke Voorzieningen</u>			
Onttrekking uit de reserve Stedelijke Voorzieningen ter dekking van het programma Goed op Weg - Korte Termijn Aanpak.		112	I

Welke beleidskaders zijn er?

BELEIDSKADER	DATUM
5.1 Financiën en belastingen	
Verordening voor het financieel beleid en beheer 2025	2025
Treasurystatuut	2025
Nota reserves en voorzieningen	2024
Nota ijkpunten financiële positie	2015
Aanvullend besluit: Nota ijkpunten financiële positie	2020

Welke risico's lopen we?

De geïnventariseerde risico's voor 5. Programma Algemene dekkingsmiddelen hebben een benodigde weerstandscapaciteit van minder dan € 300.000,- en worden derhalve niet weergegeven.

Voor meer informatie over de (financiële) risico's binnen de gemeente Amersfoort, verwijzen wij u naar de [paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing](#).

Welke grote projecten voeren we uit?

Onderstaand is de voortgang van de projecten opgenomen binnen dit programma.
De informatie van deze projecten kent een peildatum per 1 mei 2025. De realisatie van de projecten is inclusief aangegane verplichtingen.

Eerst vindt u een legenda met diverse kleurcodes die worden gehanteerd bij het bepalen van het risico niveau.

Voor de voortgang maken wij gebruik van de volgende pictogrammen:

	Conform projectplan
	Geringe afwijking projectplan
	Afwijking projectplan

Ook voor de risico's maken wij gebruik van pictogrammen. Voor de risico's zijn dit de volgende pictogrammen:

	Beheersmaatregel opgenomen
	Laag risico
	Gemiddeld risico
	Hoog risico

Dit programma heeft geen grote projecten

Wie hebben wij nodig?

Om de doelen van de gemeente Amersfoort te bereiken, werken we samen met externe partners, zoals marktpartijen, andere overheden, subsidiepartners, woningbouwcorporaties, non-profit organisaties, netwerkorganisaties etc. We zoeken per doel en taak de meest passende samenwerking. Opgave gerichte samenwerking, daar waar die het meest doelmatig en effectief is. Dat kan betekenen dat we op verschillende vraagstukken in diverse verbanden samenwerken. Naast het feit dat samenwerking met anderen noodzakelijk is vanuit een inhoudelijk oogpunt, is het punt van schaalgrootte in de samenwerking met het rijk steeds belangrijker. Om de opgaven in de stad te realiseren is financiële dekking van buiten erg belangrijk geworden.

Daarnaast heeft de gemeente in diverse verbonden partijen een bestuurlijk en financieel belang. Verbinding met deze partijen is een manier op een publieke taak uit te voeren.

Een overzicht van de verbonden partijen voor dit programma is hierna opgenomen.

Overzicht verbonden partijen

Voor meer informatie over de Verbonden Partijen, verwijzen wij u naar de [Paragraaf Verbonden Partijen](#).

Verbonden Partijen

- Vitens NV
- Alliander N.V.
- BNG Bank

Wie krijgen subsidies?

De gemeente Amersfoort verstrekt subsidies met als wettelijk kader de Algemene subsidieverordening Amersfoort 2019 en de nadere subsidieregelingen. We verstrekken begrotingssubsidies, projectsubsidies en incidentele subsidies. De begrotingssubsidies zijn weergegeven in onderstaand overzicht.

Tabel: PS.05 Maximale begrotingssubsidie

NAAM INSTELLING	SOORT SUBSIDIE	ACTIVITEIT/DOEL	BEGROTING 2026

Voor dit programma zijn geen subsidies begroot.

Aan bovenstaande cijfers kunnen door instellingen geen rechten worden ontleend.

Welke reserves hebben we?

Tabel: PRE.05 Staat van reserves

Omschrijving	Saldo begin 2026	Storting 2026	Onttrekking 2026	Saldo begin 2027	Saldo begin 2028	Saldo begin 2029	Saldo begin 2030
5.1 Financiën							
<u>Algemene Reserve</u>							
Reserve Saldireserve	120.145	0	-9.198	110.947	113.166	115.139	114.601
Totaal Algemene Reserve	120.145	0	-9.198	110.947	113.166	115.139	114.601
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Corona	0	0	0	0	0	0	0
Reserve Knooppunt Hoevelaken	9.669	500	0	10.169	10.169	10.169	10.169
Totaal Bestemmingsreserves	9.669	500	0	10.169	10.169	10.169	10.169
TOTAAL	129.814	500	-9.198	121.116	123.335	125.308	124.771

Toelichting

Reserve Corona

Deze reserve was bedoeld om in te spelen op de gevolgen van corona op de onderstaande thema's. Het was bedoeld voor maatregelen die niet uit de reguliere programmamiddelen gedekt konden worden. Thema 1: leefbaarheid en levendigheid van de (binnen)stad, thema 2: sociale verbondenheid en veerkracht, thema 3: veerkrachtige arbeidsmarkt, thema 4: kwetsbare groepen en het voorkomen van tweedeling. We zijn voornemens de reserve op te heffen, nadat deze volledig is uitgeput.

Reserve Knooppunt Hoevelaken

De reserve is in het leven geroepen voor de dekking van de Amersfoortse wensen in de Planstudie Hoevelaken. Op 23 april 2013 heeft de raad de dekking van de Planstudie Hoevelaken (BOK2) voor een bedrag van € 10 miljoen vastgesteld.

Reserve Rekeningsaldo

Op deze reserve wordt jaarlijks het rekeningresultaat geboekt. Na vaststelling van de bestemming van het rekeningresultaat door de Raad wordt dit saldo verdeeld conform raadsbesluit.

Saldireserve

Het doel is het fungeren als buffer voor mogelijke tekorten bij de begrotingsuitvoering en als overloop voor overschotten van de begroting en enig jaar om incidentele lasten in een ander jaar te kunnen dekken. Daarnaast wordt de saldireserve gebruikt als buffer voor de financiële risico's die we lopen.

Welke voorzieningen hebben we?

Binnen programma 5, Algemene dekkingsmiddelen, zijn geen voorzieningen aanwezig.

Welke investeringen doen wij?

Hieronder presenteren we een overzicht van de voorgenomen investeringen voor de komende jaren.

Tabel: PI.5.1 Geplande investeringen

					KAPITAALLASTEN			
	JAAR	INVESTERING (BRUTO)*	Bijdragen van derden	RISA	2026	2027	2028	2029
INVESTERING								
5.1 Financiën								
Geen investeringen								
Totaal 5.1 Financiën		0	0	0	0	0	0	0
Totaal 5. Programma Algemene dekkingsmiddelen		0	0	0	0	0	0	0

* De bruto Investering betreft het vastgestelde kredietbedrag conform het Raadsbesluit.

Paragrafen

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

De gemeente wil inzicht hebben en houden in de risico's, waardoor we adequate maatregelen kunnen treffen. We streven ernaar dat het optreden van risico's zo weinig mogelijk effect heeft op de uitvoering van het bestaande beleid en de te bereiken doelen. Dit doet Amersfoort door maatregelen te treffen ter voorkoming of beperking van risico's, het bewustzijn van medewerkers en management vergroten dat risico's onderdeel zijn van het reguliere werk en risico's bewust onderdeel uit te laten maken van bestuurlijke besluitvorming.

Deze paragraaf bestaat uit de weergave van de belangrijkste financiële risico's van de gemeente. Deze financieel gewaardeerde risico's (benodigde weerstandscapaciteit) worden vervolgens in relatie gebracht met de beschikbare weerstandscapaciteit. Het weerstandsvermogen (dat is de beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de benodigde weerstandscapaciteit, ofwel de weerstandratio) geeft inzicht in hoeverre de gemeente in staat is ('voldoende vet op de botten heeft') om de financiële gevolgen van deze risico's op te vangen.

Beleidskader / algemene uitgangspunten

Ter voorbereiding op deze begroting is een actualisatie van de risico-inventarisatie uitgevoerd. Risico's met financiële effecten worden meegenomen bij de bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit.

Bewustwording van risico's is een belangrijke stap in het beheersen van risico's. Regelmatig moeten we stilstaan bij onze doelstellingen van beleid, programma of project. Ook moeten we nadenken over welke risico's het bereiken van deze doelstellingen in de weg staan. Pas als we onze risico's kennen, kunnen we ook gepaste maatregelen treffen. Hierdoor zijn we als organisatie beter in staat onze doelstellingen te realiseren.

De kengetallen voor netto schuldquote, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit en de beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie leest u terug in het onderdeel [IJkpunten financiële positie](#).

Risicoprofiel

Op basis van de in 2025 uitgevoerde risico-inventarisatie hebben wij voor de begroting 2026 ons risicoprofiel bepaald.

De risico's bestaan enerzijds uit risico's die, op het moment dat deze zich voordoen, de gemeente geld gaan kosten (financieel risicoprofiel). Bijvoorbeeld bij het realiseren van een grondexploitatie betekent dit dat de doelstelling - realiseren van bepaalde gebiedsontwikkeling - wel gerealiseerd kan worden maar tegen hogere kosten.

Anderzijds onderscheiden we risico's die uiteindelijk mogelijk ook geld kosten, maar waar het accent veel meer ligt op het realiseren van beleidsinhoudelijke doelen, kwaliteit van dienstverlening en continuïteit van de bedrijfsvoering en dergelijke (organisatie risicoprofiel). De komende tijd ontwikkelen we het risicomanagementproces door. Deze ontwikkeling hebben we met uw raad besproken tijdens de Dag van de Jaarstukken in 2025. Concreet zullen de uitkomsten hiervan ook van invloed zijn op de informatiewaarde van deze paragraaf.

Hieronder zijn de belangrijkste risico's toegelicht. Per risico zijn ook de belangrijkste beheersmaatregelen genoemd: wat te doen om de risico's te voorkomen dan wel te beperken? Waar van toepassing is het financieel effect opgenomen: voor de risico's met een direct kwantificeerbaar effect is het bedrag voor de benodigde weerstandscapaciteit bepaald (bedragen x € mln.).

Tabel: PW.01 Top 25 belangrijkste risico's

(x mln.)

RISICO	BEHEERSMAATREGEL	FINANCIEEL EFFECT*
1. Programma Omgeving		
1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening		
Gebiedsexploitatie Hoefkwartier	Binnen de door de raad vastgestelde kaders sturen wij zoveel mogelijk op het behalen van de planning en het beperken van de kosten, respectievelijk het verhogen van de opbrengsten.	6,7
Grondexploitatie Kop van Isselt - ROVA	Binnen de door de raad vastgestelde kaders sturen wij zoveel mogelijk op het behalen van de planning en het beperken van de kosten, respectievelijk het verhogen van de opbrengsten.	6,0
Grondexploitaties algemeen: Risico op mislopen WBI-subsidie	1. Het inzichtelijk maken van alle factoren welke invloed kunnen hebben op de planning van het project. 2. Waar mogelijk sturing op planningsrisico's door bijvoorbeeld tijdig met stakeholders in gesprek te gaan.	5,0
Grondexploitaties algemeen: Vertraging planning door netcongestie	Netcongestie vormt een steeds groter actueel probleem waarvan de precieze impact voor de projecten momenteel nog niet duidelijk is. Belangrijk is dat de gemeente in gesprek blijft met de netwerkbeheerders om zo inzicht en waar mogelijk sturing te krijgen in de problematiek.	3,1
Grondexploitaties algemeen: Stijging gemeentelijke omslagrente	Het risico van een stijgende financieringsrente is afhankelijk van externe factoren welke niet/moeilijk zijn te beïnvloeden. Het blijven monitoren van deze ontwikkelingen is een beheersmaatregel om tijdig te kunnen anticiperen op mogelijke financiële gevolgen voor de gemeentelijke grondexploitaties.	1,9

RISICO	BEHEERSMAATREGEL	FINANCIEEL EFFECT*
Grondexploitatie Vathorst Bedrijventerrein	Binnen de door de raad vastgestelde kaders sturen wij zoveel mogelijk op het behalen van de planning en het beperken van de kosten, respectievelijk het verhogen van de opbrengsten.	1,8
Grondexploitatie Wieken / Bloedaal	Binnen de door de raad vastgestelde kaders sturen wij zoveel mogelijk op het behalen van de planning en het beperken van de kosten, respectievelijk het verhogen van de opbrengsten.	0,9
Risico strategisch vastgoed: dat bij verkoop de opbrengst lager is dan de boekwaarde van het desbetreffende strategische vastgoed.	Periodieke toetsing of de boekwaarde niet hoger is dan de marktwaarde. Als dat wel zo is, dan moet er afgeboekt worden.	0,7

2. Programma Sociaal

2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen

Hogere zorglasten dan begroot door het onvoldoende kunnen behalen van de maatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd	Samen met de contractpartner per 1 januari 2024 voor specialistische jeugdhulp werken we verder hard aan de hervorming van de jeugdhulp. Het voortdurend monitoren en waar nodig inhoudelijk en financieel bijstellen van beleid en maatregelen teneinde de gewenste resultaten alsnog te behalen. Daarnaast zal strak monitoren op de afspraken met aanbieders de kans op overschrijdingen verkleinen.	2,7
De wet Omzetbelasting is in juli 2022 aangepast bij het onderdeel 'ter beschikking stellen van personeel'. De aangepaste regelgeving houdt een risico in dat (een deel) van (nieuw) ingekochte diensten in het sociaal domein (op termijn, namelijk bij ingang nieuwe contracten) BTW plichtig zouden kunnen worden waardoor de kosten van de ingekochte diensten aanzienlijk hoger uit zouden kunnen vallen.	In het contract met de jeugdaanbieder, is zorgvuldig afgewogen op welke wijze de dienstverlening zodanig vorm gegeven kan worden dat dit risico, daar waar mogelijk, beperkt kan worden.	0,7
Wmo aanbieders die een beroep doen op de gemeente voor financiële ondersteuning bij het voordoen van (ondernemers) risico's.	Vanuit gemeente goed contact onderhouden met aanbieders om tijdig knelpunten te signaleren waardoor het mogelijk is eventueel bij te sturen.	0,5

2.2 Werk en Inkomen

RISICO	BEHEERSMAATREGEL	FINANCIEEL EFFECT*
Sociaal domein, werk en inkomen Het risico is aanwezig dat het bijstandsvolume in Amersfoort negatief afwijkt van het landelijk gemiddelde. Dit zorgt voor lagere inkomsten dan waar in de begroting rekening mee is gehouden. Daarnaast staat geregeld de wijze waarop de middelen binnen de BUIG worden verdeeld landelijk ter discussie. Dit kan zowel een negatief als een positief effect hebben. Ook is er vanaf 2026 een taakstellende bezuiniging ingeboekt. Het risico is dat de aantallen minder afnemen dan nodig om dit te kunnen realiseren.	Er wordt voortdurend gekeken naar maatregelen om het bijstandsvolume terug te dringen. Daarnaast zal, indien aan de voorwaarden wordt voldaan, een beroep worden gedaan op de landelijke vangnetregeling.	0,4

2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen

De geraamde bedragen voor onderwijshuisvesting gaan uit van energiezuinig en klasse B frisse scholen, maar niet van BENG en evenmin van ENG. Vanaf 1-1-2021 geldt in het Bouwbesluit 2020 de eis van BENG en daar moeten de Coöperaties Samenfoort PO en Samenfoort VO aan voldoen (BENG = Bijna Energie Neutrale Gebouwen; ENG = Energieneutraal/gasloos).	In de afspraken (raadsbesluit van 21 november 2017) is vastgelegd, zijn de Coöperaties financieel verantwoordelijk, ook voor het managen van risico's. Voor zover sprake is van risico's met gevolgen voor de uitvoering van het integraal huisvestingsplan komen die iedere 4 jaar bij de herijking aan de orde. Bij deze herijking hebben partijen (gemeente) de mogelijkheid om het huisvestingsplan aan te passen en daarmee de mogelijkheid de kosten te beïnvloeden.	0,6
Netcongestie: Extra kosten als gevolg van het niet kunnen aansluiten van nieuwe onderwijshuisvesting op het stroomnet. Samenfoort is genooddaakt om extra kosten te maken om nieuwe schoolgebouwen te kunnen gebruiken (bijv. accupakketten). Risico is dat uit de herijking 2026 blijkt dat Samenfoort de business case niet sluitend kan houden.	Zoals in de afspraken is vastgelegd, worden de Coöperaties financieel verantwoordelijk, ook voor het managen van risico's. Voor zover sprake is van risico's met gevolgen voor de uitvoering van het integraal huisvestingsplan komen die iedere 4 jaar bij de herijking aan de orde. De eerstvolgende herijking wordt in 2026 verwacht.	0,5

3. Programma Bedrijvigheid

3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn

Er is achterstand ontstaan in de realisatie van vervangingen en grootonderhoud in de openbare ruimte (door diverse oorzaken) en de kosten van materialen en personeel zijn opgelopen en lopen nog verder op.	In 2026 actualiseren we het 'integraal beheerplan openbare ruimte' voor de periode 2026-2035. Dit geeft een nauwkeurige onderbouwing van de kosten voor onderhoud en vervanging, gebaseerd op het prijspeil van 2026, en rekening houdend met toekomstige prijsontwikkelingen en veranderingen in het te onderhouden areaal	2,4

RISICO	BEHEERSMAATREGEL	FINANCIEEL EFFECT*
Door onvoorziene vertragingen in noodzakelijk groot onderhoud en vervangingen ontstaan kosten om de veiligheid ("=minimale" kwaliteit) te borgen.	Door te monitoren op kwaliteit is er inzicht in de kwaliteit van de openbare ruimte en de veranderingen die daarin optreden. Daardoor sturen we gericht op de aanpak van plekken met de grootste onderhoudsbehoefte. Door in overleg te blijven met alle relevante partijen kunnen we ontwikkelingen voorzien en daarop vroegtijdig inspelen.	0,8
Voor de openbare ruimte werken we met meerjarige contracten. Bij het afsluiten van nieuwe contracten via aanbestedingen kunnen we worden geconfronteerd met prijsverhogingen. Dit als gevolg van veranderende marktomstandigheden en nieuwe/aanvullende gemeentelijke eisen aan beheer/onderhoud.	Prijsverhogingen kunnen -deels- worden doorberekend in tarieven. Dit geldt voor tarieven op het gebied van afval en riolering. Daarnaast worden eens in de 5 jaar de Integraal Beheerplannen geactualiseerd. Dan worden ook de actuele tarieven meegenomen. Zodanig aanbesteden dat het minste risico wordt gelopen, bijvoorbeeld door langere termijnen te kiezen en de markt te consulteren.	0,8
Herstelkosten als gevolg van extreme weersomstandigheden (droogteschade, storm- en vorstschade, en wateroverlast).	Met onze regelmatige veiligheidscontroles en beheermaatregelen beperken we het risico van stormschade zoveel mogelijk. Bij herinrichting van de openbare ruimte houden we rekening met de actuele inzichten op dit gebied om de risico's van overtollig water en droogte op lange termijn zo efficiënt mogelijk te beheersen. Droogteschade wordt beperkt door maatregelen om water vast te houden en rekening te houden met de beplantingskeuze.	0,5
4. Programma Bestuur		
4.1 Dienstverlening		
Inkomsten uit leges (omgevingsvergunning) blijven onzeker omdat zij mee-fluctueren met de economische ontwikkelingen. Ondanks nieuwe wetgeving (WKB/Omgevingswet) blijft bouwtoezicht nodig. Het risico bestaat dat de legesinkomsten de kosten niet voldoende dekken. Dit wordt aan de ene kant veroorzaakt door minder legesinkomsten (voor sommige categorieën vervalt de technische toets) en aan andere kant door meer handhaving.	We monitoren de hoeveelheid legesaanvragen. We werken met een flexibele schil met betrekking tot inhuur van personeel. Hierdoor is het mogelijk de inzet en daarmee de kosten op- en af te schalen.	0,6
5. Programma Algemene Dekkingsmiddelen		
5.1 Financiën		

RISICO	BEHEERSMAATREGEL	FINANCIEEL EFFECT*
Prijsontwikkeling is hoger dan compensatie via prijs-accres gemeentefonds	In de gaten houden van de ontwikkelingen op dit terrein aan de hand van circulaire.	0,6
Organisatiebreed		
Het risico dat de gemeente onvoldoende goede mensen kan binden en werven vanwege de krappe arbeidsmarkt.	Binden Bewust creëren van een werkomgeving en werkcultuur waar medewerkers willen blijven werken: waar vertrouwen, korte sturings- en communicatielijnen en eigen verantwoordelijkheid belangrijke pijlers zijn. Werven Blijven inzetten op krachtig wervingsbeleid met onder andere: - Effectieve gemeentebrede arbeidsmarktcommunicatie. - Inzet recruiters en specialistische bureaus.	n.v.t.
Risico dat onvoldoende wordt geanticipeerd op impactvolle externe ontwikkelingen, waaronder pandemieën en crises, en hierdoor minder gemeentelijke doelen worden gerealiseerd.	- Blijven werken aan bewustwording op externe omgeving om op tijd in te kunnen spelen op snel veranderende omstandigheden. - Investeren in het vergroten van de wendbaarheid en veerkrachtigheid van de organisatie.	n.v.t.
- Risico op discontinuïteit bedrijfsvoering door verstoring automatisering door cyberdreigingen. - Risico achterblijven op digitale transformatie door te weinig kwalitatief en kwantitatieve Informatie Voorziening-resources. Hierdoor is de dienstverlening niet op niveau.	- Blijven investeren in cultuur van bewustwording automatiserings-risico's. - Inzetten en blijven investeren op adequaat instrumentarium voor cybersecurity, calamiteiten- en herstelplannen. - Scherpe sturing op ambities- en projecten versus capaciteit (portfoliomanagement). - Bevorderen aantrekkelijkheid als werkgever voor IT-professionals.	n.v.t.
Door ontbreken van scherpe doelstellingen bestaat het risico dat niet kan worden vastgesteld of maatschappelijk effect bereikt is/wordt.	- Transparantie in de mogelijkheden die de gemeente heeft om maatschappelijke effecten- en doelen te bereiken. - Bewust koppelen van beleidsbepaling (doelen) aan de haalbaarheid van de uitvoering ervan.	n.v.t.
De bereidheid om risico's te nemen (accepteren) is niet volwassen en te impliciet. Dit leidt tot besluiteloosheid en suboptimale resultaten.	- Blijven bevorderen van een open cultuur waarbij vanuit vertrouwen en professionaliteit 'alles op tafel komt'. - Overwegingen en keuzes over (geaccepteerde) risico's zijn transparant.	n.v.t.

Benodigde weerstandscapaciteit

Ons financiële risicoprofiel bepaalt onze benodigde weerstandscapaciteit. Dit is het bedrag dat nodig is om de financiële gevolgen van de risico's op te vangen. Aangezien niet alle financiële risico's tegelijkertijd en in maximale opvang optreden, maken we gebruik van een simulatiemethode om de hoogte van het benodigde weerstandsvermogen te bepalen.

Deze benodigde weerstandscapaciteit bedraagt, bij een zekerheidspercentage van 90%, € 52,1 miljoen. Dit betekent dat we met 90% zekerheid kunnen zeggen dat het totale risicobedrag tussen de € 0 en € 52,1 miljoen uitkomt. Dit bedrag hebben we nodig als tijdelijke overbrugging om onze risico's financieel op te vangen. Wel dienen we, als de risico's zich voordoen, incidentele of structurele maatregelen te treffen om de gevolgen van de risico's op te vangen.

Onderstaande tabel laat zien hoe de benodigde weerstandscapaciteit vanuit de verschillende programma's is opgebouwd.

Tabel: PW.02 Benodigde weerstandscapaciteit

(x mln.)

PROGRAMMA	BEGROTING 2026 (STAND 30-06-2025)	JAARREKENING 2024 (STAND 31-12-2024)	STIJGING/ DALING T.O.V. JAARREKENING 2024
<u>1. Programma Omgeving</u>	32,3	26,5	
1.1 Energietransitie	0,1	0	↑
1.2 Grondexploitaties en Ruimtelijke Ordening	31,2	25,1	↑
1.3 Wonen	0,3	0,3	=
1.4 Mobiliteit	0,7	1,1	↓
<u>2. Programma Sociaal</u>	7,4	5,7	
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	4,8	3,2	↑
2.2 Werk en Inkomen	1,0	1,0	=
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	1,6	1,5	↑
<u>3. Programma Bedrijvigheid</u>	7,1	4,9	
3.1 Economie	0,1	0,1	=
3.2 Kunst, Cultuur en evenementen	0,1	0,0	↑
3.3 Handhaving	0,0	0,0	=
3.4 Sociale en fysieke veiligheid	0,3	0,2	↑
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	6,6	4,6	↑
<u>4. Programma Bestuur</u>	3,4	3,8	
4.1 Dienstverlening	1,5	1,4	↑
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	0,2	0,2	=
4.3 Bedrijfsvoering	1,7	2,2	↓
<u>5. Programma Algemene dekkingsmiddelen</u>	1,9	0,7	
5.1 Financiën	1,9	0,7	↑
TOTAAL	52,1	41,6	

Tabel: PW.03 Risico's met grootste mutatie weerstandscapaciteit

(x mln)

OMSCHRIJVING	PROGRAMMA	BEGROTING 2026	JAARREKENING 2024	MUTATIE
Grondexploitaties algemeen: Risico op mislopen WBI-subsidie	1. Omgeving 1.2 Grondexploitaties en Ruimtelijke Ordening	4.959	0	4.959
Grondexploitaties algemeen: Vertraging planning door netcongestie	1. Omgeving 1.2 Grondexploitaties en Ruimtelijke Ordening	3.119	0	3.119
Er is achterstand ontstaan in de realisatie van vervangingen en grootonderhoud in de openbare ruimte (door diverse oorzaken) en de kosten van materialen en personeel zijn opgelopen en lopen nog verder op.	3. Bedrijvigheid 3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	2.347	236	2.111
Grondexploitaties algemeen: Stijging gemeentelijke omslagrente	1. Omgeving 1.2 Grondexploitaties en Ruimtelijke Ordening	1.886	0	1.886
Project Verduurzaming gemeentelijke vastgoed: Fluctuerende bouwrijzen: prijsafspraken in contracten zijn beperkt houdbaar. Als de afgesproken vergoeding niet past kan een aannemer niet uitvoeren.	1. Omgeving 1.2 Grondexploitaties en Ruimtelijke Ordening	76	1.347	-1.271
Hogere zorglasten dan begroot door het onvoldoende kunnen behalen van de maatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd	2. Sociaal 2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	2.713	1.768	945
Project Verduurzaming Gemeentelijk Vastgoed: Netcongestie. Het stroomnet voor grootverbruik aansluitingen is vol. Wijzigingen in aansluiting of introductie van terug leveren is niet mogelijk. Bij aansluitingen voor kleinverbruik zijn aanpassing in aansluitwaarde of terugleveren nog wel mogelijk.	1. Omgeving 1.2 Grondexploitaties en Ruimtelijke Ordening	82	794	-712

OMSCHRIJVING	PROGRAMMA	BEGROTING 2026	JAARREKENING 2024	MUTATIE
De nieuwe ontsluitingsweg Vathorst-Bovenduist heeft een aangepaste aansluiting op de N199 / A1. Er is nog geen overeenstemming met de betrokken mede-overheden over de aansluitvorm en partijen hebben verschillende voorkeursscenario's. Het voorkeursscenario van Rijkswaterstaat heeft een fors nadelig financieel effect ten opzichte van de gemeentelijke businesscase. Het risico bestaat dat Rijkswaterstaat vasthoudt aan dit scenario.	1. Omgeving 1.2 Grondexploitaties en Ruimtelijke Ordening	66	752	-686
Grondexploitatie Bestaand Stedelijk Gebied	1. Omgeving 1.2 Grondexploitaties en Ruimtelijke Ordening	1.565	2.147	-582
Prijsontwikkeling is hoger dan compensatie via prijs-acces gemeentefonds	5. Algemene Dekkingsmiddelen 5.1 Financiën	551	0	551
De wet Omzetbelasting is in juli 2022 aangepast bij het onderdeel 'ter beschikking stellen van personeel'. De aangepaste regelgeving houdt een risico in dat (een deel) van (nieuw) ingekochte diensten in het sociaal domein (op termijn, namelijk bij ingang nieuwe contracten) BTW plichtig zouden kunnen worden waardoor de kosten van de ingekochte diensten aanzienlijk hoger uit zouden kunnen vallen.	2. Sociaal 2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	646	209	437
In 2025 is met succes de aanbesteding maatschappelijke opvang afgerond en als gevolg een wijziging van aanbieder. Deze opent de nieuwe opvanglocatie in juli 2026. Indien dit proces vertraging oploopt, buiten de verantwoordelijkheid van de nieuwe aanbieder, of als er anderszins problemen ontstaan met de opvangcapaciteit als gevolg van de wisseling van aanbieder leidt dit tot minder opvangplekken.	2. Sociaal 2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	323	0	323

Ten opzichte van de vorige inventarisatie (jaarrekening 2024) is de benodigde weerstandscapaciteit toegenomen met € 10,5 miljoen. Deze toename wordt verklaard door gewijzigde en nieuwe risicobeoordelingen.

Voorbeelden van nieuwe risico's zijn: Binnen de grondexploitaties zijn, zoals vermeld in de Zomerrapportage 2025, aanvullende risico's opgenomen, onder meer met betrekking tot de omslagrente, netcongestie en de onzekerheid rondom toekenning van de WBI-subsidies. Deze risico's worden in het in 2026 vast te stellen meerjarenprogramma grondexploitaties (MPG) bij de specifieke grondexploitaties ondergebracht maar zijn nu overall gedefinieerd.

Voorbeelden van gewijzigde risico's zijn: De onderhoudsopgave in de openbare ruimte is opnieuw in kaart gebracht, waarbij is gebleken dat het bijhorende risicobedrag fors hoger ligt dan eerder

aangenomen. Een risico waarbij het benodigd weerstandsvormogen juist daalt betreft Verduurzaming Vastgoed. Het risico van gestegen bouwprijzen heeft zich reeds voorgedaan en hier wordt rekening mee gehouden in de ramingen. Eventuele verdere prijsstijgingen worden opgevangen door fasering van projecten en meegenomen in nieuwe jaarschijven, zie ook de Kadernota 2026-2029.

Verloop benodigde weerstandscapaciteit (Meerjarenperspectief)

De benodigde weerstandscapaciteit zal in de komende jaren naar verwachting afnemen van € 52,1 miljoen in 2026 naar € 45,3 miljoen in 2029 zoals zichtbaar in onderstaande tabel. In de opbouw van de benodigde weerstandscapaciteit wordt onderscheid gemaakt tussen risico's die betrekking hebben op de grondexploitaties en de overige (programma) risico's.

Tabel: PW.04 Verloop benodigde weerstandscapaciteit

(x € mln.)

	JAARREKENING 2024	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	BEGROTING 2028	BEGROTING 2029
Totaal programma-risico's (excl. grondexploitaties)	21,8	32,9	33,8	33,9	32,9
Totaal risico's grondexploitaties	19,9	19,1	18,1	16	12,4
TOTAAL BENODIGDE WEERSTANDSCAPACITEIT	41,7	52,1	51,9	49,9	45,3

De daling in het meerjarenperspectief wordt grotendeels veroorzaakt door de afname in de benodigde weerstandscapaciteit voor de grondexploitaties. De basis voor het meerjarenperspectief van de grondexploitaties is het in juni 2025 vastgestelde meerjarenprogramma grondexploitaties (MPG) 2024. Het MPG laat voor de bestaande grondexploitaties op termijn een daling zien van het benodigde weerstandsvormogen. Voor het merendeel van de grondexploitaties geldt dat in de loop der jaren het risicoprofiel daalt en daarmee de benodigde weerstandscapaciteit. In dit geactualiseerde meerjarenprogramma worden nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen niet meegenomen. Dit omdat de ontwikkelstrategie nog niet vastligt en ook andere ruimtelijke en financiële kaders niet zijn vastgesteld (besluit raad). Toch kunnen deze ontwikkelingen, voor bijvoorbeeld Kop van IJssel, Bovenduist en de herontwikkeling van het huidige Stadhuis(gebied) een substantieel risicoprofiel met zich meebrengen. Dit is mede afhankelijk van de gekozen ontwikkelstrategie.

Voor de overige (programma) risico's fluctueert de benodigde weerstandscapaciteit in begrotingsjaren 2027-2029, zij het minimaal. De fluctuatie wordt met name veroorzaakt door het risico van achterstanden in de realisatie van vervanging en groot onderhoud in de openbare ruimte in programma Bedrijvigheid. Daarnaast door het risico dat het huidige of nieuw kabinet minder middelen ter beschikking stelt voor het uitvoeren van het klimaatakkoord en door het risico binnen Programma Sociaal dat betrekking heeft op de aanpassing van de wet Omzetbelasting waardoor ingekochte diensten BTW-plichting kunnen worden.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de saldireserve. Deze reserve kunnen we inzetten om de financiële gevolgen van de risico's op te vangen.

Tabel: PW.05 Beschikbare weerstandscapaciteit

(x mln.)

	JAARREKENING 2024	BEGROTING 2026
Stand saldireserve	100,7	110,9
TOTAAL BESCHIKBARE WEERSTANDSCAPACITEIT	100,7	110,9

De beschikbare weerstandscapaciteit is hoger dan bij de jaarrekening 2024. Dit komt onder andere door het jaarrekeningresultaat 2024 (€ 29,8 miljoen) dat bij bestemming is toegevoegd aan de saldireserve, verminderd met ontwikkelingen in het jaar 2025, waaronder het negatieve saldo in jaar 2025 in de begroting 2025-2028.

Weerstandsvermogen

Als indicator gebruiken we de weerstandsratio. De weerstandsratio is de beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de benodigde weerstandscapaciteit. Met andere woorden: het bedrag dat we aan reserves beschikbaar hebben om de financiële gevolgen van de risico's op te vangen, gedeeld door het bedrag dat we op basis van ons risicoprofiel nodig hebben. Deze ratio moet eigenlijk conform de door uw Raad vastgestelde ijkpunten tussen de 1,2 en 1,5 liggen. De weerstandsratio komt in 2026 op 2,1 uit en stijgt de jaren erna richting 2,5 zoals zichtbaar in onderstaande tabel.

Tabel: PW.06 Verloop van het weerstandsvermogen

(x mln.)

	JAARREKENING 2024	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027	BEGROTING 2028	BEGROTING 2029
Beschikbare weerstandscapaciteit	100,7	110,9	113,2	115,1	114,6
Benodigde weerstandscapaciteit	41,6	52,1	51,9	49,9	45,3
WEERSTANDSVERMOGEN (RATIO)	2,4	2,1	2,2	2,3	2,5

Het beeld van de weerstandsratio is de komende jaren positief met een licht stijgende tendens. De ratio voor 2026 en de jaren erna is hiermee behoorlijk op peil, maar moeten we in perspectief zien. Er zijn een aantal ontwikkelingen en aandachtspunten die onzeker zijn en sterk van invloed op de weerstandsratio.

- Zoals in de paragraaf grondbeleid is aangegeven zijn er nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen die nog niet zijn meegenomen in de risico's, met een bandbreedte van € 10 - € 25 miljoen.
- In de huidige begroting is structureel € 24 miljoen aan ombuigingen verwerkt. Deze taakstelling moet voor het eerst in 2026 worden behaald en dit brengt onzekerheid met zich mee. We sturen strakker op budgetten.
- In de huidige meerjarenbegroting is vanaf 2027 een stelpost onderuitputting opgenomen van € 7 miljoen die allermindst zeker is. In de beschikbare weerstandscapaciteit telt deze cumulatief mee tot € 21 miljoen in 2029. Zonder deze post zou de weerstandsratio rond de 1,9 liggen in 2029.

Alles in ogenschouw genomen zijn we met deze weerstandsratio financieel gezond.

Verbonden partijen

Inleiding

Het is van belang dat uw raad inzicht heeft in de verbonden partijen om een verantwoord oordeel te kunnen vormen over de financiële positie en de baten en lasten van de gemeente. Dit inzicht stelt uw raad in staat om de controlerende en kaderstellende rol effectief uit te voeren, in lijn met het budgetrecht. In deze paragraaf gaan we in op de verbonden partijen waarmee we als gemeente samenwerken. Voor deze partijen gaan we in op de volgende onderwerpen:

- Definitie die wij hanteren voor verbonden partijen;
- Visie op en beleid ten aanzien van verbonden partijen;
- Sturing en control op verbonden partijen.

Tot slot presenteren we een overzicht van de verbonden partijen van onze gemeente, de wijze waarop de gemeente een belang heeft in de verbonden partij, het openbaar belang dat ermee gediend wordt en de financiële gegevens van de verbonden partij, zoals het eigen vermogen, vreemd vermogen en het resultaat. Daarnaast vermelden we, voor de gemeente relevante, ontwikkelingen en risico's die verbonden zijn aan deze samenwerkingsverbanden.

In de programmateksten staat een lijst van de verbonden partijen voor het betreffende programma.

Beleidskader verbonden partijen

De verbonden partijen spelen een belangrijke rol in het realiseren van onze gemeentelijke doelstellingen en het uitvoeren van diverse taken. Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten definiëren we een verbonden partij als een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft. Deze partijen consolideren we niet in de gemeentelijke begroting en jaarstukken, maar vereisen wel specifieke aandacht vanwege hun impact op de gemeentelijke financiën en uitvoering van beleid.

Van een financieel belang is sprake als:

- een aan de verbonden partij beschikbaar gesteld bedrag niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat;
- de gemeente voor bedragen aansprakelijk kan worden gesteld indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Partijen waaraan alleen een financieel risico kleeft, als bijvoorbeeld een door de gemeente gesubsidieerde instelling, vallen niet onder de definitie van een verbonden partij. Dat geldt ook voor leningen en garantstellingen.

Van een bestuurlijk belang is sprake als de gemeente zeggenschap heeft, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Dit betekent concreet dat er sprake is van een bestuurlijk belang als een portefeuillehouder, raadslid of ambtenaar van de gemeente namens de gemeente in het bestuur van de partij plaatsneemt of namens de gemeente stemt.

Visie en beleid

De visie en het beleid met betrekking tot verbonden partijen en overige externe partners is opgenomen in de [Nota Externe Partijen](#). De nota gaat over de sturing door en informatievoorziening

aan de Gemeenteraad. De verwachting is dat eind 2025 of begin 2026 een nieuwe Nota Externe Partijen aan de raad wordt voorgelegd. Daarin nemen we waar nodig de nieuwe notitie Verbonden partijen van de commissie BBV mee.

Het aangaan van banden met (verbonden) derde partijen komt voort uit het publiek belang. Verbindingen met derde partijen zijn een manier om een publieke taak uit te voeren.

Het uitgangspunt blijft gelijk ongeacht of het college ervoor kiest om taken binnen de ambtelijke organisatie of bij verbonden partijen te beleggen: de gemeentelijke doelstellingen moeten met minimale risico's zo efficiënt en effectief mogelijk worden gerealiseerd.

De gemeente Amersfoort past de regiewerkwijze toe. Uitgangspunt hierbij is: resultaatgerichte samenwerking in vertrouwen. Daarbij hanteren we in principe de volgende uitgangspunten:

- De gemeente Amersfoort gaat uit van het benutten van de eigen kracht, energie en creativiteit van burgers, bedrijven en instellingen: extern tenzij... ;
- Wij ontwikkelen beleid op hoofdlijnen. De uitvoering van beleid (hoe-vraag) wordt zo veel mogelijk belegd bij externe samenwerkingspartners;
- Wij houden alleen een financieel of bestuurlijk belang in externe partijen als dit noodzakelijk dan wel een wettelijke verplichting is voor de realisering van onze (beleids)doelen.

De komende jaren krijgen gemeenten te maken met grote financiële uitdagingen. Gemeenten moeten daarom bezuinigen. Hier kunnen onze verbonden partijen ook last van hebben of krijgen. Samen met andere gemeenten (indien van toepassing) kijken we naar of en de wijze waarop binnen de GR-en het gesprek te voeren over besparingsmaatregelen.

Onze inzet

De rol van aandeelhouder van en deelnemer in verbonden partijen vullen we actief in. Dit middels onder meer periodiek overleg met verbonden partijen over de ontwikkeling van de verbonden partij. Dit op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau. De frequentie stemmen we af op het belang van de gemeente bij de verbonden partij en eventuele actuele ontwikkelingen. Onze inzet is een stabiele bedrijfseconomische ontwikkeling van de verbonden partijen op een dusdanige wijze dat de gemeentelijke doelstellingen en belangen zo goed mogelijk worden geborgd. Bevordering van de good governance van de verbonden partijen en toetsing van de marktconformiteit zijn onderdeel van onze inzet. Met good governance bedoelen we dat het bestuur en het toezicht gezamenlijk borgen dat de organisatiedoelstellingen van een verbonden partij in voldoende mate bijdragen aan de publieke doelen en risico's beheerst worden.

Sturing en control verbonden partijen

Met de sturing op verbonden partijen willen we bereiken dat de verbonden partij de overeengekomen opdracht realiseert binnen de daarover afgesproken beleidsinhoudelijke en financiële kaders. Verbonden partijen voeren vaak taken uit met een maatschappelijk en politiek belang. Het deelnemen in verbonden partijen levert gemeenten naast voordelen echter ook financiële en bestuurlijke risico's op. Om de voordelen optimaal te benutten en risico's te beheersen is het belangrijk om als gemeente voldoende aandacht te hebben voor sturing op de verbonden partijen.

Overzicht van de verbonden partijen

Het overzicht van verbonden partijen is onderverdeeld in:

- Gemeenschappelijke regelingen;
- Vennootschappen en coöperaties.

Per verbonden partij geven we de volgende gegevens weer:

- Naam en vestigingsplaats.
- Programma.
- Rechtsvorm.
- Openbaar belang: het openbaar belang dat gediend wordt door de verbonden partij. In welke mate draagt de verbonden partij bij aan het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen.
- Gemeentelijk belang: het verwachte gemeentelijk belang in de organisatie per 1/1/'26 en per 31/12/'26.
- Omvang eigen vermogen 2026: de verwachte omvang van het eigen vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van 2026.
- Omvang vreemd vermogen 2026: de verwachte omvang van het vreemd vermogen inclusief voorzieningen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van 2026.
- Resultaat 2026: de begrote omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in 2026.
- Voor de Gemeenschappelijke regelingen: bijdrage gemeente 2026; de verwachte bijdrage van de gemeente Amersfoort aan de verbonden partij in 2026.
- Bijzonderheden/actualiteiten.
- Risico's: majeure risico's van de verbonden partij die mogelijk gevolgen hebben voor de gemeente Amersfoort.

Conform BBV wordt het begrote resultaat en de begrote vermogenspositie voor het jaar 2026 gevraagd. Deze gegevens zijn (nog) niet voor alle verbonden partijen beschikbaar. Voor zover niet beschikbaar nemen we eerder begrote resultaten en vermogensposities op. Indien een verbonden partij geen begroting ter beschikking stelt, nemen we de meest recente jaarrekeningcijfers op. Enkele partijen stellen een begroting op waarin wel de resultatenrekening is opgenomen, maar geen balans. In dat geval nemen we het begrote resultaat op in het overzicht en gaan we voor de vermogensposities uit van de laatst beschikbare jaarrekening. Bij alle partijen is de bron van de gegevens vermeld.

Overzicht verbonden partijen
Gemeenschappelijke regelingen

GGD Regio Utrecht

Vestigingsplaats	Zeist	Website	www.ggdru.nl	
Programma	2. Sociaal			
Rechtsvorm	GR (Gemeenschappelijke Regeling)			
Openbaar belang (doelstelling)	Beschermen en bevorderen van de volksgezondheid.			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	13,70%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2026	€ 2.738	31-12-2026	€ 2.800
Omvang vreemd vermogen	01-01-2026	€ 29.733	31-12-2026	€ 27.463
Bron	Begroting 2026			
			Begroot resultaat 2026	€ 0
Bijdrage gemeente Amersfoort	€ 9.570			
Ontwikkelingen en risico's				
Bijzonderheden/ actualiteiten	Er zijn geen bijzonderheden te vermelden			
Risico's	Er zijn momenteel vanuit de GGDrU gezien voor de gemeente geen bijzondere financiële risico's in beeld.			

Veiligheidsregio Utrecht (VRU)				
Vestigingsplaats	Utrecht	Website	www.vru.nl	
Programma	3. Bedrijvigheid			
Rechtsvorm	GR (Gemeenschappelijke Regeling)			
Openbaar belang (doelstelling)	Belang van fysieke veiligheid door het voorbereiden op en bestrijden van incidenten, rampen en zware ongevallen. Onder meer door het uitvoeren van brandweezorg en geneeskundige hulpverlening (GHOR).			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	11,38%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2026	€ 30.288	31-12-2026	€ 29.361
Omvang vreemd vermogen	01-01-2026	€ 69.631	31-12-2026	€ 75.308
Bron	Begroting 2026			
			Begroot resultaat 2026	€ 0
Bijdrage gemeente Amersfoort	€ 12.907			
Ontwikkelingen en risico's				
Bijzonderheden/ actualiteiten	De ombuiging is in de gemeentebegroting 2025 opgenomen, vanaf 2026 zal deze worden opgenomen in de begroting van de VRU.			
Risico's	Er zijn momenteel vanuit de VRU gezien voor de gemeente geen bijzondere financiële risico's in beeld.			

Regionaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort en Omgeving (RWA)				
Vestigingsplaats	Amersfoort	Website	www.amfors.nl	
Programma	2. Sociaal			
Rechtsvorm	GR (Gemeenschappelijke Regeling)			
Openbaar belang (doelstelling)	Uitvoering van de Participatiewet, onderdeel SW zittend bestand. Het RWA is niet los te zien van de Amfors.			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	70,47%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2024	€ 1.040	31-12-2024	€ 939
Omvang vreemd vermogen	01-01-2024	€ 10.591	31-12-2024	€ 10.043
Bron	Begroting 2026 & Jaarrekening 2024			
		Begroot resultaat 2026	-€ 1.275	
Bijdrage gemeente Amersfoort	€ 579			
Ontwikkelingen en risico's				
Bijzonderheden/actualiteiten	Het RWA (Regionaal Sociaal werkvoorzieningschap Amersfoort) is de eenheid waarbinnen alle cliënten werkzaam zijn. Hier worden enerzijds de loonkosten van de Sw-medewerkers geboekt, en anderzijds komt hier de rijkssubsidie binnen. Deze rijkssubsidie is niet toereikend om de loonkosten te dekken waardoor de RWA eigenlijk altijd en negatief resultaat heeft. Dit negatieve resultaat wordt vervolgens ten laste gebracht van Amfors Holding BV. Amfors Holding BV is het bedrijf wat de Wsw uitvoert, zij zetten de Sw-medewerkers in bij diverse projecten (bijvoorbeeld groenvoorziening voor gemeentes) via de BV's die onder de Amfors holding BV vallen. Actueel: er zijn initiatieven gestart vanuit de gemeente om de functie van Amfors uit te breiden zodat het mogelijk is om ook cliënten i.h.k.v. de Participatiewet onder te brengen bij Amfors om zodoende het dreigende aan medewerkers te voorkomen.Meer informatie is te vinden in de bijgesloten RIB			
Risico's	Het aantal SW medewerkers daalt jaarlijks doordat er geen nieuwe mensen meer kunnen instromen in de WsW en de huidige medewerkers zijn jaar op jaar minder inzetbaar. Indien er geen uitbreiding op andere onderdelen plaatsvindt binnen Amfors/RWA Komt het voortbestaan van RWA/Amfors in gevaar			

Regionale uitvoeringsdienst Utrecht				
Vestigingsplaats	Utrecht	Website	www.rudutrecht.nl	
Programma	3. Bedrijvigheid			
Rechtsvorm	GR (Gemeenschappelijke Regeling)			
Openbaar belang (doelstelling)	De RUD Utrecht voert vergunningverlenings-, handhavings- en adviestaken uit. De vergunningverleners en toezichthouders werken aan een schoon milieu, natuurbehoud en een veilige leefomgeving.			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	7,14%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2024	€ 1.271	31-12-2024	€ 1.517
Omvang vreemd vermogen	01-01-2024	€ 6.770	31-12-2024	€ 7.363
Bron	Jaarrekening 2024			
Feitelijk resultaat 2024	€ 302			
Bijdrage gemeente Amersfoort	€ 2.303			
Ontwikkelingen en risico's				
Bijzonderheden/ actualiteiten	Door de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD)/Omgevingsdienst Utrecht (ODU) worden de basistaken uitgevoerd. Dit zijn taken die middels een wettelijke verplichting door de RUD/ODU moeten worden uitgevoerd en die voor alle gemeenten gelden. De basistaken zijn de complexe VTH-milieutaken en de taken met een aanzienlijke milieu-impact. Daarnaast zijn er de plustaken, waarbij een gemeente de keus heeft om deze door de RUD te laten uitvoeren of zelf te doen. Het gaat in Amersfoort om het in behandeling nemen van meldingen bij en het toezicht en handhaving op ongeveer 1.500 bedrijven met activiteiten met een minder groot milieurisico. Dit zijn bedrijven waar vaker klachten over komen omdat deze zich vaker in de directe omgeving van de woonomgeving bevinden, zoals horeca of supermarkten. De te bezoeken bedrijven worden geselecteerd op basis van risico's waarbij gebruik wordt gemaakt van meerdere databronnen. In 2025 is hard gewerkt aan de fusie tussen de RUD Utrecht en ODRU in een nieuwe omgevingsdienst welke per 1 januari 2026 van start moet gaan.			
Risico's	Het fusietraject tussen RUD en ODRU naar een nieuwe Omgevingsdienst Utrecht (ODU) kan de komende tijd leiden tot financiële en organisatorische risico's.			

Afval Verwijdering Utrecht (AVU)				
Vestigingsplaats	Soest	Website	www.avu.nl	
Programma	3. Bedrijvigheid			
Rechtsvorm	GR (Gemeenschappelijke Regeling)			
Openbaar belang (doelstelling)	Het verzorgen van de overslag het transport en het verwerken van huishoudelijk afval.			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	10,98%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2026	€ 0	31-12-2026	€ 0
Omvang vreemd vermogen	01-01-2026	€ 20.800	31-12-2026	€ 15.333
Bron	Begroting 2026			
		Begroot resultaat 2026		€ 0
Bijdrage gemeente Amersfoort	€ 6.468			
Ontwikkelingen en risico's				
Bijzonderheden/ actualiteiten	Er zijn geen bijzonderheden voor te vermelden.			
Risico's	Lachgas cilinders leveren nog steeds problemen op bij de verbranding van restafval. De hoge temperatuur in een verbrandingsoven in combinatie met de zeer hoge interne cilinderdruk en het feit dat deze vaak nog half gevuld zijn, levert enorme explosies. het gevolg is dat de verbrandingsinstallaties langere tijd niet bruikbaar zijn en het gevaar bestaat dat gemeenten het restafval niet meer kunnen afvoeren en het op straat blijft staan.			

Archief Eemland (AE)			
Vestigingsplaats	Amersfoort	Website	www.archiefeemland.nl
Programma	4. Bestuur		
Rechtsvorm	GR (Gemeenschappelijke Regeling)		
Openbaar belang (doelstelling)	Het houden van toezicht en geven van advies op het gebied van informatiebeheer en archivering. Het beheren en beschikbaarstellen van archiefbescheiden. Geeft invulling aan Archiefwet 1995, artikel 31 en artikel 32.		
Financiële gegevens			
Gemeentelijk belang			
Omvang eigen vermogen			0
Omvang vreemd vermogen			
Bron			
Bijdrage gemeente Amersfoort			
Ontwikkelingen en risico's			
Bijzonderheden/actualiteiten	Eind 2025 is de nieuwe GR Archief Eemland inwerkinggetreden. De oude regeling betrof een regeling zonder meer. In de nieuwe regeling is sprake van een enkelvoudige centrumregeling. Omdat het een centrumregeling betreft, heeft de GR geen rechtspersoonlijkheid. Hierdoor zijn geen financiële kengetallen beschikbaar.		
Risico's			
Vennootschappen en coöperaties			

NV SRO				
Vestigingsplaats	Amersfoort	Website	www.sro.nl	
Programma	1. Omgeving 2. Sociaal 5. Algemene dekingsmiddelen			
Rechtsvorm	NV (Naamloze Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	Bijdragen aan optimaal gebruik van maatschappelijke accommodaties om te kunnen bewegen, leren, samenwerken of recreëren.			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	50,00%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2024	€ 14.489	31-12-2024	€ 15.831
Omvang vreemd vermogen	01-01-2024	€ 30.265	31-12-2024	€ 33.706
Bron	Jaarrekening 2024			
Feitelijk resultaat 2024	€ 1.769			
Ontwikkelingen en risico's				
Bijzonderheden/ actualiteiten	In 2025 heeft de directeur afscheid genomen,.			
Risico's	In 2025 zijn de SRO NV, SRO Stichtse Vecht en de SRO Servicecentrum gedagvaard door de Sportfondsgroep en door Optisport exploitaties BV. Kern van de dagvaarding is de huidige structuur van de SRO organisatie niet voldoet aan de "quasi inbestedingsregels" en dat het contract met Stichtse Vecht ten onrechte onderhands is aanbesteed en gegund. Mochten de eisers in het gelijk gesteld worden dan heeft dat vooral gevolgen voor de SRO Stichtse Vecht Bv, welke dat zijn is nog niet duidelijk . De gevolgen voor de andere onderdelen van SRO , waaronder de SRO NV, blijven in eerste instantie beperkt. De dagvaarding wordt door de advocaat van SRO met vertrouwen tegemoet gezien.			

Theater-en congrescentrum Flint NV

Vestigingsplaats	Amersfoort	Website	www.flint.nl	
Programma	3. Bedrijvigheid 5. Algemene dekkingsmiddelen			
Rechtsvorm	NV (Naamloze Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	Het bieden van een culturele voorziening.			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	100,00%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2024	€ 1.181	31-12-2024	€ 1.091
Omvang vreemd vermogen	01-01-2024	€ 3.088	31-12-2024	€ 3.041
Bron	Begroting 2025 Jaarrekening 2024			
Begroot resultaat 2025				-€ 145

Ontwikkelingen en risico's

Bijzonderheden/ actualiteiten	De begroting voor 2025 is nagenoeg sluitend, met een minimaal tekort dat Flint zelf kan dekken. Als gevolg van de ombuigingen, waarbij het indexpercentage op de gemeentelijke subsidie zeer beperkt is, maakt Flint een kleine pas op de plaats in de inhoudelijke schaa sprong podiumkunsten.
Risico's	Er is op dit moment geen sprake van majeure risico's.

NV ROVA Holding				
Vestigingsplaats	Zwolle	Website	www.rova.nl	
Programma	3. Bedrijvigheid 5. Algemene dekkingsmiddelen			
Rechtsvorm	NV (Naamloze Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	Het duurzaam verwerken van afval en het onderhouden van de openbare ruimte.			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	13,97%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2024	€ 43.020	31-12-2024	€ 44.169
Omvang vreemd vermogen	01-01-2024	€ 59.990	31-12-2024	€ 63.717
Bron	Begroting 2025 & Jaarrekening 2024			
		Begroot resultaat 2025	€ 5.097	
Ontwikkelingen en risico's				
Bijzonderheden/actualiteiten	Op het gebied van circulariteit, biodiversiteit en klimaat wachten grote uitdagingen, waaronder de toenemende producentenverantwoordelijkheid. Er zijn een aantal grote partijen naast de ROVA zoals Renewi en PreZero deze hebben inmiddels definitief besloten uit de publieke dienstverlening te stappen. Hierdoor zoeken veel gemeenten een nieuwe afvaldienstverlener.			
Risico's	Het aantal afvalbranden neemt toe waardoor bedrijfslocaties moeilijker en tegen hogere kosten verzekerd kunnen worden. ROVA zoekt naar de juiste balans tussen het betalen van hoge premies versus het niet meer verzekeren van sommige activa.			

Vitens NV				
Vestigingsplaats	Zwolle	Website	www.vitens.nl	
Programma	5. Algemene dekkingsmiddelen			
Rechtsvorm	NV (Naamloze Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	Het maken, verkopen en leveren van drinkwater.			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	2,28%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2024	€ 677.700	31-12-2024	€ 713.600
Omvang vreemd vermogen	01-01-2024	€ 1.559.700	31-12-2024	€ 1.684.800
Bron	Jaarrekening 2024			
Feitelijk resultaat 2024	€ 34.500			

Ontwikkelingen en risico's

Bijzonderheden/ actualiteiten	De kerntaak van Vitens is zorgen voor voldoende en duurzame uitvoering van de openbare drinkwatervoorziening. Voor de komende jaren heeft Vitens een forse opgave voor vervangings- en uitbreidingsinvesteringen in onder meer de drinkwaterinfrastructuur. Dit mede gezien uitdagingen rond waterbesparing, omgang met drinkwaterbronnen (waterwinning en -zuivering) en duurzaamheid. Dit vraagt nieuwe investeringen in personeel, infrastructuur en winlocaties, zodat de continuïteit van de drinkwatervoorziening te garanderen is. In 2024 heeft de minister van Infrastructuur en Waterstaat de hoogte van de WACC-regel (weighted average cost of capital; maximale rendement over het geïnvesteerde vermogen van drinkwaterbedrijven) aangepast. Door een hogere WACC mag er een hoger maximaal rendement over het geïnvesteerde vermogen worden gerealiseerd, zonder dat dit hoeft te leiden tot lagere drinkwatertarieven voor klanten. Deze stijging helpt om de toekomstige benodigde investeringen te kunnen realiseren. Vitens zet de komende jaren in op het versterken van de organisatie om de geplande groei in investeringen waar te kunnen maken.
Risico's	Vitens heeft te maken met een aantal uitdagingen. Het gaat om onder meer om voldoende beschikbare (win)vergunningsruimte, de effecten van klimaatverandering, drukte in de ondergrond, verder gaande digitalisering (met bijbehorende dreigingen) en de beschikbaarheid van voldoende gekwalificeerd personeel. Aan de aandeelhouders is al enkele jaren geen dividend uitgekeerd. De geldende WACC-regulering beperkt Vitens om voldoende eigen vermogen op te bouwen. Dat eigen vermogen blijft nodig om voldoende financiering aan te trekken en toenemende investeringen te realiseren. Daarmee bestaat de kans dat aandeelhouders gevraagd wordt kapitaal bij te storten

Alliander N.V.				
Vestigingsplaats	Amsterdam	Website	www.alliander.com	
Programma	5. Algemene dekkingsmiddelen			
Rechtsvorm	NV (Naamloze Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	Via energienetwerken zorgt Alliander voor de distributie van gas en elektriciteit in een groot deel van Nederland. Het is de maatschappelijke taak van Alliander om te zorgen dat iedereen onder gelijke condities toegang heeft tot betrouwbare, betaalbare en duurzame energie.			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	0,01%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2024	€ 4.749.000	31-12-2024	€ 6.038.000
Omvang vreemd vermogen	01-01-2024	€ 6.897.000	31-12-2024	€ 6.918.000
Bron	Jaarrekening 2024			
Feitelijk resultaat 2024	€ 976.000			
Ontwikkelingen en risico's				
Bijzonderheden/ actualiteiten	Het realiseren van een toekomstbestendig energiesysteem - dat bestaat uit elektriciteit, duurzame gassen en warmte - vraagt van Alliander in deze fase van de energietransitie volledige aandacht op de uitvoering. Om dit te bereiken hanteert Alliander zeven strategische pijlers die elkaar versterken en aanvullen. Binnen deze pijlers houdt Alliander voor de komende periode een sterke focus op het verder opschalen van de benodigde verzwaring en uitbreidingen van de netten, flexibilisering van het elektriciteitsnet en het verder opschalen en verbeteren van communicatie met de gebruikers en partners in het energiesysteem.			
Risico's	Er is momenteel geen sprake van (majeure) risico's voor ons als gemeente.			

BNG Bank				
Vestigingsplaats	Den Haag	Website	www.bngbank.nl	
Programma	5. Algemene dekkingsmiddelen			
Rechtsvorm	NV (Naamloze Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	De Bank Nederlandse Gemeenten is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang.			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	0,49%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2024	€ 4.721.000	31-12-2024	€ 4.777.000
Omvang vreemd vermogen	01-01-2024	€ 110.819.000	31-12-2024	€ 123.164.000
Bron	Jaarrekening 2024			
Feitelijk resultaat 2024	€ 294.000			
Ontwikkelingen en risico's				
Bijzonderheden/actualiteiten	Er zijn op dit moment geen bijzonderheden te melden.			
Risico's	Er zijn momenteel vanuit de BNG bank gezien voor de gemeente geen bijzondere financiële risico's in beeld.			

Parkeren Amersfoort BV				
Vestigingsplaats	Amersfoort		Website	
Programma	1. Omgeving 5. Algemene dekkingsmiddelen			
Rechtsvorm	BV (Besloten Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	Het bieden van parkeergelegenheden.			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	100,00%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2024	€ 7.597	31-12-2024	€ 7.597
Omvang vreemd vermogen	01-01-2024	€ 1.751	31-12-2024	€ 2.520
Bron	Begroting 2025 & Jaarrekening 2024			
			Begroot resultaat 2025	€ 808
Ontwikkelingen en risico's				
Bijzonderheden/actualiteiten	Er loopt een onderzoek naar het mogelijk opheffen van de BV .			
Risico's	Er zijn momenteel vanuit Parkeren Amersfoort BV gezien voor de gemeente geen bijzondere financiële risico's in beeld			

ParkeerService Coöperatie UA				
Vestigingsplaats	Amersfoort	Website	https://www.parkeerservice.nl/	
Programma	1. Omgeving 5. Algemene dekkingsmiddelen			
Rechtsvorm	Coöperatie			
Openbaar belang (doelstelling)	Het adviseren en leveren van diensten ter zake van garage- en straatparkeerbeheer.			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	7,14%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2024	€ 2.147	31-12-2024	€ 2.807
Omvang vreemd vermogen	01-01-2024	€ 6.088	31-12-2024	€ 7.006
Bron	Begroting 2026 & Jaarrekening 2024			
			Begroot resultaat 2026	€ 0
Ontwikkelingen en risico's				
Bijzonderheden/actualiteiten	Er zijn geen bijzonderheden/actualiteiten te melden.			
Risico's	Er zijn momenteel vanuit ParkeerService Coöperatie UA gezien voor de gemeente geen bijzondere financiële risico's in beeld			

Amfors Holding B.V.				
Vestigingsplaats	Amersfoort	Website	www.amfors.nl	
Programma	2. Sociaal 3. Bedrijvigheid			
Rechtsvorm	BV (Besloten Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	Arbeidsinschakeling van werkzoekenden voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	52,20%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2024	€ 2.500	31-12-2024	€ 2.500
Omvang vreemd vermogen	01-01-2024	€ 4.344	31-12-2024	€ 4.828
Bron	Jaarrekening 2024			
Feitelijk resultaat 2024	€ 0			

Ontwikkelingen en risico's

Bijzonderheden/ actualiteiten	Amfors en het RWA zijn juridisch twee verschillende organisaties, beide hebben een eigen begrotingen en jaarrekening, maar functioneren feitelijk als één. De organisaties zijn ook verschillende juridische entiteiten, Amfors is een BV en het RWA is een “gemeenschappelijke regeling”. Dit is o.a de reden dat de begrotingen van beide partijen op verschillende tijdstippen gepresenteerd worden. Het RWA (Regionaal Sociaal werkvoorzieningschap Amersfoort) is de eenheid waarbinnen alle cliënten werkzaam zijn. Hier worden enerzijds de loonkosten van de Sw-medewerkers geboekt, en anderzijds komt hier de rijkssubsidie binnen. Deze rijkssubsidie is niet toereikend om de loonkosten te dekken waardoor de RWA eigenlijk altijd een negatief resultaat heeft. Dit negatieve resultaat wordt vervolgens ten laste gebracht van Amfors Holding BV. Amfors Holding BV is het bedrijf wat de Wsw uitvoert, zij zetten de Sw-medewerkers in bij diverse projecten (bijvoorbeeld groenvoorziening voor gemeentes) via de BV's die onder de Amfors holding BV vallen, doordat Amfors geen vergoeding betaald voor de SW medewerkers heeft Amfors doorgaans een positief resultaat, dit resultaat gaat altijd naar de RWA. Actueel: er zijn initiatieven gestart vanuit de gemeente om de functie van Amfors uit te breiden zodat het mogelijk is om ook cliënten i.h.k.v. de Participatiewet onder te brengen bij Amfors om zodoende het dreigende aan medewerkers te voorkomen. Meer informatie is te vinden in de bijgesloten RIB
Risico's	De risico's voor Amfors BV zijn beperkt, het aantal SW medewerkers daalt jaarlijks omdat er geen nieuwe mensen meer bijkomen, voor Amfors is het zaak om haar medewerkers aan te passen op het aantal SW medewerkers indien deze daling niet kan worden opgevangen kan worden betekent dit op de lange termijn het einde van Amfors BV.

Grondexploitatiebedrijf Amersfoort B.V.				
Vestigingsplaats	Amersfoort	Website		
Programma	1. Omgeving			
Rechtsvorm	BV (Besloten Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	Het voor eigen en/of gezamenlijke rekening en risico exploiteren van gronden in de gemeente Amersfoort.			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	100,00%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2024	€ 1.432	31-12-2024	€ 893
Omvang vreemd vermogen	01-01-2024	€ 495	31-12-2024	€ 1.021
Bron	Jaarrekening 2024			
Feitelijk resultaat 2024	-€ 539			
Ontwikkelingen en risico's				
Bijzonderheden/actualiteiten	Er zijn geen bijzonderheden/actualiteiten.			
Risico's	Op basis van de meest recente grondexploitatie is het risico van de participatie van het Grondexploitatiebedrijf Amersfoort B.V. in OBV CV als gevolg van goede marktontwikkelingen klein.			

Ontwikkelingsbedrijf Vathorst (OBV) Beheer BV				
Vestigingsplaats	Amersfoort	Website	www.vathorst.nl	
Programma	1. Omgeving			
Rechtsvorm	BV (Besloten Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	OBV Beheer B.V. is de beherend vennoot van OBV C.V. Beide ondernemingen zijn opgericht om stadsdeel Vathorst te realiseren.			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	50,00%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2024	€ 672	31-12-2024	€ 737
Omvang vreemd vermogen	01-01-2024	€ 0	31-12-2024	€ 0
Bron	Jaarrekening 2024			
Feitelijk resultaat 2024	€ 65			
Ontwikkelingen en risico's				
Bijzonderheden/actualiteiten	De Grondexploitatie 2025 van Ontwikkelingsbedrijf Vathorst (OBV) laat een neutraal beeld zien. De einddatum van de grondexploitatie is bepaald op 31 december 2026. Voor eventuele werkzaamheden die dan nog uitgevoerd moeten worden zal in 2025 bekeken worden hoe partijen daar afspraken over kunnen maken (financieel en organisatorisch).			
Risico's	De marktrisico's nemen toe, maar omdat het eind van de grondexploitatie in zicht komt, is er per saldo sprake van een lager risicoprofiel. Tegenover de nog aanwezige risico's zoals inflatie en het uitlopen van planningen staat een financiële reserve die op dit moment in voldoende mate dekking biedt.			

Coöperatieve Vereniging U.A. Het Eemhuis (C.V.)				
Vestigingsplaats	Amersfoort	Website		
Programma	3. Bedrijvigheid			
Rechtsvorm	Coöperatie			
Openbaar belang (doelstelling)	Afstemmen van het facilitair beheer van het Eemhuis.			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	25,00%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2023	-€ 53	31-12-2023	-€ 54
Omvang vreemd vermogen	01-01-2023	€ 283	31-12-2023	€ 275
Bron	Jaarrekening 2023			
Feitelijk resultaat 2023	€ 0			
Ontwikkelingen en risico's				
Bijzonderheden/actualiteiten	Er zijn geen bijzonderheden te vermelden voor Eemhuis.			
Risico's	Eemhuis heeft de afgelopen jaren, zoals veel instellingen, te maken gehad met hoge energielasten en stijgende lasten als gevolg van inflatie. De exploitatie is hiermee verder onder druk komen te staan. Met Eemhuis zijn we in gesprek over hoe de deelnemers van Eemhuis tot een gezonde exploitatie van de coöperatie kunnen komen.			

Participatiefonds ROM Regio Utrecht BV				
Vestigingsplaats	UTRECHT		Website	www.romregioutrecht.nl
Programma	3. Bedrijvigheid			
Rechtsvorm	BV (Besloten Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	De ROM Regio Utrecht heeft tot doel de economische structuur van de Regio Utrecht te versterken.			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	5,83%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2024	€ 49.162	31-12-2024	€ 47.340
Omvang vreemd vermogen	01-01-2024	€ 9.612	31-12-2024	€ 13.755
Bron	Jaarrekening 2024			
Feitelijk resultaat 2024	-€ 1.822			
Ontwikkelingen en risico's				
Bijzonderheden/ actualiteiten	Door achterblijvende bijdragen van aandeelhouders en participanten staat ROM voor een uitdaging om de exploitatie voor de jaren 2026 en verder op orde te houden. Als aandeelhouder zijn we nauw betrokken bij deze uitdaging en mogelijke oplossingen; dit zal ook in 2026 de benodigde aandacht krijgen.			
Risico's	Naarmate de ROM meer leningen vanuit het Participatiefonds verstrekt neemt het financiële risico (ook voor Amersfoort) toe. Amersfoort heeft tot 2025 in totaal € 3 miljoen aan kapitaal gestort. In 2026 zal er € 1.650.000 extra kapitaal gestort worden. Deze risico's lopen mee in de bepaling van het gemeentelijk weerstandsvermogen en zullen daarom telkens geactualiseerd worden. Er is tot op heden nog geen noodzaak tot afboeking op de waarde van ons aandelenkapitaal.			

Regionale samenwerkingsmaatschappij BV (ROM)				
Vestigingsplaats	UTRECHT		Website	www.romregioutrecht.nl
Programma	3. Bedrijvigheid			
Rechtsvorm	BV (Besloten Vennootschap)			
Openbaar belang (doelstelling)	De ROM levert een relevante bijdrage aan de economische structuurversterking door het ondersteunen van het innovatief MKB dat door haar groei en ontwikkeling bijdraagt aan de maatschappelijke opgaven zoals verwoord binnen de thema's van de Regionaal Economische Agenda (REA). De kerntaken van de ROM liggen op het gebied van innoveren, investeren en internationaliseren ter versterking en ondersteuning van het regionale economische ecosysteem. De Regionale Samenwerkingsmaatschappij Regio Utrecht BV is opgericht om in fondsen te kunnen deelnemen anders dan het ROM Participatiefonds.			
Financiële gegevens				
Gemeentelijk belang	11,00%			
Omvang eigen vermogen	01-01-2024	€ 43	31-12-2024	€ 109
Omvang vreemd vermogen	01-01-2024	€ 1.484	31-12-2024	€ 3.998
Bron	Jaarrekening 2024			
Feitelijk resultaat 2024	€ 67			
Ontwikkelingen en risico's				
Bijzonderheden/actualiteiten				
Risico's				

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

In deze paragraaf vindt u beschreven welke beleidskaders er zijn voor onze kapitaalgoederen. Ook benoemen wij de financiële consequenties van dit beleid. We doen dit voor de volgende kapitaalgoederen:

- Wegen en infrastructuur
- Riolering
- Kunstwerken
- Water
- Groen
- Gebouwen

De eerste 5 onderdelen hebben betrekking op de openbare ruimte. Wij zetten ons in voor een stad met een gezonde, schone en veilige leefomgeving voor mensen en dieren. Daarbij geven we de transitie vorm naar een groene, klimaatbestendige en circulaire stad en samenleving.

Daarnaast zetten wij onze gebouwen in voor het bereiken van bestuurlijke doelen, zoals het huisvesten van culturele instellingen, scholen, sportverenigingen en wijkcentra.

Beleidskader - Openbare Ruimte

We werken voortdurend aan het in stand houden van de kapitaalgoederen in de openbare ruimte, zoals wegen, bruggen, riolering, groen en verlichting. Het daarvoor gewenste niveau 'de Amersfoortse basis' is in 2021 vastgelegd in het [Integraal beheerplan openbare ruimte 2022-2031](#) (vastgesteld juni 2021). In 2026 actualiseren we het integraal beheerplan voor de periode 2027-2036. Het uitvoeren van het beheer en onderhoud is gebaseerd op vier beleidsdoelen:

- We voldoen aan onze zorgplicht voor een veilige en functionele openbare ruimte, zowel boven als ondergronds.
- Onze inwoners zijn tevreden over (het beheer van) de openbare ruimte in de stad.
- Bij het uitvoeren van beheer en onderhoud geven we invulling aan ambities en opgaven, om de openbare ruimte te verbeteren, toekomstbestendig te maken, aan te passen op veranderingen in het klimaat en te laten passen bij de maatschappelijke behoeften. We doen dit op een duurzame wijze. We nemen de realisatie van overige ambities en opgaven in de openbare ruimte mee, mits hiervoor cofinanciering beschikbaar gesteld is.
- Wij stimuleren en faciliteren zelfbeheer en initiatieven van inwoners in de openbare ruimte.

Uitgangspunt voor de programmering is dat de openbare ruimte veilig en functioneel blijft en er geen kapitaalvernietiging plaatsvindt. Dit is samen te vatten als de 'technische noodzaak'. Vanuit deze technische opgave zoeken we continu naar kansen om ook invulling te geven aan andere ambities en opgaven. We overleggen met omwonenden en belanghebbenden bij projecten en zoeken naar mogelijkheden om hun wensen in de uitvoering op te nemen. Dit vraagt vaak om afstemming en clustering van werkzaamheden en projecten op wijkniveau. We werken daarom gebiedsgericht per wijk of buurt.

Financiën

De instandhouding (groot onderhoud en vervangen) van de openbare ruimte wordt gedekt vanuit diverse voorzieningen en vervangingsinvesteringen. De tabel geeft een overzicht voor de

beschikbare middelen voor 2026 tot en met 2029. Voor deze periode gaat in het totaal om ruim € 161 mln, zie tabel PO.01. Hiervan betreft zo'n € 45,7 mln. dekking van de lasten van riolering en watertaken (7,9 mln. + 37,7 mln.). De overige € 115,7 mln. is ten behoeve van groot onderhoud en vervanging van de openbare ruimte (27,9 mln. + 87,8 mln.). Het 'Meerjarenuitvoeringsprogramma openbare ruimte 2026-2029' (verder 'MJP-OR') geeft een gedetailleerd overzicht welke projecten voor deze middelen zijn gepland.

Tabel: PO.01 Beschikbare middelen instandhouding openbare ruimte en riolering

	T/M 2025	2026	2027	2028	2029	TOTAAL
Voorziening onderhoud openbare ruimte	€ 8.704	€ 4.796	€ 4.796	€ 4.796	€ 4.796	€ 27.888
Voorziening onderhoud riolering (tijdelijk)	€ 7.927					€ 7.927
Vervangingsinvesteringen openbare ruimte	€ 38.542	€ 11.204	€ 16.338	€ 11.720	€ 10.000	€ 87.804
Vervangingsinvesteringen riolering	€ 11.052	€ 6.670	€ 6.670	€ 6.670	€ 6.670	€ 37.732
TOTAAL	€ 66.225	€ 22.670	€ 27.804	€ 23.186	€ 21.466	€ 161.351

We dekken het in stand houden van de openbare ruimte en riolering vanuit de volgende middelen:

- Exploitatie (dagelijks en groot onderhoud, zoals integrale wijkonderhoudsbestekken).
- Voorziening groot onderhoud openbare ruimte (groot onderhoud wegen/openbare ruimte, baggeren en vervanging groen en bomen). Er wordt jaarlijks € 4,8 mln. in de voorziening gestort. Verwachting is dat er begin 2026 nog € 8,7 mln. resteert in de voorziening. Daarmee is de komende vier jaar ongeveer € 27,9 mln. beschikbaar voor uitvoering van groot onderhoudsprojecten.
- Voorziening groot onderhoud riolering (ex artikel 44 lid 1c BBV): Dit is een voorziening ten behoeve van nog niet uitgevoerde projecten uit het GRP 2012-2021. Hier is oorspronkelijk € 26,9 miljoen gestort vanuit de voorziening middelen derden (ex artikel 44 lid 2 BBV). Deze voorziening wordt opgeheven wanneer de projecten zijn afgerond. Er resteert nog € 7,9 mln.
- Vervangingsinvesteringen openbare ruimte (ten behoeve van vervanging van o.a. integrale herinrichtingen, wegen, openbare verlichting, bruggen, kademuren, grote speelplekken en kunstgrasvelden).
De onderdelen van de openbare ruimte die worden vernieuwd worden geactiveerd conform de BBV. De benodigde bedragen voor vervangingsinvesteringen zijn berekend in het integraal beheerplan Openbare ruimte 2022-2031. De bedragen worden jaarlijks in de kadernota aangevraagd. Een deel van nog niet uitgegeven investeringsbedragen zijn verdeeld over de periode 2026-2029. Daarmee is in totaal € 87,8 mln. beschikbaar, voor de uitvoering van de in het MJP-OR vastgelegde projecten.
- Voorziening toekomstige vervangingsinvesteringen riolering (ex artikel 44 lid 1d BBV) dit betreft de projecten in het kader van gemeentelijke watertaken, zoals het aanleggen of vervangen van riolering, zoals opgenomen in het GRP 2022-2031. Deze voorziening vangt fluctuaties in de lasten door investeringen op en voorkomt de stijging van kapitaallasten. Er wordt in de komende vier jaren in totaal € 26,7 mln. gestort. Daarnaast resteert naar verwachting nog ongeveer € 11,1 mln. in deze voorziening op 1 januari 2026. Daarmee is van 2026 tot en met 2029 in totaal € 37,7 mln. beschikbaar.

Daarnaast hebben we nog de Voorziening middelen derden (ex artikel 44 lid 2 BBV). Dit is een egalisatievoorziening voor het productsaldo riolering. Het meerdere in de voorziening wordt aangewend ter dekking van de kapitaalslasten van investeringen uit de periode 2018-2020.

Uitvoeringsprogramma openbare ruimte 2026-2029

Voor het groot onderhoud en vervangingen stellen we jaarlijks een voortschrijdend meerjarenuitvoerings-programma openbare ruimte (MJP-OR) op. Dit programma bevat de concrete activiteiten en projecten die we in voorbereiding en uitvoering nemen en de kosten daarvan (voor engineering, uitvoering en bijkomende kosten). Het MJP-OR beslaat steeds een periode van vier jaar, gelijklopend met de periode van de meerjarenbegroting. In het MJP-OR worden ook de projecten voor de gemeentelijke riolering opgenomen. De besluitvorming en dekking daarvan loopt via het [Gemeentelijke Rioleringsplan Amersfoort 2021-2031](#) (GRP), vastgesteld in juni 2021. Deze bevatte een werkprogramma tot en met 2025. Voor 2026-2031 wordt een aanvullende werkplanning vastgesteld.

Het MJP-OR 2026-2029 geeft een compleet overzicht en een uitgebreidere toelichting op gerealiseerde projecten en de planning voor de komende jaren. Voor de periode 2026-2029 zijn dit ongeveer 120 projecten; zowel integrale projecten met een gecombineerde aanpak van riolering, wegen, groen, kunstwerken en verlichting, als ook sectorale projecten voor één van deze onderdelen.

Bij integrale herinrichtingsprojecten wordt de openbare ruimte volledig vernieuwd. Dit proces duurt meerdere jaren. In 2026 wordt gewerkt aan o.a. de Indische buurt, Hooglanderveen-Dorp, Kruiskamp-Zuid, Aletta Jacobslaan en de omgeving van de Graaf Hendriklaan. In Liendert wordt de openbare ruimte rondom De Horsten opnieuw ingericht en worden ontwerpen gemaakt voor de overige delen van de wijk. Dit sluit aan het wijkperspectief en omgevingsprogramma Liendert. Sectorale projecten in het MJP-OR 2026-2029 zijn een grootschalig vervangingsprogramma om openbare verlichting te vernieuwen en energiezuiniger te maken of het relinen van rioleringen, maar ook het uitvoeren van kleinere projecten als het renoveren van de moestuin in park Randenbroek.

Aandachtspunten bij uitvoeringsprogramma 2026-2029

Beheer en onderhoud van de openbare ruimte zijn langlopende processen die langzamerhand veranderen en zich aanpassen aan nieuwe vragen en opgaven. Daarmee is de situatie rondom beheer en onderhoud vergelijkbaar met de afgelopen jaren, maar zijn er wel trends zichtbaar. In deze paragraaf wordt een aantal van deze trends en actuele ontwikkelingen toegelicht.

- We zijn de achterstand in de uitvoering van projecten aan het inlopen. Daarbij gaat het zowel over de achterstand op riolering als op openbare ruimte, omdat deze in integrale projecten gezamenlijk worden aangepakt. Het versnellen van de aanpak van de openbare ruimte is een prioritaire opgave geworden waarvoor in 2025 een programma is gestart. Op basis hiervan vergroten we de capaciteit door meer projectleiders en projectteamleden en we werken aan een verbeterde projectaanpak en -sturing. Het inlopen van de achterstand gaat meerdere jaren duren maar de effecten van het versnellingsprogramma worden nu al zichtbaar in het verkorten van doorlooptijden en het kunnen oppakken van meer projecten tegelijkertijd.

Het gevolg van achterlopen op de planning is de benodigde extra inzet en middelen van het dagelijks onderhoud om de openbare ruimte veilig te houden. Omdat projecten vanuit een technische noodzaak op de planning zijn opgenomen leidt uitstel en vertraging tot hogere kosten in het dagelijks onderhoud. Inschatting is dat vanuit verhardingen en het wijkonderhoud momenteel ongeveer € 200.000 per jaar nodig is om de veiligheid te waarborgen, wat moet worden opgevangen binnen programma 3 bedrijvigheid. Dit betekent minder budget voor het handhaven van de beeldkwaliteit en 'toonbaarheid' van de onze openbare ruimte, zoals verouderde beplantingsvakken. Deze zien er minder mooi uit maar zijn niet onveilig voor de gebruiker van de openbare ruimte.

- De afgelopen jaren zijn prijzen van materialen, energie en brandstoffen aanzienlijke gestegen.

Daarbij leidt ook schaarste in capaciteit tot een verhoging van de prijzen. In veel contracten van lopende projecten mogen prijsindexaties worden doorgevoerd. De financiële buffer die is ontstaan door achterstanden zorgt er voor dat de kostenstijgingen niet leiden tot uitstel van projecten. Maar door de prijsstijgingen kunnen uiteindelijk minder projecten worden uitgevoerd. In 2026 werken we aan een nieuw 'integraal beheerplan openbare ruimte 2027-2036', met een geactualiseerde lange termijnstrategie en een hernieuwde berekening over de kosten van het onderhouden en vernieuwen van de openbare ruimte. Deze zal eind 2026 gereed zijn en ter besluitvorming worden aangeboden.

- Beheeropgaven zijn meer en meer verweven met alle andere relevante maatschappelijke opgaven in de stad. Dit toont zich in de doelen die we nastreven bij herinrichtingen en werkzaamheden in de openbare ruimte. Naast het realiseren van een goede technische kwaliteit en veiligheid dragen we zorg voor een leefbare, toekomstbestendige stad en openbare ruimte. Dit betekent aandacht voor klimaatadaptie, vergroening, toegankelijkheid, circulariteit, biodiversiteit, gezondheid, mobiliteit, bewegen en ontmoeten. Het geactualiseerde Handboek Inrichting Openbare Ruimte (HIOR) geeft handvatten om deze beleidsthema's te vertalen naar projectmaatregelen. Daarmee worden de afweging van ambities én effecten beter inzichtelijk en navolgbaar. Dit is ook noodzakelijk omdat letterlijk de ruimte ontbreekt om aan alle ambities invulling te geven en de ruimtevragers toenemen. Denk daarbij aan inbreiding door woningbouw, maar ook deelvervoerhubs, middenspanningsruimten, buurtbatterijen, laadpalen of pakketkluisen.

- We werken gebiedsgericht en proberen steeds meer vanuit een visie op de wijk of buurt projecten aan te pakken en te combineren. Daarmee voorkomen we verrassingen (en dientengevolge het stilleggen van een project), maar kunnen we ook beter invulling geven aan opgaven. In het meerjarenuitvoeringsprogramma openbare ruimte (MJP-OR) dat we jaarlijks opstellen besteden we ook het aandacht aan de strategie per wijk.

Amersfoortse basis

Het Integraal beheerplan openbare ruimte 2022-2031 vat de beoogde kwaliteit van het beheer en onderhoud samen als 'Amersfoortse basis'. De kern hiervan is dat we continu zorgen voor een veilige en functionele openbare ruimte en daarmee voldoen aan onze zorgplicht. Gemeente Amersfoort zorgt dat de beeldkwaliteit van de openbare ruimte voldoet aan CROW-B-kwaliteit conform de CROW Kwaliteitscatalogus Openbare Ruimte. Om aan het beeldkwaliteitsniveau 'B' te voldoen, is de norm dat maximaal 20% van de openbare ruimte een lage ('C') of zeer lage kwaliteit ('D') mag hebben. Uit monitoring en inspecties blijkt dat we de beoogde kwaliteit over het algemeen door de hele stad halen. Wel staat deze in enkele buurten onder druk door het later vervangen van wegen en groen dan gewenst. We zien als gevolg daarvan dat ook de begroting onder druk komt te staan om deze kwaliteit te behouden, met name om het veilig gebruik van de openbare ruimte te waarborgen.

In de Binnenstad is de norm voor de bovengrondse openbare ruimte beeldkwaliteitsniveau 'A', maar in de praktijk ligt de gerealiseerde kwaliteit hier iets onder. De hoge gebruiksdruk en de bijbehorende extra slijtage zijn hiervan oorzaken.

Eén van de redenen van veel en zich herhalende schades aan verhardingen is de opdruk van boomwortels. In het MJP-OR 25-28 is een reservering gedaan voor een structurele aanpak. Daarbij zoeken we naar combinaties met vergroening en herinrichting van straten, zodat we schade in verhardingen aanpakken en bomen behouden en van betere groeiplaatsen voorzien.

Onderhoud

Tabel: PO.02 Onderhoudstabel

Onderdeel openbare ruimte	TECHNISCHE STAAT	INSPECTIE- MONITORINGSMETHODE
Groen	B	Beeldkwaliteit CROW kwaliteitscatalogus
Bomen	B	Kwaliteitseisen Beheerrichtlijnen Bomen/ BVC-inspectie
Spelen	B	Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen
Oevers en beschoeiingen	B-C	Inspectie op veiligheid
Wegen	B	Inspectie CROW schadebeelden/beeldkwaliteit
Civiele kunstwerken	B	Inspectie op veiligheid/ functionaliteit
Openbare verlichting	B	Inspectie op functionaliteit/ NSVV-normen/ beeldkwaliteit
Riolering	B	Functioneel niveau/ RIONED-normen

Beleidskader - Gebouwen ten behoeve van maatschappelijke en ruimtelijke beleidsdoelstellingen

De gemeentelijke vastgoedportefeuille bestaat in hoofdlijn uit twee delen: het maatschappelijk vastgoed en het strategische vastgoed. In totaal zijn het circa 400 vastgoedobjecten, bestaande uit gebouwen en gronden. Het maatschappelijk vastgoed huisvest organisaties die van belang zijn voor een prettige woonomgeving, sociale cohesie en maatschappelijk welzijn. Het zijn musea, wijkcentra, monumenten, sportgebouwen en -velden, atelierruimtes, terreinen voor volks- en speeltuinen en scoutingverenigingen en enkele tijdelijke onderwijsgebouwen. Ook hebben we acht multifunctionele accommodaties (MFA's), waarin meerdere functies met elkaar in één gebouw gehuisvest zijn. Dit betreffen relatief grote en moderne gebouwen in onze portefeuille. Ter illustratie: deze acht gebouwen beslaan meer dan een kwart van het aantal vierkante meters in onze portefeuille. Voorbeelden zijn het Eemhuis, het Icoon en de Zonneparel.

Het beheer en de exploitatie van ons vastgoed hebben wij voor een groot deel uitbesteed aan SRO Amersfoort BV. Hiertoe hebben wij met SRO een deelovereenkomst gesloten (tot 1 januari 2029), waarin zaken als staat van onderhoud en exploitatierisico zijn opgenomen. Ook hebben wij met SRO kritische prestatie-indicatoren (KPI's) vastgelegd op de thema's veiligheid, duurzaamheid en klanttevredenheid. SRO zet onder deze overeenkomst stappen om de noodzakelijke informatie te kunnen delen en de klanttevredenheid van hun huurders te vergroten. Voor de sportgebouwen en ook de meeste van de welzijns- en culturele gebouwen bouwt SRO de voorziening op en voert zij vanuit deze voorziening het meerjarig, planmatig onderhoud uit. Voor de MFA's en Flint geldt dat de gemeente de onderhoudsvoorziening opbouwt. De basis voor deze voorziening zijn meerjarige onderhoudsplannen die elke drie jaar geactualiseerd worden.

Onderdeel van ons vastgoed zijn ook ongeveer 25 monumentale objecten, onder andere de Koppelpoort, de Onze Lieve Vrouwe-toren en het Belgenmonument. Het zijn met name objecten die een cultuurhistorische en/of maatschappelijke functie binnen de gemeente hebben. De exploitatie van deze groep panden kan door hun kenmerkende karakter niet kostendekkend gebeuren. Deze objecten zijn niet of slechts gedeeltelijk te verhuren en hebben hoge onderhoudskosten, omdat het onderhoud zeer specialistisch van aard is. Ten behoeve van deze onderhoudskosten is een structureel budget beschikbaar.

In 2030 wordt een grootscheepse restauratie van de Onze Lieve Vrouwe-toren verwacht. Dergelijke grote investeringen worden niet binnen de onderhoudskosten begroot. In 2020 is het krediet van € 1 miljoen dat beschikbaar was renovatie de torenspits doorgezet naar 2028. Het is nog niet exact

bekend wat het benodigde budget zal zijn. Het doorschuiven van het budget is een eerste stap in het reserveren voor dit grote onderhoudsproject. Wij zullen op termijn terugkomen op de te verwachten restauratie van de toren, welke een zeer forse investering met zich mee zal brengen.

Om een beter beeld te krijgen van de toekomstige te verwachten vervangingsinvesteringen in de vastgoedportefeuille is gewerkt aan een meerjareninvesteringsplanning. In de Kadernota 2024-2027 is ten behoeve van de Vervangingsinvesteringen Maatschappelijk Vastgoed een totaal investeringskrediet van € 180 miljoen opgenomen (over de periode 2025 t/m 2030), waarbij een uitvoeringsprogramma is opgesteld. Na indexeringen en het verwerken van een ombuiging (zie ombuigingsmaatregel 002/bijlage 2 van de Kadernota 2025-2028) is over de genoemde periode in totaal een investeringskrediet beschikbaar van afgerond € 186 miljoen.

De opgave om het vastgoed dat op dit moment 40 jaar of ouder is te vernieuwen is dusdanig groot dat een gefaseerde aanpak en uitvoering noodzakelijk is. Dat vraagt om een concrete planning. Om te bepalen in welke objecten in de vastgoedportefeuille van gemeente Amersfoort wel of niet wordt geïnvesteerd in het kader van de vervangingsinvesteringen maatschappelijk vastgoed en op welk moment, zijn er objectieve selectiecriteria en een uitvoeringsplanning vastgesteld.

Een groot deel van het maatschappelijk vastgoed komt in aanmerking voor verduurzaming. Hiervoor is een Routekaart en een uitvoeringsplan opgesteld die op [10 november 2020](#) met de Raad is gedeeld. In 2023 heeft een innovatieve aanbesteding plaatsgevonden waarmee 5 aannemende partijen geselecteerd zijn om de kernportefeuille in de komende jaren te verduurzamen. Afgelopen jaar zijn de eerste accommodaties opgeleverd.

De strategische portefeuille bestaat uit vastgoed (gronden en gebouwen), dat verworven is ten behoeve van de uitbreiding en kwalitatieve verbetering van de stad, zoals voor (her-)ontwikkeling van woningbouw en voor bedrijfsmatige en infrastructurele projecten. Ook het te verkopen vastgoed maakt onderdeel uit van de strategische portefeuille.

Beleidskader - Gebouwen voor gemeentelijke organisatie

Begin 2024 is de bouw van het Huis voor de Stad gestart. Het project loopt binnen de (financiële) kaders, de oplevering valt in het derde kwartaal 2026. De gevolgen van Netcongestie zijn aanzienlijk. Inmiddels is de Raad geïnformeerd (eind september 2025) over de financiële gevolgen voor het investering- en/of exploitatiebudget.

In afwachting van de oplevering van het nieuwe Huis voor de Stad wordt in de huidige gebouwen alleen het instandhoudingsonderhoud uitgevoerd. Om aan wettelijke eisen met betrekking tot brandveiligheid en ARBO te voldoen zullen het komende jaar nog werkzaamheden noodzakelijk zijn.

De (incidentele) lasten van het beheer van het huidige stadhuis (o.a. instandhoudingsonderhoud) worden gedekt uit de reserve "Onderhoud stadhuis". Deze reserve is gevormd uit de voormalige voorziening 'Onderhoud stadhuis'. Uit deze reserve worden ook de lasten van de verhuizing naar de nieuwbouw gedekt en de kosten voor nazorg, zoals besloten in [Vervolgproces Toekomst Stadhuis](#). De reserve wordt gevoed met de jaarlijkse dotatie voor onderhoud gebouwen stadhuissplein. De onttrekking vindt plaats op basis van de in de begroting geraamde onttrekking. De consequenties van (en mogelijkheden voor) tijdelijk beheer van het huidige stadhuis, nadat het nieuwe Huis voor de Stad in gebruik is genomen en tot het moment dat de locatie daadwerkelijk verkocht of herontwikkeld wordt, worden uiterlijk in 2026 in beeld gebracht. Hierbij worden ook de mogelijke financiële consequenties in beeld gebracht. Voor de eventuele kosten van tijdelijk beheer wordt, gedurende de hele periode van tijdelijkheid, gebruik gemaakt van de middelen uit de Reserve Onderhoud Stadhuis. Dit past bij het eerder vastgesteld uitgangspunt voor de nieuwbouw van het Huis voor de Stad dat 'de kosten worden betaald binnen het kader van de beschikbare structurele

en incidentele middelen voor huisvesting'. Daarnaast is deze reserve benoemd om de risico's van de herontwikkeling te beperken (zie [Financiële Analyse Variantenstudie](#)), nadat de locatie in 2027 verlaten wordt.

Voor de te behouden locaties (Stadhuisplein 5 en 7), geldt dat het beheer en onderhoud van deze panden in lijn is gebracht conform de beleidskaders in de Nota Vastgoedbeheer. Voor deze locaties zijn nieuwe duurzame meerjarenonderhoudsplannen opgesteld.

Onderwijshuisvesting

Gemeente en schoolbesturen hebben samen een zorgplicht t.a.v. de onderwijshuisvesting. Schoolbesturen zijn juridisch eigenaar van de schoolgebouwen, de gemeente heeft een economisch claimrecht. Wij zijn verantwoordelijk voor nieuwbouw, uitbreiding en vervangende nieuwbouw, schoolbesturen voor het totale onderhoud en aanpassingen aan schoolgebouwen. Omdat Amersfoort verouderde schoolgebouwen heeft, hebben schoolbesturen en gemeente in 2014 een Integraal huisvestingsplan gemaakt om alle onderwijshuisvesting te vervangen en te verduurzamen.

In 2019 heeft uw Raad de gemeentelijke zorgplicht gedoordecentraliseerd aan de coöperaties Samenfoort PO en Samenfoort VO, waarin alle schoolbesturen vertegenwoordigd zijn. De multifunctionele accommodaties die scholen huisvesten zijn geen onderdeel van de afspraken met de coöperaties. De coöperaties maken investeringsplannen voor de onderwijshuisvesting. Uw raad heeft eind 2022 de investeringsplannen voor primair en voortgezet onderwijs voor de periode 2023-2026 ontvangen en de voortgangsrapportage voor de periode 2019-2022. Begin 2026 kunt u de volgende vierjaarlijkse rapportage Voortgang en Herijking verwachten.

Er wordt in het primair onderwijs wijkgericht gewerkt aan nieuwbouw. De scholen in de wijk Schothorst zijn als eerste vernieuwd. Het derde nieuwe schoolgebouw in de wijk, IKC Het Park is mei 2025 geopend, de vierde school De Regenboog staat in de steigers met mei 2026 als verwachte realisatiedatum. Nieuwbouw van basisscholen in het Soesterkwartier worden in 2025 verder voorbereid. Er is inmiddels een gezamenlijk projectorganisatie ingericht met ondersteuning van een bouwmanager bureau. De bouwvolgorde is bepaald en de tijdelijke huisvestingscarroussel is vastgesteld. De eerste paal voor het gebouw Laakse Tuinen is voor de zomer van 2025 de grond in gegaan. Oplevering staat gepland augustus 2026. De vordering van vernieuwbouw van de Parel is mede afhankelijk van de ontwikkelingen in de wijk (Meridiaan). Een besluit hierover wordt tweede half jaar 2026 verwacht. SBO Zuid is een gevolg van de fusie van SBO Kingma en SBO vd Hoeve en is in zijn geheel voorsnog tijdelijk gehuisvest op de locatie SBO vd Hoeve. De bedoeling is om op de locatie SBO Kingma nieuwbouw te realiseren. De sloop zal naar verwachting in de loop van 2026 plaats vinden. Er is vertraging ontstaan door de diverse onderzoeken. Ook heeft het gebouw, op verzoek van de gemeente, tijdelijk dienstgedaan als overloop voor de Taalcentra van het voortgezet onderwijs. Ook voor De Kinderhof is in de loop van 2025 gestart met de planvoorbereiding. Omdat het gebouw Kinderhof ook huisvesting biedt aan een viertal groepen van de Windroos, zal de realisatie van de vernieuwbouw een relatie hebben met de Zonneparel, waar de hoofdlocatie van de Windroos is gevestigd. De Zonneparel is een MFA die buiten de doordecentralisatie is gehouden en daarmee geen verantwoordelijkheid is van Samenfoort PO, maar van de gemeente Amersfoort.

Het voortgezet onderwijs vernieuwt tot en met 2026 vijf gebouwen. In 2023 zijn het nieuwe Element en het nieuwe Trivium opgeleverd. Het Guido opende in oktober 2024 zijn deuren. De nieuwbouw van de Amersfoortse Berg is in de zomer van 2025 opgeleverd. Het Axia college zal oktober 2025 geopend worden.

Elke vier jaar wordt de raamovereenkomst doordecentralisatie onderwijshuisvesting herijkt. In samenspraak met de Coöperaties Samenfoort PO en VO is een addendum op de originele versie opgeleverd en vastgesteld. Dit addendum biedt de mogelijkheid aan de schoolbesturen (de bouwheren) om naast onderwijsvierkante meters, op basis van een businesscase, ook te bouwen

voor multifunctionaliteit. Hiermee geven we gehoor aan (beleids)wensen vanuit het stadskantoor, de cooperaties Samenfoort en onderwijs gelieerde partners. We rusten hiermee schoolgebouwen nog beter toe op de toekomst.

Afschrijvingsduur per categorie

Tabel: PO.03 Afschrijvingsduur per categorie

CATEGORIE	AFSCHRIJVINGSDUUR
Materiële vaste activa	
Automatisering:	
Netwerkbekabeling glas	10 jaar
Server software en licenties	3 - 5 jaar
Computer(accessoires)	4 jaar
Data center voorzieningen	5 jaar
Applicatiesoftware	4 - 7 jaar
Inventaris:	
Meubilair	10 jaar
Overige voorzieningen	5 - 15 jaar
Vervoermiddelen:	
Dienstauto's	5 jaar
Gebouwen:	
Diverse gebouwen (o.a. stadhuis, zwembad, sporthallen etc.)	20 - 50 jaar
Renovatie gebouwen	5 - 30 jaar
Diverse noodlokalen	15 jaar
Terreinen:	
Sportterreinen	40 jaar
Speelterreinen	30 jaar
Kunstgrasvelden	10 jaar
Infrastructuur:	
Reconstructies en groot onderhoud wegen	25 - 40 jaar
Integrale projecten in de openbare ruimte	35 jaar
Kademuren/ bruggen	50 jaar
Beschoeiingen	40 jaar
Houten bruggen	25 jaar
Verkeersregelinstallaties	15 jaar
Openbare verlichting masten	48 jaar
Openbare verlichting armaturen	24 jaar
Openbare verlichting kabels	60 jaar
Openbare verlichting schakelkasten	30 jaar
Rioleringsinvesteringen	40 jaar

Financiering

Inleiding

We streven naar een optimale financiering van de gemeentelijke inkomsten en uitgaven (op korte en lange termijn) in kasstromen. Dit noemen we de treasuryfunctie. Om deze treasuryfunctie goed uit te voeren, kijken we naar de meerjarige liquiditeitsontwikkeling van de gemeente en de renteontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt in Nederland.

Beleidskader / algemene uitgangspunten

De treasuryfunctie voeren we uit binnen de kaders van het [BBV](#) (Besluit Begroting en Verantwoording), de [Wet FIDO](#) (Wet Financiering Decentrale Overheden), de Wet [HOF](#) (Wet Houdbare Overheidsfinanciën) en binnen de vastgestelde gemeentelijke kaders: het Treasurystatuut (2025) en de Verordening voor het Financieel Beleid en Beheer (2025).

Onze behoefte aan liquide middelen (financieringsbehoefte) bepalen we grotendeels op basis van totaalfinanciering. Een belangrijk onderdeel daarvan is de financiering van investeringen welke op korte en lange termijn plaatsvinden. Deze investeringen financieren we conform de wettelijke kaders. We beperken ons tot de publieke taak en hanteren daarbij de volgende doelstellingen:

- er is voldoende financiering op de korte en lange termijn; zodoende kunnen we te allen tijde aan onze betaalverplichtingen voldoen;
- de risico's die aan de financiële transacties verbonden zijn, beheersen we; het betreft het renterisico, het koersrisico en het debiteuren-/crediteurenrisico op geldleningen.
- de rentelasten van de leningen beperken we zoveel mogelijk;
- de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities beperken we zoveel mogelijk.

Financiering / dekking

We maken onderscheid tussen financiering en dekking. In deze paragraaf hebben we het over de financiering. Bij financiering gaat het om de vraag hoe we aan onze financiële en liquide middelen (de betaalmiddelen) komen (bijv. door verkoop van gronden of door aangaan van geldleningen). Bij dekking gaat het om de vraag hoe we de baten kunnen aanwenden om de begroting sluitend te maken en te houden (bijv. opbrengst uitkering gemeentefonds en belastingopbrengsten ter dekking van afschrijvingslasten).

De uitvoering van het financieringsbeleid vindt plaats binnen de kaders zoals gesteld in de [Wet FIDO](#) en de Wet [HOF](#). Om vooral de financieringsrisico's te beperken staan in de [Wet FIDO](#) twee instrumenten: de renterisiconorm en de kasgeldlimiet. In de Wet [HOF](#) zijn de bepalingen opgenomen die betrekking hebben op het uitzetten van overtollige financieringsmiddelen bij de Schatkist (Rijk), het zogenaamde schatkistbankieren. Deze vormen tezamen met het Treasurystatuut en de Verordening voor het Financieel Beleid en Beheer, de kaders voor ons treasury beleid.

Naleving Wet financiering decentrale overheden ([Wet FIDO](#))

De [Wet FIDO](#) bepaalt dat het aangaan van leningen, het uitzetten van middelen of het verlenen van garanties alleen mag voor de publieke taak. Enige uitzondering hierop is het uitzetten van

overtollige middelen. Deze uitzettingen dienen dan een prudent karakter te hebben en niet gericht te zijn op het genereren van inkomsten door het lopen van overmatig risico. Zo is het bijvoorbeeld verboden om aandelen of crypto currencies te kopen/te verkopen, dan wel te bankieren. Daarnaast bepaalt de [Wet FIDO](#) dat de gemiddelde netto vlottende schuld per kwartaal niet de kasgeldlimiet overschrijdt (bepaald in de Uitvoeringsregeling Financiering Decentrale Overheden) en dat het renterisico op de vaste schuld van de gemeente de renterisiconorm (bepaald in dezelfde uitvoeringsregeling), niet overschrijdt. Wij leven de bepalingen in de [Wet FIDO](#) na en handelen rechtmatig, zowel financieel als niet financieel.

Methodiek rente-toerekening

Ter vergroting van de transparantie van het begroting- en verantwoordingsproces wordt in deze paragraaf inzicht gegeven in de berekening van de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop de rente aan onder andere de investeringen en grondexploitaties wordt toegerekend en de totstandkoming van de financieringsbehoefte.

Renterisiconorm

De wettelijke renterisiconorm bepaalt dat jaarlijks maximaal 20% van het begrotingstotaal onderhevig mag zijn aan renteherziening en herfinanciering. Hiermee is een maximum gesteld aan het renterisico op de langlopende leningenportefeuille. Van renteherziening is sprake als in de leningsovereenkomst is bepaald dat de rente gedurende de looptijd in een bepaald jaar zal worden aangepast.

Herfinanciering is het aangaan van een nieuwe lening om de oude af te lossen. De renterisiconorm beperkt dus de aflossingen op de bestaande leningenportefeuille. Op een begrotingstotaal in 2026 van € 766,9 miljoen bedraagt de rente risiconorm voor onze gemeente € 153,4 miljoen (20%). In 2026 vindt voor ruim € 16,4 miljoen aan aflossingen van bestaande leningen plaats. Er is derhalve nog ruimte voor herfinanciering op reeds bestaande aangetrokken langlopende leningen voor € 137 miljoen.

Tabel: PFI.01 Verwacht renterisico

	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
1. Omvang begroting	732.589	766.990	734.734	703.178	701.740
2. Renterisiconorm 20% (van 1)	146.518	153.398	146.947	140.636	140.348
3. Aflossingen en renteherzieningen (netto)	23.692	16.358	15.608	14.608	13.570
4. Ruimte onder de risiconorm	122.826	137.040	131.339	126.028	126.778
5. In % begroting	3,23%	2,13%	2,12%	2,08%	1,93%

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is in de [Wet FIDO](#) opgenomen om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken. De kasgeldlimiet bepaalt dat gemeenten hun financieringsbehoefte voor slechts een beperkt bedrag met kort geld (looptijd < 1 jaar) mogen financieren. Hierdoor worden de renterisico's op korte termijn beperkt. De norm is in de wet gesteld op 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten (exclusief de stortingen in de reserves). Voor Amersfoort bedraagt de limiet in 2026 € 65,2 miljoen. We benutten de kasgeldlimiet zo optimaal als mogelijk, vanuit de gedachte dat rente van kortlopend geld (bijv. daggeld en kasgeld) momenteel vrijwel altijd lager is dan van langlopende leningen.

Tabel: PFI.02 Berekende kasgeldlimiet

	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
1. Omvang begroting	732.589	766.990	734.734	703.178	701.740
2. Kasgeldlimiet 8,5%	62.270	65.194	62.452	59.770	59.648

Koersrisico

Het koersrisico hangt sterk samen met het renterisico en heeft betrekking op (tussentijdse) koersdalingen van verhandelbare schuldtitels. Wij zijn niet in het bezit van deze schuldtitels en dus is het koersrisico niet aanwezig.

Debiteuren-/crediteurenrisico op Geldleningen

Onder debiteurenrisico wordt verstaan het risico dat uitgezette geldleningen niet worden terugontvangen van marktpartijen. Wij beleggen onze overtollige geldmiddelen alleen bij de Schatkist. Dit risico is dus minimaal.

Onder crediteurenrisico verstaan we het risico dat voor opgenomen geldleningen bij niet tijdige aflossing een boete verschuldigd is. Wij betalen altijd onze rente en aflossing, dit risico is dus minimaal.

Schatkistbankieren

De Wet **HOF** verplicht de lagere overheden alle geldelijke overschotten bij het Ministerie van Financiën te beleggen, om zo het overheidstekort binnen de grenzen van de Europese doelstellingen te brengen en te houden. De wet biedt, onder bepaalde voorwaarden, (lagere) overheden de mogelijkheid elkaar leningen te verstrekken. Dit kan voor beide partijen leiden tot gunstige rentecondities. Deze mogelijkheid wegen we af bij het aantrekken van langlopende geldleningen. Uit oogpunt van doelmatigheid is in de Wet **HOF** een drempelbedrag opgenomen. Hiermee mag een bepaald bedrag buiten de Schatkist worden gehouden.

De drempel van het Schatkistbankieren (**SKB**) is als volgt:

- Een begrotingstotaal tot € 500 miljoen: de drempel is verhoogd naar 2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1 miljoen.
- Een begrotingstotaal > 500 miljoen: de drempel bedraagt € 10 miljoen plus 0,2% van het deel van het begrotingstotaal > € 500 miljoen.

Voor Amersfoort geldt voor Begroting 2026 een drempelbedrag voor schatkistbankieren van € 10,5 miljoen.

De gemeente Amersfoort heeft automatische saldogeregulatie met de Schatkist ingeregeld met een drempelbedrag van € 300.000.

Dit omdat de uitgezette geldmiddelen bij de Schatkist meer rentebaten genereren dan op de rekening-courant, zodoende is het niet voordelig om het hogere drempelbedrag van € 10,5 miljoen te gebruiken.

In 2026 verwachten we een bedrag van € 99 miljoen bij de Schatkist van overtollige middelen. In de jaren erop volgend zal het financieringsoverschot dat uitstaat bij de Schatkist overgaan naar een financieringsbehoefte omdat onze investeringen naar verwachting zullen toenemen.

Tabel: PFI.03 Berekende drempel schatkistbankieren

	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
1. Omvang begroting	732.589	766.990	734.734	703.178	701.740
2. Drempel € 10 miljoen + 0,2% van restant van het deel > € 500 miljoen	10.465	10.534	10.469	10.406	10.403

Rentevisie

Generiek

De Europese Centrale Bank (ECB) zet rente in als instrument om de inflatie op een acceptabel niveau te houden om economische groei te bewerkstelligen. Dit beleid is van invloed op de korte en lange termijn rentetarieven voor de gemeente Amersfoort.

Specifiek

De ECB heeft sinds juni 2024 fasegewijs de depositorente verlaagd naar 2% (juli 2025) om de inflatie naar het streefniveau van 2% te krijgen. Dit streefdoel van de ECB is bereikt.

De verwachting is dat er op korte termijn nauwelijks of geen renteverlagingen worden aangekondigd. Wel hebben onzekerheden als economische groei, geopolitieke en economische spanningen een belangrijke rol in het rentebeleid.

In de financieringsbehoefte houden we hier rekening mee. Het is echter onzeker of deze verwachting uit gaat komen.

Voor onze financieringsbehoefte voor de jaren 2026-2029 gaan wij uit van de rentepercentages zoals opgenomen in tabel PFI.04.

Tabel: PFI.04 Toegepaste percentages financieringsbehoefte

	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
Geldmarkt rente	3,65%	1,75%	1,75%	1,75%	1,75%
Kapitaalmarkt rente	3,15%	3,15%	3,00%	3,00%	3,00%

Financieringsbehoefte

Om de financieringsbehoefte zo goed mogelijk te kunnen bepalen (wat verplicht is op grond van het [BBV](#)) is, op basis van ervaringsgegevens, uitgegaan van het gegeven dat niet alle geplande nieuwe investeringen worden gerealiseerd conform planning.

Afwijkingen op de uitgaven van de geplande investeringen en op de reserves en voorzieningen zullen, evenals de ontwikkeling van de rente, effect hebben op de berekende financieringsbehoefte.

In onderstaande tabellen presenteren we de financieringsbehoefte en geraamde rentelasten en baten over 2026-2029.

Tabel: PFI.05 Berekende financieringsbehoefte 2026-2029

FINANCIERINGSBEHOEFTE	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
Geraamde stand Financieringsbehoefte per 1/1			-104.000	-161.000
Geraamde stand Financieringsoverschot per 1/1	99.000	35.000		
1. Investeringsuitgaven (mutaties)	-135.867	-149.718	-77.526	-65.381
Lopende financieringsmiddelen				
2. Mutaties Interne Financieringsmiddelen (eigen vermogen en voorzieningen)	19.045	28.201	35.009	35.119
3. Mutaties Externe Financieringsmiddelen (vaste geldleningen en belegde middelen)	-15.225	-14.208	-13.314	-11.630
4. Mutaties netto werkkapitaal	68.808	-2.644	-1.029	-10.204
Financieringsbehoefte (1-/-4)	-63.239	-138.369	-56.860	-52.096
Geraamde stand Financieringsbehoefte/- overschot per 31/12	35.761	-103.369	-160.860	-213.096

Toelichting Berekende financieringsbehoefte 2026-2029

In bovenstaande meerjarenbeeld van de financieringsbehoefte is een stijgende lijn van de financieringsbehoefte zichtbaar tot € 213 miljoen eind 2029. De belangrijkste mutaties in de financieringsbehoefte komen voort uit de geplande nieuwe investeringen voor de komende jaren, onder andere vervangingsinvesteringen maatschappelijk vastgoed investeringen, BO-Mlrt investeringen en RISA investeringen. Bovendien is na 2026 de lening die is aangetrokken voor de financiering van het nieuwe Stadhuis naar verwachting volledig ingezet.

Tabel: PFI.06 Geraamde rente over financieringsbehoefte

GERAAMDE RENTE OVER FINANCIERINGSBEHOEFTE	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
Totaal rentelasten	-	-1.460	-3.350	-4.205
Totaal rentebaten	1.005	-	-	-
Saldo rente- lasten/baten	1.005	-1.460	-3.350	-4.205

Toerekening rente en renteresultaat

In deze paragraaf dient inzicht te worden gegeven in de berekening van de rentelasten, de wijze waarop de rente wordt toegerekend aan de taakvelden en het renteresultaat. In onderstaand overzicht wordt dit zichtbaar gemaakt.

In december 2023 heeft de commissie BBV de Notitie Rente geactualiseerd. De belangrijkste wijziging betreft een aanpassing in de toerekening van de rentelasten aan de grondexploitaties. Met ingang van 2025 wordt voor grondexploitaties geen aparte rente calculatie meer opgesteld, maar nemen we deze op in de reguliere omslagrente.

Het rente - omslagpercentage is voor de (meerjaren)raming 2026 bepaald op 0,5% en van 2027 tot en met 2029 bepaald op 0,75 %.

Tabel: PFI.07 Renteschema

RENTESCHEMA	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
Externe rentelasten korte en lange financiering	-4.380	-5.322	-6.739	-7.173
Externe rentebaten	1.846	824	795	786
<i>Door te rekenen rente</i>	-2.534	-4.497	-5.944	-6.386
De rente die aan de facilitaire grondexploitaties (kostenverhaal) moet worden doorberekend	0	0	0	0
Rente van projectfinanciering die aan het taakveld moet worden toegerekend	0	0	0	0
<i>Saldo door te rekenen rente</i>	-2.534	-4.497	-5.944	-6.386
Rente eigen vermogen	0	0	0	0
Rente voorzieningen	0	0	0	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	-2.534	-4.497	-5.944	-6.386
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-3.762	-5.786	-6.619	-7.151
Verwacht Renteresultaat op het taakveld Treasury	-1.229	-1.288	-675	-764
RENTEPERCENTAGE AAN TAAKVELDEN TOEGEREKENDE RENTE	0,50%	0,75%	0,75%	0,75%

Verloop opgenomen geldleningen

Tabel: PFI.08 Verloop opgenomen geldleningen

	31-12-2024 REALISATIE	31-12-2025 VERWACHTE OMVANG	31-12-2026 VERWACHTE OMVANG
Totaal	241.037	217.363	201.005

Verloop uitgezette geldleningen

Tabel: PFI.09 Verloop uitgezette geldleningen

	31-12-2024 REALISATIE	31-12-2025 VERWACHTE OMVANG	31-12-2026 VERWACHTE OMVANG
Totaal	14.051	15.097	16.143

Toelichting

De uitgezette geldleningen bestaan voornamelijk uit verstrekte startersleningen via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (SVN). In juni 2025 is er een nieuwe tranche aan startersleningen van € 5.500.000 door de raad besloten. De verwachte omvang van de verstrekte startersleningen stijgt daardoor.

Tabel: PFI.1.10 Verloop uitgezette geldleningen (ambtenarenhypotheken)

	31-12-2024 REALISATIE	31-12-2025 VERWACHTE OMVANG	31-12-2026 VERWACHTE OMVANG
Totaal	22.872	22.206	21.130

Toelichting

De verstrekte ambtenaren hypotheekportefeuille kent een dalend verloop in omvang door (vervroegde) aflossingen op aflossingsvrije en annuïtaire leningdelen. De hypotheekregeling van de Gemeente Amersfoort is per 1 januari 2009 komen te vervallen. Daarmee is het niet meer mogelijk om nieuwe hypotheeken bij de Gemeente af te sluiten.

EMU-saldo

De Europese afspraken (Economische en Monetaire Unie) die in de wet HOF zijn vastgelegd, gaan over de reductie van het begrotingstekort en de staatsschuld. Het Rijk en de mede-overheden leveren een gelijkwaardige inspanning hiervoor. De norm voor decentrale overheden is bepaald op een macro

EMU-norm van 0,5 % van het BBP (Bruto Binnenlands Product) voor de periode van 2024 tot en met 2026. Om de afzonderlijke provincies en gemeenten tijdig een beeld te geven wat dit voor hen betekent, publiceert het Ministerie BZK in lijn met de Wet Hof individuele EMU-referentiewaarden. De individuele referentiewaarde voor de Gemeente Amersfoort is op basis van het begrotingstotaal 2026 bepaald op € 39,2 miljoen (bron: Ministerie BZK Gemeentefonds circulaires). Een individuele EMU-referentiewaarde betreft geen norm, maar een indicatie van het aandeel dat een provincie of gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft.

Tabel: PFI.11 Berekening EMU-saldo

(x € mln.)

	2025 REALISATIE T/M SEPT, AANGEVULD MET RAMING RESTERENDE PERIODE	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
+01 Exploitatiesaldo vóór storting c.q. onttrekking reserves	-18,1	-15,0	0,0	0,9	-1,4
-02 Mutatie (im)materiële vaste activa	57,0	113,8	122,0	45,8	31,0
+03 Mutatie voorzieningen	-8,6	-4,3	-0,3	2,4	2,7
-04 Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	3,3	-28,9	27,3	2,8	1,2
+05 Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TOTAAL	-86,9	-104,3	-149,6	-45,4	-30,9

Lokale heffingen

Inleiding

Belastingheffing is geregeld in de Grondwet en is alleen toegestaan op basis van een wet die door de regering en de Staten Generaal is vastgesteld. Ten aanzien van de gemeentelijke belastingheffing is het de Gemeentewet waarin is bepaald welke belastingen geheven mogen worden. De raad besluit tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van een gemeentelijke belasting middels het vaststellen van een belastingverordening.

In het kader van de heffing van gemeentelijk belastingen heeft gemeente Amersfoort de volgende doelstellingen:

- lasten die reëel zijn bij het voorzieningenniveau van een stad als Amersfoort;
- het kostendekkend opleggen van rioolheffing, afvalstoffenheffing en rechten (retributies).

Beleidskader / algemene uitgangspunten

De (woon)lasten zijn reëel en passen bij het voorzieningenniveau van Amersfoort. Voor de heffingen (afvalstoffenheffing en rioolheffing) en rechten (gemeentelijke dienstverlening tegen betaling, zoals leges) geldt het streven naar 100% kostendekkendheid. De tariefaanpassingen zijn daarmee een resultante van de kostenontwikkelingen.

Ondanks de inflatie van de afgelopen jaren stelt ons College voor om, conform de Kadernota, de trendmatige verhoging van de belastingopbrengsten te beperken tot 2,7%, los van eventuele andere effecten, zoals maatregelen in het kader van de ombuigingen die u verderop in deze paragraaf treft. De toeristenbelasting wordt conform het ombuigingsbesluit stapsgewijs verhoogd tot € 6,14 per overnachting in 2027.

Overzicht belastingen en heffingen

De belangrijkste belastingen, heffingen en rechten (retributies) die door onze gemeente worden geheven, zijn:

- onroerendezaakbelastingen (OZB);
- afvalstoffenheffing;
- rioolheffingen;
- precariobelasting;
- hondenbelasting;
- toeristenbelasting;
- parkeerbelasting;
- rechten.

Tot de rechten die geheven worden behoren de leges en daarnaast de marktgelden, de haven- en liggelden en de begraafplaatsrechten.

Tenslotte wordt er in de binnenstad, Euterpeplein en Neptunusplein ook reclamebelasting geheven. De opbrengst van de reclamebelasting komt ten goede aan de ondernemersfondsen in het betreffende gebied ten behoeve van de kwaliteitsversterking van het gebied. De gemeente genereert met de reclamebelasting dus geen eigen inkomsten.

Landelijke ontwikkelingen

Proceskosten WOZ

Het verdienmodel van No-cure-no-paybureaus bestaat uit het voor de volmachtgever gratis voeren van bestuursrechtelijke procedures. Bij een gegrondverklaring ontvangen de bureaus conform het 'Besluit proceskosten bestuursrecht' een tegemoetkoming in de proceskosten. Wordt tijdens een lopende procedure ook nog eens de 'redelijke termijn' voor de duur van de zaak overschreden bestaat hoe dan ook aanspraak op een vergoeding wegens 'immateriële schade'. Zo wordt ook in het kader van de Wet WOZ door de bureaus voor beide vergoedingen geprocedeerd. Dat resulteert in een toenemende stroom van bezwaar- en beroepszaken waardoor de druk op de WOZ-keten toeneemt en deze langzaam overbelast raakt door langere doorlooptijden van zaken en bijgevolge hogere kosten.

Het Besluit proceskosten bestuursrecht kent voor belasting- en WOZ- zaken een kostenvergoeding die grofweg de helft bedraagt van de kostenvergoeding die bij overige bestuursrechtelijke zaken wordt toegekend. De Hoge Raad oordeelde dat dit niet rechtmatig is met als gevolg een enorme toename van de proceskosten bij WOZ-procedures.

Op 1 januari 2024 trad de 'Wet herwaardering proceskostenvergoedingen WOZ en bpm' in werking. Met deze wet wordt beoogd de financiële prikkels weg te nemen voor het op no-cure-no-pay basis enkel procederen voor de vergoeding van de proceskosten en de immateriële schade. In aansluiting daarop is met ingang van 1 januari 2025 de Wet WOZ aangepast waardoor de vergoeding voor rechtsbijstand in de bezwaarfase voor beschikkingen die op of na 1 januari 2025 zijn bekendgemaakt extra gematigd wordt.

Lokale lastendruk

De woonlasten omvatten het totaal van de gemiddelde aanslag onroerendezaakbelasting eigenaar woningen (OZB), de rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor één- en meerpersoonshuishoudens.

De ontwikkelingen in de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing worden in het volgende overzicht weergegeven. Voor de berekening van de OZB 2026 is uitgegaan van een gemiddelde WOZ-waarde van € 441.000 (waardepeildatum 1 januari 2024). In de begroting 2025 gingen we nog uit van een gemiddelde WOZ-waarde van € 419.000 (waardepeildatum 1 januari 2023).

Rekening houdend met de loon- en prijsontwikkeling neemt de lokale lastendruk voor de inwoners toe. Voor eenpersoonshuishoudens stijgt de gemiddelde lastendruk met € 39. Voor meerpersoonshuishoudens stijgt de gemiddelde lastendruk met € 38. De stijging van de afvalstoffenheffing is enkel het gevolg van demografische ontwikkelingen, waarbij het aantal eenpersoonshuishoudens relatief meer stijgt ten opzichte het aantal meerpersoonshuishoudens. De stijging van de OZB wordt veroorzaakt door de trendmatige verhoging van 2,7% en de in de Kadernota 2025 genoemde verhoging van de OZB van 1,8% als compensatie voor het aanbestedingsvoordeel (Cirkelwaarde) bij de afvalstoffenheffing.

Tabel: PL.01 Lastenontwikkeling inwoners

(x € 1,--)

EENPERSOONSHUISHOUDENS	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	GROEI %	GROEI €
OZB-gebruikersdeel	0	0	0,00%	0
Rioolheffing-gebruikersdeel	68	70	2,10%	1
Afvalstoffenheffing	286	301	5,39%	15
Lasten gebruikers	354	371	4,76%	17
OZB-eigenarendeel	455	476	4,50%	21
Rioolheffing-eigenarendeel	85	86	2,10%	2
Lasten eigenaren	540	562	4,13%	22
LASTEN EIGENAREN/BEWONERS	894	933	4,38%	39
MEERPERSOONSHUISHOUDENS	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	GROEI %	GROEI €
OZB-gebruikersdeel	0	0	0,00%	0
Rioolheffing-gebruikersdeel	68	70	2,10%	1
Afvalstoffenheffing	401	416	3,79%	15
Lasten gebruikers	469	486	3,55%	17
OZB-eigenarendeel	455	476	4,50%	21
Rioolheffing-eigenarendeel	85	86	2,10%	2
Lasten eigenaren	540	562	4,13%	22
LASTEN EIGENAREN/BEWONERS	1.009	1.048	3,86%	39

* De groeipercentages en -totalen zijn berekend over niet afgeronde bedragen

Vergelijking woonlasten

Voor de vergelijking van de woonlasten vergelijken we onszelf met andere gemeenten met dezelfde omvang als Amersfoort. Hierbij maken we gebruik van de gegevens van Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO). We maken hierbij onderscheid tussen één en meerpersoonshuishoudens en tussen eigenaren van woningen en huurders. Voor eigenaren van woningen is de lastendruk hoger dan het gemiddelde van de vergelijkbare gemeenten. Voor huurders is de lastendruk lager dan het gemiddelde van de vergelijkbare gemeenten.

Tabel: PL.01A Atlas Lokale Lasten Coelo 2025

(x € 1,--)

EIGENAAR - BEWONER	EENPERSOONS- HUISHOUDEN	MEERPERSOONS- HUISHOUDEN
Apeldoorn	990	1.004
Arnhem	1.009	1.100
Haarlem	947	1.137
's-Hertogenbosch	804	864
Utrecht	1.115	1.280
Zaanstad	1.038	1.038
Zwolle	837	920

Amersfoort	1.025	1.141

HUURDERS	EENPERSOONS- HUISHOUDEN	MEERPERSOONS- HUISHOUDEN
Apeldoorn	418	431
Arnhem	334	426
Haarlem	310	500
's-Hertogenbosch	331	391
Utrecht	313	477
Zaanstad	678	678
Zwolle	248	331

Amersfoort	334	449

Overzicht raming belastingopbrengsten

Tabel PL.02 geeft een overzicht van de geraamde belastingopbrengsten per belastingsoort over de periode 2024-2029. De verschillende belastingsoorten worden hieronder verder uiteengezet.

Tabel: PL.02 Overzicht geraamde belastingopbrengsten

	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
Hondenbelasting	818	818	840	840	840	840
OZB	57.632	60.519	63.531	65.023	66.807	67.574
Precariobelasting	226	182	187	187	187	187
Toeristenbelasting	885	1.152	1.389	1.543	1.543	1.543
Afvalstoffenheffing	25.657	25.719	27.069	26.330	25.726	24.612
Rioolheffing	16.586	16.952	17.641	17.795	17.948	17.946
TOTAAL	101.804	105.342	110.657	111.718	113.051	112.702

Onroerende-zaakbelasting (OZB)

Algemeen

Van binnen de gemeente gelegen onroerende zaken wordt onder de naam 'onroerende-zaakbelastingen' (OZB) twee directe belastingen geheven:

1. een belasting van degene die een onroerende zaak die niet in hoofdzaak als woning dient, bij het begin van het kalenderjaar al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht gebruikt (gebruikersbelasting);
2. een belasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar het genot heeft van een onroerende zaak krachtens eigendom, bezit of beperkt recht (eigenarenbelasting).

De gebruikersbelasting wordt uitsluitend geheven over niet-woningen en de eigenarenbelasting over zowel woningen als niet-woningen.

Tariefontwikkeling

Uitgangspunt is dat de (woon)lasten reëel zijn en passen bij het voorzieningenniveau van Amersfoort. Daarom wordt de waardeontwikkelingen van woningen en niet-woningen via de tarieven gecompenseerd.

De nieuw vast te stellen WOZ-waarden voor de heffing OZB 2026 worden gebaseerd op het waardepeildatum van 1 januari 2025. Bij de berekening van de (voorlopige) nieuwe OZB tarieven 2026 is uitgegaan van de WOZ-waarden 2025 (waardepeildatum 1 januari 2024), het tarief 2025, de trendmatige verhoging en het aanbestedingsvoordeel (Cirkelwaarde) dat leidt tot een lagere afvalstoffenheffing.

De waardemutaties verdisconteren we in de berekening van de tarieven om de totale belastingopbrengst op een gelijk niveau te houden. De totale opbrengst zal dan nog stijgen met de 2,7% reguliere peilaanpassing, de bouwkundige uitbreidingen, nieuwbouw, verbeteringen (naar verwachting 1,3% extra) en de overige areaaluitbreidingen. Nadat in medio oktober minstens 70% van de objecten getaxeerd is en er meer zicht op de daadwerkelijke waardemutatie komt, is de waardemutatie nauwkeuriger te bepalen. Daarna kunnen de definitieve tarieven worden berekend.

In 2027 zal een verlaging van € 300.000 van de OZB plaatsvinden vanwege de eerdere tijdelijke verhoging van de OZB voor knooppunt Hoevelaken zoals toegelicht in de financiële ontwikkelingen in de Meerjarenbegroting 2025-2028.

Herwaardering

Zodra medio december 2025 90% van de woningen en de niet-woningen getaxeerd is, kan bij de Waarderingskamer een verzoek worden ingediend om in 2026 te mogen beschikken en eind januari 2026 de OZB aanslagen op te leggen.

Bij de vaststelling van de verordeningen OZB en rioolheffing gaan wij nader in op de uitkomsten van de herwaardering en zullen dan eveneens de nieuwe gemiddelde WOZ-waarde opnemen.

Samenwerking met inwoners en bedrijven

Wij streven naar een zo goed mogelijke herwaardering, vertrouwen op deze waardering en streven naar een zo beperkt mogelijk aantal bezwaarschriften. Daarom zet de gemeente maximaal in op informeel contact tussen inwoner en taxateur. Dit informele contact geeft de inwoner de mogelijkheid om met de taxateur te overleggen over de totstandkoming van de WOZ-waarde. Ook wanneer de aanslag/WOZ-beschikking al is opgelegd en de inwoner of het bedrijf hierover vragen heeft, of als hij het niet eens is met de waarde. Dat past in een informelere benadering van geschilsituaties. Immers, een juridisch juiste duiding van een geschil, betekent niet automatisch dat een probleem is opgelost. Er zijn ook andere mogelijkheden om te zorgen voor effectieve

geschilbeslechting. Het grote voordeel voor inwoners en bedrijven is dat zij niet per definitie bezwaar hoeven maken om tot een oplossing te komen. Zo lossen we samen een probleem op en voorkomt het directe contact dat inwoners en bedrijven de stap naar een No-cure-no-pay bureau (NCNP) maken.

Is de aanslag eenmaal verstuurd, dan start het invorderingsproces. Dit invorderingsproces heeft als doel de belastingschulden zo volledig mogelijk te innen. Het is daarbij beleid van de gemeente Amersfoort om zo snel mogelijk in contact te komen met degenen die om diverse redenen de belastingschuld niet kunnen betalen en met hen afspraken te maken en zo nodig door te verwijzen naar maatschappelijke instanties zoals de schuldhulpverlening. Daarvoor wordt, op het moment dat er niet is betaald na de aanmaning, een extern bureau ingezet om belastingschuldigen telefonisch te benaderen. Op die manier worden onnodige dwanginvorderingskosten voor de inwoner zoveel mogelijk vermeden. Ook wordt er op de website van de gemeente, en door de medewerkers van het Klantcontactcentrum (KCC), verwezen naar mogelijkheden voor betalingsregelingen en het opnemen van contact. Er wordt soepel omgegaan met betalingsregelingen en zoveel mogelijk meegedacht met inwoners en bedrijven.

Afvalstoffenheffing

Algemeen

De gemeente is verplicht om huishoudelijke afvalstoffen in te zamelen. Ter bestrijding van de daaraan verbonden kosten kan door de gemeente een afvalstoffenheffing worden ingesteld.

De afvalstoffenheffing mag ten hoogste kostendekkend zijn. Het beleid van volledige kostendekking zetten wij ook in 2026 voort. De toegepaste heffingssystematiek met twee tarieven, een (lager) tarief voor eenpersoonshuishoudens en een (hoger) tarief voor meerpersoonshuishoudens, wordt ook in 2026 gehanteerd.

Kostenontwikkelingen

De lasten voor het ophalen en verwerken van afvalstoffen stijgen door inflatie en uitbreiding van het aantal woningen. Een deel van deze kosten wordt in 2026 gecompenseerd door de ombuigingen BH12 Aanbesteding Cirkelwaarde (verwerkt onder de kosten AVU). Zie voor een uitgebreidere analyse ook het kopje 'Wat mag het kosten' bij programma 3 Bedrijvigheid in de Meerjarenbegroting 2025-2028. In tabel PL.03 is de uitsplitsing van de kostenbasis opgenomen.

Tabel: PL.03 Kostenbasis afvalstoffenheffing

AFVALVERWERKING	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026
AVU	6.887	6.896
ROVA	11.569	12.659
Zwerfafval	1.394	1.448
Compensabele BTW	3.953	4.189
Oninbaar	125	93
Kwijtschelding	1.436	1.436
Overige kosten	1.997	2.026
Opbrengst oud papier en PMD	-1.642	-1.677
Totaal afvalverwerking	25.719	27.070

AFVALVERWERKING	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026
<u>Overige kosten gespecificeerd:</u>		
Diensten van derden	617	621
Kapitaallasten	257	261
Lasten voor inning (incl. loonindexering)	261	269
Directe en indirecte lasten	389	398
Overhead	473	477
Totaal overige kosten	1.997	2.026

Tarieven

De afvalstoffenheffing gaat in 2026 omhoog. Het tarief van een eenpersoonshuishouden stijgt van € 285,60 in 2025 naar € 300,96 in 2026. Het tarief van een meerpersoonshuishouden stijgt van € 400,80 in 2025 naar € 415,68 in 2026. Ondanks een aanbestedingsvoordeel (Cirkelwaarde) stijgen de tarieven met ca. € 15. Deze stijging is het gevolg van een stijging van de vaste kosten en een wijziging in de verhouding tussen de soorten huishoudens. Het aantal eenpersoonshuishoudens (lager tarief) stijgt ten opzichte van het aantal meerpersoonshuishoudens (hoger tarief). Bijgevolge is de kostendaling door bovengenoemd voordeel opgegaan in de hogere aanrijdkosten bij elk huishouden.

Rioolheffing

Algemeen

Onder de naam rioolheffing kan op grond van de Gemeentewet een belasting worden geheven ter bestrijding van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan de inzameling en transport van huishoudelijk- en bedrijfsafvalwater, de inzameling en verwerking van hemelwater en grondwaterbeheer. De rioolheffing is evenals de afvalstoffenheffing geen belasting, waardoor de heffing ten hoogste kostendekkend mag zijn. Ook bij de rioolheffing wordt het beleid van volledige kostendekkendheid gehandhaafd.

Voor de rioolheffing geldt dat de aanslag is gebaseerd op de WOZ-waarde van de onroerende zaak. De hoogte van de tarieven is daarom afhankelijk van de uitkomst van de herwaardering. Evenals bij de OZB is de ontwikkeling van de WOZ-waardes niet relevant voor de hoogte van de gemiddelde aanslag. De eerder genoemde waardeontwikkelingen worden in de tarieven verdisconteerd.

Kostenontwikkelingen

De kosten van kwijscheldingen, oninbaarverklaringen en het grondwaterbeheer zitten in deze heffing verwerkt, als ook een deel van de kosten voor straatreiniging/zwerfafval. In 2026 gaat voor het laatste jaar de storting in de voorziening met € 230.000 omhoog. In tabel PL.04 is de uitsplitsing van de kostenbasis opgenomen.

Tabel: PL.04 Kostenbasis rioolheffing

RIOLERING	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026
Storting spaarcomponent in voorziening	6.440	6.670
Kwijtschelding	176	167
Oninbaar	25	50
Straatreiniging	871	905
Beheer wegen- en watergangen	994	1.021
Compensabele BTW	2.441	2.545
Overige kosten	6.004	6.283
Totaal riolering	16.951	17.641
<u>Overige kosten gespecificeerd:</u>		
Diensten derden	2.734	2.935
Rova	1.671	1.716
Lasten voor inning (incl. loonindexering)	261	269
Dienstverlening wijkbeheer	522	536
Directe en indirecte lasten	362	370
Overhead	454	457
Totaal overige kosten	6.004	6.283

Herwaardering

Zodra medio december 2025 90% van de woningen en de niet-woningen getaxeerd is, kan bij de Waarderingskamer een verzoek worden ingediend om in 2026 te mogen beschikken en eind januari 2026 de OZB aanslagen op te leggen.

Tarieven

Op dit moment is de waardemutatie van de onroerende zaken nog niet bekend. Nadat medio oktober minstens 70% van de objecten getaxeerd is en er meer zicht op de daadwerkelijke waardemutatie komt, kan de waardemutatie nauwkeuriger worden bepaald. Daarna kunnen de definitieve tarieven worden berekend.

Precariobelasting

Precariobelasting wordt geheven ter zake van het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Voorwerpen op gemeentegrond die belast worden zijn bijvoorbeeld kabels en leidingen (behoudens van nutsbedrijven), terrassen, bouwmaterialen, zonneschermen, luifels, lichtreclames en vlaggen.

De tarieven precariobelasting worden voor 2026 trendmatig verhoogd met 2,7%.

Overige belastingen en rechten

Hondenbelasting

Hondenbelasting wordt geheven ter zake van het houden van een hond. De belasting wordt geheven over het aantal honden dat iemand houdt.

De tarieven voor de hondenbelasting worden trendmatig verhoogd met 2,7%.

Toeristenbelasting

Toeristenbelasting wordt geheven ter zake van het houden van verblijf binnen de gemeente door personen die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen zijn ingeschreven. De toeristenbelasting wordt geheven over het aantal overnachtingen in het belastingjaar.

Het tarief voor de toeristenbelasting wordt voor 2026 verhoogd van € 4,60 naar € 5,53 per overnachting.

Als gevolg van de ombuigingen wordt de toeristenbelasting stapsgewijs verhoogd tot € 6,14 per overnachting in 2027.

Parkeerbelasting

In het kader van de parkeerregulering worden onder naam parkeerbelasting een belasting geheven ter zake van het parkeren van een voertuig en een belasting ter zake van het verlenen van een vergunning voor het parkeren van een voertuig. Heffing en invordering van de parkeerbelastingen zijn in handen van de Coöperatie ParkeerService U.A.

In 2026 worden de parkeerbelastingen niet verhoogd. De huidige Verordening Parkeerbelastingen is voor zowel 2025 als 2026 vastgesteld.

Rechten (Retributies)

Rechten kunnen worden geheven ter zake van het gebruik van voor de openbare dienst bestemde gemeentebezittingen, werken of inrichtingen die bij de gemeente in beheer of in onderhoud zijn, het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten en gemakkelijkheden als de gemeente daaraan op enige manier medewerking verleend.

Leges zijn rechten die geheven worden wegens het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten. De diensten waarvoor door gemeente Amersfoort leges geheven wordt zijn opgenomen in de bij de legesverordening behorende tarieventabel. Het betreft een scala van diensten die variëren van het verstrekken van paspoorten en rijbewijzen, het verlenen van omgevingsvergunningen tot en met het verlenen van evenementenvergunningen.

Voor de heffingen van leges geldt het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid. De tarieven moeten zodanig worden vastgesteld dat de geraamde baten niet uitgaan boven de geraamde lasten terzake.

Kwijtschelding van belastingen

De gemeente kan op grond van de wet gehele of gedeeltelijke kwijtschelding verlenen als een belastingschuldige niet in staat is om anders dan met buitengewoon bezwaar een belastingaanslag geheel of gedeeltelijk te betalen.

Of kwijtschelding wordt verleend hangt af van de betalingscapaciteit en het vermogen van de belastingschuldigen. Bij de berekening daarvan mag de gemeente afwijken van de ministeriële kwijtscheldingsregeling en bij het bepalen van de kosten van bestaan ruimere regels stellen dan 90% van de bijstandsnorm. Gemeente Amersfoort voert een actief en maximaal kwijtscheldingsbeleid en gaat voor de kosten van bestaan uit van 100% van de bijstandsnorm, waardoor maximale kwijtschelding wordt verleend.

Ook ondernemers die een zelfstandig bedrijf of beroep uitoefenen kunnen ten aanzien van hun privébelastingen voor kwijtschelding in aanmerking komen.

Kwijtschelding is mogelijk voor de OZB, de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de hondenbelasting (max. 1 hond). Iedereen die het afgelopen jaar kwijtschelding kreeg, hoeft geen nieuw verzoek om kwijtschelding in te dienen. De gemeente handelt daar proactief door met verleende toestemming van belastingschuldigen gegevens te laten toetsen bij het Bureau InformatieDiensten Nederland. De goedgekeurde aanvragen krijgen automatische kwijtschelding. Degenen die zijn afgewezen krijgen een verzoek om aanvullende gegevens aan te leveren. Voor deze groep wordt maatwerk toegepast. In 2025 zijn tot en met augustus 3.550 aanvragen (gedeeltelijk) toegekend.

Grondbeleid

Inleiding

Wij realiseren en faciliteren projecten en gebiedsontwikkelingen die passen binnen het gemeentelijk beleid. In dat verband verwerven wij indien gewenst vanuit strategisch oogpunt vastgoed, we beheren het (tijdelijk) en verkopen het, binnen financiële en juridische kaders.

Momenteel wordt het gemeentelijke grondbeleid geactualiseerd. Het voornemen is om het geactualiseerde grondbeleid in het komende begrotingsjaar ter vaststelling aan de raad voor te leggen.

Beleidskader / algemene uitgangspunten

Wij willen de stad Amersfoort verder ontwikkelen en verduurzamen in samenwerking en/of samenspraak met de inwoners, ondernemers en andere partijen in de stad. Grondbeleid en grondexploitaties worden ingezet om de gemeentelijke doelstellingen op het gebied van ruimtelijke ordening, wonen, economische zaken, verkeer, cultuur, recreatie te realiseren. We zetten dit situationeel in met de nadruk op maatwerk en flexibiliteit. Dit betekent dat we elke keer de afweging maken en kijken wat er per specifieke situatie nodig is. Dit is vastgelegd in de nota grondbeleid. Actief grondbeleid wordt ingezet wanneer de markt de gewenste ontwikkeling niet oppakt of als er specifieke belangen spelen die via faciliterend grondbeleid of andere wet- en regelgeving niet geborgd kunnen worden.

Gebiedsontwikkelingen zijn zeer uiteenlopend van aard en veranderen in de loop van de tijd. Per ontwikkeling passen we maatwerk toe. Wij benoemen bij de start van een ontwikkeling onze gewenste rol en het instrumentarium dat we willen inzetten. Als gemeentelijke doelstellingen niet gerealiseerd (kunnen) worden door anderen of als we een ontwikkeling op gang willen brengen, zetten we actief grondbeleid in. Een actieve rol wordt altijd vooraf gegaan door een risico- en financiële analyse.

Momenteel werken we met vier soorten projecten:

1. Grondexploitaties. Een grondexploitatie project is een lopende grondontwikkeling, waarbij de ruimtelijke grenzen zijn bepaald en de gemeenteraad de ontwikkeling heeft goedgekeurd. Elke project omvat een bijgewerkte beoordeling van de kosten en opbrengsten van de grondontwikkeling.
2. Facilitaire projecten. Deze initiatieven zijn geen onderdeel van een vastgestelde gemeentelijke grondexploitaties, aangezien de gemeente geen eigendom heeft in de te ontwikkelen gebieden. De gemeente maakt echter afspraken met de initiatiefnemers over de betaling van de gemeentelijke plan- en apparaatskosten en overige kosten van grondexploitatie, als daar sprake van is.
3. Publiek-private samenwerking. Dit omvat gecombineerde ontwikkelingen, die worden gekenmerkt door een combinatie van actieve en ondersteunende grondstrategieën.
4. Gebiedsexploitaties/Gemengd. Het resultaat en de boekwaarde van deze gebiedsexploitaties wordt naar rato van de opbrengsten toegerekend aan de gemeentelijke grondexploitatie en de faciliterende projecten. Hierbij gaat het ook om beheerexploitatie van het gebied.

Wij zetten tijdelijk gebruik van vastgoed in om initiatieven met een (maatschappelijke) meerwaarde te faciliteren. Tijdelijk gebruik kan daarmee een bijdrage leveren aan de leefbaarheid, economische ontwikkeling, als vliegwiel fungeren of een startruimte voor initiatieven bieden. Als we gemeentelijk vastgoed verkopen, onderzoeken wij eerst of (sociale) woningbouw mogelijk is.

Wij zijn ons bewust van de vele onzekerheden die gebiedsontwikkeling in deze tijd met zich meebrengt en sturen daarom strak op de financiën. Dit doen we met behulp van scenarioanalyses, risicomanagement en stapsgewijze besluitvorming zodat tijdig ingegrepen en bijgestuurd kan worden.

Ontwikkelingen op het gebied van regelgeving

Er hebben zich geen nieuwe ontwikkelingen voorgedaan op het gebied van regelgeving. De meest recente wijzigingen betroffen de publicaties van de commissie BBV inzake de *Notitie Rente 2023* en de *Notitie Grondbeleid in de begroting en jaarstukken (2023)*, alsmede de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 2024. Voor een overzicht van de belangrijkste wijzigingen wordt verwezen naar de voorgaande begroting respectievelijk jaarrekening.

Ontwikkelingen woningmarkt

De behoefte aan woningen in Amersfoort is net als in de rest van Nederland nog steeds groot. De gemeente en de corporaties hebben de ambitie om binnen het woningbouwprogramma de komende jaren extra (sociale) huurwoningen voor de doelgroepen beschikbaar te krijgen. Bij nieuwe ontwikkelingen bestaat de verplichting minimaal 35% sociale woningbouw toe te voegen aan het programma. Ook wordt ingezet op meer woningen in de categorie middenhuur (20%) als uitgewerkt in het [vastgestelde Deltaplan Wonen](#) . Periodiek wordt gerapporteerd over de voortgang van de woonopgave, zie hiervoor [RIB 2025-007- Voortgangsrapportage woningbouwopgave 2024-2](#) .

In 2025 zet de opleving van de koopwoningmarkt zich voort, zowel in Nederland als in Amersfoort. De huizenprijzen liggen duidelijk hoger dan een jaar eerder en ook het aantal transacties is toegenomen. Vooral appartementen zijn vaker verkocht, mede door een groter aanbod vanuit de particuliere verhuurmarkt. In Amersfoort is de markt daarbij opvallend krap gebleven, met korte verkooptijden, overbiedingen en sterk gestegen gemiddelde verkoopprijzen ten opzichte van 2024. Ook de nieuwbouwmarkt laat in 2025 verdere tekenen van herstel zien. De interesse in nieuwbouwwoningen is toegenomen, wat leidt tot meer verkopen en een grotere dynamiek in het aanbod. Voor 2026 wordt verwacht dat de stijging van de huizenprijzen doorzet, zij het in een gematigder tempo dan in 2025. Zowel voor bestaande woningen als voor nieuwbouwwoningen wordt nog steeds een bovengemiddelde prijsontwikkeling voorzien, waarna een verdere afvlakking richting een stabielere, langjarig prijsniveau wordt verwacht.

Deze ontwikkelingen vormen input voor het vaststellen van de parameters voor de herziening van de grondexploitaties, die naar verwachting begin november 2025 zal plaatsvinden.

Ontwikkelingen commercieel vastgoed

Er blijft een groot tekort aan bedrijfsruimte, niet alleen in aantallen, maar ook in geschiktheid van locaties en voorzieningen. Dit zorgt voor uitdagingen voor bedrijven die willen uitbreiden of zich willen vestigen. Daarnaast vormt de beperkte beschikbaarheid van nieuwbouwgrond en de toenemende druk op het elektriciteitsnet een extra knelpunt, wat de onzekerheid over toekomstige ontwikkelingen vergroot.

Ondanks deze uitdagingen blijft de markt voor bedrijfsruimte in Nederland sterk, mede door de aanhoudend hoge vraag en het beperkte aanbod. Ook in Amersfoort is de behoefte groot en overstijgt deze ruimschoots het beschikbare aanbod. Dit leidt tot stijgende huur- en koopprijzen en maakt bedrijfsruimte steeds minder toegankelijk voor ondernemers. Gezien deze ontwikkelingen wordt verwacht dat de grondprijzen voor bedrijfsruimte de komende jaren verder zullen stijgen.

Van de resterende kavels in bedrijvenpark Vathorst zijn er op dit moment een beperkt aantal vrij beschikbaar. Voor het merendeel van de nog niet-bebouwde percelen geldt dat hier reeds

verkoopgesprekken over plaatsvinden of dat de betreffende kavels vrijgehouden worden voor de realisatie van de Danzigtunnel.

Op bedrijventerrein de Wieken zijn op dit moment geen bedrijfskavels vrij beschikbaar.

Vastgestelde Grondexploitaties

Bij de vaststelling van een bestemmingsplan worden de financiële kaders van een ontwikkeling vastgelegd in een grondexploitatie. Ten behoeve van het opstellen van de jaarrekening zijn de lopende grondexploitaties per 1-11-2024 geactualiseerd. De exploitaties zijn getoetst aan de huidige marktsituatie: zowel het prijsniveau als de planningen zijn, waar nodig, bijgesteld.

Een toelichting van deze getallen is opgenomen in het [Meerjaren Programma Grondexploitaties 2024](#) (MPG 2024), die is vastgesteld op 24 juni 2025.

Tabel: PG.01 Grondexploitaties

(x € mln.)

		Boekwaarde	Te verwachten (na 31-12-2024)			
		(gerealiseerde baten -/- lasten per 31-12-2024)	Baten	Lasten	Eindwaarde	NCW Saldi (jaarrek. 2024) prijspeil 1-1-2025
Negatieve grond-exploitaties	Bestaand Stedelijk Gebied	-18.907	5.735	6.020	-19.192	-17.456
	Wieken/Bloeidaal	-21.563	17.586	1.895	-5.872	-5.509
	Vathorst bedrijven	-11.258	18.473	14.047	-6.832	-5.494
	Schothorsterlaan 88	0	908	2.544	-1.636	-1.511
	Zwembad Liendert (west)	-2.687	4.364	3.620	-1.943	-1.795
	Leusderweg 249	-161	30	471	-602	-578
	Kop van Isselt (Rova)	1.729	26.551	39.072	-10.792	-8.853
	Kavels over de Laak	-3.558	4.618	6.484	-5.424	-5.214
Negatieve grondexploitaties		-56.405	78.265	74.153	-52.293	-46.410
Positieve grond-exploitaties	Lichtenberg	-7.682	10.980	776	2.522	2.240
	Amersfoort Vernieuwt	303	1	208	96	94
	De Schans	-690	1.604	429	485	439
	Positieve grondexploitaties	-8.069	12.585	1.413	3.103	2.773
Hoefkwartier						
Hoefkwartier		-3.314	36.512	46.604	-13.406	-12.802
Hoefkwartier - Hardwareweg		-3.078	4.678	1.868	-268	-216
Totaal gebiedsexploitatie Hoefkwartier		-6.392	41.190	48.472	-13.674	-13.018
Totaal grond- en gebiedsexploitaties		-70.866	132.040	124.038	-62.864	-56.655

Risico's en weerstandsvermogen

Gebiedsontwikkelingen gaan gepaard met risico's. De lange looptijd, complexiteit, diverse betrokken partijen met verschillende belangen en invloeden van buitenaf beïnvloeden de uitkomsten van de grond- en opstalexploitaties. Afgelopen jaren hebben gebiedsontwikkelingen te maken gekregen met grote risico's die niet altijd beheersbaar bleken.

Aan de start van een ontwikkeling en ook gedurende de ontwikkeling is het van groot belang om zoveel mogelijk risico's in beeld te brengen en te houden. Enerzijds om maatregelen te kunnen nemen om het risico te beheersen en anderzijds om te bepalen hoe groot de impact van risico's kan zijn als deze zich inderdaad voordoen.

Dit wordt meegewogen in de besluitvorming over het project en in de berekening van het benodigde weerstandsvermogen van de gemeente. Risicomanagement (inventariseren, beheren en evalueren van risico's) is een vast onderdeel van het projectmatig werken.

Volgens BBV regels mag in een grondexploitatie maar beperkt onvoorzien over kosten worden opgenomen en alleen voor zover dat aan een kostensoort te koppelen is. Risico's blijven echter wel aanwezig en soms zijn dat risico's die niet aan een kostensoort te koppelen zijn. De overige risico's worden meegenomen bij het bepalen van het gemeentebrede benodigde weerstandsvermogen. De methodiek hiervan is vastgesteld door het college (zie [Risico's grondexploitaties: zo werkt het in Amersfoort](#)).

Voor het risicomanagement maken wij gebruik van de Risman methodiek. Voor alle grote projecten zijn de risico's nader geïdentificeerd en voorzien van beheersmaatregelen. Hierdoor kan beter gestuurd worden op de projecten. Voor het bepalen van de hoogte van de risico's is gebruik gemaakt van een Monte Carlo-analyse. Het totaalbedrag aan risico's wordt betrokken bij de analyse van het totaal benodigde weerstandsvermogen.

Naast de risico's die voor alle grote projecten zijn geïdentificeerd met de Risman methodiek (zie tabel PG.02), zijn bij de zomerrapportage aanvullende generieke risico's benoemd voor de grondexploitaties. Dit betreft risico's waarbij de gemeente een financieel risico loopt. Deze risico's zijn hieronder opgesomd.

- Grondexploitaties, risico op rentestijging (0,5%-1,5 %)
- Vertraging door netcongestie (2 - 4 jaar)
- Risico op mislopen WBI-subsidies (2 - 4 jaar)

Dit financieel risico is gekwantificeerd op € 10 miljoen en wordt meegenomen bij het bepalen van het gemeentebrede benodigde weerstandsvermogen.

Mede voor het bepalen van de risico's worden de grondexploitaties jaarlijks herzien. Bij deze herziening worden nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen niet meegenomen. Toch kunnen deze ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld Bovenduist of de herontwikkeling van de huidige stadhuislocatie of de verdere ontwikkeling van Kop van IJssel een substantieel risico-profiel met zich meebrengen, afhankelijk van de gekozen ontwikkelstrategie. Omdat deze strategie nog niet vastligt en ook andere ruimtelijke en financiële kaders niet zijn vastgesteld, zijn deze toekomstige risico's buiten beschouwing gelaten. De bandbreedte van de risico's van deze projecten wordt voorlopig ingeschat op € 10 - 25 miljoen.

De stijgende prijzen, de beperkte capaciteit op de arbeidsmarkt en de economische onzekerheid zijn meegenomen in het huidige [MPG](#) en bij het bepalen van de parameters die gehanteerd zijn in de grondexploitaties. In aanloop naar de komende herzieningen worden deze verwachtingen opnieuw getoetst aan de realiteit van de grondexploitaties.

Tabel: PG.02 Risico's en weerstandsvermogen

Grondexploitatie	Totaal risico-weerstandsvermogen
Bestaand Stedelijk Gebied	1.565
Wijken / Bloedaal	965
Vathorst Bedrijventerrein	1.839
Kop van Isselt - ROVA	5.956
Overige grondexploitaties	2.083
Totaal grondexploitaties	12.408

Gebiedsexploitatie	Totaal risico-weerstandsvermogen
Hoefkwartier	6.733
Totaal gebiedsexploitaties	6.733

Totaal grond- en gebiedsexploitaties	19.141

Relaties binnen de begroting

[Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing](#): In deze paragraaf wordt het totale overzicht van risico's voor de gemeente inclusief de risico's van de grondexploitatie weergegeven.

Bedrijfsvoering

Inleiding

Wij weten wat er leeft in Amersfoort. Voor het bestuur leveren we diensten en ondersteunen wij de inwoners en partners om kansen te grijpen en problemen op te lossen. Dat is onze missie uit ons organisatieplan *Werken voor Bestuur en Stad*.

Beleidskader / algemene uitgangspunten

In deze paragraaf bedrijfsvoering nemen wij u mee op een aantal specifieke thema's uit onze bedrijfsvoering, te weten: arbeidsmarkt en bezetting, inclusiviteit, integriteit, verzuim, interne dienstverlening en informatievoorziening

Strategische Personeelsplanning

Het blijft een voortdurende uitdaging om talentvolle medewerkers aan te trekken en te behouden en het hoofd te bieden aan een hoge werkdruk. Aandacht voor vitaliteit en welzijn van medewerkers is belangrijker dan ooit. Daarnaast blijven wij werken aan het vermogen van de organisatie om snel te kunnen reageren op de uitdagingen die op organisatie afkomen zoals bijvoorbeeld digitalisering en ontwikkelingen in de stad. De beweging van een accent op beleid, regels en overleggen naar meer creativiteit, ondernemen en doen wat goed is voor de stad zetten we voort. Werk- en regeldruk blijven onder de aandacht en worden continue besproken in de afdelingen.

Inclusieve organisatie

Het afgelopen anderhalf jaar hebben we intensief gewerkt aan de inclusieve organisatie vanuit een tijdelijk projectteam. Op basis van de opbrengsten van het project is de vervolgkoers bepaald. De 2-sporen aanpak wordt geborgd in de lijnorganisatie door inzet van een multidisciplinair team. De belangrijkste elementen daaruit zijn:

- Uitdragen van de visie en onze sociale normen door directie en leidinggevenden
- Structurele borging van het thema inclusie in leiderschapsontwikkeling
- Voortzetten van de opgave van meer objectief werven
- Continue bewustwording en kennisbevordering

Belangrijk uitgangspunt voor onze aanpak blijft dat we een lerende organisatie zijn. Dat betekent dat we ruimte bieden aan medewerkers om van elkaar te leren en in verbinding met elkaar te blijven. Voor het creëren van deze ruimte is inclusief leiderschap een voorwaarde.

In de eerste helft van 2025 is de pilot competentiegericht werven en selecteren afgerond. De opbrengsten hiervan - leer- en verbeterpunten - gebruiken we om ons werving- en selectieproces verder te objectiveren en inclusiever te maken. Daarmee zetten we een volgende stap richting een organisatie waar gelijke kansen voor iedereen vanzelfsprekend zijn.

Arbeidsmarkt en bezetting

Met de lancering van de website *Werken voor Amersfoort* in 2025 hebben we een stevige basis gelegd om onze positionering als aantrekkelijke werkgever te versterken. In 2026 bouwen we hierop voort door nieuwe content te ontwikkelen en onze sociale kanalen actiever in te zetten. Vanuit deze positionering blijven we de arbeidsmarkt actief benaderen, met extra aandacht voor moeilijk vervulbare functies.

De komende periode verwerken we de leerpunten uit de pilot *competentiegericht werven en selecteren* en werken we verder aan een objectiever en inclusiever selectieproces. Tegelijkertijd

stroomlijnen we dit proces door optimaal gebruik te maken van systemen en door standaardisatie, digitalisering en automatisering.

Naast het aantrekken van nieuwe collega's investeren we in de ontwikkeling en mobiliteit van huidige medewerkers, onder meer via een intern oriëntatieprogramma. Ook bereiden we ons voor op toekomstige uitstroom door tijdig inzicht te verkrijgen in AOW-gerelateerde uitdiensttredingen en door opvolgings- en personeelsplanning daarop af te stemmen.

Integriteit

Om een betrouwbare en integere organisatie te kunnen zijn, vragen we van onze medewerkers alertheid in het dagelijkse handelen. Alle medewerkers ontvangen vóór aanvang van een dienstverband ons integriteitsbeleid "Zo zijn onze manieren". Hierin zijn duidelijke richtlijnen en afspraken vastgelegd. Bij aanvang van het dienstverband tekent elke medewerker een integriteitsverklaring. Tijdens de introductiedag voor nieuwe medewerkers wordt er aandacht aan integer werken gegeven. De medewerker legt dan ook de ambtseed af waarin integer handelen centraal staat. Themabijeenkomsten over integriteit en ongewenste gedragsvormen vinden in verschillende afdelingen plaats om bewustwording te blijven stimuleren. We trainen onze medewerkers ook om te komen tot morele oordeelsvorming in de dagelijkse praktijk. Als zich dilemma's voordoen, dan houden we een moreel beraad om met een groep mensen te komen tot het juiste handelen in de gegeven situatie. Ook het thema ondermijning en weerbaarheid krijgt de laatste jaren vanuit dit perspectief aandacht.

Vertrouwenspersonen

In 2025 hebben we uitbreiding van de groep vertrouwenspersonen gerealiseerd, zodat we uiteindelijk zeven gecertificeerde interne vertrouwenspersonen in de organisatie hebben met diverse achtergronden. Ook is er een externe vertrouwenspersoon aan onze organisatie verbonden. De intranetpagina's over integriteit, ongewenste gedragsvormen en meldprocedures worden regelmatig geactualiseerd en onder de aandacht van de medewerkers gebracht.

Arbeidsomstandigheden

Gezondheid en vitaliteit van de medewerkers blijft een belangrijk item. Eind 2024 lag het verzuimcijfer op 8,1% en medio 2025 (augustus) ligt dit op 7,8 %. Hierbij zien we dat kort- en middellange verzuim elk 0,7% is, lang verzuim 3,3% en extra lang verzuim 3,2%. Het extra lange verzuim is inclusief het derde ziektejaar. Wij streven ernaar om het percentage verder omlaag te brengen. We zetten daarbij onder andere in op trainingen voor leidinggevenden en een nieuw verzuimbeleid.

In de organisatie besteden we breed aandacht aan gezondheid en vitaliteit door de inzet van preventieve activiteiten op zowel individueel als teamniveau. In september 2025 starten we tijdens de Nationale Vitaliteitsweek met een stimulerend digitaal Vitaliteitsprogramma dat doorloopt in 2026. In de aanloop naar de nieuwe huisvesting starten we de voorbereidingen om de inventarisatie van risico's op het gebied van veilig en gezond werken te kunnen doen binnen de nieuwe inrichting.

Interne dienstverlening

In "Werken voor bestuur en stad" is afgesproken dat we gaan werken volgens één intern dienstverleningsconcept. Verder wordt gewerkt aan de verdere professionalisering van de interne dienstverleners. Dit dienstverleningsconcept is in 2024 afgerond. Momenteel wordt er gewerkt aan concrete uitvoeringsplannen per onderdeel zodat de dienstverlening klaar is voor het Huis van de Stad. Na de 0-meing in 2025 onder medewerkers om de tevredenheid te meten, is onlangs een nieuwe enquete onder medewerkers gehouden om de interne dienstverlening te blijven monitoren en daar waar nodig te verbeteren en efficiënte te maken.

Naast de voorbereidingen op de toekomst vraagt de instandhouding van de huisvesting van de ambtelijke en bestuurlijke organisatie doorlopend aandacht. In het licht van de planvorming voor het toekomstig Stadhuis is het onderhoud beperkt tot het hoogst noodzakelijke. Een acceptabel en ARBO-verantwoord werkklimaat is de basis, waarbij er de komende jaren nog wel diverse aanpassingen en maatregelen nodig zijn.

Informatievoorziening

Een goed werkende en veilige informatievoorziening is noodzakelijk om de dienstverlening naar inwoners en bedrijven en de bedrijfsvoering te garanderen. Technologie, zoals artificiële intelligentie (AI), ontwikkelt zich razendsnel. Daarnaast worden digitale dreigingen steeds groter. Deze steeds veranderende werkelijkheid vraagt om een groot aanpassingsvermogen van onze informatievoorziening, zodat de dienstverlening en bedrijfsvoering van de gemeente betrouwbaar doorgang vindt en de gegevens die we beheren van onze inwoners, bedrijven en de gemeente goed beschermd zijn.

We investeren daarom in informatieveiligheid en een betere informatiehuishouding. Daarnaast onderzoeken we de inrichting van de informatievoorziening en de effecten daarvan op de informatiehuishouding. De komende jaren gaan we onze digitale weerbaarheid verhogen en ervoor zorgen dat de impact van een eventueel incident zo klein mogelijk zal zijn. Door de informatiehuishouding in de breedte structureel te verbeteren minimaliseren we risico's op het gebied van informatie- en archiefbeheer, informatieveiligheid en privacy. Dit doen we met het programma informatiehuishouding gemeente Amersfoort 2025-2030, zie het [plan van aanpak informatiehuishouding versneld verbeteren](#) dat in april 2025 door het college is vastgesteld.

De gemeentelijke informatievoorziening is afhankelijk van technologie bedrijven. Het toenemende aanbod en gebruik van zogenoemde SaaS-oplossingen (Software as a Service) maakt de afhankelijkheid groter. Geopolitieke ontwikkelingen hebben invloed op de risico's die de afhankelijkheid van deze bedrijven met zich meebrengt. We gaan onze risico's op dit vlak beter in kaart brengen en onderzoeken welke maatregelen we nu al kunnen nemen.

Artificiële intelligentie (AI) ontwikkelt zich in hoog tempo. De kansen die AI biedt lijken groot, maar tegelijkertijd kent AI ook beperkingen, zo kan het 'hallucineren', fouten maken en discrimineren, en zijn er reële risico's op het gebied van informatieveiligheid en privacy. Het is daarom belangrijk om weloverwogen keuzes te maken over de inzet van AI binnen de gemeentelijke organisatie. De komende jaren implementeren we de Europese [AI verordening](#).

Op elk van deze onderwerpen zullen we aansluiten bij landelijke initiatieven zoals de [Nederlandse Digitaliseringsstrategie \(NDS\)](#) die de ministerraad op 4 juli 2025 heeft vastgesteld. De NDS beschrijft de noodzaak om digitalisering als één overheid aan te pakken. Dit sluit goed aan bij de resolutie [Als één sterke bestuurslaag regie op de Digitale Samenleving](#) die dit jaar is aangenomen door de VNG. Wij onderstrepen de prioriteiten die de NDS stelt: cloud, data, artificiële intelligentie, burgers en bedrijven centraal stellen in (digitale) dienstverlening, versterken digitale weerbaarheid en autonomie, en digitaal vakmanschap en een moderne werkomgeving. Deze prioriteiten sluiten aan onze [Visie op digitalisering gemeente Amersfoort](#), vastgesteld door het college op 4 juli 2023, waarin we ervoor kiezen om digitalisering in te zetten langs drie uitgangspunten:

- Bewuste, verantwoorde en transparante inzet
- Digitalisering inzetten om opgaven verder te brengen
- De menselijke maat in dienstverlening centraal zetten

Toelichting rechtmatigheidsverantwoording

Naleving Wet financiering decentrale overheden (*Wet FIDO*)

De Wet FIDO bepaalt dat het aangaan van leningen, het uitzetten van middelen of het verlenen van garanties alleen mag voor de publieke taak. Enige uitzondering hierop is het uitzetten van overtollige middelen. Deze uitzettingen dienen dan een prudent karakter te hebben en niet gericht te zijn op het genereren van inkomsten door het lopen van overmatig risico. Daarnaast bepaalt de Wet FIDO dat de gemiddelde netto vlottende schuld per kwartaal niet de kasgeldlimiet overschrijdt (bepaald in de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden) en dat het renterisico op de vaste schuld van de gemeente de renterisiconorm (bepaald in de uitvoeringsregeling), niet overschrijdt. Wij streven naar het naleven van de bepalingen in de wet FIDO na en handelen hiermee (niet-)financieel rechtmatig.

Individueel geconstateerde afwijkingen ten aanzien van rechtmatigheid

In de jaarstukken worden de eventuele financiële onrechtmatigheden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. Daarnaast worden de financiële onrechtmatigheden gelijk aan of groter dan de rapportagegrens toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

Geconstateerde fraude(s) vanuit de eigen organisatie door eigen medewerkers

Het voorkomen van fraude en onrechtmatig handelen is binnen de organisatie een belangrijk aandachtspunt. In de werkprocessen van de organisatie zijn tal van maatregelen genomen om het risico op fraude en onrechtmatig handelen zoveel mogelijk te reduceren. Te denken valt hierbij aan functiescheiding, toepassen van 'meer ogen - principe' en ICT- maatregelen op het gebied van identificatie en authenticatie. Daarnaast is in de organisatie ook aandacht voor de meer culturele en gedragskant van fraude en onrechtmatigheden. Voorbeelden hiervan zijn aan trainingen op het gebied van morele dilemma's en beleid om een veilig werkklimaat te waarborgen. Het omgaan met agressie van derden is een belangrijke terugkerende training. Er wordt gewerkt met het Gemeentelijk Incidenten Register waarin agressie-incidenten en eventuele sancties op dit ongewenste gedrag, vastgelegd worden.

Wet open overheid

Inleiding

Op 1 mei 2022 is de Wet Open overheid (Woo) in werking getreden. In artikel 3.5 (de Openbaarheidsparagraaf) van de Woo is voorgeschreven dat gemeenten in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. Deze begroting en jaarlijkse verantwoording vloeien voort uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

In de memorie van toelichting bij de Woo staat onder andere dat met dit artikel beoogd wordt een impuls te geven aan de actieve openbaarheid door voor te schrijven dat bestuursorganen in hun begroting en verantwoordingsverslag aan moeten geven hoe zij rekening houden met de bepalingen uit de Woo.

De openbaarheidsparagraaf Woo dient in de begroting en jaarrekening te worden opgenomen via een afzonderlijke paragraaf. Met deze paragraaf voldoen we aan de wettelijke voorschriften.

Beleidskader / algemene uitgangspunten

Voor 2026 verbeteren en versnellen we de afhandeling van Woo-verzoeken. Dit doen we door verder te focussen op procesverbeteringen, afstemming met de verzoeker en waar mogelijk uitbreiding van de behandelcapaciteit. We maken informatie (pro-)actief openbaar volgens de wettelijke termijnen en publiceren meer en eerder waar mogelijk.

Om open en transparant te zijn is in de breedte een informatiehuishouding van goede kwaliteit nodig. Daarom verbeteren we die de komende jaren met het programma informatiehuishouding gemeente Amersfoort 2025-2030, zie het [plan van aanpak informatiehuishouding versneld verbeteren](#) dat in april 2025 door het college is vastgesteld. De verdere implementatie van de Woo is onderdeel van dit programma.

Eind 2025 stelt de raad de ambitie rondom de implementatie van de Woo voor 2026-2030 vast.

Duurzaamheid

Inleiding

De gemeenteraad heeft bij het vaststellen van de nieuwe indeling van de begroting ([4 april 2023](#)) besloten om ook een paragraaf Duurzaamheid op te nemen. Deze paragraaf heeft het karakter van een dwarsdoorsnede en brengt samenhang in het programma-overstijgend thema Duurzaamheid. Het opnemen van deze paragraaf past bij landelijke en mondiale ontwikkelingen.

We hebben in de wereld te maken met complexe maatschappelijke vraagstukken, zoals de opwarming van de aarde, uitputting van grondstofvoorraden en sociale ongelijkheid. Als overheid hebben wij de verantwoordelijkheid om onze negatieve impact te minimaliseren en een bijdrage te leveren aan het oplossen van deze maatschappelijke vraagstukken. Deze verantwoordelijkheid is bevestigd in nationale en internationale rechtszaken, waaronder KlimaSeniorinnen, Urgenda en Shell, waarbij de zorgplicht van overheden en bedrijven is vastgesteld. Beide worden verplicht zich meer in te gaan zetten om de uitstoot van CO₂ te verminderen.

Beleidskader / algemene uitgangspunten

De gemeente Amersfoort heeft deze duurzame verantwoordelijkheid omschreven in het Coalitieakkoord 2022-2026 in drie inhoudelijke uitgangspunten:

- Goed leven binnen de grenzen van de aarde
- Een thuis voor iedereen
- Welzijn en sociale rechtvaardigheid

Deze drie inhoudelijke uitgangspunten sluiten aan bij de benadering van [Brede Welvaart en de Sustainable Development Goals](#). Het Rijk monitort jaarlijks hoe Nederland ervoor staat op tal van aspecten. De monitor van het Rijk zien hoe het met brede welvaart en de kwaliteit van leven in het hier en nu is gesteld, en hoe deze welvaart is verdeeld over bevolkingsgroepen. Ook kijkt de monitor naar de effecten op volgende generaties en mensen in andere landen.

Daarnaast gaat vanuit het EU-Actieplan voor Duurzame Financiering en de Europese Green Deal verschillende regelgevingen en richtlijnen voor duurzaam rapporteren gelden, zoals de richtlijnen Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) en de Corporate Sustainability Due Diligence (CSDDD). De CSRD verplicht bepaalde bedrijven te rapporteren over de milieu- en sociale impact van de bedrijfsactiviteiten. Deze wetgeving geldt vanaf 1 januari 2024 voor grote bedrijven: [Corporate sustainability reporting](#). Maar ook kleine mkb bedrijven krijgen er mee te maken [Duurzaamheidsrapportage CSRD](#).

De European Sustainability Reporting Standards (ESRS) zijn duurzaamheidsrapportage standaarden waar organisaties aan moeten voldoen als gevolg van de CSRD-wetgeving. In deze standaarden komen de rapportagevereisten aanbod met betrekking tot de risico's, strategie, beleid en impact van de organisatie op een van de specifieke thema's afgeleid van Environmental, Social en Governance aspecten (ESG).

Als gemeente zijn we niet verplicht om te voldoen aan de CSRD-wetgeving en hoeven we dus ook niet de ESRS-standaarden te volgen. Toch willen we op duurzaamheid rapporteren omdat we ambitieuze doelen opgesteld hebben en door verslaggeving de voortgang kunnen meten. Daarnaast hebben we een voorbeeldfunctie richting het bedrijfsleven en de maatschappij.

De paragraaf Duurzaamheid is een groeimodel, waarbij we klein en realistisch beginnen. Ieder jaar houden we de paragraaf tegen het licht van de meest recente ontwikkelingen. In deze

duurzaamheidsparagraaf worden de belangrijkste doelstellingen op het gebied van duurzaamheid uit het coalitieakkoord gekoppeld aan indicatoren. De duurzaamheidsparagraaf bestaat uit twee hoofdstukken:

1. Samen met de stad aan de slag
2. Eigen huis op orde

Leeswijzer

In het eerste deel worden de ambities en indicatoren voor de stad Amersfoort benoemd per thema. Er zijn vier thema's: klimaatverandering, vergroening en biodiversiteit, circulariteit en vervuiling. In het tweede deel wordt dieper ingegaan op de ambities en indicatoren van de CO₂ uitstoot van de eigen organisatie. Voordat we deze beschrijven gaan we in op de visie van Amersfoort op het leven binnen de grenzen van de aarde.

Visie

Wij kijken twee generaties vooruit, wat betekent dat ?

Wij zien een toekomstbeeld waarbij we in Amersfoort goed leven binnen de grenzen van de aarde. Hier hoort iedereen erbij, helpen we elkaar en vinden we altijd een manier om in ieders behoefte te voorzien. Een fijne en betrokken gemeenschap om in te zijn, te wonen en te werken. We voelen ons hier thuis.

In de toekomst willen we graag een thuis zijn waarin we samenleven binnen de grenzen van de aarde ([Planetary boundaries - Stockholm Resilience Centre](#)). Dit doen we voor onszelf én onze kinderen. Onze stad is veranderd in een groene en koele oase met een grote diversiteit aan inheemse planten en dieren en schoon water. Hier kunnen we genieten van momenten van rust, ontspanning en ontmoeting.

We wonen, leven en werken in balans met de natuur en verbinden de natuur aan onze bebouwing. Er zijn op tijd, voldoende en betaalbare woningen beschikbaar voor iedereen. Die woningen zijn comfortabel, gezond, leveren genoeg energie en zijn gebouwd met materialen en ontwerpen die het welzijn van mens, dier en natuur verbeteren. Onze spullen en materialen die we gebruiken zijn natuurlijk, lokaal of hernieuwbaar. Ruilen, delen, repareren en hergebruiken is bij ons de normaalste zaak van de wereld.

In Amersfoort is energie altijd en voor iedereen beschikbaar. We gaan bewust met deze energie om en we wekken het lokaal en schoon op. We verplaatsen onszelf en onze materialen op een stille en schone manier. Zo zorgen we voor een kleinere voetafdruk en ondersteunen lokaal ondernemerschap.

Hoofdstuk 1: Samen met de stad aan de slag

Het coalitieakkoord van de gemeente Amersfoort benoemt in het uitgangspunt “goed leven binnen de grenzen van de aarde” vooral doelen en maatregelen met betrekking tot klimaatverandering, vergroening en biodiversiteit, circulariteit en vervuiling. Hoe wij varen op ieder van deze onderwerpen meten we aan de hand een aantal indicatoren. Ook noemen we een aantal indicatoren die we in de toekomst willen gaan meten.

Op 19 december 2023 heeft de gemeente de Omgevingsvisie Amersfoort vastgesteld. Hierin zijn meerdere ontwikkelopgaven opgenomen, onder andere voor een CO₂ neutrale en een circulaire stad en voor een Groen Blauwe stad.

1.1. Klimaatverandering: CO₂-uitstoot verminderen

Het onderwerp klimaatverandering is voornamelijk gerelateerd aan de planetaire grens 'klimaatverandering'. Klimaatverandering ontstaat door de grootschalige uitstoot van broeikasgassen, zoals koolstofdioxide (CO₂), die wij als samenleving op planetaire schaal veroorzaken. Door deze broeikasgassen wordt er meer warmte in de atmosfeer vastgehouden en dat verstoort verschillende natuurlijke processen met negatieve gevolgen voor de planeet en onze samenleving. Klimaatverandering heeft betrekking op 6 [Sustainable Development Goals](#). Tot slot is klimaatverandering een van de thema's bij Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen.

Ambitie

De gemeente Amersfoort realiseert zich dat de opgave om te groeien en de opgave om binnen de grenzen van de aarde te blijven enorm uitdagend is. Daarom hebben we onszelf in de Omgevingsvisie het doel gesteld om een minimale CO₂-reductie van 55% in 2030 ten opzichte van 1990 te behalen. In 2050 willen we een CO₂-neutrale stad zijn, conform de Klimaatwet. Daarmee committeert de gemeente zich aan de 1,5 graden grens uit het Parijs Akkoord om binnen de grenzen van de aarde te blijven leven.

Om de doelstelling te realiseren zetten we enerzijds in op het terugbrengen van de CO₂ emissies die veroorzaakt worden door het energiegebruik in de stad. Dit zijn de zogenoemde scope 1 (directe uitstoot door lokale ontbranding van fossiele brandstoffen) en scope 2 emissies (indirecte uitstoot door het gebruik van elektriciteit). Anderzijds zetten we in op het beperken CO₂ emissies die wij indirect veroorzaken in productieketens. Dit zijn de zogenoemde scope 3 emissies. Bij dit onderdeel leggen wij de focus op de scope 3 emissies die veroorzaakt worden in de bouwketen in onze stad, in de bouw worden het ook wel materiaalgerelateerde CO₂ emissies genoemd.

1.1.1. Indicator: lokale CO₂ uitstoot per jaar

De lokale jaarlijkse CO₂ uitstoot die wordt veroorzaakt door energiegebruik moet worden afgebouwd. Dit kan bijvoorbeeld door minder energie te gebruiken, door de benodigde energie duurzaam op te wekken en door duurzame mobiliteit.

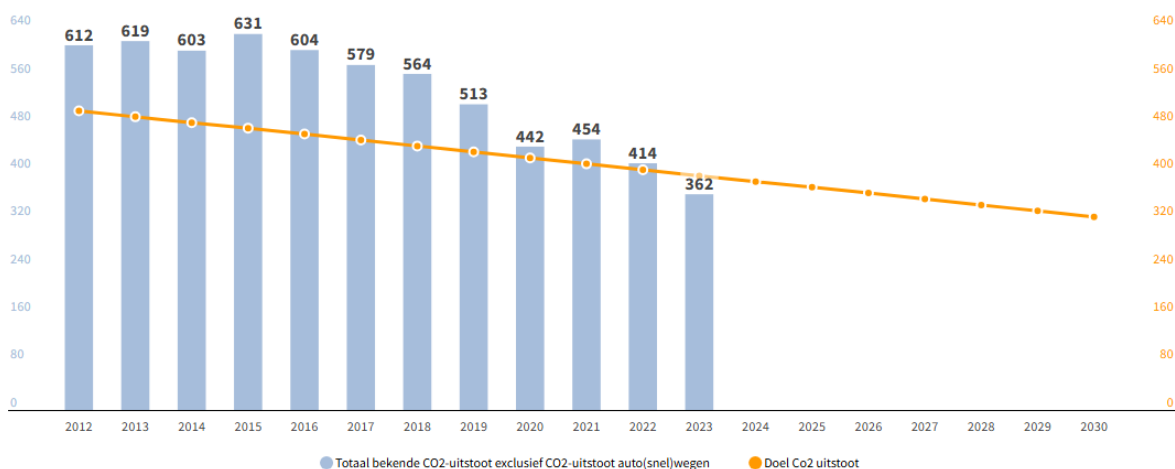
Momenteel meetbaar

Via de klimaatmonitor van het Rijk wordt berekend hoeveel CO₂ uitstoot wordt veroorzaakt door het energiegebruik in Amersfoort. Deze berekeningen lopen in de regel 2 jaar achter op de huidige stand van zaken. Op de website [Amersfoortincijfers](#) rapporteren wij over de lokale CO₂ uitstoot in relatie tot het beoogde afbouwpad richting 2030 en 2050. Op de website wordt de omvang van de CO₂ uitstoot ook uiteengezet naar verschillende doelgroepen zoals woningen, mobiliteit en bedrijfsactiviteiten.

Middellange termijn

Op de middellange termijn moet de doelstelling van 55% minder CO₂ uitstoot ten opzichte van 1990 gerealiseerd worden. Dat betekent dat in er in 2030 maximaal 324 kiloton aan CO₂ emissies veroorzaakt mag worden. Dit is een ander getal dan in eerdere begrotingen stond. Vanwege onzekerheid over getallen is adviesbureau CE Delft de CO₂ uitstoot van 1990 te berekenen, exclusief auto(snel)wegen (omdat de gemeente daar vrijwel geen invloed op heeft). Dit is vastgesteld op 720 kiloton, waardoor 55% reductie in 2030 ten opzichte van 1990 leidt tot een maximale uitstoot van 324 kiloton. In 2023 zat de gemeente Amersfoort voor het eerst onder de streefcijfers; we liggen dus op koers om het doel van 2030 te halen.

Co2 uitstoot exclusief auto(snel)wegen Amersfoort

klimaatmonitor | 2012 - 2030

Lange termijn

Op de lange termijn mag er geen CO₂ uitstoot meer worden veroorzaakt door het energiegebruik in Amersfoort. Het energiegebruik is daarmee klimaatneutraal. In de Omgevingsvisie zijn diverse doelstellingen gekoppeld aan de ambitie om CO₂-neutraal te zijn in 2050. Zoals schonere en duurzamere vormen van mobiliteit en het besparen van stroom. In de toekomst willen we, conform de aanbevelingen van de Rekenkamer, meer indicatoren opnemen om de voortgang goed in beeld te krijgen. Daarbij kijken we niet alleen naar CO₂ uitstoot, maar ook een laag dieper: komt de beweging in de gemeente op gang? Zo willen we zicht krijgen op door Amersfoortse huishoudens en bedrijven aangevraagde subsidies, ook bij het Rijk, en het benutte energiebesparingspotentieel. Dit komt in één Dashboard Energietransitie.

De CO2 uitstoot per jaar

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
454	414	362		374	364	354

Bron: Dashboard Duurzaamheid, gemeente Amersfoort

Toelichting: Dit is de totale CO₂-uitstoot van wonen, werken en verkeer per jaar (kton CO₂) exclusief de uitstoot van auto(snel)wegen. Het cijfer loopt altijd 2 jaar achter. Dit heeft te maken met berekeningen die het CBS voor het subonderdeel 'verkeer' moet doen. Het streven is dat de gemeente Amersfoort in 2050 CO₂-neutraal is ('0'). Voor 2030 streven we naar een reductie van 55% CO₂-uitstoot ten opzichte van 1990. De CO₂-emissie van 1990 in Amersfoort is niet bekend maar kan worden herleid uit landelijke emissiecijfers en lokale energiegebruikscijfers. CE Delft heeft in opdracht van de gemeente de emissie exclusief auto(snel)wegen voor 1990 berekend op 720 kton. Een reductie van 55% ten opzichte hiervan betekent een streefemissie in 2030 van ten hoogste 324 kton. Bij de berekening van de streefcijfers voor de tussenliggende gaan we uit van een lineaire daling, ook al komt dit niet overeen met de praktijk.

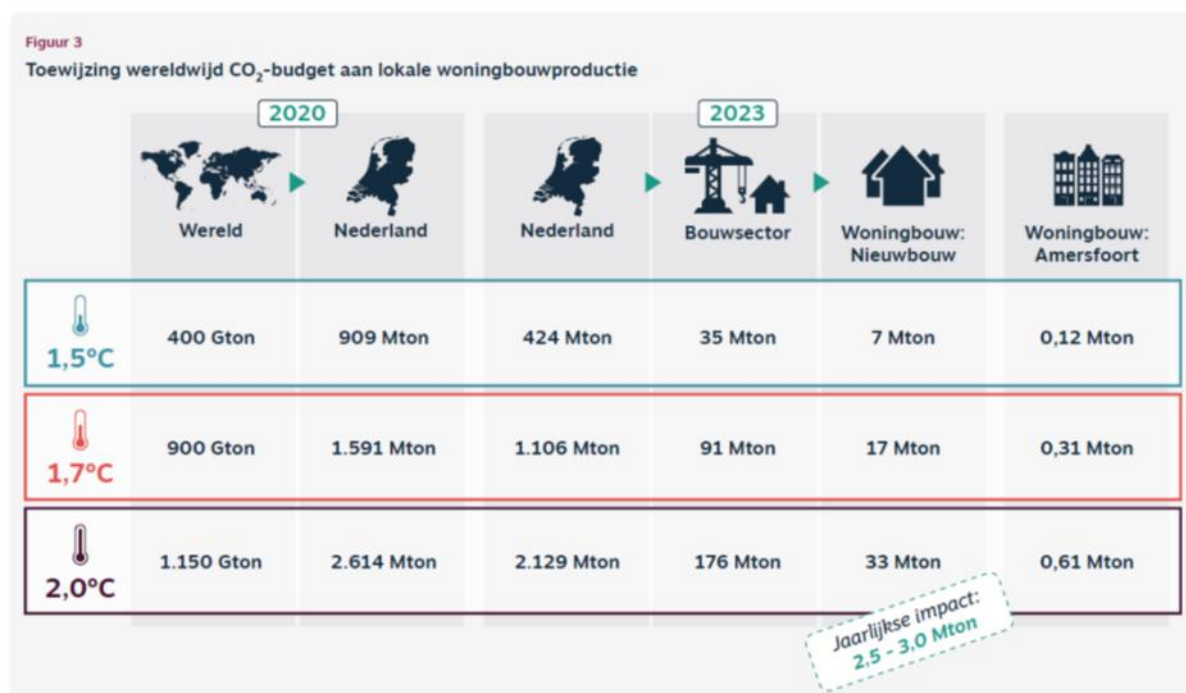
1.1.2. Indicator: CO2-budget

IPCC berekent op planetaire schaal hoe groot het resterende koolstofbudget is. Dit koolstofbudget (ook wel CO₂-budget of MPG-2 genoemd) geeft aan hoeveel CO₂ we nog kunnen uitstoten voordat we aan een bepaalde temperatuurstijging zitten (bijvoorbeeld 1,5 graden uit het Parijs Akkoord). De gemeente

Amersfoort gebruikt het CO₂-budget als indicator voor klimaatverandering.

Budget

Het afgelopen jaar hebben wij voor Amersfoort laten berekenen welk CO₂ budget beschikbaar is tot en met 2030. De resultaten van dat onderzoek zijn te zien in de onderstaande figuur. Op basis van de huidige woningbouwambities en de wettelijke standaarden voor woningbouw lijkt het anderhalve graad scenario niet haalbaar. Het komende jaar zal er onderzoek gedaan worden naar de mogelijkheden en veranderstrategieën om de woningbouwambitie en het CO₂ budget beter met elkaar in balans te brengen.

Momenteel meetbaar

Het CO₂-budget van de gemeente Amersfoort is theoretisch berekenend. We hebben namelijk het CO₂-budget vanaf 2020 voor heel Nederland uitgerekend, toen IPCC het budget voor het eerst berekend heeft. Dit totale CO₂-budget hebben we gerelateerd aan de groei van Amersfoort en aan de grootgebruikers van CO₂-uitstoot: nieuwbouw, renovatie, openbare ruimte, industrie.

Middellange termijn

Op de middellange termijn gaan we de CO₂-uitstoot van hoge impact sectoren (nieuwbouw, renovatie, openbare ruimte en industrie) daadwerkelijk berekenen. De daadwerkelijk CO₂-uitstoot gaan we vervolgens vergelijken met het theoretische CO₂-budget. Op deze manier krijgen we inzicht in hoe we ervoor staan met onze ambitie en op welke vlakken er extra maatregelen nodig zijn om binnen de 1,5 graden te blijven.

Lange termijn

In de toekomst willen we alle uitstoot binnen de gemeentegrenzen in kaart brengen en dat vergelijken met het theoretische CO₂-budget. Op deze manier wordt het thema klimaatverandering geheel in beeld gebracht.

1.2. Vergroening en biodiversiteit

Dit onderwerp is voornamelijk gerelateerd aan de planetaire grenzen: biodiversiteit, landgebruik en waterschaarste. Daarnaast is dit onderwerp gerelateerd aan 6 [Sustainable Development Goals](#). Ook valt dit onderwerp onder het MVOI-thema milieu.

Ambitie

De ambitie van de gemeente Amersfoort is: Een natuurinclusieve stad met een vergrote en robuuste biodiversiteit.

We verbeteren de leefcondities van 33 geselecteerde, voor Amersfoort kenmerkende soorten (gidssoorten). Dit zijn de minimale voorwaarden die deze algemene soorten nodig hebben om behouden te blijven; de zogenaamde Basiskwaliteit Natuur (BKN).

1.2.1. Indicator: Kwaliteitsindicator

Naast de kwantitatieve Kritieke Prestatie Indicatoren (KPI's) zoals beschreven in het Omgevingsprogramma Groen-Blauw 2040, is het essentieel om inzicht te krijgen in de kwaliteit van de natuur in Amersfoort. Hiervoor dienen we doorlopend te meten en weten hoe het ervoor staan met (kenmerkende) soorten (gidssoorten) en hun leefgebied. De informatie is er nu nog niet volledig. We gaan daarom de bestaande monitoring uitbreiden.

Middellange termijn:

Als eerste stap stellen wij (als onderdeel van het uitvoeringsplan biodiversiteit) een monitoringsplan biodiversiteit op. Daarin gaan wij ons richten op de Amersfoortse 33 gidssoorten, maar vooral ook op de kwaliteit van de leefomgeving waar zij voor staan. Hiervoor inventariseren we eerst welke soorten al gemonitord worden en welke data al aanwezig is. Daarna stellen we een monitoringsplan op.

Voorbeelden van bestaande monitoring zijn:

Meetnet Urbane Soorten (MUS) monitort broedvogels in de bebouwde omgeving. Deze gegevens kan de gemeente Amersfoort gebruiken om de lokale verspreiding en populatieverandering van de huismus en gierzwaluw vast te stellen en te vergelijken met de landelijke populatietrends. Meetnet vleerMUS meet de populatietrend van vleermuissoorten. In samenwerking met de Vlinderstichting worden elke winter eitjes van de sleedoornpage geteld in het Soesterkwartier.

Naast de focus op de Amersfoortse gidssoorten, zal het (conform de beschreven KPI's in het Omgevingsprogramma Groen-Blauw 2040) inzichtelijk maken van oppervlaktes stads- en buurtgroen en oppervlaktes functioneel leefgebied voor de 33 kenmerkende gidssoorten van Amersfoort onderdeel worden van het monitoringsplan. Deze Key Performance Indicators (KPI's) beschrijven de mate van biodiversiteit/natuurinclusiviteit en vergroening van de stad en geven weer of de ontwikkeling van de natuurinclusieve stad de goede kant op gaat.

Lange termijn:

Op grond van de nieuwe en vollediger monitoringsresultaten kunnen waar nodig maatregelen worden genomen die bijsturen in biodiversiteitsbeleid, inrichting en beheer. Het monitoringsplan zal op termijn geëvalueerd moeten worden, en daarna waar nodig bijgesteld.

In de toekomst willen we biodiversiteit en natuur meten aan de hand van de VN-methodiek 'Ecosystem Accounting' oftewel Natuurlijke Kapitaalrekeningen. Ecosystem Accounting is een gestructureerde en overzichtelijke aanpak om de relatie tussen de natuur, de economie en de menselijke activiteiten in kaart te brengen. Deze systematiek brengt naast de omvang en conditie ook de monetaire waarde van het ecosysteem in kaart.

Deze data kan worden gebruikt om de milieukwaliteit, biodiversiteit en koolstofbalans te verbeteren. Daarnaast stimuleert het de circulaire economie door efficiënter gebruik te maken van ecosysteemdiensten zoals het gebruik van biomassa in woningen. Verder kan de data ondersteunen bij het opstellen en monitoren van beleid dat gevolgen heeft voor natuurlijk kapitaal zoals landbouw en mobiliteit. Tot slot kan met Natuurlijke Kapitaalrekeningen de samenhang tussen verschillende beleidsterreinen worden geanalyseerd (zoals waterbeheer, energie, infrastructuur en wonen).

1.3. Circulariteit: materiaalgebruik van de stad

Dit onderwerp is voornamelijk gerelateerd aan de planetaire grens: nieuwe entiteiten. Daarnaast raakt dit onderwerp [7 Sustainable Development Goals](#). Ook is circulariteit een van de MVOI-thema's.

Ambitie

De gemeente Amersfoort wil een economie waarin ondernemers een duurzame en sociale band met hun omgeving, de stad en hun werknemers aangaan. Specifiek hebben we het doel gesteld om in 2030 50% minder primair materiaal te gebruiken en in 2050 een 100% circulaire economie te hebben.

1.3.1. Indicator: Massa / Milieukostenindicator / MilieuPrestatie Gebouwen

Momenteel is de gebouwde omgeving een van de grootste uitdagingen van de gemeente Amersfoort, vanwege het grote woningtekort. Dit wordt uitgebreid in het coalitieakkoord beschreven onder uitgangspunt 2: “een thuis voor iedereen”. Het streven is om deze woningen zo circulair mogelijk te bouwen, zodat de gebouwen die in Amersfoort worden gebouwd zo klein mogelijke milieuoetprint hebben.

Momenteel meetbaar

Voor de openbare ruimte gebruiken we de Milieu Kosten Indicator (MKI) die zowel de massa als de milieu-impact van materialen en de bouw inzichtelijk maakt. Doordat we de materialenstromen in kaart hebben gebracht, kunnen we de MKI-score van infrastructuur berekenen.

Middellange termijn

De voetprint van gebouwen kan op termijn met de indicator MPG (MilieuPrestatie Gebouwen) worden gemeten. De MPG-score drukt de milieu-impact uit van de bouw (materialen + aanleg) van kantoren en nieuwbouwwoningen.

Lange termijn

In de toekomst kunnen we uitbreiden naar de overige materiaalstromen buiten de bouw. Dit kunnen we berekenen met levenscyclusanalyse (LCA). Met de LCA worden alle relevante milieueffecten - waaronder CO₂ - inzichtelijk gemaakt.

1.4. Vervuiling: Luchtkwaliteit

Dit onderwerp is voornamelijk gerelateerd aan de planetaire grens: vervuiling. Daarnaast raakt dit onderwerp [7 Sustainable Development Goals](#) doelen. Ook valt vervuiling onder het MVOI-thema milieu.

Ambitie

De gemeente Amersfoort streeft naar een gezonde omgeving die uitnodigt om te bewegen en elkaar te ontmoeten. Als specifieke doelstelling hebben we in het coalitieakkoord gesteld dat we uiterlijk in 2030 willen voldoen aan de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO)-richtlijnen uit 2005. En daar voldoen we inmiddels aan! Toch gaan we door met het schoner krijgen van de lucht, want schone lucht is gezond voor iedereen.

1.4.1. Indicatoren: fijnstof (PM2.5 en 10) en stikstof (NO2)

Luchtvervuiling wordt gemeten met de indicator concentratie fijnstof (PM2.5 en PM10) en de concentratie stikstofdioxide in de lucht (NO2). Fijnstof is een verzamelnaam voor deeltjes kleiner dan 10 (PM10) of 2,5 (PM2,5) micrometer, die schadelijk zijn voor de gezondheid. Ze ontstaan onder andere uit verbranding van brandstoffen, net zoals roet. Stikstofdioxide ontstaat ook tijdens verbranding van brandstoffen en is schadelijk voor de gezondheid.

Momenteel

Amersfoort voldoet aan de advieswaarden voor stikstofdioxide en fijnstof van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) uit 2005. In 2021 heeft de WHO nieuwe advieswaarden uitgebracht. Hieraan voldoen we, net als het grootste deel van Nederland, nog niet. Ook in 2030 zullen we hier nog niet aan voldoen. Volgens een onderzoek van het RIVM uit 2022 is het niet realistisch om in Nederland in 2030 te willen voldoen aan de nieuwe WHO advieswaarden. Wij houden de concentraties fijnstof en stikstof bij via de duurzaamheidsmonitor. We voeren in de komende jaren extra maatregelen uit om de luchtkwaliteit verder te verbeteren.

Middellange termijn

Voor de indicatoren volgen we de monitoringscyclus volgens het landelijke Schone Lucht Akkoord (SLA) via het Centraal Instrument Monitoring Luchtkwaliteit ([Home](#) | [CIMLK](#)).

Jaarlijks rapporteren alle SLA-deelnemers, waaronder Amersfoort, ook over de voortgang van de uitvoering van luchtmaatregelen. Deze informatie is zien in het Dashboard SLA ([Monitoring SLA - Schone lucht akkoord](#)).

Lange termijn

Met de nieuwe Europese richtlijn die in 2024 is vastgesteld zijn er nieuwe grenswaarden voor 2030 en moeten uiterlijk in 2050 de advieswaarden van de WHO uit 2021 behaald zijn. We nemen extra maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren en de nieuwe Europese normen uiterlijk in 2030 te halen.

Hoofdstuk 2. Eigen huis op orde

Het tweede onderdeel van de duurzaamheidsparagraaf gaat over de doelstellingen en indicatoren van de eigen organisatie. De eigen organisatie heeft voornamelijk invloed over de onderwerpen klimaatverandering en circulariteit. Daarom worden deze onderwerpen hieronder uitgewerkt. We onderscheiden vier deelindicatoren: totale CO₂ uitstoot openbare ruimte, totale CO₂ uitstoot maatschappelijk vastgoed, CO₂ prestatieladder en totale CO₂ uitstoot bedrijfsvoering.

2.1. CO₂-uitstoot van de gemeente

De gemeente heeft de ambitie om in 2030 de uitstoot van de gemeentelijke organisatie met 60% te verminderen ten opzichte van 2011. Sinds 2011 zijn we aan de slag gegaan met de duurzaamheidsdoelstellingen.

Momenteel meetbaar

2.1.1. Indicator 1: Totale CO₂-uitstoot openbare ruimte (renovatie en onderhoud plus aanleg)

Momenteel brengen we de vastgelegde CO₂-uitstoot van bestaande GWW-assets in kaart. In de toekomst willen we de nieuwe CO₂-uitstoot voor renovatie, onderhoud en aanleg inzichtelijk maken door middel van een MKI-berekening.

Vastgelegde CO ₂ -uitstoot van bestaande GWW-assets (kg)						
Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	10.334.755	9.704.520	9.998.000			

Bron:

Toelichting: Voor de openbare ruimte gebruiken we de Milieu Kosten Indicator (MKI) die eveneens de CO₂-uitstoot inzichtelijk maakt. Doordat we de materialenstromen in kaart hebben gebracht, kunnen we de uitstoot van infrastructuur berekenen naar gemiddelde per jaar.

Op dit ogenblik wordt het areaalmodel uitgebreid met andere hoeveelheden en uitgangspunten. De herijking van die gegevens is niet tijdig beschikbaar voor streefcijfers 2025-2027. Vanaf volgend jaar zullen wij dit wel nauwkeurig kunnen monitoren.

Voor 2023 en 2024 zijn niet alle projectgegevens (nog) beschikbaar. Daarom is de volgende praktische invulling gekozen:

- Het huidige areaalmodel wordt gebruikt voor 2023 als basiswaarde
- Met de gemeten resultaten vanuit projecten waarvan de gegevens beschikbaar zijn, hebben wij verwerkt in de cijfers. Daarmee zijn wij aan de voorzichtige kant en schatten wij de daadwerkelijke cijfers gunstiger, aangezien wij meer maatregelen hebben getroffen in die periode. Deze komen echter op dit moment niet terug in de cijfers.
- De projectoverstijgende maatregelen zijn eveneens buiten beschouwing gelaten, aangezien ook deze cijfers nog in kaart moeten worden gebracht. Bijvoorbeeld de besparingen van de bestratingsmaterialen die worden ingekocht via een raamovereenkomst, zijn niet meegerekend.
- Voor 2023 zijn de projecten Vinkenhoef en Noorderwierweg meegerekend.
- Voor 2024 zijn de projecten Varkensmarkt, Vermeerstraat, Energieweg en Wolvenstraat meegerekend.
- Hoewel in 2024 meer projecten zijn meegerekend, betreffen het 'kleinere impact'projecten, waardoor 2023 een positiever jaar lijkt op te leveren, dan 2024. De CO₂-besparingen op de projecten in 2024 zijn echter nog steeds significant op projectniveau (tussen de 17-41%).

2.1.2. Indicator 2: Totale CO₂-uitstoot maatschappelijk vastgoed (renovatie en onderhoud plus aanleg)

Momenteel brengen we deze indicator nog niet in kaart. Dit willen we op de middellange termijn inzichtelijk maken voor de nieuwe CO₂-uitstoot voor renovatie en onderhoud en aanleg door middel van een MPG-berekening.

2.1.3. Indicator 3: Certificering CO₂-prestatieladder

Als organisatie is de gemeente gecertificeerd voor trede 3 op de CO₂-prestatieladder. Jaarlijks vindt een audit plaats voor het behoud van de certificering. Op termijn kan de gemeente ook gecertificeerd worden op een hogere trede. Doelstelling: 40% CO₂-reductie in 2026 t.o.v. 2018.

Trede certificering CO₂-prestatieladder

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
3	3	3	3	1	1	

Bron:

Toelichting: [CO₂-managementsysteem](#) dat bestaat uit 5 niveaus. Tot en met niveau 3 gaat een organisatie aan de slag met de uitstoot van de eigen organisatie (en alle projecten). Vanaf niveau 4 en 5 wordt er ook werk gemaakt van de CO₂-uitstoot in de keten en sector. Niveau 1 is met ingang van 2025 de nieuwe trede van de oude trede 3 volgens handboek 4.0 welke uitgaat van 3 niveaus. Hierbij bevat trede 1 naast CO₂ ook de overige z.g. 'greenhouse gasses' waaronder stikstofuitstoot.

2.1.4. Indicator 4: Totale CO₂-uitstoot bedrijfsvoering

Momenteel rapporteren we over scope 1 en 2 van de CO₂ prestatieladder. We monitoren over het gas- en elektriciteitsverbruik van de volgende onderdelen.

- Verbonden partijen: Theater- en congrescentrum Flinkt NV, Parkeren Amersfoort BV, OBV Ontwikkelingsbedrijf Vathorst
- Vastgoed
- Wagenpark en materieel
- Openbare verlichting
- Gemalen en pompen

In de toekomst willen we ook scope 3 inzichtelijk maken.

Totale CO₂-uitstoot bedrijfsvoering (ton)

Realisatie cijfers				Streefcijfers		
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1.855	1.342	1.241	1.528	1.418	1.092	655

Bron:

Toelichting: De uitstoot van de bedrijfsvoering van de gemeente die ziet op energie-brandstof verbruik (scope 1), elektriciteitsverbruik (scope 2) en zakelijke reizen. Streven: 40% reductie in 2026 vanaf startjaar 2018. *Vanwege de behaalde doelstelling van 40% streven we met ingang van 2026 naar 50% reductie en in 2027 naar 70 % reductie (betrekken Huis voor de stad).

2.2. CO₂-neutraal en circulair inkopen en aanbesteden

De gemeente heeft als doelstelling om in 2026 een 100% CO₂ neutrale en circulaire inkoop en aanbesteding van gemeenschappelijke goederen en diensten te hebben.

2.2.1. Indicator 1: CO₂-reductie

Deze indicator wordt momenteel nog niet gemeten. Op de middellange termijn willen we de massa en het type materiaalgebruik inzichtelijk maken door middel van een MKI-berekening (openbare ruimte) en MPG-berekening (maatschappelijk vastgoed). Vervolgens gaan we per inkoopsegment de milieu-impact berekenen op basis van een levenscyclusanalyse (LCA) om de volledige CO₂-reductie van alle inkopen en aanbestedingen te meten. Dit is een gevestigde methode, maar wordt in de praktijk nog weinig gebruikt. De gemeente Amersfoort wil hiermee beginnen. Dit kan geïmplementeerd worden door in aanbestedingen LCA's op te vragen.

Daarnaast wordt voor nieuwe aanbestedingen de indicator CO₂-budget gebruikt, om te berekenen hoeveel CO₂-emissies een project mag uitstoten.

2.2.2. Indicator 2: Circulariteit

Daarnaast betekent 100% circulair dat er minder gebruik kan worden gemaakt van primaire grondstoffen en dat er meer gebruik moet worden gemaakt van secundaire grondstoffen. De indicator voor dit onderdeel is een MKI-score van onze assets. Dit hebben we nu al in beeld voor de openbare ruimte. We gaan dit op de middellange termijn koppelen aan de monitor MVOI. Daarnaast breiden we dit uit naar andere inkoopsegmenten. Deze data is tevens af te lezen uit LCA-rapporten.

Overzicht groeimodel indicatoren paragraaf Duurzaamheid

Tabel PD.01 Indicatoren

HOOFDINDICATOR	DEELINDICATOR	MOMENTEEL	MIDDELLANGE TERMIJN	LANGE TERMIJN
Klimaatverandering	CO ₂ -uitstoot	CO ₂	CO ₂	CO ₂
	CO ₂ -budget		Uitstoot van hoge impact sectoren minus CO ₂ -budget	Totale uitstoot binnen de gemeentegrenzen minus CO ₂ -budget
Vergroening en biodiversiteit	Klimaatindicator		VleerMUS en Vlinderstichting	Ecosystem accounting
Circulariteit	Materiaalgebruik van de stad	MKI Massa materiaal GWW-assets	MKI/MPG en Massa materiaal voor alle nieuwbouwwoningen en kantoren van alle GWW-assets	Totale MKI/MPG en massa materiaal gebruik binnen de gemeentegrenzen
Vervuiling	Luchtkwaliteit	Fijnstof	Fijnstof en stikstof	Fijnstof
		Stikstof		Stikstof
CO ₂ -uitstoot van de gemeente	Totale CO ₂ -uitstoot openbare ruimte	Vastgelegd CO ₂ -uitstoot van bestaande GWW-assets	Nieuwe CO ₂ -uitstoot van alle onderhoud, renovatie en aanleg	Resterend CO ₂ -budget openbare ruimte
	Totale CO ₂ -uitstoot maatschappelijk vastgoed	CO ₂ -uitstoot als gevolg van energiegebruik	CO ₂ -uitstoot van energiegebruik en nieuw toe te voegen materialen	Resterend CO ₂ -budget maatschappelijk vastgoed
	CO ₂ -prestatieladder	Certificering trede 3	Certificering trede 4	Certificering trede 5

HOOFDINDICATOR DEELINDICATOR		MOMENTEEL	MIDDELLANGE TERMIJN	LANGE TERMIJN
	Totale CO2-uitstoot bedrijfsvoering	Scope 1 en 2	Scope 3	Resterend CO2-budget bedrijfsvoering
CO2-neutraal en circulair aanbesteden	CO2-reductie en circulariteit		Massa en type materiaalgebruik, milieu impact en CO2-uitstoot uit MPG en MKI voor alle eigen bouwprojecten	Massa en type materiaalgebruik, milieu impact en CO2-uitstoot voor alle eigen projecten op basis van LCA

Toelichting tabel

We willen de komende jaren op de bovenstaande zes thema's gaan sturen door middel van negen indicatoren. Deze thema's en indicatoren sluiten op het coalitieakkoord van de gemeente Amersfoort en de ESRS-standaarden aan. Van deze acht indicatoren kan een deel al gemeten worden. Alle indicatoren moeten echter de komende jaren doorontwikkeld worden om de thema's volledig te kunnen meten.

Ruimtelijke Investeringsstrategie Amersfoort (RISA)

Inleiding

Bij het vaststellen van de Kadernota 2026-2029 heeft de gemeenteraad een deel van de beschikbare middelen uit de Ruimtelijke investeringsstrategie Amersfoort (RISA) toebedeeld aan projecten. Er wordt de aankomende vier jaar € 72 miljoen geïnvesteerd vanuit de RISA in diverse ruimtelijke projecten. Voor de periode tot 2040 is er tussen de € 1.200- € 1.300 miljoen aan investeringen nodig, waarvan nog € 600- € 700 miljoen ongedekt. Waarvoor in de basis naar de RISA wordt gekeken.

Beleidskader / algemene uitgangspunten

Om de ambitie ‘gezond samenleven’ van de Amersfoortse Omgevingsvisie daadwerkelijk te kunnen realiseren, zijn forse investeringen nodig in de groei van de stad. Niet alleen binnen gebiedsontwikkelingen maar ook daarbuiten. Op terreinen als mobiliteit, energie en circulariteit zijn transities nodig. Daarnaast moeten Amersfoorters kunnen recreëren en werken in de stad en moet het voorzieningenaanbod op peil blijven. De groei van de stad vraagt daarnaast om rekening te houden met dier en natuur, waarin vraagstukken rond klimaatverandering niet worden vergeten. Deze opgaven gelden niet alleen voor de groei van de stad. Ook in de bestaande stad moeten meerdere transities plaatsvinden op het gebied van mobiliteit, energie en circulariteit. Daarnaast is klimaatproblematiek, zoals hittestress, ook aanwezig in de bestaande stad. De RISA helpt de investeringsopgave die voortkomt uit al deze vraagstukken te faciliteren:

1. De RISA biedt overzicht in wat (concrete projecten/opgaven), wanneer (fasering en volgorde) en hoe (investeringsopgave) de gemeente Amersfoort de ambities uit de Omgevingsvisie ‘gezond samenleven’ kan realiseren.
2. De RISA is een hulpmiddel voor het college met een ondersteunend afwegingskader om keuzes te kunnen maken in de fasering van projecten en te prioriteren welke projecten ruimtelijke investeringen vragen.

Om onderscheid te maken tussen welke projecten wel vanuit de RISA kunnen worden gedekt en welke niet, is een aantal uitgangspunten gehanteerd. Deze uitgangspunten zijn in lijn met eerdere communicatie over de RISA. De uitgangspunten voor de afbakening zijn:

- Het project betreft een investering.
- Het project draagt bij aan de ambities en doelen uit de Omgevingsvisie.
- Het project heeft betrekking op de fysieke leefomgeving.
- Het project betreft een nieuwe investering; vervangingsinvesteringen (waaronder het MJOP) maken geen onderdeel uit van de RISA.

Deze afbakening geldt ook voor projecten die aanspraak willen maken op de structurele begrotingsruimte. Om de te maken keuzes te ondersteunen wordt tijdens de afweging rondom de kadernota een [afwegingskader](#) gebruikt. Dit is nadrukkelijk geen blauwdruk voor de afweging, maar helpt het college om tot een integraal voorstel te komen. Op dit moment zijn er nog geen middelen besteed vanuit de RISA, maar vanaf het moment dat dit plaatsvindt zal hier ook binnen deze paragraaf over worden gerapporteerd.

Vooruitblik 2026 - 2029

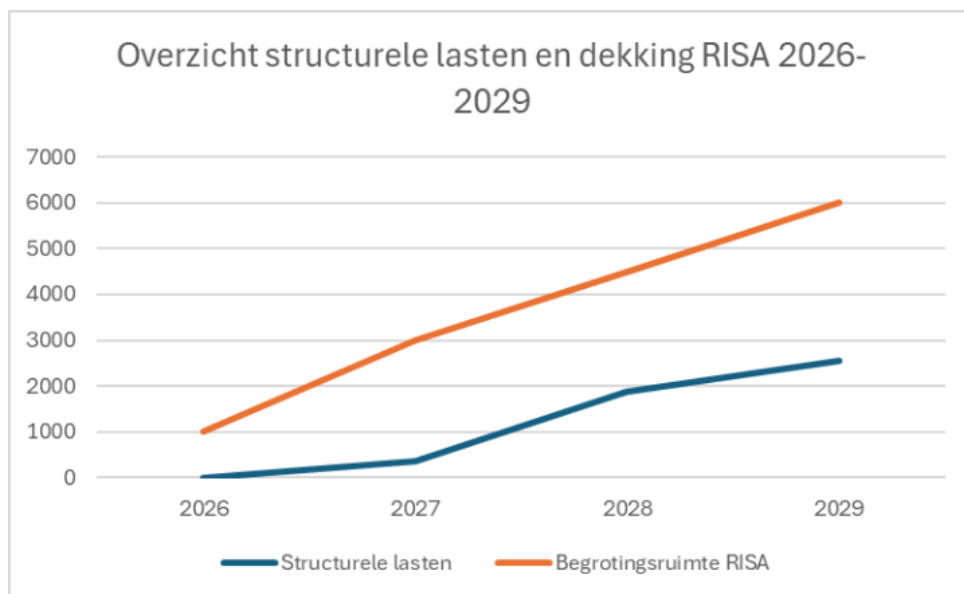
Het college investeert de aankomende 4 jaar € 72 miljoen in de projecten in de onderstaande tabel, zoals in de Kadernota 2026-2029 opgenomen en overgenomen in de verschillende programma's in deze begroting.

Tabel: PR.01 Projecten binnen Langs Eem en Spoor (bedragen x € mln)

PROJECT	ONTWIKKEL-OPGAVE OMGEVINGSVISIE	INVESTERINGS- BEDRAG	DEEL- PROGRAMMA	START INVESTERINGSJAAR
Doorfietsroute	Een stad met duurzame mobiliteit	900	1.4	2027
1e fase raamwerk LES	Een stad met duurzame mobiliteit	16.500	1.2	2027
Verplaatsing Brandweer	Een stad waarin voorzieningen meegroeien	12.910	1.2	2027
Julianaplein	Een stad met duurzame mobiliteit	800	1.4	2026
Amersfoortsestraat	Een stad met duurzame mobiliteit	9.000	1.4	2028
Aanpak Hoevenlakense Bos	Een stad in een groene omgeving die water omarmt	1.000	1.2	2026
Speelbos Grebbelinie	Een stad in een groene omgeving die water omarmt	2.000	1.2	2026
Stationsstraat en Van Asch van Wijkstraat	Een stad met duurzame mobiliteit	10.000	1.4	2028
MIP-sport RISA	Een stad waarin voorzieningen meegroeien	9.470	1.2	2026
Ongevalslocaties	Een stad met duurzame mobiliteit	500	1.4	2026
Fietspaden veilig	Een stad met duurzame mobiliteit	500	1.4	2026
Ecologische verbinding Coelhorst-Schothorst en Maleweteringen	Een stad in een groene omgeving die water omarmt	5.000	1.2	2026
Vervolgfase cultuurpodia & stadhuislocatie	Een stad waarin voorzieningen meegroeien	3.000	3.2	2026
TOTAAL		71.580		

Eerder is ook al € 880.000 aan investeringen toegezegd bij de vaststelling van het [MIP-sport](#).

Onderstaande figuur geeft aan wat de structurele druk van deze investeringen op de begroting is, hoeveel van de beschikbare ruimte in de begroting voor investeringen vanuit de RISA wordt opgevuld met de kapitaallasten van deze investeringen. In de kapitaallasten is ook de omslagrente van 0,5% over 2026 verwerkt. Deze leidt in deze post tot een nadeel en in programma 5.1 tot een voordeel.

	2026	2027	2028	2029
Kapitaallasten	0	358	1.886	2.557
Dekking	1.000	3.000	4.500	6.000

De figuur laat zien dat er binnen de begroting nog ruimte is voor investeringen vanuit de RISA. Deze ruimte is op dit moment nog niet ingevuld, omdat verschillende projecten en ambities nog verder moeten worden uitgewerkt. De verwachting is dat de ruimte voor de aankomende vier jaar nog verder wordt opgevuld in toekomstige kadernota's. Het meerjarenbeeld laat duidelijk zien dat de middelen op middellange termijn wel degelijk nodig zijn, om verschillende ambities op het gebied van o.a. schaa sprong OV, cultuurpodium en raamwerk LES te kunnen vervullen. Kanttekening is dat de verwachting is dat niet alle middelen de aankomende jaren worden uitgegeven, maar wel op middellange termijn nodig zijn. Het voornemen van het college is deze middelen in de reserve RISA op te nemen; dit zal bij de betreffende jaarrekening of, als op voorhand bekend, via de begroting worden voorgelegd aan uw raad.

Reserve RISA

Op dit moment is de reserve RISA nog leeg. Omdat er pas vanaf 2026 middelen voor de RISA zijn opgenomen in de begroting, zal bij de jaarrekening 2026 voor het eerst de vraag voor liggen of middelen die vrij vallen uit de RISA worden opgenomen in de reserve. Voornemen is om de middelen die in deze reserve landen te gebruiken op het moment dat de RISA overvraagd wordt, voor grondaankopen of als er flexibiliteit nodig is op het moment dat we voor een subsidieaanvraag moeten cofinanciering. Wanneer grote investeringen in hetzelfde jaar komen, wat mogelijk is met grote projecten en programma's zoals het cultuurpodium, MIP-sport, Langs Eem en Spoor en verschillende mobiliteitsprojecten, kunnen we door middel van de reserve een periode overbruggen totdat in de begroting voldoende structurele ruimte is gevonden.

Meerjarenbeeld

Naast de aankomende vier jaar wordt ook vooruitgekeken naar de periode tot 2040. Het meerjarenbeeld is essentieel voor het maken van de afweging dit jaar. Het is onderdeel van de overweging om middelen nu wel of niet uit te geven. Het meerjarenbeeld wordt gebaseerd op de

doelen uit de omgevingsvisie en de concretisering die bekend zijn uit verschillende (omgevings)programma's en projecten.

Het beeld van de totaal benodigde investeringen is ongeveer €1200- €1300 miljoen. Na toekenning van de verschillende projecten uit de lijst in deze begrotingsparagraaf is hier nog ongeveer €600-€700 miljoen van ongedekt. Een groot deel van deze ongedekte investeringen zijn te vinden in deze omgevingsvisie opgaven:

- Een stad in een groene omgeving die water omarmt (bv verschillende investeringen in het kader van groen Groeit Mee en verwoord in het omgevingsprogramma Hoogland-West)
- Een stad met een duurzame mobiliteit (bv. Schaalsprong OV)
- Een stad waarin voorzieningen meegroeien (bv. Cultuurpodium)

Op dit moment past het meerjarenbeeld bij de €1,5 miljoen die jaarlijks structureel extra beschikbaar wordt gesteld binnen de begroting. Uiteraard is het jaarlijks noodzakelijk de €1,5 miljoen op te nemen in de nieuwe jaarschijf van de meerjarenbegroting. Het meerjarenbeeld blijft veel onzekerheden kennen. Op de lange termijn zijn er nog steeds verschillende PM posten en er zijn onzekerheden op bijvoorbeeld de thema's energietransitie en circulariteit. Wanneer onze rol als aanjager verandert naar actief investeren kunnen ook vanuit deze thema's investeringsvragen voortkomen die nu nog niet zijn voorzien.

Een uitgebreidere toelichting op het meerjarenbeeld is terug te vinden in de [kadernota 2026-2029](#).

Bijlagen

Geprognosticeerde balans

Conform de BBV-richtlijnen zijn we verplicht om in de begroting een meerjarige balans voor de komende vier begrotingsjaren op te nemen. Deze geprognosticeerde balans staat hieronder opgenomen.

Tabel: BG.01 Geprognosticeerde balans

MEERJAREN BALANS	REKENING 2024	BEGROTING PRIMITIEF 2025	BEGROTING NA WIJZIGING 2025	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
ACTIVA							
Vaste activa	464.797	647.062	521.727	636.558	758.480	803.969	834.716
Voorraad (o.a.grondbedrijf)	59.278	40.463	62.562	33.694	61.033	63.850	65.081
Liquide middelen	354	394	394	394	394	394	394
Vlottende activa	233.768	110.857	194.124	130.124	95.124	95.124	95.123
TOTAAL ACTIVA	758.197	798.776	778.807	800.770	915.031	963.337	995.314
PASSIVA							
Reserves (eigen vermogen)	238.156	166.132	220.066	205.102	205.086	205.941	204.535
Voorzieningen	80.487	79.617	71.927	67.599	67.342	69.775	72.509
Langlopende schulden	250.195	310.204	297.454	338.709	453.243	498.261	528.911
Vlottende passiva	189.359	242.823	189.360	189.360	189.360	189.360	189.359
TOTAAL PASSIVA	758.197	798.776	778.807	800.770	915.031	963.337	995.314

Overzicht begroting 2025 na wijziging

PROGRAMMA	VASTGESTELDE BEGROTING 2025 INCLUSIEF AANGENOMEN AMENDEMENTEN	WIJZIGINGEN	BEGROTING 2025
LASTEN EXCLUSIEF STORTINGEN IN RESERVES			
1. Omgeving			
1.1 Energietransitie	-11.389	-1.768	-13.157
1.2 Grex en Ruimtelijke ordening	-66.802	6.708	-60.094
1.3 Wonen	-5.646	-130	-5.776
1.4 Mobiliteit	-15.452	0	-15.452
Subtotaal 1. Omgeving	-99.289	4.809	-94.480
2. Sociaal			
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	-214.847	-358	-215.205
2.2 Werk en Inkomen	-114.551	-10.171	-124.722
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	-50.828	-147	-50.974
Subtotaal 2. Sociaal	-380.225	-10.676	-390.901
3. Bedrijvigheid			
3.1 Economie	-6.893	-90	-6.983
3.2 Kunst, cultuur en evenementen	-28.484	-522	-29.007
3.3 Handhaving	604	0	604
3.4 Sociale en Fysieke veiligheid	-19.021	-620	-19.640
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	-83.998	-719	-84.717
Subtotaal 3. Bedrijvigheid	-137.793	-1.951	-139.744
4. Bestuur			
4.1 Dienstverlening	-17.483	-258	-17.740
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	-10.591	-315	-10.907
4.3 Bedrijfsvoering	-78.429	0	-78.429
Subtotaal 4. Bestuur	-106.503	-573	-107.076
5. Algemene dekkingsmiddelen			
5.1 Financiën	-8.778	14	-8.764
Subtotaal 5. Algemene dekkingsmiddelen	-8.778	14	-8.764
TOTAAL LASTEN	-732.589	-8.377	-740.965

PROGRAMMA	VASTGESTELDE BEGROTING 2025 INCLUSIEF AANGENOMEN AMENDEMENTEN	WIJZIGINGEN	BEGROTING 2025
BATEN EXCLUSIEF ONTTREKKING AAN RESERVES			
1. Omgeving			
1.1 Energietransitie	5.183	0	5.183
1.2 Grex en Ruimtelijke ordening	55.726	-7.487	48.238
1.3 Wonen	271	0	271
1.4 Mobiliteit	3.867	0	3.867
Subtotaal 1. Omgeving	65.046	-7.487	57.558
2. Sociaal			
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	12.552	0	12.552
2.2 Werk en Inkomen	59.109	6.255	65.364
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	9.551	0	9.551
Subtotaal 2. Sociaal	81.212	6.255	87.467
3. Bedrijvigheid			
3.1 Economie	623	0	623
3.2 Kunst, cultuur en evenementen	546	0	546
3.3 Handhaving	0	0	0
3.4 Sociale en Fysieke veiligheid	106	0	106
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	52.844	0	52.844
Subtotaal 3. Bedrijvigheid	54.119	0	54.119
4. Bestuur			
4.1 Dienstverlening	9.391	0	9.391
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	946	0	946
4.3 Bedrijfsvoering	18.332	0	18.332
Subtotaal 4. Bestuur	28.668	0	28.668
5. Algemene dekkingsmiddelen			
5.1 Financiën	483.584	11.478	495.062
Subtotaal 5. Algemene dekkingsmiddelen	483.584	11.478	495.062
TOTAAL BATEN	712.630	10.245	722.875

PROGRAMMA	VASTGESTELDE BEGROTING 2025 INCLUSIEF AANGENOMEN AMENDEMENTEN	WIJZIGINGEN	BEGROTING 2025
SALDO EXCLUSIEF MUTATIE RESERVES			
1. Omgeving			
1.1 Energietransitie	-6.206	-1.768	-7.975
1.2 Grex en Ruimtelijke ordening	-11.077	-780	-11.856
1.3 Wonen	-5.375	-130	-5.505
1.4 Mobiliteit	-11.586	0	-11.586
Subtotaal 1. Omgeving	-34.244	-2.678	-36.922
2. Sociaal			
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	-202.295	-358	-202.652
2.2 Werk en Inkomen	-55.441	-3.916	-59.357
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	-41.277	-147	-41.424
Subtotaal 2. Sociaal	-299.013	-4.421	-303.434
3. Bedrijvigheid			
3.1 Economie	-6.270	-90	-6.360
3.2 Kunst, cultuur en evenementen	-27.939	-522	-28.461
3.3 Handhaving	604	0	604
3.4 Sociale en Fysieke veiligheid	-18.915	-620	-19.534
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	-31.154	-719	-31.873
Subtotaal 3. Bedrijvigheid	-83.673	-1.951	-85.624
4. Bestuur			
4.1 Dienstverlening	-8.092	-258	-8.350
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	-9.646	-315	-9.961
4.3 Bedrijfsvoering	-60.098	0	-60.098
Subtotaal 4. Bestuur	-77.835	-573	-78.408
5. Algemene dekkingsmiddelen			
5.1 Financiën	474.806	11.492	486.298
Subtotaal 5. Algemene dekkingsmiddelen	474.806	11.492	486.298
TOTAAL SALDO EXCLUSIEF RESERVES	-19.959	1.868	-18.090

PROGRAMMA	VASTGESTELDE BEGROTING 2025 INCLUSIEF AANGENOMEN AMENDEMENTEN	WIJZIGINGEN	BEGROTING 2025
STORTINGEN IN RESERVE			
1. Omgeving			
1.1 Energietransitie	0	-1.966	-1.966
1.2 Grex en Ruimtelijke ordening	-40	0	-40
1.3 Wonen	0	-149	-149
1.4 Mobiliteit	-2.000	-137	-2.137
Subtotaal 1. Omgeving	-2.040	-2.251	-4.291
2. Sociaal			
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	0	-1.000	-1.000
2.2 Werk en Inkomen	0	-2.385	-2.385
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	-954	-1.176	-2.130
Subtotaal 2. Sociaal	-954	-4.561	-5.515
3. Bedrijvigheid			
3.1 Economie	-50	0	-50
3.2 Kunst, cultuur en evenementen	0	0	0
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	-4.500	-1.842	-6.342
Subtotaal 3. Bedrijvigheid	-4.550	-1.842	-6.392
4. Bestuur			
4.3 Bedrijfsvoering	-3.338	-1.680	-5.018
Subtotaal 4. Bestuur	-3.338	-1.680	-5.018
5. Algemene dekkingsmiddelen			
5.1 Financiën	-8.861	4.153	-4.708
Subtotaal 5. Algemene dekkingsmiddelen	-8.861	4.153	-4.708
TOTAAL STORTING IN RESERVE	-19.744	-6.179	-25.924

PROGRAMMA	VASTGESTELDE BEGROTING 2025 INCLUSIEF AANGENOMEN AMENDEMENTEN	WIJZIGINGEN	BEGROTING 2025
ONTTREKKINGEN AAN RESERVE			
1. Omgeving			
1.1 Energietransitie	0	0	0
1.2 Grex en Ruimtelijke ordening	74	0	74
1.3 Wonen	500	0	500
1.4 Mobiliteit	654	0	654
Subtotaal 1. Omgeving	1.228	0	1.228
2. Sociaal			
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	934	0	934
2.2 Werk en Inkomen	2.100	0	2.100
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	815	0	815
Subtotaal 2. Sociaal	3.849	0	3.849
3. Bedrijvigheid			
3.1 Economie	0	0	0
3.2 Kunst, cultuur en evenementen	10	0	10
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	3.610	501	4.111
Subtotaal 3. Bedrijvigheid	3.620	501	4.121
4. Bestuur			
4.3 Bedrijfsvoering	3.448	300	3.748
Subtotaal 4. Bestuur	3.448	300	3.748
5. Algemene dekkingsmiddelen			
5.1 Financiën	27.558	3.510	31.067
Subtotaal 5. Algemene dekkingsmiddelen	27.558	3.510	31.067
TOTAAL ONTTREKKINGEN AAN RESERVE	39.703	4.311	44.014

PROGRAMMA	VASTGESTELDE BEGROTING 2025 INCLUSIEF AANGENOMEN AMENDEMENTEN	WIJZIGINGEN	BEGROTING 2025
SALDO MUTATIES RESERVES			
1. Omgeving			
1.1 Energietransitie	0	-1.966	-1.966
1.2 Grex en Ruimtelijke ordening	34	0	34
1.3 Wonen	500	-149	351
1.4 Mobiliteit	-1.346	-137	-1.483
Subtotaal 1. Omgeving	-812	-2.251	-3.063
2. Sociaal			
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	934	-1.000	-66
2.2 Werk en Inkomen	2.100	-2.385	-285
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	-139	-1.176	-1.315
Subtotaal 2. Sociaal	2.895	-4.561	-1.666
3. Bedrijvigheid			
3.1 Economie	-50	0	-50
3.2 Kunst, cultuur en evenementen	10	0	10
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	-890	-1.341	-2.231
Subtotaal 3. Bedrijvigheid	-930	-1.341	-2.271
4. Bestuur			
4.3 Bedrijfsvoering	109	-1.380	-1.270
Subtotaal 4. Bestuur	109	-1.380	-1.270
5. Algemene dekkingsmiddelen			
5.1 Financiën	18.696	7.663	26.360
Subtotaal 5. Algemene dekkingsmiddelen	18.696	7.663	26.360
SALDO MUTATIES RESERVES	19.959	-1.868	18.090

PROGRAMMA	VASTGESTELDE BEGROTING 2025 INCLUSIEF AANGENOMEN AMENDEMENTEN	WIJZIGINGEN	BEGROTING 2025
SALDO INCLUSIEF MUTATIES RESERVES			
1. Omgeving			
1.1 Energietransitie	-6.206	-3.734	-9.940
1.2 Grex en Ruimtelijke ordening	-11.042	-780	-11.822
1.3 Wonen	-4.875	-279	-5.154
1.4 Mobiliteit	-12.932	-137	-13.069
Subtotaal 1. Omgeving	-35.056	-4.929	-39.985
2. Sociaal			
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	-201.360	-1.358	-202.718
2.2 Werk en Inkomen	-53.341	-6.301	-59.642
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	-41.416	-1.323	-42.739
Subtotaal 2. Sociaal	-296.118	-8.981	-305.099
3. Bedrijvigheid			
3.1 Economie	-6.320	-90	-6.410
3.2 Kunst, cultuur en evenementen	-27.929	-522	-28.451
3.3 Handhaving	604	0	604
3.4 Sociale en Fysieke veiligheid	-18.915	-620	-19.534
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	-32.044	-2.060	-34.103
Subtotaal 3. Bedrijvigheid	-84.603	-3.292	-87.895
4. Bestuur			
4.1 Dienstverlening	-8.092	-258	-8.350
4.2 Bestuur en regionale samenwerking	-9.646	-315	-9.961
4.3 Bedrijfsvoering	-59.988	-1.380	-61.368
Subtotaal 4. Bestuur	-77.726	-1.952	-79.678
5. Algemene dekkingsmiddelen			
5.1 Financiën	493.502	19.155	512.657
Subtotaal 5. Algemene dekkingsmiddelen	493.502	19.155	512.657
SALDO INCLUSIEF MUTATIES RESERVES	0	0	0

Financiële wijzigingen in de begroting 2025 per deelprogramma

1. Programma Omgeving - 1.1 Energietransitie

Tabel: BBW.1.1 Mutaties deelprogramma

SOORT MUTATIE	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
Mutaties programma	Septembecirculaire 2024	-371	0	-371
Mutaties programma	Jaarrekeningresultaat 2025	-1.072	0	-1.072
Mutaties programma	Meicirculaire 2025	-326	0	-326
Mutaties reserve	Jaarrekeningresultaat 2024	-1.966	0	-1.966
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		-3.734	0	-3.734

TOELICHTING	LASTEN	BATEN	SALDO
<u>Septembecirculaire 2024</u>			
Betreft € 370.500 vanuit het gemeentefonds voor het Toekomstbestendig maken van het energiebeleid.	-371	0	-371
Septembecirculaire 2024			
<u>Jaarrekeningresultaat 2024</u>			
Betreft € 1.071.769 vanuit een overhevelingsvoorstel en bestaat uit € 332.200 voor het Toekomstbestendig maken van het energiebeleid en € 739.569 voor het Isolatieoffensief.	-1.072	0	-1.072
Bestemming rekeningresultaat 2024			
<u>Meicirculaire 2025</u>			
Betreft € 326.166 vanuit het gemeentefonds voor de Natuurinclusieve energietransitie in de RES Regio Amersfoort.	-326	0	-326
Meicirculaire 2025			
<u>Mutaties reserve</u>			
<u>Jaarrekeningresultaat 2024</u>			
Betreft € 1.965.650 als onttrekking aan de reserve Duurzame Stad	-1.966	0	-1.966
Bestemming rekeningresultaat 2024			

1. Programma Omgeving - 1.2 Grondexploitaties en Ruimtelijke Ordening

Tabel: BBW.1.2 Mutaties deelprogramma

SOORT MUTATIE	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
Mutaties programma	Aanvraag krediet aanbouw de Observant	-31	31	0
Mutaties programma	Septembecirculaire 2024	120	0	120
Mutaties programma	Jaarrekeningresultaat 2024	-290	0	-290
Mutaties programma	Meicirculaire 2025	-510	0	-510
Mutaties programma	Meerjaren Programma Grondexploitaties 2024	7.518	-7.518	0
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		6.808	-7.487	-680

TOELICHTING	LASTEN	BATEN	SALDO
<u>Aanvraag krediet aanbouw de Observant</u>			
Betreft de kapitaallasten en de verhoging van de huurpirjs van € 30.667 vanuit raadsvoorstel 'Aanvraag krediet aanbouw de Observant'.	-31	31	0
Aanbouw de Observant			
<u>Septembecirculaire 2024</u>			
Betreft een structureel hogere bijdrage van € 119.981 vanuit het gemeentefonds voor het Digitaal Stelsel Omgevingswet.	120	0	120
Septembecirculaire 2024			
<u>Jaarrekeningresultaat 2024</u>			
Betreft € 290.000 vanuit een overhevelingsvoorstel en bestaat uit € 200.000 voor het Project Warmtetransitie en € 90.000 voor de Invoeringskosten van de Omgevingswet.	-290	0	-290
Bestemming rekeningresultaat 2024			
<u>Meicirculaire 2025</u>			
Betreft € 509.524 vanuit het gemeentefonds voor de Uitvoeringskosten van de Omgevingswet	-510	0	-510
Meicirculaire 2025			
<u>Meerjaren Programma Grondexploitaties 2024</u>			
De baten en lasten van € 7,5 miljoen betreft diverse mutaties uit het Meerjaren Programma Grondexploitatie 2024	7.518	-7.518	0
Meerjaren Programma Grondexploitaties 2024			
<u>Eerste stappen naar een Ommetje</u>			
In de raadsvergadering van 24 september 2025 is het Amendement 'Eerste stappen naar een Ommetje' aangenomen. Een bedrag van € 100.000 is beschikbaar gesteld voor de start van de uitvoering van 'motie Ommetje'.	-100	0	-100
Amendement 2025-127A Eerste stappen naar een Ommetje			
<u>Mutaties reserve</u>			
Geen reservemutaties binnnen dit deelprogramma			0

1. Programma Omgeving - 1.3 Wonen

Tabel: BBW.1.3 Mutaties deelprogramma

SOORT MUTATIE	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
Mutaties programma	Septembecirculaire 2024	-130	0	-130
Mutaties reserve	Jaarrekeningresultaat 2024	-149	0	-149
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		-279	0	-279

1. Programma Omgeving - 1.4 Mobiliteit

Tabel: BBW.1.4 Mutaties deelprogramma

SOORT MUTATIE	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
Mutaties reserve	Jaarrekeningresultaat 2024	-137	0	-137

TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING	-137	0	-137

2. Programma Sociaal - 2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen

Tabel: BBW.2.1 Mutaties deelprogramma

SOORT MUTATIE	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
Mutaties programma	Septembecirculaire 2024	-165	0	-165
Mutaties programma	Investeringskrediet voor realisatie MIVA toiletten	11	0	11
Mutaties programma	Jaarrekeningresultaat 2024	-141	0	-141
Mutaties programma	Meicirculaire 2025	-62	0	-62
Reserve mutaties	Jaarrekeningresultaat 2024	-1.000	0	-1.000
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		-1.358	0	-1.358

TOELICHTING	LASTEN	BATEN	SALDO
<u>Septembecirculaire 2024</u>			
Betreft € 165.272 vanuit het gemeentefonds en bestaat uit € 148.219 voor Beschermd Wonen en € 17.053 voor het aanpassen van de kwaliteitseisen van Kinderopvang.	-165	0	-165
Septembecirculaire 2024			
<u>Investeringskrediet voor realisatie MIVA toiletten</u>			
Betreft de dekking van € 11.000 vanuit het raadsvoorstel 'Beschikbaar stellen investeringskrediet voor realisatie MIVA toiletten'.	11	0	11
Investeringskrediet voor realisatie MIVA-toiletten			
<u>Jaarrekeningresultaat 2024</u>			
Betreft € 141.322 vanuit een overhevelingsvoorstel en bestaat uit € 41.322 voor het budget Slavernijverleden en € 100.000 voor het budget van Hof der Gedachten.	-141	0	-141
Bestemming rekeningresultaat 2024			
<u>Meicirculaire 2025</u>			
Betreft € 62.227 vanuit het gemeentefonds en bestaat uit € 18.390 voor Maatschappelijke opvang, € 22.551 voor Gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen, € 7.772 voor Vrouwenopvang, -€ 11.613 Kinderen in een AZC en € 25.127 voor Kinderopvang pleegouders.	-62	0	-62
Meicirculaire 2025			
<u>Mutatie Reserves</u>			
<u>Jaarrekeningresultaat 2024</u>			
Betreft € 1.000.000 als storting in de reserve Maatschappelijke opvang	-1.000	0	-1.000
Bestemming rekeningresultaat 2024			

2. Programma Sociaal - 2.2 Werk en Inkomen

Tabel: BBW.2.2 Mutaties deelprogramma

SOORT MUTATIE	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
Mutaties programma	Specifieke uitkering	-6.255	6.255	0
Mutaties programma	Septembecirculaire 2024	-219	0	-219
Mutaties programma	Jaarrekeningresultaat 2024	-920	0	-920
Mutaties programma	Meicirculaire 2025	-2.777	0	-2.777
Mutaties reserve	Jaarrekeningresultaat 2024	-1.378	0	-1.378
Mutaties reserve	Meicirculaire 2025	-1.007	0	-1.007
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		-12.556	6.255	-6.301

TOELICHTING	LASTEN	BATEN	SALDO
<u>Specifieke uitkering (SPUK)</u>			
De baten en lasten van € 6.255.000 voor de Participatiewet.	-6.255	6.255	0
<u>Specifieke uitkeringen 2024</u>			
<u>Septembecirculaire 2024</u>			
Betreft € 218.685 vanuit het gemeentefonds en bestaat uit € 52.411 voor Kinderopvang Sociaal Medische Indicatie (SMI) en € 166.274 compensatie voor de afschaffing van het Lage-inkomensvoordeel (LIV).	-219	0	-219
<u>Septembecirculaire 2024</u>			
<u>Jaarrekeningresultaat 2024</u>			
Betreft € 920.000 vanuit een overhevelingsvoorstel en bestaat uit € 583000 voor WSW middelen, € 200.000 voor het Arbeidsmarktvraagstuk en € 137.000 voor de Inzet gemeentelijke doelgroepen - Statushouders.	-920	0	-920
<u>Bestemming rekeningresultaat 2024</u>			
<u>Meicirculaire 2025</u>			
Betreft € 2.777.287 vanuit het gemeentefonds en bestaat uit € 44.942 voor Beschut Werk, € 125.269 voor Work in Nederland, € 163.627 IBO Problematische schulden, € 195.915 voor Alleenverdienersproblematiek, € 206.627 voor Loon/Prijsbijstelling Sociale infrastructuur , € 248.468 voor Versterken Arbeidsmarktregio's, € 275.088 voor Begeleiding jongeren naar werk, € 582.339 voor een Impulsbudget Sociale infrastructuur t/m 2034 en € 935.012 Loon/Prijs bijstelling WSW.	-2.777	0	-2.777
<u>Meicirculaire 2025</u>			
<u>Mutatie Reserves</u>			
<u>Jaarrekeningresultaat 2024</u>			
Betreft € 1.378.000 als storting in de reserve Regionale Participatiegelden	-1.378	0	-1.378
<u>Bestemming rekeningresultaat 2024</u>			
<u>Meicirculaire 2025</u>			
Betreft € 1.006.659 als storting in de reserve Regionale Participatiegelden	-1.007	0	-1.007
<u>Meicirculaire 2025</u>			

2. Programma - 2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen

Tabel: BBW.2.3 Mutaties deelprogramma

SOORT MUTATIE	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
Mutaties programma	Meicirculaire 2025	-147	0	-147
Mutaties reserve	Jaarrekeningresultaat 2024	-1.176	0	-1.176
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		-1.323	0	-1.323

TOELICHTING	LASTEN	BATEN	SALDO
<u>Meicirculaire 2025</u>			
Betreft € 146.609 vanuit het gemeentefonds voor Aanpak Laaggeletterdheid	-147	0	-147
Meicirculaire 2025			
<u>Mutaties reserve</u>			
<u>Jaarrekeningresultaat 2024</u>			
Betreft € 1.176.000 als storting in de reserve Afboeken schoolgebouwen.	-1.176	0	-1.176
Bestemming rekeningresultaat 2024			

3. Programma Bedrijvigheid - 3.1 Economie

Tabel: BBW.3.1 Mutaties deelprogramma

SOORT MUTATIE	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
Mutaties programma	Jaarrekeningresultaat 2024	-90	0	-90
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		-90	0	-90

TOELICHTING	LASTEN	BATEN	SALDO
<u>Jaarrekeningresultaat 2024</u>			
Betreft € 90.000 vanuit een overhevelingsvoorstel voor de LED-sfeerverlichting voor winkelgebieden.	-90	0	-90
Bestemming rekeningresultaat 2024			
<u>Mutaties Reserve</u>			
Geen reservemutaties binnen dit deelprogramma			0

3. Programma Bedrijvigheid - 3.2 Kunst, Cultuur en evenementen

Tabel: BBW.3.2 Mutaties deelprogramma

SOORT MUTATIE	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
Mutaties programma	Septembecirculaire 2024	-477	0	-477
Mutaties programma	Centraal Aftelmoment 2025	-45	0	-45
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		-522	0	-522

3. Programma Bedrijvigheid - 3.3 Handhaving

Tabel: BBW.3.3 Mutaties deelprogramma

SOORT MUTATIE	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
Geen wijzigingen binnen dit deelprogramma				
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		0	0	0

3. Programma Bedrijvigheid - 3.4 Sociale en fysieke veiligheid

Tabel: BBW.3.4 Mutaties deelprogramma

SOORT MUTATIE	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
Mutaties programma	Jaarrekeningresultaat 2024	-30	0	-30
Mutaties programma	Meicirculaire 2025	-590	0	-590
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		-620	0	-620

TOELICHTING	LASTEN	BATEN	SALDO
<u>Jaarrekeningresultaat 2024</u>			
Betreft € 30.000 vanuit een overhevelingsvoorstel voor het budget Veilige Steden.	-30	0	-30
Bestemming rekeningresultaat 2024			
<u>Meicirculaire 2025</u>			
Betreft € 589.862 vanuit het gemeentefonds en bestaat uit € 30.000 voor het budget Veilige steden, € 157.741 voor Bommenregeling en € 402.121 voor het Faciliteitenbesluit opvangcentra.	-590	0	-590
Meicirculaire 2025			
<u>Mutaties reserve</u>			
Geen reservemutaties binnen dit deelprogramma.			0

3. Programma Bedrijvigheid - 3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn

Tabel: BBW.3.5 Mutaties deelprogramma

SOORT MUTATIE	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
Mutaties programma	Investeringskrediet voor realisatie MIVA toiletten	-11	0	-11
Mutaties programma	Jaarrekeningresultaat 2024	-708	0	-708
Mutaties reserve	Jaarrekeningresultaat 2024	-1.842	501	-1.341
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		-2.561	501	-2.060

TOELICHTING	LASTEN	BATEN	SALDO
<u>Investeringskrediet voor realisatie MIVA toiletten</u>			
Betreft de dekking van € 11.000 vanuit het raadsvoorstel 'Beschikbaar stellen investeringskrediet voor realisatie MIVA toiletten'.	-11	0	-11
<u>Investeringskrediet voor realisatie MIVA toiletten</u>			
<u>Jaarrekeningresultaat 2024</u>			
Betreft € 708.071 en bestaat uit € 263.000 vanuit een overhevelingsvoorstel voor de herinrichting van de Openbare Ruimte voor het Speelbos Grebbelinie en het klimaatplein Grote Koppel-Vendelier-Drappiersgilde en een storting van € 445.071 in de voorziening Groot onderhoud CBA.	-708	0	-708
<u>Bestemming rekeningresultaat 2024</u>			
<u>Mutaties reserve</u>			
<u>Jaarrekeningresultaat 2024</u>			
Betreft € 501.087 en bestaat uit € 56.016 als onttrekking aan de reserve Uitvoering bodembescherming en stedelijke vernieuwing en € 455.071 vrijval van de reserve Onderhoud CBA.	0	501	501
<u>Bestemming rekeningresultaat 2024</u>			
<u>Jaarrekeningresultaat 2024</u>			
Betreft € 1.841.595 en bestaat uit € 843.000 als storting in de reserve Stedelijke Voorzieningen, € 57.595 als storting in de reserve Riolerings en € 941.000 als storting in de reserve Bomen en Vergroening.	-1.842	0	-1.842
<u>Bestemming rekeningresultaat 2024</u>			

4. Programma Bestuur - 4.1 Dienstverlening

Tabel: BBW.4.1 Mutaties deelprogramma

SOORT MUTATIE	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
Mutaties programma	Jaarrekeningresultaat 2024	-244	0	-244
Mutaties programma	Meicirculaire 2025	-14	0	-14
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		-258	0	-258

TOELICHTING	LASTEN	BATEN	SALDO
<u>Jaarrekeningresultaat 2024</u>			
Betreft € 243.500 vanuit een overhevelingsvoorstel voor de invoeringskosten Omgevingswet.	-244	0	-244
Bestemming rekeningresultaat 2024			
<u>Meicirculaire 2025</u>			
Betreft € 14.086 vanuit het gemeentefonds voor Landelijke aanpak adreskwaliteit.	-14	0	-14
Meicirculaire 2025			
<u>Mutaties reserve</u>			
Geen reservemutaties binnnen dit deelprogramma			0

4. Programma Bestuur - 4.2 Bestuur en regionale samenwerking

Tabel: BBW.4.2 Mutaties deelprogramma

SOORT MUTATIE	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
Mutaties programma	Jaarrekeningresultaat 2024	-238	0	-238
Mutaties programma	Wijzigingsbesluit Verordening rechtspositie raads- en commissieleden	-77	0	-77
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		-315	0	-315

TOELICHTING	LASTEN	BATEN	SALDO
<u>Jaarrekeningresultaat 2024</u>			
Betreft € 238.000 vanuit een overhevelingsvoorstel voor Robuust Rechssysteem.	-238	0	-238
Bestemming rekeningresultaat 2024			
<u>Wijzigingsbesluit Verordening rechtspositie raads- en commissieleden</u>			
Betreft € 77.328 vanuit het raadsvoorstel 'Wijzigingsbeluit Verordening rechtspositie raads- en commissieleden gemeente Amersfoort'.	-77	0	-77
Wijzigingsbesluit rechtspositie raads- en commissieleden			
<u>Mutaties reserve</u>			
Geen reservemutaties binnnen dit deelprogramma.			0

4. Programma Bestuur - 4.3 Bedrijfsvoering

Tabel: BBW.4.3 Mutaties deelprogramma

SOORT MUTATIE	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
Mutaties reserve	Jaarrekeningresultaat 2024	-1.680	300	-1.380
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		-1.680	300	-1.380

TOELICHTING	LASTEN	BATEN	SALDO
<u>Mutaties reserve</u>			
<u>Jaarrekeningresultaat 2024</u>			
Betreft € 1.679.500 en bestaat uit € 792.500 als onttrekking aan de reserve Onderhoud stadhuis en € 887.000 als onttrekking aan de reserve Bedrijfsvoering.	-1.680	0	-1.680
Bestemming rekeningresultaat 2024			
<u>Jaarrekeningresultaat 2024</u>			
Betreft € 300.000 als onttrekking aan de reserve Toekomstige Vervangingsinvesteringen.	0	300	300
Bestemming rekeningresultaat 2024			

5. Programma Algemene Dekkingsmiddelen - 5.1 Financiën

Tabel: BBW.5.1 Mutaties deelprogramma

SOORT MUTATIE	OMSCHRIJVING	LASTEN	BATEN	SALDO
Mutaties programma	Septembecirculaire 2024	0	1.242	1.242
Mutaties programma	Meicirculaire 2025	0	10.250	10.250
Mutaties programma	Meerjaren Programma Grondexploitaties 2024	14	-14	0
Mutaties reserve	Wijzigingsbesluit Verordening rechtspositie raads- en commissieleden	0	77	77
Mutaties reserve	Centraal Aftelmoment 2025	0	45	45
Mutaties reserve	Jaarrekeningresultaat 2024	8.970	3.288	12.258
Mutaties reserve	Meicirculaire 2025	-4.817	0	-4.817
TOTAAL BEGROTING NA WIJZIGING		4.167	14.887	19.055

TOELICHTING	LASTEN	BATEN	SALDO
<u>Septembercirculaire 2024</u>			
De baten van € 1.242.048 zijn de ontvangsten van de Septembercirculaire 2024.		1.242	1.242
Septembercirculaire 2024			
<u>Meicirculaire 2025</u>			
Betreft € 10.249.528 bijdrage vanuit het gemeentefonds voor de taakmutaties van de Meicirculaire 2025	0	10.250	10.250
Meicirculaire 2025			
<u>Meerjaren Programma Grondexploitaties 2024</u>			
De baten en lasten van € 14.000 betreft de rentemutaties uit het Meerjaren Programma Grondexploitatie 2024	14	-14	0
Meerjaren Programma Grondexploitaties 2024			
<u>Mutaties reserves</u>			
<u>Wijzigingsbesluit Verordening rechtspositie raads- en commissieleden</u>			
Betreft € 77.328 als onttrekking aan de Saldireserve.	0	77	77
Wijzigingsbesluit rechtspositie raads- en commissieleden			
<u>Centraal Aftelmoment 2025</u>			
Betreft € 45.000 als onttrekking aan de Saldireserve.	0	45	45
Centraal aftelmoment editie 2025-2026			
<u>Jaarrekeningresultaat 2024</u>			
Het resultaat van de jaarrekening is conform het raadsbesluit verwerkt. De baten betreffen de verwerking van het (netto) resultaat van de jaarrekening en de storting in de Saldireserve. De lasten betreffen een onttrekking aan de Saldireserve ten behoeve van het dekken van de overgehevelde budgetten naar 2025.	8.970	3.288	12.258
Bestemming rekeningresultaat 2024			
<u>Meicirculaire 2025</u>			
Betreft € 4.816.818 als storting in de Saldireserve.	-4.817	0	-4.817
Meicirculaire 2025			

Incidentele baten en lasten

Tabel: BIN.01.1 Toelichting incidentele baten en lasten

INCIDENTELE BUDGETTEN	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
1.1 Energietransitie				
<u>Coalitieakkoord: Isolatie Offensief</u>				
Incidenteel budget voor 4 jaar (2023 t/m 2026) waarmee mensen met slecht geïsoleerde huizen en een minimum inkomen hun eigen woning kunnen isoleren en hun energierekening kunnen verlagen.	-558	0	0	0
<u>Isolatieoffensief</u>				
Aanvullend op de Kadernota 2024-2027 heeft de Raad besloten aan huiseigenaren met een inkomen tot 150% van het minimumloon een isolatie ontzorgingsvoucher beschikbaar te stellen.	-691	0	0	0
<u>Regionale Energietransitie</u>				
Regio Amersfoort heeft een regionale energie strategie opgesteld (RES 1.0) over de opwek van hernieuwbare elektriciteit met zon en wind en het potentieel aan duurzame regionale warmtebronnen, met concrete plannen om vraag en aanbod van elektriciteit en warmte door middel van infrastructuur bij elkaar te brengen. Voor de ondersteuning van dit proces van de RES in de regio worden meerjarig door het Rijk middelen beschikbaar gesteld. Het RES-traject kent een doorlooptijd tot 2030 en heeft een dynamisch karakter.	-284	-284	-284	-284
<u>Noodzakelijke Capaciteit Aanpak Netcongestie</u>				
In de Kadernota 2026 - 2029 heeft de Raad incidenteel geld beschikbaar gesteld voor extra capaciteit, om de problematiek omtrent Netcongestie aan te pakken.	-131	-131	-131	-131
<u>Specifieke uitkering Nationaal Isolatieprogramma</u>				
Het doel van het Nationaal Isolatieprogramma is om tot en met 2030 miljoen woningen te isoleren. De nadruk ligt daarbij op de 1,5 miljoen slecht geïsoleerde woningen. Hiervoor is ruim 4 miljard euro beschikbaar.	-700	-700	-700	-700
Specifieke uitkering Nationaal Isolatieprogramma - Baten.	700	700	700	700
<u>Mutaties reserves</u>				
Geen reservemutaties	0	0	0	0
Subtotaal 1.1 Energietransitie	-1.664	-415	-415	-415
1.2 Grex en Ruimtelijke Ordening				
<u>Inspectie Restauratie Onze Lieve Vrouwe Toren</u>				
In de Kadernota 2024-2027 is geld beschikbaar gesteld voor de periodieke restauratie aan de Onze Lieve Vrouwe Toren. Dit bedrag heeft betrekking op de voorbereidende inspectie.	0	-133	0	0
<u>Aankoop panden Meridiaan</u>				
In 2025 heeft de Raad ingestemd met het in eigendom verkrijgen van een zestal panden bij de winkelstrip Meridiaan. Aanvullend is, in de Kadernota 2026-2029 incidenteel geld beschikbaar gesteld voor achterstallig onderhoud.	-50	-50	-50	-75

INCIDENTELE BUDGETTEN	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
<u>Bestemming rekeningresultaat 2024</u>				
Doorgeschoven budget ten behoeve van de Erfgoed Deal.	-398	0	0	0
<u>Programmakosten Langs Eem en Spoor</u>				
Aanvullend op de Kadernota 2024-2027 heeft de Raad extra middelen beschikbaar gesteld ten behoeve van het project Langs Eem en Spoor.	-266	0	0	0
<u>Bestemming rekeningresultaat 2024</u>				
Doorgeschoven budget ten behoeve van de Invoeringskosten Omgevingswet.	-180	-180	-90	0
<u>U-Ned</u>				
Aanvullend op de Kadernota 2024-2027 heeft de Raad extra middelen beschikbaar gesteld ten behoeve van de regionale samenwerking in U-Ned.	-319	0	0	0
<u>Juridische kosten procedure Vahstal</u>				
In de Kadernota 2026-2029 heeft de Raad incidenteel geld beschikbaar gesteld om interne en externe capaciteit in te kunnen zetten voor de langlopende juridische procedure met Vahstal.	-300	-300	-300	-300
<u>Programmaorganisatie Langs Eem en Spoor</u>				
In de Kadernota 2026-2029 heeft de Raad aanvullend incidenteel geld beschikbaar gesteld voor Langs Eem en Spoor. Deze gelden zijn nodig voor extra infrastructuur, om de vijf nieuwe gebieden met elkaar in verbinding te brengen.	-620	-620	0	0
<u>Mutaties reserves</u>				
Geen reservemutaties	0	0	0	0
Subtotaal 1.2 Grex en Ruimtelijke Ordening	-2.133	-1.283	-440	-375
1.3 Wonen				
<u>Realisatie sociale woningbouw</u>				
Budget ten behoeve voor de realisatie van sociale woningbouw wordt gedekt door middel van een onttrekking uit de reserve Sociale woningbouw.	-500	0	0	0
<u>Coalitieakkoord: Wonen en verhuizen voor ouderen</u>				
Incidenteel budget voor 4 jaar (2023 t/m 2026) om ouderen die willen verhuizen extra te ondersteunen.	-167	0	0	0
<u>Mutatie reserves</u>				
Onttrekking uit de reserve Sociale woningbouw, gebruikt ter dekking voor de Realisatie (Sociale) Woningbouw.	500	0	0	0
Subtotaal 1.3 Wonen	-167	0	0	0
1.4 Mobiliteit				
<u>Vertraging Parkeerregulering</u>				
In het coalitieakkoord is ingezet op het uitbreiden van vergunningparkeren, wat gepaard gaat met een stijging van de parkeerinkomsten. Doordat deze uitbreiding nog niet is gestart, zullen er de komende jaren minder inkomsten worden gegenereerd.	-3.103	-1.342	0	0
<u>Bestemming rekeningresultaat 2024</u>				

INCIDENTELE BUDGETTEN	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
Doorgeschoven budget ten behoeve van Fietsenkelder Stationsplein voor de uitvoeringskosten.	-1.150	0	0	0
<u>Goed op Weg - Korte Termijn Aanpak 2021-2024</u>	-112	0	0	0
Incidenteel budget voor 4 jaar voor het verbeteren van de regionale en stedelijke bereikbaarheid, de benutting van de bestaande infrastructuur voor auto, openbaar vervoer en fiets en het stimuleren van schone, slimme en veilige mobiliteit. Hierbij wordt samengewerkt met het Rijk, Rijkswaterschap, provincie Utrecht en de gemeente Utrecht onder de vlag Goed op Weg en Korte Termijn Aanpak.				
<u>Aanstellen Weginspecteur</u>				
In de Kadernota 2026-2029 heeft de Raad incidenteel geld beschikbaar gesteld voor het aanstellen van een weginspecteur, voor de sturing en handhaving van wegafzettingen. Dit wordt gedekt middels een onttrekking aan de reserve Mobiliteit.	-83	-83	0	0
<u>Mutaties reserves</u>				
Onttrekking aan de reserve Mobiliteitstransitie ter dekking van het aanstellen van een weginspecteur.	120	120	0	0
Subtotaal 1.4 Mobiliteit	-4.328	-1.305	0	0
Totaal 1. Programma Omgeving	-8.292	-3.002	-855	-790
Subtotaal 2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen				
<u>Preventie Radicalisering</u>				
In de Kadernota 2024 - 2027 is besloten incidenteel geld beschikbaar te stellen voor het uitvoeren van activiteiten om radicalisering te voorkomen.	-61	0	0	0
<u>Uitbreiding Formatie Sport</u>				
In de Kadernota 2024 - 2027 is besloten geld beschikbaar te stellen voor extra capaciteit binnen het beleidsdomein sport, ten behoeve van de opgaven uit het Coalitieakkoord en de vervanging van sportvoorzieningen.	-116	0	0	0
<u>WMO hulpmiddelen</u>				
Als gevolg van de scheiding van wonen en zorg in de Wlz worden bepaalde hulpmiddelen - die eerder via de Wlz werden bekostigd - vanaf 2026 onder de verantwoordelijkheid van gemeenten gebracht. Dit leidt tot structurele meerkosten bij de uitvoering van de Wmo. De toegekende middelen van de rijksoverheid zijn bedoeld ter compensatie van deze taakuitbreiding. Wij hebben het bedrag in 2026 nodig om de verwachte toename in aanvragen en verstrekking van Wmo-hulpmiddelen op te vangen.	-75	0	0	0
<u>Coalitieakkoord: Revolverend preventiefonds</u>				
Incidentele bate/verlaging last in 2026 met betrekking tot het revolverend preventiefonds.	781	0	0	0
<u>De Pionier: Gemengd Wonen op de Smeeing Locatie</u>				
Om de nachtopvang te ontzien zullen er gemengd wonen concepten worden ontwikkeld op de Smeeing locatie. De kosten hiervan zullen worden gedekt middels een onttrekking aan de reserve Maatschappelijke Opvang.	-64	-64	-64	-64

INCIDENTELE BUDGETTEN	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
<u>Inburgering</u> Om in 2026 over voldoende middelen te beschikken voor het onderdeel inburgering wordt er incidenteel € 350.000 geraamd. Dit wordt gedekt uit de reserve vluchtelingen. Dit ter dekking van de hiaten in de financiering van het Rijk en de ondersteuning van kwetsbare groepen.	-350	0	0	0
<u>Specifieke uitkering Inburgering</u>				
Lasten inburgering gedekt door specifieke uitkering Inburgering	-2.300	-2.300	-2.300	-2.300
Specifieke uitkering Inburgering - Baten.	2.300	2.300	2.300	2.300
<u>Specifieke uitkering Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)</u> De huidige GALA regeling loopt tot eind 2026. Daarna is het nog niet helder wat de regeling gaat worden en hoe deze eruit komt te zien. Waarschijnlijk gaat de regeling over in het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA).	-1.032	0	0	0
Specifieke Uitkering GALA - Baten.	1.032	0	0	0
<u>Specifieke uitkering Informatievoorziening bibliotheek</u> Betreft de baten en lasten van een specifieke uitkering ter bekostiging van de realisatie of de instandhouding van de Informatiepunten Digitale Overheid.	-151	0	0	0
Specifieke Uitkering Informatievoorziening Bibliotheek - Baten.	151	0	0	0
<u>Specifieke uitkering IZA</u> De huidige GALA regeling loopt tot eind 2026. Daarna is het nog niet helder wat de regeling gaat worden en hoe deze eruit komt te zien. Waarschijnlijk gaat de regeling over in het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA).	-2.398	0	0	0
Specifieke uitkering IZA - Baten	2.398	0	0	0
<u>Specifieke uitkering Oekraïne</u> Betreft de baten en lasten van een specifieke uitkering voor het Bekostigingsbesluit opvang ontheemden Oekraïne.	-4.000	0	0	0
Specifieke uitkering Oekraïne - Baten.	4.000	0	0	0
<u>Omgevingsprogramma Wij-Liendert</u> Op 15 november heeft de Raad het Omgevingsprogramma Wij-Liendert vastgesteld. Hiertoe is een aanvullende beleidsregisseur aangesteld.	-118	0	0	0
<u>Bestemming rekeningresultaat 2021</u> Doorgeschoven budget t.b.v. extra uitvoeringscapaciteit in 2022 t/m 2026 om de coördinatie tussen de verschillende soorten van hulpverlening in het sociaal domein te verbeteren zodat de meest kwetsbare inwoners goed worden ondersteund.	-101	-2	0	0
Overige mutaties < € 25.000	-65			
<u>Mutaties reserves</u> Onttrekking aan de reserve Maatschappelijke Opvang ter dekking van de gemengd wonen concepten op de Smeeing locatie.	64	64	64	64

INCIDENTELE BUDGETTEN	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
Onttrekking aan de reserve Vluchtelingen ter dekking van de hiaten in de financiering van het Rijk en de ondersteuning van kwetsbare groepen. Om in 2026 over voldoende middelen te beschikken voor het onderdeel inburgering wordt incidenteel € 350.000 geraamd.	350	0	0	0
Onttrekking aan de reserve Vluchtelingen ter dekking van extra formatie voor de opvang van Oekraïense ontheemden.	279	0	0	0
Subtotaal 2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen	525	-2	0	0
2.2 Werk en Inkomen				
<u>Coalitieakkoord: Arbeidsmarktvragestuk</u>				
Incidentele besparing in 2025 en 2026 op het BUIG budget i.v.m. het regionale arbeidsmarktvragestuk.	400	0	0	0
<u>Coalitieakkoord: Minimaregeling dierenartskosten</u>				
Incidenteel budget voor 4 jaar (2023 t/m 2026) om mensen met een inkomen op bijstandsniveau tegemoet te komen in de kosten voor medische hulp voor hun dier.	-67	0	0	0
<u>Coalitieakkoord: OV minima</u>				
Incidenteel budget in 2025 en 2026 om voor minima de OV kosten op te vangen.	-670	0	0	0
<u>Impulsbudget sociale infrastructuur</u>				
Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de inrichting van de sociale infrastructuur en daarbij behorende doelen ten aanzien van het ondersteunen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Vanaf 2025 tot en met 2034 i	-524	-524	-524	-524
<u>Arbeidsmarktregio</u>				
Voor 2026 wordt een bedrag van € 1,25 miljoen aan incidentele regionale middelen, gedekt uit de reserve regionale participatiegelden, opgenomen voor: 1) De aanpak van de jeugdwerkloosheid € 250.000. 2) Het regionaal werkbedrijf € 520.000	-1.250	0	0	0
<u>Impulsbudget voor de Arbeidsmarktregio</u>				
Het Rijk stelt een impulsbudget voor de arbeidsmarktregio's beschikbaar. De impulsmiddelen van het Rijk hebben een tijdelijk karakter.	-827	-1.117	-1.291	0
<u>Work in Nederland</u>				
In januari hebben we een aanvraag gedaan voor de uitkering 'Work in Nederland' om goede informatievoorziening, hulp en dienstverlening aan Europese Unie (EU)- arbeidsmigranten te bieden. In afstemming met de andere gemeenten in onze arbeidsmarktregio is een projectplan opgesteld, de dienstverlening zal worden verbonden aan het Werkcentrum regio Amersfoort.	-129	-129	0	0
<u>Regionale Doelgroepspecifieke Aanpak</u>				

INCIDENTELE BUDGETTEN	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
De doelstelling van deze decentralisatie-uitkering is om de doelgroep statushouders te ondersteunen door middel van de aanstelling van regionale verbinders in elke arbeidsmarkregio. Beoogde effecten zijn onder meer opschaling en nieuwe inzet van (start)banen en duale trajecten waarin (vak)taal, werk en opleiding gecombineerd worden, mogelijkheden van Praktijkleren in het mbo (gecombineerd met jobcarving) verbeteren en meer inzet van jobcoaching voor statushouders.	-140	0	0	0
<u>Re-integratie en participatie</u> In de kamerbrief Hervorming arbeidsmarktinfrastuctuur zijn aan de centrumgemeente een aantal taken toegedeeld binnen de regionale samenwerking waarvoor het Rijk middelen ter beschikking stelt voor het versterken van de arbeidsmarkregio's. Deze middelen zijn nodig om hiervoor de benodigde personele inzet te realiseren. Wij stellen voor deze regionale middelen toe te voegen aan Programma 2.2 Werk en Inkomen. Het gaat om € 248.468 per jaar voor de jaren 2025-2028.	-255	-255	-255	0
<u>Coalitieakkoord: Energiearmoede</u> Incidenteel budget voor 4 jaar (2023 t/m 2026) om de kosten van de energiearmoede op te vangen.	-106	0	0	0
<u>Bestemming rekeningresultaat 2022</u> Doorgeschoven budget t.b.v. de schuldhulpverlening.	-217	0	0	0
<u>Bestemming rekeningresultaat 2024</u> Doorgeschoven budget middelen arbeidsmarktvragestuk. In het Coalitieakkoord 2022-2026 zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld voor de kosten m.b.t. het regionale arbeidsmarktvragestuk.	-200	0	0	0
<u>Mutaties Reserves</u> Onttrekking aan de reserve Regionale participatiegelden ter dekking van de Arbeidsmarkregio.	1.250	0	0	0
Subtotaal 2.2.1 Werk en Inkomen	-2.736	-2.025	-2.071	-524
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen				
<u>Volwasseneducatie</u> De decentralisatie uitkering 'Aanpak Laaggeletterdheid' is bedoeld om de regionale plannen en de coördinatie daarvan de komende jaren voort te zetten. Vanaf 2024 heeft de gemeente Amersfoort, als centrumgemeente, een regionaal projectleider in dienst.	-113	-113	-113	0
<u>Specifieke uitkering Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)</u> Dit betreft de onderdelen buurtsportcoaches en lokaal sportakkoord van de specifieke uitkering GALA. De GALA middelen worden verstrekt t/m 2026.	-719	0	0	0
Ontvangen Specifieke uitkering - baten	719	0	0	0
<u>Mutaties Reserves</u>				

INCIDENTELE BUDGETTEN	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
Storting in de reserve Toekomstige vervangingsinvesteringen van de vrijvallende kapitaallasten a.g.v. desinvesteringen onderwijshuisvesting.	-139	-139	-136	-125
Subtotaal 2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen	-252	-252	-249	-125
Totaal 2. Sociaal	-2.463	-2.280	-2.319	-649
3.1 Economie				
<u>Mutatie Reserves</u>				
Jaarlijkse storting in de reserve Evenementen.	-50	-50	-50	-50
Subtotaal 3.1 Economie	-50	-50	-50	-50
3.2 Kunst, Cultuur en evenementen				
<u>Kerncollectie Armando</u> Sinds 2018 is de gemeente Amersfoort weer in beheer gekomen van de kerncollectie Armando, bestaande uit 21 schilderijen en 1 bronzen beeld. Deze wordt in bruikleen gegeven aan Amersfoort in C (AiC) zodat zij professioneel zorg kan dragen voor het beheer en behoud. De kosten hiervan worden gedekt uit de reserve Armandomuseum.	-10	-10	-10	-10
<u>Lokale omroepen</u> Bij amendement 136A is besloten om voor de jaren 2022-2025 incidenteel een bedrag van € 132.500 per jaar beschikbaar te stellen voor het versterken van de lokale omroep.	-137	0	0	0
<u>Centraal Aftelmoment</u> In de Kadernota 2026-2029 heeft de Raad incidenteel geld beschikbaar gesteld om het Centraal Aftelmoment in 2026 en 2027 voort te zetten.	-120	-120	0	0
<u>Bestemming rekeningresultaat 2022</u> Doorgeschoven budget t.b.v. de lokale omroep.	0	-114	0	0
<u>Mutatie reserves</u> Onttrekking uit reserve Armandomuseum ter dekking van het beheer en behoud van de kerncollectie Armando.	10	10	10	10
Subtotaal 3.2 Kunst, Cultuur en evenementen	-257	-234	0	0
3.3 Handhaving				
<u>Amendement 098A- Capaciteit BOA's en SUS-teams</u> In de raad van 12 november is het Amendent 'BOA -Capaciteit verhogen' aangenomen. Voor de komende 4 jaren (2025-2028) is incidenteel budget beschikbaar voor het continueren van het SUS-team (2 personen). Dit wordt gedekt met een onttrekking aan de Saldireserve.	-133	-133	-133	0
Subtotaal 3.3 Handhaving	-133	-133	-133	0
3.4 Sociale en fysieke veiligheid				
<u>Project Weerbaarheid bij Crises</u>				

INCIDENTELE BUDGETTEN	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
In 2025 zijn we gestart met het weerbaar en veerkrachtig maken van onze stad en eigen organisatie bij een langdurige crisis. Om dit mogelijk te maken heeft de Raad in de Kadernota 2026-2029 incidenteel geld beschikbaar gesteld.	-300	-300	0	0
<u>Cameratoezicht</u> In de Kadernota 2026-2029 heeft de Raad incidenteel geld beschikbaar gesteld voor cameratoezicht, in verband met een landelijke stijging van het aantal incidenten met explosieven.	-40	-40	0	0
<u>Veilige Steden</u> In de Meicirculaire 2025 heeft het Rijk conform aankondiging € 30.000 beschikbaar gesteld voor de gemeenten die participeren in het programma Veilige Steden, voor de jaren 2026 en 2027. Dit programma heeft als doel de sociale veiligheid van vrouwen en meisjes in de publieke ruimte te vergroten. Ook Amersfoort doet hieraan mee.	-30	0	0	0
<u>Projectleider Criminele Aanwas</u> In verband met het wegvallen van een subsidie heeft de Raad, in de Kadernota 2026-2029, een aanvullend bedrag beschikbaar gesteld om te voorkomen dat kwetsbare jongeren de criminaliteit ingaan.	-80	-80	0	0
<u>Bestrijding Ondernijning</u> Aanvullend op de Kadernota 2024-2027 heeft de Raad extra middelen beschikbaar gesteld ten behoeve van het bestrijden van ondernijning.	-832	-832	-367	0
<u>Mutatie reserves</u> Geen reservemutaties	0	0	0	0
Subtotaal 3.4 Sociale en fysieke veiligheid	-1.282	-1.252	-367	0
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn				
<u>Verzwarend Laagspanningsnet en Middenspanningsruimten</u> Voor de jaren 2026 t/m 2030 heeft de Raad incidenteel geld beschikbaar gesteld voor het verzwaren en uitbreiden van het midden- en laagspanningsnet in de Amersfoortse wijken.	-760	-760	-760	-760
<u>Vergroenen/vervangen Bomen en Stobben</u> Lasten voor het vergroenen en de vervanging van bomen en stobben, uit het Coalitieakkoord. Deze lasten worden gedekt middels een onttrekking aan de reserve Bomen en Vergroening.	-3.000	0	0	0
<u>Coalitieakkoord: Vergroening/vervangen bomen en stobben</u> Incidenteel budget voor 4 jaar (2023 t/m 2026) voor het planten van bomen, vervangen van stobben en nazorg van geplante bomen.	-2.790	0	0	0
<u>Bomen en Vergroening</u> Omdat het plantseizoen van bomen niet synchroon loopt met de kalenderjaren is in de Kadernota 2024 - 2027 besloten om een reserve in stellen. De storting wordt (deels) gedekt door andere budgetten binnen het programma.	2.657	0	0	0
<u>Bomenbestand op peil houden</u>				

INCIDENTELE BUDGETTEN	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
In de Kadernota 2026-2029 heeft de Raad incidenteel geld beschikbaar gesteld om te voorkomen dat het bomenbestand jaarlijks terugloopt.	-1.700	0	0	0
<u>Beheer Park Elisabeth Groen</u> Nadat in 2021 het Park Elisabeth Groen officieel is geopend is de fase van beheer en onderhoud aangebroken. In de Kadernota 2024-2027 is besloten jaarlijks een onttrekking te doen aan de reserve Onderhoud Openbare Ruimte om de kosten te dekken.	-85	-85	-85	-85
<u>Coalitieakkoord: Herinrichting OR</u> Incidenteel budget voor 4 jaar (2023 t/m 2026) voor vergroening bij het herinrichten van de openbare ruimte.	-279	0	0	0
<u>Aanpak Invasieve Exoten</u> In de Kadernota 2026-2029 heeft de Raad aanvullend incidenteel geld beschikbaar gesteld om een vervolgaanpak van invasieve exoten mogelijk te maken.	-500	-500	-500	-500
<u>Omzetterderving Rusthof</u> Door de renovatie en verduurzaming van de Torensaal op Rusthof is een kostendekkend resultaat voor CBA in 2026 niet haalbaar.	-1.228	0	0	0
<u>Sanering Vetgas</u> Kosten voor het saneren van de bodem Vetgasfabriek. De kosten worden gedekt uit de reserve Wet bodemsanering.	-500	-500	-500	-500
<u>Coalitieakkoord: Actieplan schone lucht, inwonerinitiatieven vergroening</u> Incidenteel budget voor 4 jaar (2023 t/m 2026) voor het maken van een actieplan schone lucht om aan de richtlijnen van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) te voldoen en voor het ondersteunen van inwonerinitiatieven m.b.t. vergroening.	-145	0	0	0
<u>Luchtkwaliteit</u> In de Kadernota 2025 - 2028 heeft de Raad incidenteel geld beschikbaar gesteld voor het vaststellen van de basisgeluidemissie.	-63	-63	0	0
<u>Houtstook</u> In de Kadernota 2025 - 2028 heeft de Raad voor de jaren 2025 t/m 2028 incidenteel geld beschikbaar gesteld voor de communicatiecampagne, het onderzoek en het verminderen van overlast door het verbieden van houtstook bij code oranje en rood.	-103	-103	-103	0
<u>Uitvoering Soortenmanagementplan</u> De Raad heeft in de Kadernota 2026-2029 incidenteel geld beschikbaar gesteld voor het implementeren van het Soortenmanagementplan, voor een diervriendelijker en snellere uitvoering van isolatieprojecten.	-113	-113	0	0
<u>Geluid en Isselt</u>				

INCIDENTELE BUDGETTEN	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet moet de gemeente Amersfoort voor geluidgezoneerde industrieterreinen geluidproductieplafonds (GPP's) instellen. Om te kunnen voldoen aan deze wettelijke eisen heeft de Raad in de Kadernota 2026-2029 incidenteel geld beschikbaar gesteld.	-200	-100	0	0
<u>Noodzakelijke Capaciteit Aanpak Netcongestie</u> In de Kadernota 2026 - 2029 heeft de Raad incidenteel geld beschikbaar gesteld voor extra capaciteit, om de problematiek omtrent Netcongestie aan te pakken. Dit wordt gedekt middels een onttrekking aan de reserve Duurzame Stad.	-131	-131	-131	-131
<u>Stadsecoloog</u> Aanvullend op de Kadernota 2024-2027 heeft de Raad extra middelen beschikbaar gesteld ten behoeve van de Stadsecoloog.	-120	0	0	0
Overige mutaties < € 25.000	-21	-12	-2	-2
<u>Bestemming rekeningresultaat 2024</u> Doorgeschoven budget t.b.v. bezuinigingsmaatregel Ingroeipad (BH14) uit de Kadernota 2025-2028. Deze ziet toe op de temporisering van de investeringen en de temporisering van zelfbeheer.	-915	-765	-100	0
<u>Mutaties Reserves</u> Jaarlijkse onttrekking uit reserve Uitvoering Bodembescherming en Stedelijke Vernieuwing voor de kosten van de bodemsanering Vetgasfabriek.	500	500	500	500
Onttrekking uit de reserve Bomen en Vergroening voor het vervangen van stobben en bomen.	3.000	0	0	0
Onttrekking uit de reserve Onderhoud Openbare Ruimte ter dekking van de onderhoudskosten voor het park Elisabeth Groen.	85	85	85	85
Storting in de reserve Bomen en Vergroening voor het vervangen van stobben en bomen.	-2.500	0	0	0
Subtotaal 3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn	-8.909	-2.546	-1.596	-1.393
Totaal 3. Programma Bedrijvigheid	-10.631	-4.215	-2.146	-1.443
4.1 Dienstverlening				
<u>Omgevingsprogramma Liendert</u> In de Kadernota 2025 - 2028 heeft de Raad incidenteel geld beschikbaar gesteld voor de jaren 2025 en 2026, om alle ambities te kunnen realiseren binnen de wijk Liendert.	-1.382	0	0	0
<u>Tekort verkiezingen</u> In de Kadernota 2026-2029 heeft de Raad incidenteel geld beschikbaar gesteld om de zes reguliere verkiezingen, die in de jaren 2026-2030 zijn gepland, mogelijk te maken.	-300	-300	-300	-300
<u>Extra inzet Reisdocumentenpiek</u>				

INCIDENTELE BUDGETTEN	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
Door de verlenging van de geldigheidsduur van het paspoort en ID-bewijs, stijgt vanaf maart 2024 tot maart 2029 de vraag naar reisdocumenten (van gemiddeld 10.000 aanvragen per jaar, naar 30.000 aanvragen per jaar). Om aan deze vraag te kunnen voldoen heeft de Raad in de Kadernota 2026-2029 extra geld beschikbaar gesteld.	-365	-365	-365	-365
<u>Wet Open Overheid</u> Dit betreft het incidentele deel van de additionele kosten die voortkomen uit het aannemen van de Wet Open Overheid door de Tweede Kamer.	-312	0	0	0
<u>Bestemming rekeningresultaat 2023</u> Doorgeschoven budget t.b.v. Wet Open Overheid.	-104	0	0	0
<u>Bestemming rekeningresultaat 2024</u> Doorgeschoven budget ten behoeve van de Invoeringskosten Omgevingswet voor de inzet van een projectleider, opleidingskosten en inhuur/ondersteuning.	-244	0	0	0
Overige mutaties < € 25.000	-10	-13	-10	-10
<u>Mutaties reserves</u> Geen reservemutaties	0	0	0	0
Subtotaal 4.1 Dienstverlening	-2.715	-678	-674	-674
4.2 Bestuur en regionale samenwerking				
<u>Coalitieakkoord: Ondersteuning</u> Incidenteel budget voor 4 jaar (2023 t/m 2026) voor de uitbreiding van het college met 1 wethouder.	-104	0	0	0
<u>Coalitieakkoord: Wethouders</u> Incidenteel budget voor 4 jaar (2023 t/m 2026) voor de uitbreiding van het college met 1 wethouder.	-123	0	0	0
<u>Opkomstbevordering Verkiezingen</u> Bij de verkiezingen voor de gemeenteraad is het gebruikelijk om, naast de voorlichting over hoe en waar te stemmen, ook aandacht te hebben voor het bevorderen van de opkomst. In de Kadernota 2026-2029 heeft de Raad hier incidenteel geld voor beschikbaar gesteld.	-45	0	0	0
<u>Budget begeleidingscommissie juridische bijstand Raad</u> In de Kadernota 2026-2029 heeft de Raad de incidentele gelden voor de begeleidingscommissie Juridische bijstand met vier jaar verlengd.	-30	-30	-30	-30
<u>Coalitieakkoord: Participatie, samenwerken en experimenten</u> Incidenteel budget voor 4 jaar (2023 t/m 2026) om ruimte te bieden aan inwoners, organisaties en bedrijven om een bijdrage te leveren aan de gewenste ontwikkeling van de stad.	-140	0	0	0
<u>Gelote Burgerraad</u> In de Kadernota 2025 - 2028 heeft de Raad incidenteel geld beschikbaar gesteld om de Gelote Burgerraad tot en met 2026 voort te kunnen zetten.	-51	0	0	0

INCIDENTELE BUDGETTEN	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
<u>Ombuiging B10: Bestuurlijke Vernieuwing</u> Zoals vastgesteld in de Kadernota 2025-2028 wordt, ten behoeve van de ombuigingen, de ambtelijke capaciteit voor bestuurlijke vernieuwing structureel verlaagd. Hiernaast wordt in 2026 eenmalig het werkbudget verlaagd.	62	0	0	0
<u>Herdenken en Vieren</u> In verband met toenemende veiligheids- en organisatiekosten, en omdat we meer aandacht hebben voor de morele verantwoordelijkheid van onze rol in het verleden, heeft de Raad in de Kadernota 2026-2029 hier incidenteel geld voor beschikbaar gesteld.	-55	-55	0	0
<u>Kinderburgemeester</u> In de Kadernota 2026-2029 heeft de Raad, voor twee aanvullende jaren 2026 en 2027, incidenteel geld beschikbaar gesteld om de Kinderburgemeester langer mogelijk te maken.	-35	-35	0	0
<u>Regionale Samenwerking</u> In de Kadernota 2024 - 2027 is incidenteel geld beschikbaar gesteld voor regionale samenwerking. De jaarlijkse bijdrage van Amersfoort wordt vanaf 2026 structureel, hiernaast is nog € 84.000 incidenteel voor 2026.	-84	0	0	0
<u>Vervangingsinvesteringen ICT</u> Jaarlijks moeten de geplande vervangingsinvesteringen ICT worden herijkt en bijgesteld, zodat we blijven voldoen aan wettelijke verplichtingen en opgaven en dat de bedrijfszekerheid geborgd blijft.	-39	0	0	0
Overige mutaties < € 25.000	-7	0	0	0
<u>Mutaties reserves</u> Geen reservemutaties	0	0	0	0
Subtotaal 4.2 Bestuur en regionale samenwerking	-651	-120	-30	-30
4.3 Bedrijfsvoering				
<u>Overhead</u> Incidenteel budget m.b.t. overhead van incidentele formatie die is toegekend voor onder andere extra BOA-capaciteit, de bestrijding van ondermijning, formatie voor radicalisering, de energietransitie, het deltaplan, PGA woonoverlast, de uitbreiding van het college, het omgevingsprogramma Wij-Liendert, de uitbreiding van de formatie sport, formatie voor opvang van Oekraïense Ontheemden, de stadsecoloog en extra inzet bij de reisdocumentenpiek en de aanpak netcongestie.	-1.238	-840	-488	-258
<u>Verhoogde kosten Koffievoorziening</u> In de Kadernota 2026-2029 heeft de Raad incidenteel geld beschikbaar gesteld voor de verhoogde kosten van de koffievoorziening, als gevolg van de recente prijsschommelingen.	-35	0	0	0
<u>Vervolg Implementatie MVOI</u>				

INCIDENTELE BUDGETTEN	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
In de Kadernota 2026-2029 heeft de Raad incidenteel geld beschikbaar gesteld voor het aanstellen van een Coördinator MVOI, om Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeverschap en Inkopen te kunnen implementeren.	-78	-78	-78	0
<u>Budget voor tijdelijke huisvesting</u> De dekking vindt plaats door een onttrekking uit de Reserve onderhoud Stadhuis.	-1.000	0	0	0
<u>Verhuizing en nazorg huidige stadhuis</u> Met de verhuizing en nazorg van het huidige Stadhuis zijn additionele incidentele kosten verbonden. Dit gaat om een bedrag van € 2 miljoen. Dit zal gedekt worden middels een onttrekking aan de reserve onderhoud.	-1.000	-1.000	0	0
<u>Diverse investeringen < €100.000</u> Diverse investeringen automatisering	-273	-70	-31	0
<u>Bestemming rekeningresultaat 2023</u> Doorgeschoven budget t.b.v. stelpost formatie coalitieakkoord en organisatie-ontwikkelbudget.	-414	0	0	0
<u>Mutaties Reserves</u> Onttrekking aan de reserve Voorziening onderhoud stadhuis ter dekking van de onderhoudskosten voor gemeentelijke huisvesting.	1.000	0	0	0
Onttrekking aan de reserve Voorziening onderhoud stadhuis van additionele kosten van de verhuizing en nazorg van het huidige stadhuis.	1.000	1.000	0	0
Jaarlijkse storting in de reserve Voorziening onderhoud Stadhuis.	-1.142	-1.142	-1.142	-1.142
Verlaging van de jaarlijkse storting in de reserve Voorziening onderhoud stadhuis i.v.m. opnamen van de jaarlijkse onderhoudslasten van het nieuwe stadhuis in de begroting/exploitatie.	888	888	888	888
Subtotaal 4.3 Bedrijfsvoering	-2.292	-1.242	-850	-512
Totaal 4. Programma Bestuur	-5.658	-2.040	-1.554	-1.216
5.1 Financiën				
<u>Incidentele Rijks gelden</u> Dit betreffen de Rijks gelden die wij ontvangen voor de incidentele taakmutaties in de circulaire.	2.235	2.128	2.177	524
Overige mutaties	9	9	0	0
<u>Mutaties reserves</u> Jaarlijkse storting in de reserve Knooppunt Hoevelaken	-995	0	0	0
Optimaliseren jaarlijkse stortingen in de reserve Knooppunt Hoevelaken	495	0	0	0
Onttrekking aan de Saldirreserve voor het versterken van de lokale omroep (invulling amendement 136A).	132	0	0	0
Onttrekking aan de reserve Stedelijke Voorzieningen ter dekking van het programma Goed op Weg - Korte Termijn Aanpak.	112	0	0	0
Onttrekking aan de Saldirreserve ter dekking van het amendement 098A 'BOA - Capaciteit verhogen'	684	684	684	0

INCIDENTELE BUDGETTEN	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
<i>Bestemming rekeningresultaat 2021</i>				
Onttrekking saldo budgetoverhevelingen aan de Saldireserve.	87	0	0	0
<i>Bestemming rekeningresultaat 2022</i>				
Onttrekking saldo budgetoverhevelingen aan de Saldireserve.	200	110	0	0
<i>Bestemming rekeningresultaat 2023</i>				
Onttrekking saldo budgetoverhevelingen aan de Saldireserve.	520	10	0	0
<i>Bestemming rekeningresultaat 2024</i>				
Onttrekking saldo budgetoverhevelingen aan de Saldireserve.	3.087	945	190	0
Subtotaal 5.1 Financiën	6.565	3.885	3.051	524
Totaal 5. Programma Algemene dekkingsmiddelen	6.565	3.885	3.051	524
TOTAAL INCIDENTELE POSTEN	-20.479	-7.651	-3.824	-3.574

Subsidies

De gemeente Amersfoort verstrekt subsidies met als wettelijk kader de [Algemene subsidieverordening Amersfoort 2023](#) en de nadere subsidieregelingen. We verstrekken begrotingssubsidies, projectsubsidies en incidentele subsidies. De begrotingssubsidies zijn weergegeven in onderstaand overzicht.

Tabel: BS.01: Maximale begrotingssubsidie

NAAM INSTELLING	SOORT SUBSIDIE	ACTIVITEIT/DOEL	BEGROTING 2025
Programma 2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen			
AA werkgroep Amersfoort	begrotingssubsidie	ondersteuning en voorlichting	0,8
Speeltuinvereniging Wagenspeelplaats	begrotingssubsidie	exploitatie van een speeltuinvereniging	7,4
Speeltuinvereniging Vriendenkring	begrotingssubsidie	exploitatie van een speeltuinvereniging	8,6
Speeltuinvereniging Rivierenwijk	begrotingssubsidie	exploitatie van een speeltuinvereniging	9,9
Speeltuinvereniging Het Soesterkwartier	begrotingssubsidie	exploitatie van een speeltuinvereniging	8,3
GSVA (Gehandicapte Sport Vereniging Amersfoort)	begrotingssubsidie	vervoer voor cliënten	10,6
Speeltuinvereniging Het Kruiskampkwartier	begrotingssubsidie	exploitatie van een speeltuinvereniging	10,0
Stichting Reanimatie Netwerk Amersfoort	begrotingssubsidie	Burgerhulpverlening en beschikbare AED's	33,5
Stichting Scouting Platform Amersfoort	begrotingssubsidie	samenwerken bevorderen	29,4
Slachtofferhulp Nederland	begrotingssubsidie	ondersteuning en voorlichting geven aan personen die slachtoffer zijn geworden van o.a. geweld, inbraak etc.	46,5
			134
Stichting Specifieke Jeugdprojecten	begrotingssubsidie	Hulpverlening m.b.t. seksualiteit en risicovolle contacten aan meiden en jonge vrouwen	
Artikel 1 Midden Nederland	begrotingssubsidie	voorlichting over discriminatie	275,0
De Bibliotheek Eemland	begrotingssubsidie	informatiepunten digitale overheid	185,1
Stadsboerderij de Vosheuvel	begrotingssubsidie	onderhouden van kinderboerderij	170,9
GGZ Centraal	begrotingssubsidie	opvang en begeleiden van cliënten	327,4
Leger des Heils	begrotingssubsidie	opvang en begeleiden van cliënten	462,8
Stichting Arkin	begrotingssubsidie	opvang en begeleiden van cliënten	1.507,3
Stichting Kwintes	begrotingssubsidie	opvang en begeleiden van cliënten	6.968,9
Huisartsen Eemland B.V.	begrotingssubsidie	POH Jeugd-GGZ	1184,6
Stichting Sociale Wijkteams Amersfoort	begrotingssubsidie	afgeven van beschikkingen en begeleiden van cliënten	22.359,0
Stichting Abrona	begrotingssubsidie	Team Bas (Bemoeizorg Amersfoort Stad)	71,0
Mee Dichtbij	begrotingssubsidie	onafhankelijke cliëntenondersteuning voor mensen die minder goed mee kunnen in de maatschappij	52,1
Stichting Chris en Voorkom!	begrotingssubsidie	Verslavingspreventie voor jongeren	22,0
EFM Support Team	begrotingssubsidie	Inzet Jit (Jeugdinterventieteam)	249,8
Stichting Balans	begrotingssubsidie	Sociaal maatschappelijk werk	30,0
Stichting de Rustplek	begrotingssubsidie	Tijdelijke opvang bij gastgezinnen	31,9

NAAM INSTELLING	SOORT SUBSIDIE	ACTIVITEIT/DOEL	BEGROTING 2025
Stichting ABC-scholen	begrotingssubsidie	naschoolse ontwikkelingsstimulering tot 12 jaar	148,3
Stichting de Tussenvoorziening	begrotingssubsidie	Begeleid wonen en hulp aan sekswerkers	224,2
Stichting Onbeperkt Amersfoort	begrotingssubsidie	Inzet van ervaringsdeskundigen op het gebied van toegankelijkheid.	7,0
Stichting Amersfoort Pride	begrotingssubsidie	Bij de Pride in Amersfoort aandacht geven aan discriminatie.	7,0
Stichting Comité 30 juni/1juli Amersfoort	begrotingssubsidie	Bewustwording over de afschaffing van de trans-Atlantische slavernij, het verzet van alle tot slaaf gemaakte voorouders én de doorwerking van het verleden	56,0
Stichting Silent Noise3	begrotingssubsidie	Behoefteteonderzoek naar Amersfoortse Surinaamse, Afro-Caribische en Afro-diasporische gemeenschappen en de emancipatie van deze gemeenschap	56,1
Stichting Keiroze	begrotingssubsidie	Regenboognetwerk dat zich bezighoudt en aandacht vraagt voor de rechten van de gehele regenboogfamilie.	6,6
Stichting COC-MN	begrotingssubsidie	Zet zich in voor gelijke rechten, emancipatie en sociale acceptatie van lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuelen, transgenders en intersekse personen (LHBTI's).	19,5
Stichting Scholen in de Kunst	begrotingssubsidie	Cultuuronderwijs	36,4
Subtotaal Programma 2.1			34.757,8
Programma 2.2 Werk en Inkomen			
Cliëntenraad	begrotingssubsidie	Belangen behartigen van de doelgroep Wsw'ers	13,0
Cliëntenraad Werk en Inkomen	begrotingssubsidie	Belangen behartigen van de doelgroep Werk en Inkomen	26,3
Stichting Facilitering Pact Sam-Sam	begrotingssubsidie	Samenwerking te versterken tussen lokale instellingen die zich bezighouden met armoedebestrijding	30,0
Stichting voedselbank Amersfoort	begrotingssubsidie	Bijdrage in huisvestingslasten van de sociale banken.	175,0
Jeugdfonds Sport&Cultuur	begrotingssubsidie	bevorderen participatie van sport en cultuur van kinderen uit gezinnen (minima)	685,4
Stichting Leergeld Amersfoort	begrotingssubsidie	Huiswerkbegeleiding	201,3
Stichting Leergeld Amersfoort (Meedoen)	begrotingssubsidie	kinderen uit de doelgroep op aanvraag voorzien van indirecte financiële ondersteuning op de terreinen - onderwijs, - sport - cultuur en - welzijn, samengevat onder de term 'meedoen'	455,0
Stichting Stadsring	begrotingssubsidie	schuldhulpverlening curatief en preventief	4.045,4

NAAM INSTELLING	SOORT SUBSIDIE	ACTIVITEIT/DOEL	BEGROTING 2025
Subtotaal Programma 2.2			5.631,3
Programma 2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen			
Scholen in de Kunst	begrotingssubsidie	cultuuronderwijs en coördinatiekosten	66,6
De Bibliotheek Eemland	begrotingssubsidie	bibliotheken op scholen	176,4
De Bibliotheek Eemland	begrotingssubsidie	Taalstimulering	169,1
De Bibliotheek Eemland	begrotingssubsidie	digitaalhuizen en taalkamer schakelklassen	426,9
Stichting Meerkring	begrotingssubsidie	schakelklassen	295,1
Stichting Wijkteams	begrotingssubsidie	ondersteunende taken onderwijs	305,0
Samenwerkingsverband de Eem	begrotingssubsidie	ondersteunende taken onderwijs	517,8
Stichting ABC-scholen	begrotingssubsidie	ondersteunende taken onderwijs	841,8
Subtotaal Programma 2.3			2.798,8
Programma 3.1 Economie			
Stichting Toeristische Informatieverstrekking Amersfoort	begrotingssubsidie	toeristische informatieverstrekking	379
Subtotaal Programma 3.1			379,0
Programma 3.2 Kunst, Cultuur en evenementen			
Regionale Omroepvereniging De Golfbreker	begrotingssubsidie	omroep	9,8
Stichting Laswerk	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	26,5
Stichting Media Platform Amersfoort Leusen	begrotingssubsidie	lokale omroep	252,4
Holland Opera	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	248,8
Stichting Evenementen & Congressen	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	328,5
Stichting Poppodium Fluor	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	994,3
Theater De Lieve Vrouw	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	1390,7
Amersfoort in C	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	4090,4
Flint theater evenementen en congressen	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	4405,7
Scholen in de Kunst	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	5.167,0
De Bibliotheek Eemland	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	5.308,1
Kosmik	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	204,4
Muziektheater De Veerensmederij	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	204,4
Stichting Rietveldpaviljoen	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	153,3
Per Expressie	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	46,0
Amersfoorts Jeugd Orkest	begrotingssubsidie	Basisinstelling Cultuur	20,4
Subtotaal Programma 3.2			22.850,7
Programma 3.4 Sociale en fysieke veiligheid			
Stichting Kwintes	begrotingssubsidie	opvang en begeleiden van cliënten	61,5
Subtotaal Programma 3.4			61,5
Programma 3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn			
Stichting Dierenvoedselbank Amersfoort	begrotingssubsidie	Bijdrage in huisvestingslasten van sociale banken	21,3

NAAM INSTELLING	SOORT SUBSIDIE	ACTIVITEIT/DOEL	BEGROTING 2025
Subtotaal Programma 3.5			21,3
Programma 4.1 Dienstverlening			
Stichting Sinterklaas Hooglanderveen	begrotingssubsidie	organiseren activiteit	0,8
Oranjevereniging Hooglanderveen	begrotingssubsidie	organiseren activiteit	1,5
Stichting Sint Nicolaas in Vathorst	begrotingssubsidie	organiseren activiteit	17,7
Sint Nicolaas comité Amersfoort	begrotingssubsidie	organiseren activiteit	18,0
Comité 14 augustus 1945 Amersfoort	begrotingssubsidie	organiseren activiteit	3,1
Comité 30 juni/ 1 juli Amersfoort	begrotingssubsidie	organiseren activiteit	3,1
Kamp Amersfoort	begrotingssubsidie	organiseren activiteit	5,1
Stichting Oranjecomité Hoogland	begrotingssubsidie	organiseren activiteit	2,5
Stichting Sovjet Ereveld	begrotingssubsidie	organiseren activiteit	1,5
Vrienden van Appelweg	begrotingssubsidie	organiseren activiteit	0,5
Subtotaal Programma 4.1			53,8
TOTAAL			66.554,2

Aan bovenstaande cijfers kunnen door instellingen geen rechten worden ontleend.

Uitgebreid overzicht reserves en voorzieningen

Tabel: BR.01 Staat van reserves

Omschrijving	Saldo begin 2026	Storting 2026	Onttrekking 2026	Saldo begin 2027	Saldo begin 2028	Saldo begin 2029	Saldo begin 2030
1.1 Energietransitie							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Duurzame Stad	8.449	0	0	8.449	8.449	8.449	8.449
Totaal Bestemmingsreserves	8.449	0	0	8.449	8.449	8.449	8.449
1.2 Grex en Ruimtelijke ordening							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Binnenstedelijke ontwikkelingen	40	0	0	40	40	40	40
Reserve Onderhoud monumentale panden	462	0	0	462	462	462	462
Reserve ontwikkeling langs Eem en Spoor	40	0	0	40	40	40	40
Reserve RISA	0	0	0	0	0	0	0
Reserve Vervangingsinvesteringen Ruimtelijke Ordening & Vastgoed	10.716	0	-74	10.642	10.567	10.493	10.419
Totaal Bestemmingsreserves	11.258	0	-74	11.184	11.109	11.035	10.961
1.3 Wonen							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Woningbouw	5.849	0	-500	5.349	5.349	5.349	5.349
Totaal Bestemmingsreserves	5.849	0	-500	5.349	5.349	5.349	5.349
1.4 Mobiliteit							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Mobiliteitstransitie	2.000	0	-120	1.880	1.759	1.759	1.759
Reserve stedelijke voorzieningen	4.144	0	-112	4.032	4.032	4.032	4.032
Reserve VERDER	3.375	0	0	3.375	3.375	3.375	3.375
Reserve Vervangingsinvesteringen Mobiliteit	6.566	0	-278	6.288	6.010	5.732	5.454
Totaal Bestemmingsreserves	16.086	0	-511	15.575	15.177	14.899	14.621
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Maatschappelijke opvang	1.836	0	-64	1.772	1.708	1.644	1.581
Reserve sociaal fond en innovatie	380	0	0	380	380	380	380
Reserve Vluchtelingen	5.962	0	-629	5.333	5.333	5.333	5.333

Omschrijving	Saldo begin 2026	Storting 2026	Onttrekking 2026	Saldo begin 2027	Saldo begin 2028	Saldo begin 2029	Saldo begin 2030
Totaal Bestemmingsreserves	8.178	0	-693	7.485	7.421	7.357	7.294
2.2 Werk en Inkomen							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve regionale participatiegelden	4.525	0	-1.250	3.275	3.275	3.275	3.275
Totaal Bestemmingsreserves	4.525	0	-1.250	3.275	3.275	3.275	3.275
2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Onderwijshuisvesting	1.176	0	0	1.176	1.176	1.176	1.176
Reserve sport en bewegen	164	0	0	164	164	164	164
Reserve Vervangingsinvesteringen Onderwijs	219	139	0	358	497	633	758
Totaal Bestemmingsreserves	1.559	139	0	1.698	1.838	1.973	2.098
3.2 Kunst, cultuur en evenementen							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Armandomuseum	88	0	-10	78	68	58	48
Reserve Evenementen	240	50	0	290	340	390	440
Totaal Bestemmingsreserves	328	50	-10	368	408	448	488
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve bomen en vergroening	4.928	2.500	-3.000	4.428	4.428	4.428	4.428
Reserve Groot Onderhoud CBA	0	0	0	0	0	0	0
Reserve Onderhoud Openbare ruimte	1.462	0	-85	1.377	1.292	1.207	1.122
Reserve riolering	592	0	0	592	592	592	592
Reserve Uitvoering bodembescherming en sv	5.356	0	-500	4.856	4.356	3.856	3.356
Totaal Bestemmingsreserves	12.338	2.500	-3.585	11.253	10.668	10.083	9.498
4.1 Dienstverlening							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve verkiezingen	26	0	0	26	26	26	26
Totaal Bestemmingsreserves	26	0	0	26	26	26	26
4.3 Bedrijfsvoering							
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Bedrijfsvoeringsreserve	6.062	0	0	6.062	6.062	6.062	6.062
Egalisatiereserve implementatielasten SaaS	2.000	0	0	2.000	2.000	2.000	2.000
Reserve dekking kapitaallasten Stadhuis	2.500	0	0	2.500	2.500	2.500	2.500

Omschrijving	Saldo begin 2026	Storting 2026	Onttrekking 2026	Saldo begin 2027	Saldo begin 2028	Saldo begin 2029	Saldo begin 2030
Reserve Onderhoud Stadhuis	9.801	254	-2.000	8.055	7.309	7.563	7.817
Reserve Vervangingsinvesteringen Bedrijfsvoering	1.294	0	-587	707	159	-389	-674
Totaal Bestemmingsreserves	21.657	254	-2.587	19.324	18.030	17.737	17.706
5.1 Financiën							
<u>Algemene Reserve</u>							
Reserve Saldireserve	120.145	0	-9.198	110.947	113.166	115.139	114.601
<u>Bestemmingsreserves</u>							
Reserve Corona	0	0	0	0	0	0	0
Reserve Knooppunt Hoevelaken	9.669	500	0	10.169	10.169	10.169	10.169
Totaal Bestemmingsreserves	129.814	500	-9.198	121.116	123.335	125.308	124.771
TOTAAL	220.066	3.444	-18.408	205.102	205.086	205.941	204.535

* Met ingang van het begrotingsjaar 2024 wordt de reserve vervangingsinvesteringen toegerekend aan de verschillende programma's waarop dit betrekking heeft. Het beginsaldo 2026 is om die reden verdeeld over de programma's 1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening, 1.4 Mobiliteit, 2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen en 4.3 Bedrijfsvoering. Feitelijk is ook vanaf 2024 nog steeds sprake van 1 reserve vervangingsinvesteringen.

Voor een toelichting op de reserves verwijzen wij u naar het betreffende programma:

- [1. Programma Omgeving](#)
- [2. Programma Sociaal](#)
- [3. Programma Bedrijvigheid](#)
- [4. Programma Bestuur](#)
- [5. Programma Algemene dekkingsmiddelen](#)

Tabel: BV.01 Staat van voorzieningen

Omschrijving	Saldo begin 2026	Storting 2026	Onttrekking 2026	Saldo begin 2027	Saldo begin 2028	Saldo begin 2029	Saldo begin 2030
1.2 Grex en Ruimtelijke ordening							
<u>A. Onderhoudsegalisatie</u>							
Voorziening Onderhoud Cultureel Vastgoed	361	123	-177	306	20	11	78
Voorziening Onderhoud Gemeentelijke Eigendommen	2.074	526	-1.403	1.197	1.525	1.714	1.766
Voorziening onderhoud MFA's	1.704	997	-1.084	1.618	2.119	1.482	1.119
Totaal A. Onderhoudsegalisatie	4.139	1.645	-2.664	3.121	3.664	3.207	2.963
<u>C. Verplichtingen, verliezen, risico's</u>							
Voorziening Facilitair grondbeleid	8.009	0	0	8.009	8.009	8.009	8.009
Voorziening Grondexploitaties	12.437	0	0	12.437	12.437	12.437	12.437
Totaal C. Verplichtingen, verliezen, risico's	20.446	0	0	20.446	20.446	20.446	20.446
2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen							
<u>C. Verplichtingen, verliezen, risico's</u>							
Voorziening eindafrekening Sociaal Domein	1.379	0	0	1.379	1.379	1.379	1.379
Totaal C. Verplichtingen, verliezen, risico's	1.379	0	0	1.379	1.379	1.379	1.379
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn							
<u>A. Onderhoudsegalisatie</u>							
Voorziening Integraal beheerplan OR 2019-2028	4.400	4.796	-5.146	4.050	4.636	8.358	12.080
Voorziening Onderhoud Gemeentelijke Eigendommen CBA	658	224	-16	866	334	352	453
Voorziening onderhoud riolering art.44 lid 1c	2.542	0	-2.530	12	12	12	12
Totaal A. Onderhoudsegalisatie	7.600	5.020	-7.692	4.928	4.982	8.721	12.545
<u>B. Middelen derden</u>							
Voorziening Afkoopsommen onderhoud graven	3.527	300	-300	3.527	3.527	3.527	3.527
Voorziening afvalprojecten (art.44 lid2)	921	0	0	921	921	921	921
Voorziening middelen derden riolering (art.44 lid2)	10.077	0	-600	9.477	8.837	8.201	7.569
Totaal B. Middelen derden	14.524	300	-900	13.924	13.284	12.649	12.017
<u>D. Voorziening voor bijdrage aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven</u>							
Voorziening toekomstige vervangingsinvesteringen riolering (art 44 lid 1d)	13.087	6.670	-6.795	12.962	12.662	12.361	12.061

Omschrijving	Saldo begin 2026	Storting 2026	Onttrekking 2026	Saldo begin 2027	Saldo begin 2028	Saldo begin 2029	Saldo begin 2030
Totaal D. Voorziening voor bijdrage aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven	13.087	6.670	-6.795	12.962	12.662	12.361	12.061
4.2 Bestuur en regionale samenwerking							
<u>C. Verplichtingen, verliezen, risico's</u>							
Voorziening Pensioenen wethouders	9.304	103	0	9.406	9.509	9.612	9.714
Voorziening Verlofsparen	1.173	0	0	1.173	1.173	1.173	1.173
Voorziening Wachtgelden wethouders	275	0	-16	259	243	227	211
Totaal C. Verplichtingen, verliezen, risico's	10.752	103	-16	10.839	10.926	11.012	11.099
TOTAAL	71.927	13.739	-18.067	67.599	67.342	69.775	72.509

Voor een toelichting op de voorzieningen verwijzen wij u naar het betreffende programma:

- [1. Programma Omgeving](#)
- [2. Programma Sociaal](#)
- [3. Programma Bedrijvigheid](#)
- [4. Programma Bestuur](#)
- [5. Programma Algemene dekkingsmiddelen](#)

Geplande investeringen

Hieronder presenteren we een overzicht van de voorgenomen investeringen voor de komende jaren.

Tabel: BI.01 Geplande investeringen

					KAPITAALLASTEN			
INVESTERING	JAAR	INVESTERING (BRUTO)*	Bijdragen van derden	RISA	2026	2027	2028	2029
1. Programma Omgeving								
1.1 Energietransitie								
Geen investeringen								
Totaal 1.1 Energietransitie		0	0	0	0	0	0	0
1.2 Grondexploitaties en Ruimtelijke Ordening								
A. Gepland (oorspronkelijk)								
Investerings met een economisch nut								
Kunstgrasveld VV Hooglanderveen veld 4	2026	433	0	0	0	47	46	46
Toplaag veld 1 VV Hooglanderveen	2026	446	0	0	0	48	48	47
Toplaag veld 1 VV APWC	2026	446	0	0	0	48	48	47
Toplaag veld 1 VV KVVA	2026	446	0	0	0	48	48	47
Toplaag veld 1 VV CJVV	2026	446	0	0	0	48	48	47
Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	2026	6.131	0	0	0	291	289	288
Toplaag kunstgras Cobu Boys non-infill	2027	425	0	0	0	0	46	45
Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	2027	5.340	0	0	0	0	254	252
Kunstgrasveld non-infill VOP	2028	478	0	0	0	0	0	1
Kunstgrasveld non-infill ASC Nieuwland	2028	478	0	0	0	0	0	51
Kunstgrasveld non-infill VV Hoogland	2028	478	0	0	0	0	0	51
Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	2028	7.035	0	0	0	0	0	334
Onderhoud OLV-Toren	2028	1.052	0	0	0	0	0	34
B. Gepland (aangepast planning)								
Investerings met een economisch nut								
Kunstgrasveld CJVV - veld 2	2026	461	0	0	0	50	49	49
Kunstgrasveld CJVV - veld 3	2026	439	0	0	0	47	47	47
Kunstgrasveld HC Eemvallei veld 1	2026	252	0	0	0	27	27	27
Kunstgrasveld HC Eemvallei veld 2	2026	252	0	0	0	27	27	27
AMHC vervanging velden	2027	781	0	0	0	0	84	83
Kunstgrasvelden AMHC	2026	762	0	0	0	82	81	81
Verv.inv.Maatschappelijk Vastgoed 2026	2026	22.560	0	0	0	733	729	725
Verv.inv.Maatschappelijk Vastgoed 2027	2027	22.281	0	0	0	0	724	720
Verv.inv.Maatschappelijk Vastgoed 2028	2028	69.957	0	0	0	0	0	2.274

					KAPITAALLASTEN			
Verv.inv.Maatschappelijk Vastgoed 2029	2029	38.266	0	0	0	0	0	0
Zwembad Hoogland	2029	16.786	0	0	0	0	0	0
C. Nieuw								
<u>Investerings met een economisch nut</u>								
MIP Sport - Velden en OR **	2026-2029	4.940	0	4.060	0	95	120	340
MIP Sport - Nieuwbouw **	2026-2027	5.410	0	5.410	0	103	175	174
Vervangingsinvesteringen kunstgrasvelden	2029	800	0	0	0	0	0	0
Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	2029	8.700	0	0	0	0	0	0
<u>Investerings met een maatschappelijk nut</u>								
Aanpassing OR Bosweg e.o. **	2025-2027	1.670	1.670	0	0	0	0	0
Aanpak Hoevelakense Bos **	2026-2027	1.000	0	1.000	0	4	47	47
Ecol. Verb. Colehorst-Schothorst en Malewetering **	2026-2028	7.224	2.224	5.000	0	15	23	238
Gemeentewerf **	2026-2027	5.500	0	0	0	8	41	41
Speelbos Grebbelinie **	2026-2027	2.775	775	2.000	0	9	95	94
Uitvoering Raamwerk LES 1e fase	2027	21.900	5.400	16.500	0	0	784	779
Vervolgfase cultuurpodia & stadhuislocatie **	2026-2027	3.000	0	3.000	0	11	98	97
Verplaatsing Brandweer	2027	28.700	15.790	12.910	0	0	420	417
Totaal 1.2 Grondexploitatie en Ruimtelijke Ordening		288.051	25.859	49.880	0	1.740	4.396	7.552
1.3 Wonen								
Geen investeringen								
Totaal 1.3 Wonen		0	0	0	0	0	0	0
1.4 Mobiliteit								
<u>A. Gepland (oorspronkelijk)</u>								
<u>Investerings met een maatschappelijk nut</u>								
Verv verkeersregelininstall 2026	2026	850	0	0	0	63	63	62
Verv verkeersregelininstall 2027	2027	850	0	0	0	0	63	63
<u>B. Gepland (aangepast planning)</u>								
<u>Investerings met een maatschappelijk nut</u>								
Fijnmazige fietsplan 2022	2026	1.395	0	0	0	66	66	65
Investerings grootschalige woningbouw LEeS	2026	11.161	0	0	0	530	527	523
Restbudget ruimte voetganger en fietser	2026	4.387	0	0	0	208	207	206
Cofinanciering Bo Mirt	2027	136.199	106.925	0	0	0	1.391	1.382
C. Nieuw								
<u>Investerings met een maatschappelijk nut</u>								
Aanpak Ongevalslocaties **	2026-2028	500	0	500	0	0	2	24
Fietspaden Veilig **	2026-2028	500	0	500	0	0	2	0

					KAPITAALLASTEN			
Juliananplein	2026	2.300	1.500	800	0	26	26	26
Openbare ruimte Meridiaan 1e fase	2026	1.500	0	0	0	54	54	53
Uitbreiding doorfietsroutes **	2027-2029	900	0	900	0	0	2	5
Amersfoortsestraat **	2028-2029	9.000	0	9.000	0	0	0	190
Stationsstraat en Van Asch van Wijckstraat **	2028-2029	11.000	1.000	10.000	0	0	0	34
Totaal 1.4 Mobiliteit		180.542	109.425	21.700	0	948	2.401	2.632

Totaal 1. Programma Omgeving		468.593	135.284	71.580	0	2.689	6.797	10.184

2. Programma Sociaal

2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen

Geen investeringen

Totaal 2.1 Zorg, ondersteuning, inclusie en vluchtelingen		0	0	0	0	0	0	0

2.2 Werk en Inkomen

Geen investeringen

Totaal 2.2 Werk en Inkomen		0	0	0	0	0	0	0

2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen

C. Nieuw

Investeringen met een economisch nut

Uitbreiding MFA de Zonneparel	2026-2027	5.000	0	0	0	19	163	162

Totaal 2.3 Onderwijs en Sport & Bewegen		5.000	0	0	0	19	163	162

Totaal 2. Programma Sociaal		5.000	0	0	0	19	163	162

3. Programma Bedrijvigheid

3.1 Economie

Geen investeringen

Totaal 3.1 Economie		0	0	0	0	0	0	0

3.2 Kunst, Cultuur en evenementen

Geen investeringen

Totaal 3.2 Kunst, Cultuur en evenementen		0	0	0	0	0	0	0

3.3 Handhaving

Geen investeringen

Totaal 3.3 Handhaving		0	0	0	0	0	0	0

3.4 Sociale en fysieke veiligheid

Geen investeringen

					KAPITAALLASTEN			
Totaal 3.4 Sociale en fysieke veiligheid					0	0	0	0
3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn								
<u>A. Gepland (oorspronkelijk)</u>								
<u>Investerings met een maatschappelijk nut</u>								
Vervangingsinvestering OR 2026	2026	11.161	0	0	0	403	400	398
Vervangingsinvestering OR 2027	2027	12.755	0	0	0	0	460	457
Besch Zielhorst en Randenbroek 2019	2027	632	0	0	0	0	21	20
Verharding Schothorst Zuid en Noord	2027	2.950	0	0	0	0	96	95
Besch Zielhorst en Randenbroek 2020	2028	642	0	0	0	0	0	21
Verharding Schothorst Zuid en Noord	2028	809	0	0	0	0	0	26
Vervangingsinvestering OR 2028	2028	10.270	0	0	0	0	0	370
<u>Investerings met een economisch nut</u>								
CBA Renovatie Rijksmonument **	2025-2027	6.728	0	0	11	33	275	273
Investering riolering 2026	2026	6.825	0	0	0	0	0	0
Investering riolering 2027	2027	6.500	0	0	0	0	0	0
Investering riolering 2028	2028	6.500	0	0	0	0	0	0
<u>C. Nieuw</u>								
<u>Investerings met een maatschappelijk nut</u>								
Vervangingsinvestering OR 2029	2029	10.000	0	0	0	0	0	0
<u>Investerings met een economisch nut</u>								
Openbare MIVA toiletten **	2025-2026	550	0	0	1	59	59	58
Investering riolering 2029	2029	6.500	0	0	0	0	0	0
Totaal 3.5 Stedelijk beheer, milieu en dierenwelzijn		82.822	0	0	12	495	1.310	1.720
Totaal 3. Programma Bedrijvigheid		82.822	0	0	12	495	1.310	1.720
4. Programma Bestuur								
4.1 Dienstverlening								
Geen investeringen								
Totaal 4.1 Dienstverlening		0	0	0	0	0	0	0
4.2 Bestuur en regionale samenwerking								
Geen investeringen								
Totaal 4.2 Bestuur en regionale samenwerking		0	0	0	0	0	0	0
4.3 Bedrijfsvoering								
<u>A. Gepland (oorspronkelijk)</u>								
<u>Investerings met een economisch nut</u>								
Investerings ICT - Werkplekken	2026	1.544	0	0	0	354	351	349

					KAPITAALLASTEN			
Thuiswerk beeldschermen 2026	2026	115	0	0	0	24	24	24
Hybride Beeldschermen Stadhuis 2026	2026	760	0	0	0	158	157	155
Vervangingsinvestering laptops 2026	2026	669	0	0	0	172	171	170
Investerings ICT - Werkplekken	2027	669	0	0	0	0	172	171
Vervangingsinvestering laptops 2027	2027	669	0	0	0	0	172	171
Investerings ICT - Werkplekken	2028	646	0	0	0	0	0	166
Vervangingsinvestering laptops 2028	2028	646	0	0	0	0	0	166
Stadhuis nieuwbouw gebouw **	2022-2026	98.665	0	0	493	2.713	2.698	2.684
Stadhuis nieuwbouw inventaris **	2022-2026	8.101	0	0	39	871	865	859
B. Gepland (aangepast planning)								
<u>Investerings met een economisch nut</u>								
Investerings ICT - Infrastructuur	2026	2.240	0	0	0	509	506	502
Identity en accesman. 2027	2026	125	0	0	0	32	32	32
Externe toegangsfaciliteit 2025	2026	208	0	0	0	53	53	53
Netwerk backbone 2025	2026	1.347	0	0	0	279	277	275
Enterprise storage 2025	2026	561	0	0	0	144	143	142
<u>Investerings met een economisch nut</u>								
Vervangingsinvestering laptops 2029	2029	670	0	0	0	0	0	0
Totaal 4.3 Bedrijfsvoering		112.535	0	0	533	4.447	4.593	4.731
Totaal 4. Programma Bestuur		112.535	0	0	533	4.447	4.593	4.731
5. Programma Algemene dekkingsmiddelen								
5.1 Financiën								
Geen investeringen								
Totaal 5.1 Financiën		0	0	0	0	0	0	0
Totaal 5. Programma Algemene dekkingsmiddelen		0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL INVESTERINGEN		668.950	135.284	71.580	545	7.650	12.862	16.796

* De bruto Investering betreft het vastgestelde kredietbedrag conform het Raadsbesluit.

** Enkele investeringen kennen een looptijd van meerdere jaren, dit vertaalt zich in oplopende kapitaallasten.

Taakvelden

Conform het BBV zijn gemeenten verplicht om een 'Taakvelden' overzicht bij de begroting te voegen. In dit overzicht is te zien hoe de baten en lasten verdeeld zijn over de door het Rijk voorgeschreven taakvelden. Deze taakvelden lopen door onze eigen programma's heen. Een één op één aansluiting is derhalve niet aanwezig. Uiteraard komen de herkenbare posten uit de taakvelden overeen met de posten zoals die in onze programmabegroting staan. Onderstaand het overzicht van de baten en lasten verdeeld over de voorgeschreven taakvelden.

Tabel: BT.01 Taakvelden

TAAKVELDEN		REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
LASTEN							
0.1	Bestuur	-13.081	-11.660	-11.307	-10.127	-10.052	-10.052
0.10	Mutaties reserves	-21.146	-25.925	-3.444	-4.412	-3.287	-429
0.2	Burgerzaken	-46.299	-7.296	-7.722	-7.709	-7.710	-7.699
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-8.667					
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-3.732	-5.116	-5.385	-5.884	-5.993	-6.314
0.4	Overhead	-74.304	-78.429	-81.469	-81.750	-80.717	-80.351
0.5	Treasury	-5.716	-3.388	-710	372	-212	-114
0.61	OZB Woningen	-1.888	-1.823	-1.875	-1.884	-1.893	-1.889
0.62	OZB niet-woningen	-825	-816	-844	-849	-854	-875
0.63	Parkeerbelasting	0	0	0	0	0	0
0.64	Belastingen overig	-231	-222	-228	-230	-231	-231
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	0	0	0	0
0.8	Overige baten en lasten	-47	-2.300	354	1.238	96	-1.432
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-126	-207	-213	-213	-213	-213
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-12.064	-12.905	-13.551	-13.685	-13.990	-14.174
1.2	Openbare orde en veiligheid	-5.893	-6.702	-6.834	-6.377	-5.534	-5.090
2.1	Verkeer en vervoer	-26.707	-29.694	-31.240	-31.850	-35.027	-35.945
2.2	Parkeren	-4.889	-6.184	-6.505	-6.557	-6.501	-6.530
2.4	Economische havens en waterwegen	-238	-363	-387	-389	-400	-413
2.5	Openbaar vervoer	-1.018	-764	-790	-796	-799	-803
3.1	Economische ontwikkeling	-2.901	-2.964	-2.882	-2.832	-2.815	-2.815
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-5.777	-10.970	-23.779	-4.079	-1.340	-521
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-1.486	-1.517	-1.472	-1.473	-1.472	-1.472
3.4	Economische promotie	-378	-297	-307	-307	-307	-307
4.1	Openbaar basisonderwijs	-1.105	-1.597	-1.633	-1.629	-1.629	-1.629

TAAKVELDEN		REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
4.2	Onderwijshuisvesting	-19.101	-21.278	-22.238	-22.576	-23.488	-23.653
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-15.101	-17.143	-16.827	-16.806	-16.601	-16.488
5.1	Sportbeleid en activering	-6.723	-5.146	-4.472	-3.740	-3.740	-3.740
5.2	Sportaccomodaties	-10.312	-13.283	-13.659	-14.374	-14.499	-14.660
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-20.098	-21.654	-22.121	-22.973	-23.527	-25.757
5.4	Musea	-6.556	-6.690	-6.749	-6.355	-6.433	-6.408
5.5	Cultureel erfgoed	-770	-986	-1.203	-805	-808	-808
5.6	Media	-5.292	-5.979	-6.137	-5.624	-5.510	-5.510
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-20.458	-24.542	-27.342	-22.471	-22.781	-22.970
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-30.482	-33.045	-34.101	-25.520	-25.552	-25.668
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen*	-21.426	0	0	0	0	0
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	0	-1.030	-982	-975	-975	-975
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	0	0	-96	-92	-92	-92
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	0	-23.946	-24.420	-24.332	-23.840	-24.084
6.3	Inkomensregelingen	-89.227	-91.481	-89.291	-87.944	-87.753	-87.776
6.4	WSW en beschut werk	-18.429	-19.648	-18.036	-17.024	-16.053	-15.518
6.5	Arbeidsparticipatie	-11.567	-13.581	-12.719	-11.483	-11.121	-9.598
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)*	-9.182	0	0	0	0	0
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	0	-6.485	-10.752	-10.626	-10.519	-10.517
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)*	-13.397	0	0	0	0	0
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	0	-14.008	-15.483	-15.723	-16.175	-16.717
6.712	Begeleiding (WMO)	-8.600	-8.210	-7.699	-8.752	-9.656	-10.590
6.713	Dagbesteding (WMO)	-3.094	0	-561	-551	-551	-551
6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-2.244	-88	-186	-181	-181	-181
6.72a	Jeugdhulp begeleiding*	-14.638	0	0	0	0	0
6.72b	Jeugdhulp behandeling*	-15.938	0	0	0	0	0
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding*	-6.291	0	0	0	0	0
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig*	-360	0	0	0	0	0
6.73a	Pleegzorg*	-3.844	0	0	0	0	0
6.73b	Gezinsgericht*	-1.980	0	0	0	0	0
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig*	-6.861	0	0	0	0	0

TAAKVELDEN	REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
6.74a Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf*	-612	0	0	0	0	0
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf*	-7.029	0	0	0	0	0
6.74c Gesloten plaatsing*	-5.850	0	0	0	0	0
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	0	-33.086	-22.660	-22.635	-22.635	-22.635
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	0	-2.544	-2.631	-2.631	-2.631	-2.631
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	-23.187	-36.694	-36.056	-28758	-28.758
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	-880	-910	-910	-910	-910
6.791 PGB WMO	0	-2.373	-2.420	-2.381	-2.363	-2.363
6.792 PGB Jeugd	0	-2.000	-2.054	-2.054	-2.054	-2.054
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+*	116	0	0	0	0	0
6.811 Beschermd wonen (WMO)	-22.680	-23.825	-19.891	-24.311	-26.030	-26.153
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-14.632	-16.258	-14.025	-14.215	-14.255	-14.295
6.821 Jeugdbescherming	-4.937	-7.018	-7.251	-7.103	-6.949	-6.949
6.822 Jeugdreclassering	-141	-134	-131	-128	-128	-128
6.91 Coördinatie en beleid WMO	0	-6.530	-777	-777	-777	-777
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	0	-2.267	-322	-322	-322	-322
7.1 Volksgezondheid	-8.581	-9.274	-9.524	-9.057	-9.077	-9.199
7.2 Riolering	-11.583	-11.891	-12.496	-12.607	-12.729	-12.729
7.3 Afval	-19.519	-19.304	-20.399	-19.779	-19.175	-19.081
7.4 Milieubeheer	-12.366	-18.809	-16.637	-15.084	-14.739	-13.571
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-5.244	-5.873	-5.536	-5.582	-5.786	-5.775
8.1 Ruimte en leefomgeving	-9.905	-8.762	-9.321	-9.402	-9.099	-9.908
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-20.216	-23.412	-39.173	-44.334	-17.875	-12.941
8.3 Wonen en bouwen	-10.888	-10.107	-10.288	-9.428	-9.441	-9.433
TOTAAL LASTEN	-754.552	-766.896	-770.437	-739.145	-706.468	-702.171

* Taken welke bij Jaarrekening 2024 zijn opgenomen, maar bij Begroting 2026 niet terugkomen.

TAAKVELDEN		REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
BATEN							
0.1	Bestuur	1.878	946	1.130	738	739	739
0.10	Mutaties reserves	38.239	44.014	18.408	4.428	2.432	1.834
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0	0
0.2	Burgerzaken	3.956	2.899	2.977	3.035	3.037	3.037
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	2.674	2.042	2.186	2.185	2.185	2.160
0.4	Overhead	20.342	18.332	18.744	18.746	18.746	18.746
0.5	Treasury	9.468	5.322	3.812	2.790	2.761	2.752
0.61	OZB Woningen	31.840	33.585	35.954	37.319	38.841	39.346
0.62	OZB niet-woningen	26.126	27.287	27.939	28.066	28.328	28.590
0.63	Parkeerbelasting	2.877	3.810	5.985	7.746	9.088	9.088
0.64	Belastingen overig	1.591	1.597	1.640	1.640	1.640	1.640
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	397.836	426.109	422.719	423.834	416.098	419.437
0.8	Overige baten en lasten	26	0	0	0	0	0
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	13	8	9	9	9	9
1.2	Openbare orde en veiligheid	882	472	823	493	493	493
2.1	Verkeer en vervoer	4.105	2.642	3.340	3.380	3.376	3.373
2.2	Parkeren	1.100	1.082	1.112	1.112	1.112	1.112
2.4	Economische havens en waterwegen	0	0	0	0	0	0
2.5	Openbaar vervoer	210	71	73	73	73	73
3.1	Economische ontwikkeling	10	0	0	0	0	0
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	10.491	10.970	23.779	4.079	1.340	521
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	593	602	618	618	618	618
3.4	Economische promotie	887	1.152	1.389	1.543	1.543	1.543
4.1	Openbaar basisonderwijs	13	12	12	12	12	12
4.2	Onderwijshuisvesting	3.103	3.113	3.195	3.196	3.196	3.196
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	8.131	8.292	8.291	8.293	8.293	8.293
5.1	Sportbeleid en activering	796	800	755	36	37	37
5.2	Sportaccomodaties	3.740	2.935	3.027	3.026	3.026	3.026
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	4.732	4.891	5.042	5.042	5.042	5.042
5.4	Musea	503	546	551	552	552	552

TAAKVELDEN		REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
5.5	Cultureel erfgoed	27	0	0	0	0	0
5.6	Media	1	0	0	0	0	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	434	30	30	30	30	30
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	18.190	10.274	10.107	2.813	2.808	2.808
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen*	27	0	0	0	0	0
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	0	0	18	19	19	19
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	0	0	8	8	8	8
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	0	26	0	0	0	0
6.3	Inkomensregelingen	63.476	65.323	64.941	64.941	64.941	64.941
6.4	WSW en beschut werk	997	11	11	11	11	11
6.5	Arbeidsparticipatie	1.429	30	30	31	31	31
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)*	1.251	0	0	0	0	0
6.60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	0	619	-1.013	634	634	634
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)*	181	0	0	0	0	0
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	0	0	15	16	16	16
6.712	Begeleiding (WMO)	443	0	8	8	8	8
6.713	Dagbesteding (WMO)	176	0	27	28	28	28
6.714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	109	0	8	8	8	8
6.72a	Jeugdhulp begeleiding*	729	0	0	0	0	0
6.72b	Jeugdhulp behandeling*	844	0	0	0	0	0
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding*	200	0	0	0	0	0
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig*	84	0	0	0	0	0
6.73a	Pleegzorg*	8	0	0	0	0	0
6.73b	Gezinsgericht*	8	0	0	0	0	0
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig*	291	0	0	0	0	0
6.74a	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf*	135	0	0	0	0	0
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf*	427	0	0	0	0	0
6.74c	Gesloten plaatsing*	8	0	0	0	0	0
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	0	0	49	50	50	50
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	0	0	0	0	0	0
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	0	54	55	2.925	2.925
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	0	0	0	0	0
6.791	PGB WMO	0	239	2.285	2.285	2.285	2.285
6.792	PGB Jeugd	0	0	0	0	0	0

TAAKVelden		REKENING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	RAMING 2027	RAMING 2028	RAMING 2029
6.81	Ge-escaleerde zorg 18+*	0	0	0	0	0	0
6.811	Beschermde wonen (WMO)	423	0	40	41	42	42
6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	55	53	52	53	54	54
6.821	Jeugdbescherming	40	11	11	11	11	11
6.822	Jeugdreclassering	11	11	11	11	11	11
6.91	Coördinatie en beleid WMO	0	674	100	100	100	100
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	0	146	0	0	0	0
7.1	Volksgesondheid	879	513	302	4	4	4
7.2	Riolering	16.587	16.939	17.641	17.795	17.948	17.946
7.3	Afval	27.376	26.659	28.041	27.302	26.598	25.484
7.4	Milieubeheer	2.755	5.230	3.995	4.060	4.060	2.968
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	6.605	6.519	5.415	6.714	6.933	6.920
8.1	Ruimte en leefomgeving	4.544	1.325	1.333	1.333	1.333	1.333
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	20.624	22.354	37.195	42.356	16.517	11.583
8.3	Wonen en bouwen	9.017	6.375	6.212	6.436	6.437	6.642
TOTAAL BATEN		754.552	766.896	770.437	739.145	706.468	702.171

* Taken welke bij Jaarrekening 2024 zijn opgenomen, maar bij Begroting 2026 niet terugkomen.

Verplichte BBV Indicatoren

Gemeenten zijn verplicht om alle BBV indicatoren op te nemen in de begroting. Een deel van de BBV-indicatoren sluit goed aan bij de doelstellingen van de gemeente Amersfoort en zijn opgenomen in de programma's en paragrafen. In deze bijlage zijn alle indicatoren die verplicht zijn vanuit het BBV opgenomen, ongeacht of deze aansluiten bij de doelen van de gemeente Amersfoort. Voor de BBV indicatoren waar wij niet op sturen zijn geen uitgebreide toelichtingen opgenomen en geen streefcijfers geformuleerd.

% Functiemenging

Realisatiecijfers:

2021	2022	2023	2024
57,6	58	58,3	
Bron: Lisa			

% niet-wekelijkse sporters

Realisatiecijfers:

2021	2022	2023	2024
	38		35,4
Bron: GGD			

% voortijdig schoolverlaters

Realisatiecijfers:

2021	2022	2023	2024
1,6	2,4	2,3	2,1
Bron: DUO			

% werkloze jongeren

Realisatiecijfers:

2021	2022	2023	2024
2	2	2	
Bron: Verwey Jonker Instituut			

Aandeel Jongeren met Jeugdbescherming

Realisatiecijfers:

2021	2022	2023	2024
1	1	0,9	0,9
Bron: CBS			

Aandeel jongeren met Jeugdreclassering

Realisatiecijfers:

2021	2022	2023	2024
0,4	0,3	0,3	0,3

Bron: CBS

Aandeel kinderen in uitkeringsgezinnen

Realisatiecijfers:

2021	2022	2023	2024
5	5	5	

Bron: Verwey Jonker Instituut

Aantal banen per 1000 inwoners van 15 t/m 64 jaar (woonwerkbalans)

Realisatiecijfers:

2021	2022	2023	2024
891	912	918	925

Bron: Lisa, bewerking O&S

Aantal kilogram restafval per inwoner per jaar

Realisatiecijfers:

2021	2022	2023	2024
174	160	162	160

Bron:

Aantal vestigingen (per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar)

Realisatiecijfers:

2021	2022	2023	2024
180,2	191,1	201,9	

Bron: Lisa

Absoluut verzuim

Realisatiecijfers:

2021	2022	2023	2024

	3,7	12,6	12,7	17,6
Bron:	DUO			

Apparaatskosten per inwoner

Realisatiecijfers:

2021	2022	2023	2024
609	647	718	775

Bron: Gemeente Amersfoort

Bezetting in fte per 1.000 inwoners

Realisatiecijfers:

2021	2022	2023	2024
6,2	6,4		

Bron: Gemeente Amersfoort

Cliënten met een maatwerkarrangement WMO (per 10.000 inwoners)

Realisatiecijfers:

2021	2022	2023	2024
650	640	630	680

Bron:

Demografische druk in %

Realisatiecijfers:

2021	2022	2023	2024
65,6	65,3	65,1	65,4

Bron: CBS

formatie in fte per 1.000 inwoners

Realisatiecijfers:

2021	2022	2023	2024
6,5	6,6		

Bron:

Gemiddelde WOZ-waarde (x €1.000,-)

Realisatiecijfers:

	2021	2022	2023	2024
	330	367	432	420
Bron:	Gemeente			

Geweldsmisdrijven (per 1.000 inwoners)

Realisatiecijfers:

	2021	2022	2023	2024
	3,3	3,7	3,4	3,6
Bron:	CBS			

Hernieuwbare elektriciteit (%)

Realisatiecijfers:

	2021	2022	2023	2024
	13,1	20,9		
Bron:	Klimaatmonitor Rijkswaterstaat			

Jongeren met delict voor de rechter

Realisatiecijfers:

	2021	2022	2023	2024
	1	1	1	
Bron:	Verwey Joncker Instituut			

Jongeren met jeugdhulp (aandeel jongeren tot 18 jaar)

Realisatiecijfers:

	2021	2022	2023	2024
	14,3	15,4	15,8	14,6
Bron:				

Kinderen in uitkeringsgezin

Realisatiecijfers:

	2021	2022	2023	2024
	5	5	5	
Bron:				

Kosten inhuur externen als % van de totale loonsom

Realisatiecijfers:

2021	2022	2023	2024
21	20,7	20,39	18,8

Bron: Gemeente Amersfoort

Lopende re-integratievoorzieningen (per 10.000 inwoners van 15-64 jaar)

Realisatiecijfers:

2021	2022	2023	2024
240,4	230,4	238,1	259,3

Bron:

Netto arbeidsparticipatie

Realisatiecijfers:

2021	2022	2023	2024
73,3	75,9	76,4	76,4

Bron:

Nieuwbouw (per 1.000 woningen)

Realisatiecijfers:

2021	2022	2023	2024
15,1	9,6	9,7	11,6

Bron: BAG; bewerking O&S

Overhead in % van de totale lasten

Realisatiecijfers:

2021	2022	2023	2024
7,5	7,3	7,6	7,8

Bron: Gemeente Amersfoort

Personen met een bijstandsuitkering (per 10.000 inwoners)

Realisatiecijfers:

2021	2022	2023	2024

433,1	362,5	350,6	353,3
Bron:			

Relatief verzuim

Realisatiecijfers:

2021	2022	2023	2024
16	25	27	31
Bron: DUO			

Totaal van misdrijven per 1.000 inwoners

Realisatiecijfers:

2021	2022	2023	2024
40,1	44,7	47,4	42,5
Bron: Politie, BVH			

Totaal woninginbraken (per 1.000 inwoners)

Realisatiecijfers:

2021	2022	2023	2024
1,3	1,4	1,2	0,9
Bron: Politie, BVH			

Vernielingen en beschadigingen (per 1.000 inwoners)

Realisatiecijfers:

2021	2022	2023	2024
6,8	6,7	7,4	6,2
Bron: CBS			

Verwijzingen Halt (per 10.000 jongeren van 12 t/m 17 jaar)

Realisatiecijfers:

2021	2022	2023	2024
5	7	7	7
Bron: Bureau Halt			

Winkeldiefstallen (per 1000 inwoners)

Realisatiecijfers:

	2021	2022	2023	2024
	2,1	3	3	2,3
Bron:	CBS			

Woonlasten eenpersoons huishoudens

Realisatiecijfers:

	2021	2022	2023	2024
	872	897	946	996
Bron:	Gemeente			

Woonlasten meerpersoons huishoudens

Realisatiecijfers:

	2021	2022	2023	2024
	872	994	1049	1109
Bron:	Gemeente			

Verklarende woordenlijst

• ABC-scholen	Amersfoortse Brede Combinatie
• AED	Automatische Externe Defibrillator
• AI	Artificiële Intelligentie
• AiC	Amersfoort in C
• AOW	Algemene Ouderdomswet
• ARBO	Arbeidsomstandigheden
• AVU	Afvalverwijdering Utrecht
• BAG	Basisregistraties Adressen en Gebouwen
• BBP	Bruto Binnenlands Product
• BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
• BENG	Bijna Energie Neutrale Gebouw
• Bijv	Bijvoorbeeld
• BKR	Bureau Krediet Registratie
• BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
• BOK2	Bestuursovereenkomst (Planstudie Hoevelaken)
• BO-MIRT	Bestuurlijk Overleg dat rijk en regio hebben over het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
• BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
• BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten
• BV	Besloten Vennootschap
• BVC	Boomveiligheidscontrole
• BVH	Basisvoorziening Handhaving
• BVO	Bruto-vloeroppervlakte
• BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
• CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
• CBA	Crematorium en Begraafplaatsen Amersfoort
• CBS	Centraal Bureau voor Statistiek
• CDOKE	Capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid

• CJIB	Centraal Justitieel Incassobureau
• cMEV	Concept-Macro Economische Verkenning
• CO2	Koolstofdioxide (broeikasgas)
• COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
• COA	Centraal Orgaan Opvang asielzoekers
• CPB	Centraal Planbureau
• CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
• CSDDD	Corporate Sustainability Due Diligence Directive-richtlijn
• CSRD	Corporate Sustainability Reporting Directive
• DAEB	Diensten van Algemeen Economisch Belang
• DIFTAR	Gedifferentieerde tarieven
• DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
• DVM	Dynamisch Verkeersmanagement
• DVO	Dienstverleningsovereenkomst
• ECB	Europese Centrale Bank
• ENG	Energieneutraal/gasloos
• EMU	Economische en Monetaire Unie
• ESG	Environmental, Social en Governance
• ESRS	European Sustainability Reporting Standards
• Fte	Fulltime Equivalent
• G40	Netwerk van 40 (middel)grote steden (excl. de vier grootste steden)
• GALA	Gezond en Actief Leven Akkoord
• GFT	Groente, Fruit en Tuinafval
• GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
• GGDrU	Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht
• GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
• GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
• GR	Gemeenschappelijke Regeling

• GREX	Grondexploitatie
• GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
• GSVA	Gehandicapten Sportvereniging Amersfoort en omstreken
• GWW	Grond-, weg- en waterbouw
• HBO	Hoger beroepsonderwijs
• HIOR	Handboek Inrichting Openbare Ruimte
• HOF	Wet Houdbare Overheidsfinanciën
• ICT	Informatie- en Communicatie Technologie
• IKC	Integraal Kindcentrum
• IPCC	Intergovernmental Panel on Climate Change
• ITS	Integrale Toegankelijkheid Standaard
• IV	Informatievoorziening
• IZA	Integraal Zorgakkoord
• KCC	Klant Contact Centrum
• KPI	Kritieke prestatie-indicatoren
• LCA	Levenscyclusanalyse
• LHBTIQA+	lesbisch, homoseksueel, biseksueel, transgender, intersekse, queer en asexueel
• LTA	Landelijk Transitiearrangement
• MBO	Middelbaar beroepsonderwijs
• MFA	Multifunctionele Accommodaties
• MJOP	Meerjaren Onderhoudsplan
• MJP	Meerjarenprogramma
• MKB	Midden- en Kleinbedrijf
• MKI	Milieu Kosten Indicator
• MPG	Meerjarenprogramma Grondexploitaties
• MRU	Metropoolregio Utrecht
• MUS	Meetnet Urbane Soorten

• MVOI	Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen
• NO2	Stikstofdioxide
• NCNP	No-cur-no-pay
• NPO	Nationaal Programma Onderwijs
• NS	Nederlandse Spoorwegen
• NSVV	Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde
• NV	Naamloze Vennootschap
• O&S	Onderzoek en Statistiek
• OAR	Omgevingsadviesraad
• OBV	Ontwikkelingsbedrijf Vathorst
• ODRU	Omgevingsdienst Regio Utrecht
• OKO	Opgroeien in Kansrijke Omgeving
• OPK	Oud Papier en Karton
• OR	Openbare Ruimte
• OSJ	Onderwijs met Specialistische Jeugdzorg
• OV	Openbaar vervoer
• (H)OV	Hoogwaardig Openbaar Vervoer
• OW	Omgevingswet
• OZB	Onroerendezaakbelasting
• PM10	Fijnstof
• PM2,5	Fijnstof (deeltjes kleiner dan 2,5 micrometer doorsnee)
• PMD	Plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drankkartons
• PO	Primair onderwijs
• RES	Regionale Energiestrategie
• RIB	Raadsinformatiebrief
• RIONED	Een stichting die stimuleert dat ervoor voor de riolering en water wordt gezorgd in elke stad in Nederland
• RISA	Ruimtelijke Investeringsstrategie Amersfoort
• RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne

• RO	Ruimtelijke Ordening
• ROM	Regionale Ontwikkelingsmaatschappij
• ROVA	Regionaal Orgaan Verwijdering Afvalstoffen
• RSV	Reserve Stedelijke Voorzieningen
• RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
• RVO	Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland
• RWA	Regionaal Sociaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort en omgeving
• RWZI	Rioolwaterzuiveringsinstallatie
• SAAS	Software as a Service
• SBO	Speciaal Basisonderwijs
• SD	Sociaal Domein
• SKB	Schatkistbankieren
• SLA	Schone Lucht Akkoord
• SPUK	Specifieke Uitkeringen
• SRO	Sport, recreatie en onderwijs
• SVB	Sociale Verzekeringsbank
• SVN	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten
• SW	Sociale werkvoorziening
• TOP	Toeristisch Overstappunt
• TSH	Toekomst Stadhuis
• UPJO	Uitvoeringsprogramma Jeugd en Onderwijs
• UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
• VERDER	Samenwerking van gemeenten, provincie en het rijk om de bereikbaarheid van de regio Midden-Nederland te verbeteren
• VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
• VO	Voortgezet Onderwijs
• VOF	Vennootschap onder firma
• VPB	Vennootschapsbelasting
• VRI	Verkeersregelinstallatie

• VRU	Veiligheidsregio Utrecht
• VVI	Vervangingsinvestering
• VTH	Vergunningen, Toezicht en Handhaving
• VVT	Verpleeg- en Verzorgingshuizen, Thuiszorg
• WACC	Weighted Average Cost of Capital
• WBI	Woningbouwimpuls
• Wet FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
• WHO	World Health Organization (Wereldgezondheidsorganisatie)
• WKB	Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen
• Wlz	Wet landurige zorg
• Wmo	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
• Woo	Wet Open Overheid
• WOZ	Waardering Onroerende Zaken
• WSNP	Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen
• WSW	Wet Sociale Werkvoorziening